

TC
GEBZE YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRKİYENİN JEOPOLİTİK ÖNEMİNDEN
KAYNAKLANAN YIKICI VE BÖLÜCÜ
TERÖR ÖRGÜTLERİNE KARŞI
GELİŞTİRİLEBİLECEK STRATEJİLER

146335

Engin ASLAN
YÜKSEK LİSANS TEZİ
STRATEJİ BİLİMİ ANABİLİM DALI

TEZ DANIŞMAN
Prof.Dr. Abdülkadir AKÇİN

GEBZE
2004

Engin ASLAN'ın Yüksek Lisans tez çalışması, G.Y.T.E. Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun 21.04/2004 tarih ve 2004.16 sayılı kararıyla oluşturulan jüri tarafından Strateji Anabilim Dalı'nda **Yüksek Lisans Tezi** olarak kabul edilmiştir.

JÜRI

ÜYE(Danışman) : Prof. Dr. Abdülkadir AKÇİN

ÜYE : Doç. Dr. Ali Ekber AKGÜN

ÜYE : Yard. Doç. Dr. Halit KESKİN

ONAY

GYTE Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun .../.../2003 tarih ve 2003/... sayılı kararı.

İmza/Mühür

ÖZET

Dünya dengeleri tarihten beri sürekli değişimlere uğramış, bazen sıcak savaş ve çatışmalar bazen de soğuk savaş metotlarına dönüştürmüştür. Soğuk savaşın gereği olarak ortaya çıkan psikolojik savaş türü ve bu savaşın vazgeçilmez unsuru olan düşük yoğunluktaki çatışmalar ise, terör kavramını oluşturmuştur.

Ülkemiz coğrafi konumu itibari ile büyük bir jeopolitik öneme sahiptir. Jeopolitik durumunun Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü teşkil etmesi, petrol kaynaklarına yakınlığı, batı savunma ve demokrasi sisteminin son ve önemli halkasını oluşturması, zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olması gibi nedenler tarihin hemen her döneminde Türkiye'yi yıkıcı ve bölücü unsurlar yönünden çok cazip hale getirmiştir.

Türkiye'ye komşu ülkelerin açık ve gizli milli menfaat ve hedefleri de bu tarihi süreç içinde şekillenmiş olup durum ve şartlara göre; Anadolu'nun tamamı veya bir kısmına sahip olmak veya onun üzerinde yaşayanları güçsüzlüğe düşürmek şeklinde ifade edilebilir.

Terörizm bu bağlamıyla kesinlikle tedbir alınması gereken ve karşı stratejiler belirlenmesi gereken bir korkulu güç haline gelmiştir.

Terörizm bir savaştır ve bu savaş yalnızca geliştirilebilecek, yeni stratejik taktiklerle kazanılacaktır.

SUMMARY

The world underwent continuous changes since the beginning of history and sometimes wars and hostilities and sometimes cold war methods have prevailed over the globe. The psychological warfare as a function of the cold war and inevitable consequences of this kind of war such as less intensive skirmishes have established the context of terror.

Our country has a great geo-political importance. It forms a bridge between the continents of Asia and Europe and has always been a very attractive target for destroying and separatist factors in every period of history, because of its vicinity to the oil resources, while forming a final and outstanding part of the chain for the protection of the Western democratic system, as well as because of its rich subterranean and other resources.

The open and hidden national interests and objectives of the neighbouring countries towards Turkey have been formed within this historical process, and these can be described, according to the situation and the circumstances, as the possession of a part or the whole of Anatolia, or to cause for the weakening of its population.

In this context, terrorism has become a terrible power and absolute measures have to be taken and counter-strategies have to be developed against it.

Terrorism is a kind of war and this kind of a war can only be won by means of new strategies and tactics.

TEŞEKKÜR

Öncelikle bu alışmamda bana her türlü desteği veren ve izlenilmesi gereken yolu gösteren ok değerli danışmanım Prof. Dr. Abdülkadir AKİN'e, bu alışma için her türlü izin ve hoşgörüyü gösteren büro amirim Başkomiser Mustafa YALÇIN'a bana daima yardımcı olan değerli arkadaşlarıma, her zaman yanımda olan, desteğini esirgemeyen eşim Feride ASLAN'a ve oğlum Gürkan ASLAN'a teőekkürü bir borç biliyorum.

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

Sayfa

ÖZET	IV
SUMMARY	V
TEŞEKKÜR	VI
İÇİNDEKİLER DİZİNİ	VII
KISALTMALAR DİZİNİ	VV
TABLolar DİZİNİ	XVI

1. GİRİŞ	1
2. JEOPOLİTİK KAVRAMI, TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK DEĞERİ VE DURUMU, TÜRKİYEYE YÖNELİK TEHDİTLER	7
2.1. Jeopolitik Nedir	7
2.1.1. Jeopolitiğin Tanımı	7
2.1.2. Jeopolitiğin Unsurları	10
2.1.2.1. Değişmeyen Unsurlar	10
2.1.2.2. Değişen Unsurlar	10
2.1.3. Jeopolitiğin Özellikleri	10
2.1.4. Jeopolitik Teoriler	11
2.1.4.1. Kara Hakimiyet Teorisi	11
2.1.4.2. Deniz Hakimiyet Teorisi	12
2.1.4.3. Kenar Kuşak Teorisi	12
2.1.4.4. Hava Hakimiyet Teorisi	12
2.2. Türkiye'nin Jeopolitik Önemi	13
2.2.1. Türkiye'nin Jeopolitik Konumu	13
2.2.1.1. Genel Olarak Değeri	13
2.2.1.2. Bölgesel Olarak Değeri	14
2.2.1.3. Sosyo-Ekonomik Değer	16
2.2.2. Türkiye'nin Jeopolitik Önemini Oluşturan ve Arttıran Nedenler	16
2.2.2.1. Dünyanın Kritik Bir Yerinde Olması	16
2.2.2.2. Karadeniz ve Akdeniz Arasındaki Su Yollarına Egemen Olması	18
2.2.2.3. Akdeniz, Ortadoğu ve Avrupa Uygarlıklarının Kesiştiği Yer Olması	19

2.2.2.4. Ortadoğu Petrol Kaynaklarına Yakın Oluğu	19
2.2.2.5. Zengin Yerüstü ve Yer Altı Kaynaklarına Sahip Oluğu	23
2.2.2.6. Gelişmekte Olan Ekonomik Gücü	23
2.2.2.7. Batı Savunma ve Demokrasi Sisteminin Son Halkası Olması	24
2.2.2.8. Ortadoğu Bölgesindeki Jeopolitik Önemini Artıran Unsurlar	24
2.2.2.9. Türkiye'nin Jeopolitik Önemini Arttıran Ekonomik Gücü	26
2.2.2.9.1. Tarım ve Hayvancılık	26
2.2.2.9.2. Madencilik	26
2.2.2.9.3. Gap	27
2.3. Türkiye'nin Jeopolitik-Jeostratejik Yapısından Kaynaklanan Tehditler ve Bu Tehditlerin Yapısı	30
2.3.1. Sürekli Tehdit	30
2.3.2. Bölgesel Tehdit	31
2.4. Dış Güçlerin Türkiye Üzerindeki Tarihi Emelleri ve Ülkemizdeki Teröre Destekleri	32
2.4.1. Sovyet Rusya	32
2.4.2. Yunanistan	36
2.4.2. Bulgaristan	40
2.4.4. Suriye	41
2.4.5. İran	43
2.4.6. Irak	45
2.4.7. Almanya	47
2.4.8. İngiltere	48
2.4.9. Fransa	49
2.5. Yeni Dünya Düzeni Ve Türkiye	50
3. TERÖR VE TERÖRİZM KAVRAMLARI, ÇEŞİTLERİ, UNSURLARI, SEBEPLERİ, DÜNYADAKİ BELLİ BAŞLI TERÖR ÖRGÜTLERİ	53
3.1. Terör ve Terörizm	53
3.1.1. Terör ve Terörizm Kavramları	55
3.1.2. Terör'ün Tarihi Süreci	58
3.1.3. Terör ve Terörizmin Sebepleri	60
3.1.3.1. Ekonomik Nedenler	61

3.1.3.2. SİYASİ NEDENLER	63
3.1.3.3. Sosyo-Kültürel Nedenler	63
3.1.3.4. Eğitimsizlikle Oluşan Nedenler	64
3.1.3.5. Psikolojik Nedenler	65
3.1.4. Terörizmin Amacı, Hedefleri ve Nitelikleri	66
3.1.5. Terörizmin Safhaları	68
3.1.6. Terörizmin Unsurları	69
3.1.6.1. İdeoloji	70
3.1.6.2. Örgüt	71
3.1.6.3. Eylem	73
3.1.7. Terörizmin Çeşitleri	73
3.1.7.1. Devlet Ve Siyasal Sisteme Karşı Terör	73
3.1.7.1.1. Bölücü (Etnik) Terör	74
3.1.7.1.2. Yıkıcı Terör	75
3.1.7.2. Devlet Terörü	76
3.1.7.3. Uluslararası Terörizm	77
3.2. Dünyadaki Belli Başlı Terörist Örgütler	79
4.ŞARK MESELESİ, BÖLÜCÜLÜK, TÜRKİYE DE Kİ TERÖRÜN BAŞLANGICI, YIKICI VE BÖLÜCÜ UNSURLARIN FAALİYET VE AMAÇLARI	82
4.1. Şark Meselesi	82
4.1.1. Avrupalı Devletlerin Şark Meselesi'ni Çözme Çabaları	84
4.1.2. Şark Meselesi'nin Uygulanış Biçimi	85
4.1.2.1. Emperyalizm	85
4.2.Bölücülük	87
4.2.1. Ülke Bütünlüğünü Parçalanmada Uygulanan Bölücülük	89
4.2.2. Ülke Bütünlüğünün Önlemek için Bölücülük	90
4.2.3. Silah Kaçakçılığı ve Uyuşturucu Kaçakçılığı Bünyesi İçinde	
Desteklenen Bölücülük	90
4.2.3.1. Silah Kaçakçılığı	90
4.2.3.2. Uyuşturucu Kaçakçılığı	91
4.3. Türkiye'de Terör	92
4.3.1. Türkiye'deki Terörün Tarihi Gelişimi	92
4.3.1.1. Türkiye'de Terörün Doğrudan Etkenleri	97

4.3.1.2. Türkiye'de Terörün Dolaylı Etkenleri	97
4.3.1.3. Türkiye'deki Terör'ün Genel Amaç ve Hedefleri	98
4.4. Türkiye'de Bölücü ve Yıkıcı Unsurlar	99
4.4.1. Aşırı Solcu Unsurların Genel Olarak Amaç ve Stratejisi	100
4.4.2. Aşırı Solcu Yıkıcı Terör Örgütlerinin Oluşumları ve Yapıları	101
4.4.2.1. DHKP/C (Devrimci Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi)	101
4.4.2.1.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	101
4.4.2.1.2. DHKP/C'nin Amaç ve Stratejisi	104
4.4.2.1.3. DHKP/C'nin Gençlik Örgütlenmeleri	104
4.4.2.2. TİKB (Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği)	105
4.4.2.2.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	105
4.4.2.2.2. TİKB'nin Amaç ve Stratejisi	106
4.4.2.2.3. TİKB'nin Gençlik Örgütlenmeleri	106
4.4.2.3. MLKP (Marksist-Leninist Komünist Parti)	107
4.4.2.3.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	107
4.4.2.3.2. MLKP'nin Amaç ve Stratejisi	108
4.4.2.3.3. MLKP'nin Gençlik Örgütlenmeleri	109
4.4.2.4. TKP/ML (Türkiye Komünist Partisi Marksist-Leninist)	110
4.4.2.4.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	110
4.4.2.4.2. TKP/ML'nin Amaç ve Stratejisi	112
4.4.2.4.3. TKP/ML'nin Gençlik Örgütlenmeleri	112
4.4.2.5. TKEP/L (Türkiye Komünist Emek Partisi/Leninist)	113
4.4.2.5.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	113
4.4.2.5.2. TKEP/L'nin Amaç ve Stratejisi	115
4.4.2.5.3. TKEP/L'nin Gençlik Örgütlenmeleri	115
4.4.2.6. TDP (Türkiye Devrim Partisi)	116

4.4.2.6.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	116
4.4.2.6.2. TDP'nin Amaç ve Stratejisi	117
4.4.2.6.3. TDP'nin Gençlik Örgütlenmeleri	117
4.4.2.7. Ermeni Terör Örgütü Asala	118
4.4.2.7.1. Asala'nın Kuruluşu ve Örgüt Yapısı	118
4.4.2.7.2. Asala'nın Amaç ve Stratejisi	120
4.4.2.7.3. Asala'nın Destekçileri	121
4.4.2.7.4. Tarihten Günümüze Ermeniler	122
4.4.3. Aşırı Sağcı (Dini) Terör Örgütlerinin Amaçları ve Hedefleri	128
4.4.4. Aşırı Sağcı (Dini) ,Yıkıcı Terör Örgütlerinin Oluşumları ve Yapıları	131
4.4.4.1. Hizbullah Terör Örgü	131
4.4.4.1.1. Hizbullah Kavramı, Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	131
4.4.4.1.2. Hizbullah'ın Amaç ve Strateji	133
4.4.4.2. İslami Büyük Doğu Akıncılar Cephesi (İBDA/C)	134
4.4.4.2.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	134
4.4.4.2.2. İBDA/C'nin Amaç ve Stratejisi	136
4.4.4.3. İHÖ(İslami Hareket Örgütü)	136
4.4.4.3.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	136
4.4.4.3.2. İHÖ'nün Amaç ve Stratejisi	138
4.4.4.4. Vasat Örgütü	138
4.4.4.4.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	138
4.4.4.4.2. Vasat'ın Amaç ve Stratejisi	138
4.4.4.5. İCB (İslami Cemiyetler Birliği)	139
4.4.4.5.3. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	139
4.4.4.5.4. İCB'nin Amaç ve Stratejisi	140
4.4.4.6. El Kaide	140
4.4.4.6.1. Usame Bin Ladin ve El Kaide	140
4.4.4.6.2. El Kaidenin Anlamı Örgütün Tarihi Gelişimi	

ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	141
4.4.4.6.3. El Kaide'nin Amaç ve Stratejisi	143
4.4.4.6.3.1. Selefilik	144
4.4.4.6.3.2. Vahhabilik	144
4.4.4.6.4. El Kaidenin Maddi Kaynakları	146
4.4.4.6.5. Türkiye'yi El-Kaide'nin Hedefi Haline Getiren Dört Neden	147
4.4.4.6.6. El Kaide'nin Sorumlu Olduğu Saldırıları	147
4.4.5. Bölücü Unsurların Amaçları ve Hedefleri	149
4.4.6. Bölücü Unsurların Oluşumları ve Yapıları	151
4.4.6.1. PKK (Kürdistan İşçi Partisi)	151
4.4.6.1.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması	151
4.4.6.1.2. PKK'nın Amaç ve Stratejisi	155
4.4.6.1.3. PKK'nın Gençlik Örgütlenmeler	156
4.4.6.1.4. PKK'nın Legal Kuruluşları	156
4.4.6.1.5. PKK'nın Legal ve İllegal Basın-Yayın Faal	157
4.4.6.1.6. PKK'nın Gelir Kaynakları	159
4.4.6.1.6.1. Yurtiçi Gelir Kaynakları	159
4.4.6.1.6.2. Yurtdışı Gelir Kaynakları	160
4.4.6.1.7. PKK'nın Cezaevlerindeki Faaliyetleri	161
4.4.6.1.8. PKK(Kadek)'in Katliamları ve Kronolojisi	163
5.YIKICI VE BÖLÜCÜ ÖRGÜTLERE KARŞI GELİŞTİRİLEBİCEK STRATEJİLER	169
5.1. 1990' kadar Teröre Karşı Başarısızlık Nedenleri	170
5.1.1. Uluslararası Terörün Etkileri ve Katkıları	170
5.1.2. Toplum İçerisindeki Çeşitli İdeolojik Bölünmeler ve Otorite Güvensizliği	172
5.1.3. Devletin İçinde Bulunduğu Ekonomik Sorunlar	173
5.1.4. Eğitim Sorunları ve Milli Değerlerden Sapmalar	174
5.1.5. Kamu Görevlilerinin Durumu	175
5.1.6. Güvenlik Güçleri Arasındaki Bölünme, Donanım Eksikliği ve Eğitimsizlik Durumu	176

5.1.7. Sıkıyönetim Uygulamalarındaki Sıkıntı ve Eksiklikler	177
5.2. Terörden Çıkarılan Dersler	178
5.3. Yıkıcı ve Bölücü Teröre Karşı Geliştirilebilecek Stratejiler	181
5.3.1. Kısa Vadede Geliştirilebilecek Stratejiler	182
5.3.1.1. Terör Örgütlerinin Yapılarının Tespiti Doğru Teşhis Stratejisi	182
5.3.1.2. Terör Örgütleri Üzerinde Baskıyı Sürdüren Etkili Operasyonlar Stratejisi	183
5.3.1.3. Terörün Kaynaklarının Durdurulması	184
5.3.2. Orta Vadede Geliştirilebilecek Stratejiler	186
5.3.2.1. Kararlı Bir Politika	186
5.3.2.2. Personelin Eğitimi Stratejisi	187
5.3.2.3. Uygun Teşkilatlanma ve Organizasyon Stratejisi	187
5.3.2.3.1. Terör ve Terörizm Araştırmaları Merkezinin Kurulması	187
5.3.2.3.2. Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin Kuruluşu	188
5.3.2.3.3. Geçici Köy Koruculuğunun Kuruluşu	189
5.3.2.3.4. Emniyet Genel Müdürlüğü Bünyesinde Yeni Kurulan Birimler ve Lojistik Teşkilatlanma Çalışmalar	190
5.3.2.4. Yeterli İstihbarat Stratejisi	191
5.3.2.5. Terör Örgütlerinin Anayasal Düzene Aykırı Yayınlarının Önlenmesi	195
5.3.2.6. Medyada Terör Konularının İrdelenmesi ve Düzenlenmesi	196
5.3.2.7. Psikolojik Harekat, Karşı Propaganda ve Pişmanlık Yasası Stratejisi	197
5.3.2.8. Terörle Mücadeleyi Destekleyecek Uygun Mevzuat Geliştirme Stratejisi	200
5.3.3. Uzun Vadede Geliştirilebilecek Stratejiler	201
5.3.3.1. Mücadelede Halkın Desteğinin Sağlanması Stratejisi	201
5.3.3.2. Gençliği Bilinçlendirme Stratejisi	203
5.3.3.3. Halkın Eğitimi Düzeyinin Yükseltilmesi Stratejisi	206
5.3.3.4. Uluslararası Alanda Mücadele ve Propaganda Stratejisi	208

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

ABD	Amerika Birleşik Devletleri
ASEAN	Güneydoğu Asya Ülkeleri Teşkilatı
AYÖD	Ankara Yüksek Öğretim Derneği
AGİT	Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı
BTC	Bakü Tiflis Ceyhan
BDT	Bağımsız Devletler Topluluğu
DEV-GENÇ	Devrimci Gençlik
FATF	Uluslararası Mali Eylem Günü
GAP	Güneydoğu Anadolu Projesi
GKK	Geçici Köy Korucusu
GSBH	Gayri Safi Bölgesel Hasıla
KADEK	Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi
KGÖ	Komünist Gençlik Örgütü
KONGRA-GEL	Kongraya Gelen Kürdistan-Kürdistan Halk Kongresi
LÖV	Liseli Öğrenciler Birliği
LCS	Londra Kontrol Birimi(London Controlling Section)
MDD	Milli Demokratik Devrim
MTA	Maden Tetkik Arama
NAFTA	Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi
PASS	Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi
SIPRI	Stockholm Milletlerarası Barış Araştırma Örgütü
SSCB	Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği
TÖDEF	Türkiye Öğrenci ve Gençlik Demokrasi Federasyonu

TABLÖLAR DİZİNİ

<u>Tablo</u>	<u>Sayfa</u>
2.1. Günümüzde Dünyadaki Harnpetrol Kaynaklarının Dağılımı	21
2.2. Günümüzde Dünyadaki Doğalgaz Kaynaklarının Dağılımı	22
2.3. 1989 Yılında Tamamlanan Master Planına Göre Gap'ta Ekonomik Yapı Değişimi	29
4.1. Ermenilerin Kronolojisi	122
4.2. El Kaidenin Saldırıları Kronolojisi	147
4.3. PKK'nın Katliamları	163
5.1. Türkiye'de ve Bölge'de Cinsiyete Göre Okur-Yazarlık Oranları	207
5.2. Eğitim Dönemlerine Göre Bölgedeki Durum Eğitim Kademeleri	207

1.GİRİŞ

II. Dünya savaşı sonucundaki yeni uluslararası ilişkiler düzeni dünyaya yeni bir terminoloji armağan etmiştir. Yakın tarihimize kadar meydana gelen sıcak savaşlar böylece yerlerini soğuk savaş stratejilerine bırakmıştır. Soğuk savaş hedef ülkeyi içeriden yıkmayı amaçlamakta ve bunu gerçekleştirmek için her türlü vasıtayı kural tanımadan kullanmaktadır.

II. Dünya savaşının galibi olan Sovyetler Birliği gerçekte büyüme süreçlerini Jeopolitik teorilerin en önemlilerinden biri sayılan Mc Kinder'in ortaya koyduğu teoriye göre Dünyayı temel bölümlere ayırmış Avrupa-Asya ve Afrika dan oluşan bölümü Dünya adası olarak adlandırmıştır. Bu Dünya adası Dünya zenginliğinin en önemli kısmına sahiptir.

Mc Kinder Dünya adasının merkezinin Urallardan Sibirya'nın doğusuna, kuzeyde buz denizinden güneyde Kafkaslara kadar olan bölümü içine aldığını söylemektedir. Dünya hakimiyetini ele geçirmek isteyen bir ülkenin, bu coğrafyaya hükmettiğinde ihtiyacı olan her türlü kaynağa sahip olacağını ve kısa zamanda büyüyerek Dünyayı kontrol edebileceğini belirtmiştir. Dünya adasının merkezi olan ülkeler olarak da Avrupa ülkeleri, balkan ülkeleri ve Türkiye'yi işaret etmiştir.

20.yy'a gelindiğinde Dünya dengeleri oldukça değişmiş bir yandan Avrupa'daki kuvvet dengesinin şartları ve unsurları büyük değişme geçirmiş, I. Dünya savaşının sonunda Avusturya-Macaristan, Osmanlı ve germen imparatorlukları yıkılmıştır. Bu dönemde Türkiye'nin dış politikasına hakim olan esas mesele, sıcak savaş sonrası Avrupa dengesinde meydana gelen boşluklardan yararlanan ve bütün ağırlığıyla Türkiye üzerinde emellerini açıkça ifade eden Sovyet Emperyalizmine karşı güvenliğini sağlama endişesi olmuştur. Sovyet Rusya tarihten beri ülkemiz üzerindeki emellerini soğuk savaş dönemi ile birlikte farklı bir boyutta uygulamaya koymaya başlamış ve bunun için de ülkemizi içten bölmek ve yıkmak isten güçleri de kullanmaktan geri durmamıştır.

Tarihin her döneminde güç merkezleri birçok ulusu etkileyebilecek şekilde

dönemlerinin genel yapı ve şartlarına uygun tehditler üretmişlerdir. Bu tehditleri de farkı şekilde uygulamışlardır. Haçlı seferleri, Panislavizm akımı ve günümüzde bunlara ilave olarak Sosyo-ekonomik ve siyasi sebeplerle bütünleşen ideolojiler olmuşlardır.

Türkiye ile sınırları olan ülkelerin üniter yapıyı parçalamak için soğuk savaş stratejisi menfaatlerini uyguladığı bir gerçektir. Bu ülkelerin Türkiye üzerinde yıllarca süren tarihi emelleri olduğu bilinmektedir. Komşumuz olan altı ülke etnik bakımdan incelendiğinde farklı dört ırk'ın varlığını görmek mümkündür. Bunlar Yunanlılar, Slavlar, İranlılar, ve Araplardır. Üç kıtanın birleşme noktası olan Türkiye'nin çevresinde farklı dini inançlara ve geleneklere sahip olan toplumlar bulunmakta ve bu toplumlar zaman zaman birbirleri ile çatışan ideolojilere ve ihtiraslara sahip siyasi rejimler tarafından yönetilmektedirler. Bu siyasi rejimlerden kaynaklanan Türkiye'ye yönelik tehdide dönüşen bu soğuk savaş stratejisi ülkemizin sahip olduğu jeopolitik konumundan kaynaklanmaktadır.

II. Dünya savaşı sonunda ortaya çıkan soğuk savaş ve gereği olarak psikolojik savaş türü, bu savaşın vazgeçilmez unsuru olan düşük yoğunluktaki çatışmalar terör ve terörizm olgularını da beraberinde getirmiştir. Psikolojik savaş stratejileri ve taktikleri bireysel ve toplumsal iletişim araçlarının gelişmesine bağlı olarak hızla değişmiş ve çok karmaşık bir bilim haline gelmiştir.

Sovyet Rusya'nın beslediği terörizm 1970 ve 80'li yıllarda öylesine yaygınlaşmıştır ki yirmi yıl boyunca Dünya üzerindeki güçlü ve güçsüz devletlerin başlıca problemi olmuştur. Birçok ülkede yüzyıllarca süregelen gerçek bağımsızlık hareketlerinin yerini komünist gerillalar, Din örtüsü altında cinayet işleyen örgütler, vb. almış ve Dünya'yı kana boğmuşlardır.

Ülkemiz coğrafi konumu itibari ile büyük bir jeopolitik öneme sahiptir. Jeopolitik durumunun Asya ve Avrupa kıtaları arasında köprü teşkil etmesi, petrol kaynaklarına yakınlığı, batı savunma ve demokrasi sisteminin son ve önemli halkasını oluşturması, zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarına sahip olması gibi nedenler tarihin hemen her döneminde Türkiye'yi yıkıcı ve bölücü unsurlar yönünden çok cazip hale getirmiştir.

Terör olaylarını tamamen dış kuvvetlere bağlamak ve iç kuvvetlerin etkisini göz ardı etmek de tabii ki bir yanılgı olacaktır. Terörün oluşmasında en önemli unsur ülkede istismara açık bir zeminin varolması gerçeğidir.

Nitekim, 1950'li yıllarda başlayan parlamenter demokratik düzenin sağladığı geniş özgürlüklerden yararlanan bir takım yıkıcı ve bölücü unsurlar, mevcut anayasal ve demokratik düzeni yıkmaya çabalarına girişmiş, genellikle 1946 da yeşermeye başlayan hareketler 1952 de ilk tutuklamalarla ortaya çıkmıştır.

Ülkemizde özellikle 1961 anayasasıyla getirilen özgürlükler ortamında toplumun çeşitli kesimlerinde doğal olarak demokratik örgütlenmeler başlamıştır. Bu örgütlenmelere sızma imkanı bulan bir takım aşırı uçlara mensup kişiler, bu kesimlerde etkinliklerini arttırmaya başlamış ve neticede örgütlü, planlı ve sistemli olarak fikir düzeyinde ideolojik savaşı başlatmışlardır.

Yine bu yıllarda ülkemizde geniş özgürlüklerin doğal sonucu olan sendikalaşmalar, işçilerin yıllardır beklediği birçok hakların alınmasında olumlu bir uygulama sağlarken, her fırsatı amaçları doğrultusunda saptırmayı çok iyi bilen yıkıcı örgütler işçilerin yasal örgütlenmeleri olan bir kısım sendikalara da sızmayı başarmışlardır. İşçi hakkı olan grevler amacıyla saptırılarak fabrikaların durmasına ve ekonominin çöküşüne zemin hazırlamıştır.

1961 anayasası ile getirilen özgürlükler daha önce yurt içine sokulması yasaklanan kır gerilla taktiklerinden devrimci ihtilal teorilerine, diyalektikten felsefe provalarına kadar pek çok kitap tercüme edilmiş genç dimağlar çürütülmüştür. Böylece eğitim kurumlarındaki varlığını göstermiş, bu kurumlarımızdaki geniş özgürlükleri de fırsat olarak değerlendirmesini çok iyi bilen yıkıcı ve bölücü örgütler lise öğrencilerinde üniversite öğrencilerine kadar binlerce gencin beyinlerini yıkayarak pek çok genci ülkesine, milletine ve ailesine düşman etmişler, pek çoğu da yıkıcı-bölücü örgütlerin maşası olmuşlardır.

1965–1966 yıllarından itibaren üniversitelerimize sızan yıkıcı ve bölücü örgüt ideolojileri bu yıllarda ilk önceleri masum öğrenci istekleri olarak başlayan eylemlerin de seyrini değiştirmeye başlamış, eylemler 1968–1969 yıllarına

gelindiğinde dersleri boykot etme, sınavlara girmeme şekline dönüşmüş, daha da sonraları yıkıcı unsurların asıl hedefi olan siyasi ve ideolojik bir kapsama, sertlik, yıkıcılık ve bölücülüğe dönüşmüştür.

1970'li yıllardan itibaren düzenini oturtan ve gelişmelerini sağlayan yıkıcı ve bölücü örgütler çevrelerine topladıkları yandaşları ile birlikte sokaklara dökülmüş ve eylemlerinin şiddetlerinin derecelerini arttırmaya başlamıştır. Artık sokaklarda adam öldürme, gasp, soygun ve adam kaçırmaya gibi yasadışı eylemler başlamıştır. Özellikle büyük şehirlerimizde can ve mal güvenliği ve devletin bütünlüğü ciddi şekilde tehdit edilmeye başlamıştı.

Yıkıcı ve bölücü örgütler 1977–1978 yıllarından itibaren mevcut anayasal düzeni değiştirip devleti yıkarak etkisi altında faaliyet gösterdikleri ideolojilerine uygun bir devlet düzeni kurmak veya ülkeyi parçalamak maksadıyla terör eylemleri uygulamaya başlamışlardır.

Her geçen gün güç kazanan ve maalesef bu dönemdeki bazı politikacılardan da destek ve hoşgörü gören yıkıcı ve bölücü unsurlar daha sonraki yapacakları eylemlerine engel olacaklarını bildikleri kuruluşlara karşı yönelmiş, maksatlı davranışlarla istihbarat örgütleri, güvenlik kuvvetleri yasa uygulayıcıları etkisiz hale getirmek için çalışmalara başlamışlardır.

Nitekim Emniyet güçlerimizin içine fitne sokmayı başaran yıkıcı ve bölücü unsurlar Polisimizin bu dönemlerde sağ ve sol derneklere bölünmesine neden olmuşlardır. İkiye bölünen polis teşkilatımızda da birliğin sağlanması oldukça uzun bir zaman almış ve bu dönemde mevcut istihbarat bilgileri yasadışı bu yıkıcı ve bölücü örgütlerin eline geçmiştir. Bunun sonucunda örgütlere karşı yapılan operasyonlar sonuçsuz ve başarısız olmuştur.

Güvenlik güçlerimiz ve istihbarat birimlerimiz maalesef teröre hazırlıksız yakalanmış oldukça uzun bir süre ülkede kontrolü sağlayamamıştır. Bunun sonucunda hem devlet hem sivil örgütler birbirine düşmüş, karşılıklı yapılan şiddet eylemlerinde pek çok insanımız ölmüş yada sakat kalmıştır.

12 Eylül 1980 den itibaren yıkıcı örgütlerle çok etkili bir mücadele başlatan güvenlik ve istihbarat birimlerimiz bu örgütlere karşı etkili ve güçlü operasyonlar düzenlemiş, illegal alandaki faaliyetler engellenmiş, örgütler çökertilmeye başlanmış, militanların pek çoğu yakalanmıştır.

1984'lü yıllarda hareketlenmeye başlayan "Kürt Kimliği, Kürt Halkının Özgürlüğü, Kimlik ve Özgürlük için Savaş" sloganları ile gündeme gelen PKK'nın başında ki Bölücübaşı Abdullah Öcalan'ın illegal olarak faaliyetlerine devam eden yasadışı örgütü yaklaşık 40 bin insanımızın ölümüne neden olmuştur.

PKK terör örgütü Kürt halkının Türklerden ayrı bir ırk olduğunu ve Türk halkı tarafından sömürüldüğünü kendisinin de Kürt halkının özgürlüğü ve Kürt kimliği uğruna özgürlük savaşı verdiğini savunmaktadır. Oysa 1984 yılından beri PKK terör örgütünün eylemleri incelendiğinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde Kürt halkının özgürlüğü adına binlerce insanımızı kundaktaki bebeğe kadar vahşiyane bir şekilde öldürdükleri ve ortaya çıkmaktadır.

Yıllardır yapılan inceleme araştırma ve ülkeler arası ilişkiler şunu ortaya koymuştur ki PKK terör örgütü kaynak ve desteğini tamamen Ülkemiz üzerinde hain emelleri olan ve Türkiye düşmanı bazı dış güçlerden almakta ve bölge halkımızın duygu ve düşünceleri istismar edilmektedir.

Günümüzde ABD dahil bir çok ülke PKK 'yı terör örgütü olarak kabul etmiş ve kendi ülkelerinde bu örgütün yasadışı kuruluşlarını kapatmıştır.

11 Eylül 2001 terör saldırıları ile terör artık Dünya üzerinde uluslararası bir boyut kazanmış, yalnızca PKK terörü 40 bin insanımızı öldürürken terör eylemlerine duyarsız kalan ülkeler artık terörizme karşı toplu mücadele edilmesi gerekliliğinden söz etmeye başlamışlar ve bu konuda güvenlik zirveleri, işbirliği ve güç birliği toplantıları düzenleme gayreti içersine düşmüşlerdir.

Bu bağlamıyla terör, hedefi belli olan normal bir savaş gibi düz bir olay değil, hedefin bazen karşımızda bazen de içimizde bizden biri gibi davranan, bizi aldatan ve ne zaman saldıracığı belli olmayan, gerektiğinde kural ve sınır tanımayan bir güç

olmuştur.

İşte bu güce karşı geliştirilecek stratejiler normal bir savaş stratejisinden daha zor, daha ince, daha detaylı ve hatayı kabul etmeyen taktiklerden oluşmalıdır.

2.JEOPOLİTİK KAVRAMI, TÜRKİYE'NİN JEOPOLİTİK DEĞERİ VE DURUMU, TÜRKİYEYE YÖNELİK TEHDİTLER

2.1. Jeopolitik Nedir?

2.1.1. Jeopolitiğin Tanımı

Jeopolitiğin kelime anlamını, “coğrafi politika” veya “coğrafyaya dayanan politika”, diğer bir ifadeyle “coğrafyanın yönlendirdiği politika” olarak ifade edebiliriz.¹

Jeopolitik, kavram olarak “geo” ve “Politika” terimlerinin birleşmesinden meydana gelmiştir. Geo; yer, arz veya Dünya demektir. Türkçe’deki karşılığı siyaset olan “Politika” (Politikos) terimi, şehir veya şehir devleti (Site) anlamına gelen “polis” sözcüğünden türetilmiştir.

Politika; “ülke, millet, devlet yönetimi” anlamında kullanılmaktadır. Politika bu sözlük anlamının dışında “bir milletin veya devletin milli hedeflerine ulaşmasını sağlayacak amaçların tespit edilmesini ve bu amaçları gerçekleştirecek hareket tarzlarının belirlenmesini gösteren esaslar” olarak da tanımlanır.

Jeopolitik, ülkenin siyaset ve coğrafi durumu arasındaki bağlantıları işleyen, değerlendiren bilim dalıdır.²

Jeopolitiğin açıklamalı bir tanımı şöyle yapılabilir; Bir devletin, devletler gurubunun veya bölgedeki devletlerin mevcut coğrafi platform üzerinde güç değerlendirmesini yapan, etkisi altında kaldığı o günkü Dünya güç merkezlerini inceleyen, değerlendiren, hedefleri ve bu hedeflere ulaşma şart ve aşamalarını araştıran, ortaya koyan bir ilimdir. Bir ülkenin milli politikası tespit edilirken dikkate

¹ Bekir Çınar, Devlet Güvenliği İstihbarat ve Terör Ankara 1990 s. 69

² Halil Karataş, Aytekin Sevindik “Polis Terimleri sözlüğü” Nüans Ajans Basın Yayın Ltd. Şti. İstanbul-2003 s.209

alınması gereken en önemli hususlardan biri o ülkenin coğrafi unsurlarıdır. İşte, basit anlamıyla jeopolitik, bir ülkenin milli politikasının tespitinde coğrafi unsurlardan faydalanmanın esaslarını gösteren bilim dalı veya sanattır.³

Alman jeopolitik bilimcisi HOUSHOFER'e göre; Jeopolitik, "İçinde yaşanan coğrafi bölgenin ve tarihi gelişimin etkisi altında devletin, üzerinde bulunduğu yer ile ilgisidir."⁴

Amerikalı SPYKMAN ise Jeopolitiği "bir memleketin güvenlik politikasının coğrafi unsurlara göre planlanmasıdır" diye ifade etmektedir.

ATATÜRK ise; "Ben, askeri meseleleri olduğu gibi siyasi meseleleri de haritadan mütalaa ederim" demektedir.

Jeopolitik, siyasi coğrafyanın beşeri değerlerle aktif hale gelmesidir. Politikanın iki dayanağı olan güç ve hedefi coğrafi açıdan inceler. Gerçekte de jeopolitiği Dünya'ya getirenler genellikle siyasi coğrafyacılarıdır. Jeopolitik siyasi coğrafyanın bir devamıdır. Ancak daha geniş bir alanda ve daha çok sayıda konuyu içerir.

Jeopolitiğin bir başka faydası ise, milli sorunların en kısa zamanda uluslararası alana taşınması ve uluslararası etkiyi beraberinde çözüme dahil etmesidir. Bunun yanında, aynı değerde uluslararası sorunlar da ulusal alana taşınabilmekte ve bir bakıma ulusal sorunlarla birlikte çözüm bulunmaya çalışılmaktadır. Bu tip sorunlara çözüm bulunurken, konunun coğrafya ve diğer bütün unsurlarla birlikte dikkate alınması gereği kendini hissettirmektedir. Jeopolitik, olaylara ve Dünyaya bir bütün olarak bakmak, bölgenin ve ülkenin bu bütünsellikten etkilenmesini meydana çıkarmak için de gereklidir.

Bunun yanında, genel olarak bir memleketin dış politikasının coğrafi faktörlere göre saptanmasını da jeopolitik öngörmektedir. Başka bir ifadeyle, devletin Dünya

³ Ersoy Taşdemirci, "Jeopolitik ve Türkiye'nin Jeopolitik Durumu", Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi, Ankara-1990, s. 114

⁴ Türkiye de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri "12 Nisan 1985 günü Yüksek Öğretim Kurulu Merkez binasında verilen konferanstır."s. 9

coğrafyası üzerindeki konumu, dış siyasetin yönlendirilmesinde etkilidir ki, buna iç siyasetin dış siyasetle olan ilişkisi açısından bakmakta yarar vardır.

Jeostrateji ise, jeopolitik gibi yeni bir bilim dalıdır. Bu bilim dalı ise, yine benzer yöntemlerle coğrafyanın stratejiyi etkilemesini incelemektedir. Tanım olarak da, stratejinin coğrafi faktörlerden etkilenmesinin incelenmesine Jeostrateji denir. Bu strateji daha çok askeri stratejiler ile ilgilidir. Bu kavramda askeri gücün ağırlığı vardır. Gerçekte jeopolitiğin bir parçası olan Jeostrateji, büyük askeri kuvvetlerin kullanılmasına, coğrafi bölgelerin yaptığı ya da yapacağı etkiyi değerlendirmeye çalışır.

Sonuç olarak, ülkelerin, güvenliklerini sağlamada ve milli güçlerini yeterli olarak kullanmada bu iki kavramın (Jeopolitik ve Jeostrateji) ifade ettiği, ülkenin coğrafi konumu, önem arz etmektedir. Son zamanlarda ortaya coğrafya ile ilgili yeni bir kavram daha çıkmıştır ki, bu kavram jeoekonomik dir. Ülkenin coğrafi konumunun ekonomi ve ekonomik değerler açısından taşıdığı değerleri ifade etmek için kullanılmaktadır. Başka bir deyişle, ekonominin coğrafi faktörlerden etkilenmesine bu ad verilmektedir.

İnsan gücü bir devlet için, mutlaka önemlidir. Bundan daha da önemli olan ise bu insan gücünün bedenen ve moral olarak sağlıklı olmasıdır. Devletler, ancak bu sağlıklı insanlar sayesinde nüfusu kendi milli güçlerinde artı değerler olarak değerlendirebilirler. Bunun yanında bu insanların eğitilmiş olmaları ülkedeki nüfusun kalitesini ve sonuçta milli gücü artıracaktır.⁵

Toprak ve maddi kaynaklar ise oldukça önemlidir. Verimli ve geniş bir alana sahip devletler diğerlerine göre avantajlı durumdadırlar. Bunun yanında bu toprakların yeterli doğal kaynaklara sahip olması devlet için olumlu bir değerlerdir. Ülkenin jeolojik yapısı, ülkenin kara ve denizlerinin durumu da ayrı değerler olarak milli güç içine sokulabilir.

Maddi değerlere, ülkenin ekonomik durumunu da katmamız gerekmektedir. Ekonominin yapısı içerisinde gelişmiş sanayinin varlığı, teknolojik seviye,

⁵ Ersoy Taşdemirci a.g.e. s.78

ekonomideki istikrar ve gelişmişlik de buna dahildir. Devlet içinde faaliyet gösteren ulusal ve uluslararası şirketlerin varlığı ve bunların istikrarlı ve gelişen bir ekonomik faaliyette bulunmaları da bu başlık altında ele alınabilir. Çünkü, bu şirketlerin ekonomik getirisi ülke için önemlidir ve milli gücü artırıcı niteliktedir. Uluslararası alandaki ekonomik faaliyetleri ise, yer yer devlet için diğer devletlerle olan diplomatik ilişkilerinde yardımcı olmaktadır.

Askeri güç, en son başvurulacak bir güçtür. Başka bir ifadeyle, devletlerin çıkar çatışmaları yukarıda sayılan yollardan biri ile çözümlenemediği takdirde, devletler bir çıkış yolu olarak askeri güçlerini kullanmayı deneyebilirler. Çıkış yolu, diplomasi kurallarına göre değil askeri kurallara, savaş kurallarına göre aranacaktır.

2.1.2 Jeopolitik'in Unsurları

2.1.2.1. Değişmeyen Unsurlar

- Ülke veya bölgenin hudutları, Dünya üzerindeki yeri
- Arazi unsuru; coğrafi bütünlük, saha ve fiziki yapı demektir. Arazi bir millet için birinci derecede dokunulmaz bir milli maldır.
- Coğrafi karakteri; Ada, kıta, kenar, kıta içi devlet olma vb. durumlarıdır.

2.1.2.2. Değişen Unsurlar

- Nüfus unsuru (Nüfusun miktarı, yoğunluğu ve nitelikleridir)
- Ekonomik değer unsuru (Doğal kaynaklar, emek, sermaye ve yönetimidir)
- Askeri değerler
- Politik değerler
- Jeostratejik değerler

2.1.3. Jeopolitik'in Özellikleri

Jeopolitik, milli sorunların en kısa zamanda uluslararası alana taşınması ve uluslararası etkiyi beraberinde çözüme dahil eder. Bunun yanında, aynı değerde

uluslararası sorunlar da ulusal alana taşınabilmekte ve bir bakıma ulusal sorunlarla birlikte çözüm bulunmaya çalışılmaktadır. Bu tip sorunlara çözüm bulunurken, konunun coğrafya ve diğer bütün unsurlarla birlikte dikkate alınması gereği kendini hissettirmektedir. Jeopolitik, olaylara ve Dünyaya bir bütün olarak bakmak, bölgenin ve ülkenin bu bütünsellikten etkilenmesini meydana çıkarmak için de gereklidir.

Bunun yanında, genel olarak bir memleketin dış politikasının coğrafi faktörlere göre saptanmasını da jeopolitik öngörmektedir. Başka bir ifadeyle, devletin Dünya coğrafyası üzerindeki konumu, dış siyasetin yönlendirilmesinde etkilidir ki, buna iç siyasetin dış siyasetle olan ilişkisi açısından bakmakta yarar vardır. Jeopolitiğin asıl önemli özelliği uygulamaya yönelik oluşudur. Jeopolitik siyasi coğrafyayı siyasete bağlar.

2.1.4. Jeopolitik Teoriler

Jeopolitik teoriler ileri sürmek için M.Ö. ki yıllarda Heredot, Platon, Strabon gibi düşünürler oldukça çabalar harcamışlar, M.S. ki yıllarda ise İngiltere “Güneş batmayan imparatorluğun” kurulması, Fransa “Sömürge coğrafyası”, Almanya “Büyük Almanya’nın kurulması” için jeopolitik teoriler ortaya sürmüşlerdir. Bu teorileri ortaya atan siyasi coğrafyacılar. Frederich RATZEL (1844-1904), H. John Mc KİNDER (1861-1947), Rudolf KJELLEN (1864-1922), Karl HAUSHOFER (1869-1945), Nicholas J. SPYKMAN (1893-1943). Bu tarihlerin başı ve sonu (1844-1943) genel olarak jeopolitiğin doğuş sürecidir.⁶

Bu teoriler özetle şunlardır.

2.1.4.1. Kara Hakimiyet Teorisi

Sir Halford Mc. KİNDER 1904 yılında yazdığı “Tarihin Coğrafi Ekseni” adlı eserinde: Dünya politikasının mihver alanı olarak gemilere kapalı fakat antik çağın atlı göçebe kavimlerine açık, bugün ise (1904 kastedilmektedir) demiryolları ile örülerek Volga nehrinden Sarı nehre Himalayalardan Arktik okyanusuna kadar

⁶ Suat İlhan, Jeopolitik Duyarlılık, Ankara 1989 s.56

uzanan ve Dünyanın kalbi (Heartland) olan bölgedir. Burada işaret edilen bölgede temel olarak iki millet yaşamaktadır: Türkler ve Ruslar.⁷

Düşüncenin önemli üç noktası vardır.

- Doğu Avrupa'ya hakim olan merkez (Orta Asya ve Sibirya'yı içerir) bölgesini kontrol eder.
- Merkez bölgesine hakim olan Dünya adasını(Asya Avrupa ve Afrika'yı içine alır) kontrol eder.
- Dünya adasına hakim olan Dünyayı kontrol eder.

2.1.4.2. Deniz Hakimiyet Teorisi

Amerikalı amiral ALFRED MAHAN tarafından ortaya atılmıştır. Deniz hakimiyetinin büyük donanmalarla sağlanabileceğini denizlere hakim olanın da Dünyanın anahtarına sahip olacağını söylemiştir.

2.1.4.3. Kenar Kuşak Teorisi

SPYKMAN tarafından ortaya atılmıştır. Dünya adasına hakimiyet merkez bölgesini çeviren kaynak ve imkanları geniş dış kuşak ile mümkündür demektedir. Bu dış kuşak Avrupa, Türkiye, Irak, İran, Pakistan, Afganistan, Hindistan, Çin, Kore ve Doğu Sibirya'dır. Bu kenar kuşak ülkelerine hakim olan Dünya adasını kontrol eder. Dünya adasını kontrol eden Dünyayı kontrol eder. Mc KINDER merkez bölgesinin güç yetersizliği kanısındadır. Bu yetersizlikleri şunlarda görür; iklim, zirai mahsuller yetersizliği, kömür, demir ve petrol gibi ana kaynaklarda yetersizlik ve bu kaynaklar arasındaki büyük mesafelerde ulaştırma zorluğudur.

2.1.4.4. Hava Hakimiyet Teorisi

Amerikalı hava albayı HANRY SCHAKLIAN, hava gücünün taktik olmaktan çok stratejik alanda yeniliklere neden olduğunu savunur. Bu jeopolitikçiye göre "Rusya merkez bölgesine hakimdir. Kenar kuşağa hakim olacak kadar da kara

⁷ Aydın Çetiner 21.Yüzyılda Savaş Stratejileri Ekim-2003 İstanbul s.23 (Selis Kitaplar)

gücüne sahiptir. Bunu gerçekleştirememesinin nedeni yeteri kadar stratejik hava gücünden yoksun oluşudur.” demektedir.

2.2. Türkiye'nin Jeopolitik Önemi

2.2.1. Türkiye'nin Jeopolitik Konumu

2.2.1.1. Genel Olarak Jeopolitik Değeri

Türkiye geçmişte olduğu gibi, günümüzde de; üzerinde ve yakın çevresinde dünya güç dengesini etkileyecek tarzda, sürekli ve çok yönlü çıkar ve güç çatışmalarına sahne olan, hassas bir coğrafi konuma sahip bulunmaktadır

Türkiye, Kuzey yarım küresinde 36-42° enlemleri ile 26-45° boylamları arasında ve Dünya Adası (Avrupa, Asya, Afrika kıtaları) denilen büyük kara kütesinin hemen hemen ortasında, Atlas Okyanusu'nun devamı olan Akdeniz, Ege Denizi, Marmara Denizi ve Karadeniz ile kuzey, güney ve batıdan kuşatılmış “merkezi durum”da bulunan bir ülkedir.⁸ Türkiye Dünyada iki kıtada toprağı olan üç ülkeden birisidir, bundan ayrı olarak, Türkiye'nin Afrika ile de yakın ilişkisi ve etkileşimi vardır.

Dünyayı etkileyen büyük uygarlıkların bir çoğı bu bölgede teşekkül etmiştir: Mezopotamya, Suriye, Mısır ve Anadolu uygarlıkları gibi. Dünyada bu kadar küçük bir kara parçası üzerinde bu kadar çeşitli coğrafi özellikleri bir arada toplayan pek az ülke vardır; boğazlar, irtibat yolları, kavşak noktaları, adalar zinciri vs. gibi. Bütün bu özellikleri ona; Dünya güç merkezleri için mutlak kontrol ve elde bulundurulması gerekli bir hedef olma niteliğı kazandırmaktadır.

Anadolu yarımadası, zengin ve verimli topraklar nedeniyle tarih boyunca birçok istilalara uğramış, diğer yandan İskender'in ve Bizanslıların Avrupa'dan Asya'ya geçişlerinin de ve Osmanlıların da Avrupa ve Afrika seferlerinde o zamanki orduların dört mevsimde kullanılabildeğı bir ulaşım mihveri olmuştur.

⁸ Suat İlhan, Jeopolitik Duyarlılık, Ankara 1989; Suat İlhan, Jeopolitikten Taktiğe, İstanbul 1971; Ahmet Cevat Eren, Jeopolitik Tarihine Toplu Bir Bakış, İstanbul 1964; Nurettin Tursan, “Jeopolitik ve Jestrateji'nin Işığında Türkiye'nin Stratejik Değeri”, BTT, Sayı: 40, 41, 42.

2.2.1.2. Bölgesel Olarak Değeri

İstanbul Boğazı, Marmara Denizi ve Çanakkale Boğazı, Karadeniz'i Akdeniz'e ve diğer sıcak denizlere bağlayan yaklaşık 160 deniz mili (İst. Boğazı 16 Dz. Mili, Marmara Denizi iki boğaz arasında 110 Dz. mili, Çanakkale Boğazı 38 Dz. milidir) uzunluğunda bir su yoludur.⁹

İstanbul ve Çanakkale Boğazları Akdeniz ve Karadeniz arasında gerek ticari ve gerekse askeri amaçlarla kullanılan bir su geçidi olarak veya yabancı donanmaların düşmanca geçişlerini önlemek amacı ile de bir engel veya hedef bölgesine yol açan bir kapı olarak savaşların kaderini çizmiştir.

Trakya bölgesi bir yönü ile Türk Boğazlarını, Avrupa'dan gelecek taarruzlara karşı ilerden korumak için veya gerektiğinde, Türkiye tarafından sınır ötesine yapılacak bir karşı taarruz veya genel karşı taarruzda, askeri yığınak bölgesi ve çıkış arazisi olarak coğrafyanın sağladığı önemli bir stratejik imkan yaratır.

Karadeniz'den Akdeniz'e ve Avrupa'dan Orta ve Uzak Doğu'ya uzanan bütün kara, deniz ve hava yolları Türkiye üzerinden geçmektedir. Dünya ticareti ve ulaşımında özel bir yeri olan Türk Boğazları, gerek batı Avrupa, Ortadoğu ve Afrika ülkelerinin Sovyetler Birliği, Bulgaristan ve Romanya ile, gerekse yukarıda belirtilen Varşova Paktı ülkelerinin tüm Dünya ülkeleri ile sosyo-ekonomik, ticari ve bazı şartlarda askeri ilişkilerinde de önemli bir rol oynamaktadır. Boğazların kapatılması halinde Bulgaristan ve Romanya bir kıta içi devleti olma durumuna düşerler.¹⁰

Bu coğrafi özellik, Türk Milleti'nin ve Türk Devleti'nin sosyal, politik ve kültürel yapısında da kendini göstermektedir. Boğazlar, Türkiye'nin jeopolitik ve stratejik önemini oluşturan çok değerli bir faktördür. Boğazların, özellikle Çarlık Rusya'sı ve Sovyet Rusya için taşıdığı önem çok boyutludur ve sürekli. Sovyet dışsattımının %50'den fazlası ve dışalımının da buna yakın bir bölümü; Doğu Afrika ve Uzak Doğuyu hedef tutan Sovyet lojistiğinin tamamı; Sovyet balıkçı filosunun dış

⁹ 12 Nisan 1985 günü Yüksek Öğretim Kurulu Merkez binasında verilen konferanstır. "Türkiye de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri"s. 18

¹⁰ Faruk Sükan, İhanetler Karşısında Türkiye Ankara-1994 s.180 (Kültür ofset-Ankara)

denizlerden ürettiği balıkların %20 si bu yoldan taşınmaktadır. Sovyet Akdeniz filosunun ana üssü Karadeniz'dedir. Ayrıca Sovyetlerin Akdeniz deki askeri deniz varlığının idamesi, Karadeniz'den yapılacak lojistik destekle mümkündür. Genel veya bölgesel bir harpte Sovyetlerin Akdeniz Bölgesine yönelik hareketinin devamı ve başarısı Boğazlara bağlıdır.

Türkiye'nin stratejik bir diğer boyutu da Körfez Krizi ile belirgin bir biçimde ortaya çıkmıştır. Türkiye, Dünya petrol rezervlerinin % 66'sına sahip olan Ortadoğu bölgesini kuzeyden kontrol eder bir konumdadır. Ortadoğu ülkelerinin herhangi birinin yaratmış olduğu bir bunalımın çözümünde veya Ortadoğu ülkelerinin kendi aralarındaki anlaşmazlıkların halledilmesinde Türkiye'nin rolü büyüktür.

Günümüzde ise ABD'nin artık adından çok söz edilen "Büyük Ortadoğu Projesi" kapsamında Irak petrol bölgesi ve Orta Asya Türk Cumhuriyetleri doğalgaz bölgelerine yakınlığı nedeniyle Türkiye'nin önemi zirveye ulaşmıştır.

Bunların dışında Türkiye, yüzyıllardır sıcak denizlere çıkmak için mücadele den Rusya'nın Ortadoğu ile kendi arasındaki başlıca engel olduğu gibi; İslam dünyasının Avrupa'daki ileri karakolu, ve batı savunma sisteminin en doğudaki direnerek noktasıdır.

İsrail karşısında zor durumda olan Arap dünyasına, Türkiye yardımcı olmuş ve Arapların 1980 Eylülü'nden 1988'e kadar süren İran-İrak Savaşı'na kadar; ellerindeki bütün kuvvetlerini ve imkanlarını İsrail'e karşı kullanmalarına imkan sağlamıştır.

Türkiye üzerinde oynanan oyunların en önemli sebebinin Türkiye'nin jeopolitik konumundan kaynaklandığını belirtmek gerekir. Şu andaki sınır komşularımızın hemen tamamı mirasçısı olduğumuz Osmanlı Devleti'nin toprakları üzerinde kurulmuş devletlerdir.¹¹

¹¹ Abdülhaluk M. Çay "Her Yönüyle Kürt Dosyası" İstanbul-1994 s.493

2.2.1.3. Sosyo-Ekonomik Değer

70 milyonluk nüfus potansiyeli, zengin yeraltı ve yerüstü kaynakları, ayrıca her geçen gün gelişmekte olan ekonomik ve teknolojik gücü ile Türkiye; bölgede, mevcut politik, askeri ve ekonomik dengeyi bulunduğu tarafa kazandırabilecek ağırlıkta milli güce ve coğrafyaya sahip bir “Bölge Devleti”dir.

Ülkemiz Dünya da besin ihtiyaçlarını karşılayan ve ihtiyaç fazlası ürün sağlayabilen nadir ülkelerden biridir. Türkiye'nin bu güçlü ekonomik potansiyeli ona bu yönden de ayrı bir jeopolitik değer sağlamaktadır. Diğer taraftan dünya güç merkezleri arasındaki coğrafi yapısı itibariyle

Türkiye:

- Bir Balkan ülkesidir.
- Bir Ortadoğu ülkesidir.
- Bir Akdeniz ülkesidir.
- Bir Atlantik ülkesidir.

2.2.2. Türkiye'nin Jeopolitik Önemi Oluşturan ve Arttıran Nedenler

2.2.2.1. Dünyanın Kritik Bir Bölgesinde Bulunması

Türkiye'nin son yirmi yılda Dünya'nın en kritik bölgesi haline gelen Ortadoğu ve Ön Asya da bulunması, stratejik önemini arttırmıştır. Türkiye, batı dünyasının en kısa petrol ve hammadde yolu üzerindedir. Aynı zamanda Türkiye, Doğu Bloğunu Ortadoğu ve Afrika'ya bağlayan yolda Akdeniz'i kontrol eden Kıbrıs adasına hakimdir.

Türkiye'nin doğu bölgesi İran-Irak savaşından sonra en az Boğazlar kadar stratejik önem kazanmıştır. Çünkü bu bölge hem savaşı hem de Basra Körfezini stratejik açıdan kontrol etmekte idi.

Türkiye'nin önemli özelliklerinden biri de Asya ve Avrupa arasında geleneksel

bir güç ve ticaret yolu olmasıdır. Eski çağlarda dünya ticaretinde çok önemli bir rol oynayan ipek yolu, buradan geçer.

Bugün için Dünya coğrafyasında bulunan güç merkezleri, ABD, BDT, AB, Çin ve Japonya'dır. Türkiye tüm bu güç odaklarının tam merkezinde bulunmaktadır. Bu nedenle Türkiye'nin jeopolitik konumu oldukça önemlidir.¹²

Türkiye Asya ile Avrupa arasında bir köprü niteliğindedir. Avrupa ve Asya ülkelerinin ekonomileri birbirini tamamlar durumda gelişmektedir.

Türkiye Asya'dan Avrupa'ya doğu-batı ekseninde, Avrupa ve Asya'dan Afrika'ya kuzey-güney ekseninde yapılabilecek her türlü ekonomik ve askeri faaliyetleri kontrol edebilen önemli bir coğrafi konuma sahiptir. Bu nedenle Dünya hakimiyeti için mücadele eden güçler açısından Türkiye kilit bir ülke konumundadır.¹³

Özellikle ABD yetkilileri'nin artık açıkça ifade ettikleri gibi Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında Türkiye'nin yeri jeopolitik bakımdan hayati öneme sahip olmuştur. ABD Ortadoğu petrollerine sahip olmak için yaptığı Irak operasyonunda önemli merkez üssü olarak hükümette yaşanan tezkere bunalımlarına rağmen Türkiye yi bir askeri alan olarak kullanmıştır. ABD'nin bundan sonraki hedefi Büyük Ortadoğu projesine göre daha önce yerleşmiş olduğu Afganistan bölgesi ve buradan doğal zenginlikleri olan Türk Cumhuriyetleri olduğu bilinmektedir.

Dünyada üretilen petrolün yaklaşık %25'i ABD tarafından tüketilmektedir. OECD ülkelerinin tüketimdeki toplam payı ise %60'ın üzerindedir. Uluslararası Enerji Konseyi'nin tahminlerine göre önümüzdeki 40-60 yıl içerisinde petrol arzının talebi karşılayamaması tehlikesinin söz konusu olması, petrol piyasasında rekabeti ve petrole ikame enerji kaynaklarına ulaşma çabalarını artırmıştır. Son 25-30 yıldaki bu çabalar da doğalgazın enerji kaynakları içerisinde hızlı bir şekilde yükselmesine ve daha çok pay almasına sebep olmuştur

¹² Ramazan Özey, Türkiye'nin Coğrafyası Ve Jeopolitiği Neden Önemlidir? Stradigma Dergisi Ekim 2003 Sayı:9

¹³ Faruk Sükan, a. g. e. s.80

Doğal gaz boru hattı olarak tasarlanan beş güzergahtan biri olan Trans-Hazar hattı BTC hattına paralel olarak, Türkmenistan'dan Türkiye'ye yılda 30 milyar metreküp doğalgaz taşınması öngörülen bir projedir. Türkiye'nin isteksizliği ile Mavi Akım hattını neredeyse tek alternatif haline getirmesi, Türkmenistan'ın yılda 50 milyar metreküp gazı Rus şirketlere satma anlaşmasına zorlanması ve projeyi gerçekleştirecek şirketin sözleşme süresini uzatmamış olması hattın gerçekleşmesini zora sokmuştur. Öte yandan, BTC hattına paralel olarak Azerbaycan'ın Şahdeniz yatağında BP konsorsiyumunun çıkaracağı doğalgazın 5 yıl içerisinde 23.2 milyar metreküp olarak Türkiye'ye ihracı anlaşması Mart 2001'de imzalanmıştır.¹⁴

2.2.2.2. Karadeniz ve Akdeniz Arasındaki Su Yollarına Egemen Olması

Karadeniz ve Akdeniz arasındaki çok dar olan geçidi (boğazları) elinde bulunduran Türkiye, bu iki deniz arasındaki deniz trafiğini de tamamen kontrolü altında bulundurmaktadır. Fakat ülkelerin boğazlardan geçişleri uluslararası antlaşmalar tarafından sınırlanmıştır.

Boğazların değerlendirilmesi, Karadeniz ve Akdeniz'e dökülen suların sağladıkları taşıma kolaylıkları açısından bakıldığında daha ilginç sonuçlar ortaya çıkmaktadır.

Günümüzde Orta ve Doğu Avrupa ürünlerinin güney ve doğu pazarlarına ulaştırılmasına Karadeniz'e dökülen nehirler kolaylıklar sağlamaktadır. Boğazlar da bu nehirlerin doğal ulaşım yolu üzerinde olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında Avrupa, Asya, Afrika'dan Karadeniz ve Akdeniz'e dökülen nehirlerin doğal ulaşım yolu olarak Boğazlar önem kazanmaktadır. Böylece Akdeniz, Ege, Karadeniz limanlarını birbirine Boğazlar bağlamaktadır; Bu bakımdan Boğazlar, Türkiye için mükemmel bir su yolu bağlantısıdır. "Bu hızlı deniz trafiğinin yanında İstanbul Boğazı doğal yapısı itibariyle de dünyanın en der yerlerinden biridir. Uzunluğu, darlığı, keskin dönemeçleri vardır. Ayrıca dünyanın hiçbir yerinde olmayıp bu bölgede olan dört

¹⁴ Necdet Özalp, NEMA Global Grup /Yönetim Kurulu Başkanı, Hazar'da Petrol ve Doğalgaz Rezervleri Panorama dergisi, Şubat 2004 – Sayı 01

çeşit akıntı vardır. Evler denize çok yakındır. Bu duruma dünyanın hiçbir yerinde rastlamak mümkün değildir.

Türkiye'nin her iki nehir sularını kontrol etmesi, gerçekleştirilme imkanı bulunan ve İskenderun Körfezine boşa akan nehirleri de Barış Suyu Projesi ile Ortadoğu'daki bütün ülkelere yaygınlaştırılması düşüncesi Türkiye'nin bölgede daha aktif ve güçlü olmasını sağlamıştır.¹⁵

2.2.2.3. Akdeniz, Orta Doğu ve Avrupa Uygarlıklarının Kesiştiği Yer Olması

Jeopolitik faktörün açıklanmasında belirtildiği gibi Türkiye'nin coğrafi durumu bu ülkeyi Asya ve Avrupa uygarlıklarının kaynaştığı bir bölge durumuna getirmiştir. Bilinen en eski yerleşim yerlerinden biri olması ve tarih boyunca değişik uygarlıkların bu bölgeye hakim olmaları, bölgede çeşitli uygarlıkları kaynaştırmıştır. Bu nedenle Türkiye de ve Türk insanında çeşitli kültürlerin etkisi görülmektedir.

2.2.2.4. Ortadoğu Petrol Kaynaklarına Yakın Oluşu

Doğu Avrupa'yı güneye bağlayan yollar Türkiye'den geçmektedir. Üstelik, Türkiye'nin hemen güneyinde dünyanın en büyük ve en ucuz petrol yatakları bulunmaktadır. Petrol özellikle 1973'den sonra bütün milletler için ön önemli bir silah haline gelmiştir. Petrolün, milletlerin politik ilişkilerini birinci derecede etkileyen, uluslararası ilişkilere yön veren ve kalkınma çabalarını yönlendiren bir faktör olmasından sonra, petrol kaynaklarına yakın olan Türkiye'nin önemi daha da artmıştır.¹⁶

Kuzey komşumuz Rusya Federasyonu, Dünyanın en önde gelen süper güçlerinden birisi olup, Türkiye bu devletin nüfuz sahası içinde yer almaktadır. Son 300 yıldan beri sıcak denizlere inmek isteyen Rusya Devleti'ne karşı en büyük engeli Türkiye oluşturmuştur. Rusya'nın güneye yayılma imkanını ortadan kaldıran

¹⁵ Faruk Sükan a. g. e. s.81

¹⁶ İhsan Gürkan, "Tehdit (Türkiye'nin) Jeopolitik Önemi ve Bundan Kaynaklanan Tehdidin Genel Değerlendirmesi" İ. Ü. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Yıllığı III, 1987 s. 344-345.

Türkiye'nin NATO'nun bir müttefiki oluşu, ister istemez Türkiye'yi geçmişte Sovyet Emperyalizminin hedefi haline getirmiştir.

Diğer yandan Türkiye bir Ortadoğu ülkesidir. Ortadoğu'nun coğrafi sınırları kuzeyde Türkiye'den başlamakta İran, Irak, Suriye, Lübnan, İsrail, Ürdün, bütün Arap yarımadası, Sudan, Mısır ve Libya'ya kadar olan bölgeleri ihtiva etmektedir. Dünya tarihinde önemli siyasi rol oynamış bir coğrafi bölge olan Ortadoğu, son iki Dünya savaşında da, elinde bulunduran tarafa zaferi kazandıran, Dünyanın en zengin ve en ucuz üretilen petrol kaynaklarına sahiptir. Dünya petrol üretiminin %30'u Orta Doğu ülkelerinde üretilmektedir.

Rezerv bakımından Ortadoğu petrolü dünya rezervinin %62.7sine sahiptir. Batı ülkeleri petrol ihtiyaçlarının %50'sini, Avustralya, Japonya ve Yeni Zelanda gibi ülkeler %70-80'ini bu bölgeden karşılamaktadırlar.

1939 yılında İngiltere Ortadoğu petrollerinin %60'ını kontrol ediyorken, ABD %13'ü üzerinde söz sahibiydi. 1960'a gelindiğinde ABD kontrol ettiği oranı %65'e çıkarmış İngiltere'ninkiyse %30'a düşmüştür.¹⁷

Ortadoğu aynı zamanda üç kıtayı birleştiren (Asya-Avrupa-Afrika) stratejik bir bölgedir. Özellikle Süveyş Kanalı'nın önemi 1967 İsrail-Arap Savaşı'ndan sonra açıkça ortaya çıkmıştır. Bu bakımdan batı için Süveyş Kanalı büyük öneme haizdir. Diğer yandan Ortadoğu, batı ve doğu bloğu için çok iyi bir pazardır. İyi pazar olma özelliğinin yanında Afrika pazarlarına ulaşan politik yollar da Ortadoğu'dan geçmektedir.

Günümüzde Dünyadaki hampetrol ve doğalgaz kaynaklarının dağılımı şu şekildedir.¹⁸

¹⁷ Harpal Brar, Ella Rule, Ortadoğu ve Emperyalizm, Nisan-2004 İstanbul, s.19

¹⁸ Michael Albert, Tarık Ali, Neoame Chomsky, Temel Demirer, Robert Fısk, Gunnar Fredriksson, Zoltan Grossman, George Monbiot, Sibel Özbudun, Neval El Saadavi, Edvard Said, Cahide Sarı, Howard Zinn, Immanuel Wallrstein İnceleme 4. Kitap Yeni Roma Terörist ABD, Şubat-2004 İstanbul. S.67

Tablo.2.1.Günümüzde Dünyadaki hampetrol kaynaklarının dağılımı

DÜNYADA HAMPETROL REZERVLERİ		
ÜLKELER	HAM PETROL REZERVİ(m. ton)	YAKLAŞIK DEĞERİ(Miyar \$)
SUUDİ ARABİSTAN	36.0	5.386
IRAK	15.1	2.259
KUVEYT	13.3	1.990
BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ	12.6	1.885
İRAN	12.3	1.840
VENEZÜELA	10.5	1.517
RUSYA	6.7	1.002
MEKSİKA	4.1	613
LİBYA	3.9	583
ABD	3.5	524
ÇİN	3.3	494
NİJERYA	3.1	464
NORVEÇ	1.4	209
CEZAYİR	1.2	180
BREZİLYA	1.0	150

Tablo.2.2. Günümüzde Dünyadaki doğalgaz kaynaklarının dağılımı

ÜLKELER	DOĞALGAZ REZERVİ(m. ton)	YAKLAŞIK DEĞERİ(Milyar\$)
RUSYA	48.4	3.338
İRAN	23.0	1.610
KATAR	8.5	595
BİRLEŞİKARAP	6.0	420
EMİRLİKLERİ		
SUUDİ ARABİSTAN	5.8	406
ABD	4.7	329
CEZAYİR	4.5	315
VENEZUELA	4.0	280
NİJERYA	3.5	245
IRAK	3.1	217
MALEZYA	2.3	161
ENDONEZYA	2.1	147
KANADA	1.8	126
HOLLANDA	1.8	126
KUVEYT	1.5	105
ÇİN	1.4	98
NORVEÇ	1.2	84
LİBYA	1.0	70

2.2.2.5. Zengin Yerüstü ve Yeraltı Kaynaklarına Sahip Olması

Avrupa ülkeleri arasında en çok maden rezervine sahip olan ülkelerden birisi Türkiye'dir. Anadolu'da, bulunan madenler hem çeşitli hem de bol miktarda bulunmaktadır. Yapılan arkeolojik kazılarda M.Ö. 7 bin yılında Anadolu'da maden çıkartılıp işletildiği bilinmektedir.

Türkiye'de yaklaşık 215 maden yatağında, 36 ayrı ekonomik maden çeşidi bulunmaktadır. Bugün çinko, bakır, boksit, kükürt, demir, krom, kurşun, amyant, bor, taşkömürü, linyit, fosfat, petrol, cıva, gümüş gibi madenler Türkiye'de işlenmektedir.¹⁹ Tüm maden rezervi 8 milyar tonun üstündedir. Türkiye, krom ve bor filizleri bakımından dünyada ilk sıralarda gelmektedir. Nükleer enerji için önemli bir yer tutan uranyum cevheri de Türkiye'de yaklaşık 241.226 bin ton civarında bulunmaktadır.

Ayrıca Dünyada kendi kendine yeten bir tarım potansiyeline sahip bir kaç ülkeden biridir. GAP projesiyle Türk Tarım potansiyeli iki katına çıkacaktır. Bu potansiyel bazı çevreleri tedirgin etmektedir.

2.2.2.6. Gelişmekte Olan Ekonomik Gücü

1980'li yıllara kadar bir tarım ülkesi görünümünde olan Türkiye yaptığı akılcı atılımlarla bu gün sanayi ülkesi görünümü kazanmıştır. Son yıllarda dış ticaret açığının azalması ve endüstri ürünlerinin ihracattaki payının artması bunu ispat etmektedir. Tarımsal ve endüstriyel üretimin geliştirilmesi, ihracatın artırılması, enerji yarımalarının çoğaltılması, küçük işletmelerden büyük fabrikalara geçilmesi Türk ekonomisini geliştirmektedir. Türkiye'nin bir endüstri ülkesi olması Ortadoğu'daki zengin yeraltı ve yerüstü kaynaklarından ekonomik bir şekilde yararlanması bazı iç ve dış güçlerin korkulu rüyası olmuştur. Çünkü sosyal bakımdan bir bütün olan Türkiye'nin ekonomik alanda da ileri ve çağdaş ülkeler seviyesine çıkması Türkiye'yi lider ülke yapacaktır.

¹⁹Birol Uzunay "Zengin Minerallerin Fakir Bekçisiyiz", Aksiyon, Sayı:186 (4-10 Temmuz 1998)s. 43-44

Türk Milleti Atatürk'ün gösterdiği batı uygarlığı hedefine hızla yaklaşma çabası içerisinde. Türkiye'nin bir Avrupa ülkesi olma yolunda attığı son adımda bu itici isteğin bir sonucudur. Türk halkı, her yönüyle Avrupa ülkeleri arasına girmeye adapte olma çabasıdadır. Bu istek de ekonomik gelişmeleri hızlandırmaktadır.

2.2.2.7. Batı Savunma ve Demokrasi Sisteminin Son Halkası Olması

Türkiye gerek NATO ülkesi olarak gerekse ABD ile yapılan ikili antlaşmalarla Bağımsız Devletler Topluluğu'nu dolayısıyla eski Doğu Bloğu'nu güneyden çevreleyen Batı Savunma Sistemi'nin doğudaki son kalesidir. Bu kale, aynı zamanda Dünyanın hammadde kaynağı olan ve karışıklıklarla dolu Ortadoğu'ya hakim bir kaledir.

Afganistan'ın son durumu, ABD'nin Irak'a yaptığı askeri müdahale, Ortadoğu'daki diğer karışıklıklar bu kalenin önemini her geçen gün arttırmaktadır. Bu durum Türkiye'ye karşı tehditlerin önemli sebepleri arasındadır.²⁰

2.2.2.8. Ortadoğu Bölgesindeki Jeopolitik Önemi Arttıran Unsurlar

Arap ülkeleri sosyal ve ekonomik meselelerini halletmekte acz içindedirler. Bunun yanında 1967 Savaşı'ndaki İsrail'e karşı Mısır devlet başkanı Abdunnasır'ın önderliğinde kurulan Birleşik Arap Cumhuriyeti silahlı kuvvetlerinin yenilgisi sonucunda on milyona yakın Filistinli mülteci durumuna düşmüş bu olgu Ortadoğu'daki bunalımı daha da arttırmıştır. Vatanların da mülteci durumuna düşen Filistinliler eski yurtlarına kavuşabilmek ideali ile İsraille devamlı çatışma içerisinde bulunmakta, bu görünümüyle Filistin bu gün dünyanın en sıcak bölgelerinden birisi olarak devam etmektedir.

²⁰ Cuma Bayat, "Tehdit ve Türkiye Açısından Tehdidi Meydana Getiren Sebepler", Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Yıllığı 11, İstanbul 1988, s. 251-254

Bölgedeki pazar bulma meselesine bağlı ekonomik menfaatler, elinde bulunduracak tarafa sağlayacağı büyük stratejik avantajlar, Ortadoğu'nun doğu-batı arasında ele geçirilmesi veya elde bulundurulması lazım gelen hayati öneme haiz jeopolitik bir hedef olmasına sebep olmuştur. Böyle bir Ortadoğu'da en önemli rolü oynayabilecek ülke jeopolitik yapısından dolayı Türkiye'dir. Türkiye gerek coğrafi mevkii itibariyle, gerek ulaşım yolları bakımından petrol bölgelerine tamamen hakim konumdadır. Ayrıca bu petrol bölgelerinden özellikle İran, Irak ve Suriye'de önemli sayıda Türk nüfusu bulunmaktadır. Dünya politikasında Türkiyesiz bir Ortadoğu düşünmek imkansızdır. Çünkü Ortadoğu Türkiye için bir "Hayat sahası"dır.

Türkiye'nin Ortadoğu da önemini arttıran önemli bir diğer husus ta bir İslam Devleti oluşudur. Türkler bin yılı aşkın bir süre İslam Dünyası'nın önderliğini yapmış, Haçlı Dünyası'na karşı yalnız ve yalnızca Türkler göğüs germişler ve Hilafet makamı da 3 Mart 1924 tarihine kadar (1517-1924) Türk Hükümdarlarında kalmıştır. Günümüzde bazı Arap Devletleri ile olan küçük anlaşmazlıklara rağmen Türkiye, İslam aleminin batıya açılan penceresi durumundadır.

Diğer yandan nüfus potansiyeli Türkiye için bir güç kaynağıdır. Büyük bölümü genç nüfustan oluşan 70 milyonluk Türkiye hasımları için önemli bir caydırıcı faktördür.²¹ Nüfus potansiyeli bakımından dikkat edilmesi gereken başka bir husus da yakın kuşak ülkelerdeki Türk azınlığın nüfus potansiyelidir. Türkiye İran-Suriye hattında doğudan güneye 25-30 milyonluk bir Türk toplulukları ile çevrilidir.

İktisadî coğrafyasının bir sonucu olarak Türkiye, tarım ürünleri bakımından Dünya da kendi kendine yeterli 7-8 ülkeden birisidir. Yeraltı zenginlikleri ile de Türkiye oldukça zengindir. Bu özellikleri ile Balkanlar'ın, Ortadoğu'nun, Kuzey Doğu Afrika'nın ve Güney-Batı Asya'nın en zengin ülkesidir. Ulaşım yolları bakımından Türkiye, Asya ile Avrupa, Avrupa ile Ortadoğu, Rusya Federasyonu ve Karadeniz ülkeleri ile Akdeniz ülkeleri arasında bir köprü vazifesi görmektedir. Türkiye'nin jeopolitik yapısını etkileyen yeni iki faktörü de gözden uzak tutmamak gerekir. Bunlardan ilki; "GAP'ı gerçekleştirilmesi" diğeri ise; Sovyet Rusya İmparatorluğu'nun (SSCB) dağılması ve Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) nun kurulmasıyla ortaya çıkan Yeni Dünya Düzeni'dir.

²¹ Reşat İzbirak, Türkiye, İstanbul 1984, s. 567

2.2.2.9. Türkiye'nin Jeopolitik Önemi Arttıran Ekonomik

Yapısı

2.2.2.9.1. Tarım ve Hayvancılık

Her ne kadar 1980 yılı sonrasında Türk ekonomisi dışa açılmayı gerçekleştirip hızla bir sanayi ülkesi olma yolunda mesafe almışsa da ülkemiz bir tarım ve hayvancılık ülkesi sayılmaktadır. Türkiye tarım ve hayvancılıkta kendine yeten dünyanın 7-8 ülkesinden birisi iken ve yıllar önce kendi kaynaklarıyla hayvansal gıda üretimini sağlayan ülkemiz, yanlış bazı politikalar yüzünden ithalatçı ülke haline gelmiştir.²²

2.2.2.9.2. Madencilik

1923 yılı sonrasında milli sanayinin kurulması hedefini gerçekleştirebilmek için madencilik de önem verilmiştir. I. Beş Yıllık Sanayi Planı çerçevesinde devlet 1935'de Maden Tetkik Arama Enstitüsü'nü (MTA) kurmuştu.²³ Türkiye'nin maden kaynakları çok çeşitli olup bazıları şunlardır: Altın, Alüminyum, Asfaltit, Bakır, Kurşun, Çinko, Barit, Boksit, Bor, Civa, Çimento Hammaddesi, Demir, Diatomit, Dolomit, Florit, Fosfat, Grafit, Gümüş, Jeotermal Enerji, Kalsit, Kayatuzu, Kil, Kireçtaşı, Krom, Kum çakıl, Kuvars, Kükürt, Linyit, Manganez, Manyezit, Mermer, Mika, Molibden, Nikel, , Pirofillit, Pefrakter Kil, Sodyum Sülfat, Stronsiyum, Taşkömürü, Titanyum, Tortum, Tuğla-Kiremit, Uranyum, Volastonit, Volfram, Zımpara

Bor minerali son zamanlarda tüm Dünyanın ilgisini çekmeye başlayan ve bir çok alanda kullanıma uygun olan bir mineraldir. Türkiye Dünyanın en büyük bor üreticisidir. Dünyada kullanılan borun %38'i Türkiye'den çıkarılmaktadır. Türkiye'deki bor rezervleri tek başına Dünyanın bor ihtiyacını 350 yıl karşılayacak kapasitededir. Türkiye etkin üretim ve pazarlama tekniklerini kullanarak %38 olan pazar payını %65'lere çıkarabilecek potansiyelindedir. Türkiye bor'un tonunu 200-300 dolar arasında değişen fiyatlarla satmaktadır.

²² Reşat İzberak, Türkiye, İstanbul 1984, s. 566-599.

²³ Reşat İzberak, Türkiye, a.g.e. s. 600-601.

Türkiye'nin yarısı kadar bor rezervine sahip Amerika da ise sadece 1000 kişi bordan nasıl daha fazla verim alınacağını araştıran araştırma-geliştirme servisinde çalışmaktadır. Bor mineralleri, temizlik ürünlerinden deriye, uçaktan bilgisayara, tarımdan cam sanayisine kadar yüzlerce sektörde kullanılmaktadır. Sanayide kaliteyi ve fiyatı olumlu yönde etkilediği için yan ürün olarak kullanıldığından “sanayi tuzu” olarak da adlandırılmaktadır.

Sanayileşmiş ülkeler, her alanda bor'u kullanırken Türk sanayicileri daha yeni yeni bu alanı kullanmaya başlamaktadır. Türk sanayicilerinin bor minerallerini tam olarak kullanamamasının en büyük sebebi “Türkiye’de bor minerallerini işleyecek tesislerin bulunmamasıdır. Dünya bor rezervinin %65’ini elinde bulunduran Türkiye’de bor madenleri tamamen devletin elindedir.”²⁴

Türkiye de petrol alanı GAP bölgesinde yer alan Adıyaman, Batman, Diyarbakır ve Nusaybin civarındır. Bu bölge Türkiye de çıkartılan petrolün % 99’unu kapsamaktadır. Bir çok araştırmacı bu bölgede yaptığı çalışma sonucunda şu sonucu çıkarmaktadır. Yapılan araştırmalarla Suudi Arabistan’daki petrol yataklarının devamının Güneydoğudaki Diyarbakır, Şanlıurfa, ve Mardin civarı olduğu tahmin edilmektedir.

2.2.2.9.3. GAP

GAP, Fırat ve Dicle nehirleri üzerine inşa edilen bir seri barajlar ve hidrolik santraller (Toplam 22 baraj ve 19 hidroelektrik santrali) ile sulama tesislerini ve proje alanında inşa edilecek her çeşit alt yapı, tarımsal yapı, ulaştırma, sanayi, eğitim, sağlık, konut, turizm ve diğer sektörlerin gelişme tesislerini hizmetlerini kapsayan çok yönlü entegre bir “Bölge Kalkınma Projesi”dir. Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP), Türkiye Cumhuriyeti’nin en büyük, Dünyanın da 8. büyük bölgesel kalkınma projesidir.²⁵

²⁴ Birol Uzunay “Zengin Minerallerin Fakir Bekçisiyiz”, Aksiyon, Sayı: 187 (4-10 Temmuz 1998)s. 44-45

²⁵ Oğuz Yurdakul, “GAP’ın Ekonomiye Etkileri”, Görüş, Sayı: 10 (Temmuz 1993), s. 58

Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerini içine alan GAP Bölgesi toplam ülke yüzölçümünün % 9,7'sine tekabül eden 75.358 km²'lik bir alana sahiptir.

2000 Yılı Genel Nüfus Sayımı geçici sonuçlarına göre; 67 844 903 kişi olan ülke toplam nüfusunun % 9,7'sine tekabül eden GAP Bölgesi nüfusu 6 604 205 kişi olup, bu nüfusun % 63'ü kentlerde % 37'si kırsal alanlarda yaşamaktadır.

GAP'ın temel hedefi; Güneydoğu Anadolu Bölgesi halkının gelir düzeyi ve hayat standardını yükselterek, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını ortadan kaldırmak, kırsal alandaki verimliliği ve istihdam imkanlarını artırarak, sosyal istikrar, ekonomik büyüme gibi milli kalkınma hedeflerine katkıda bulunmaktır.

Son yirmi yıllık dönemde, özellikle GAP uygulamalarının yarattığı etkiler sonucunda, Bölge'deki toplumsal ilişkilerde, aile kurumunda, birey ve grup davranışlarında, kır-kent ilişkilerinde, dış Dünya ile kurulan bağlantılarda gözle görülen bir değişim yaşanmaktadır. Bununla birlikte bölge genelinde, aşiret, toprak ağalığı vb. geleneksel yapıya bağlı düşünce, davranış, değer ve yargılar kalkınmanın ve toplumsal ilişkilerde niteliksel değişimin hızını ve yönünde olumsuz yönde etkilemektedir. Yıllardır ölü olan bu bölgeye her geçen gün bir canlılık kazandırmakta yıllarca işlenmeyen topraklar işlenerek ekonomimize güç katmaktadır. Bu sayede yeni iş kolları açılmakta ve bölge halkı da iş imkanı bularak devlete olan güveni artmakta terörün önüne geçişde oldukça önemli bir etken olma yolundadır.

GAP Projesi çerçevesinde Türkiye'nin Fırat ve Dicle nehirleri üzerinde baraj yaparak, Güneydoğu Anadolu'daki vatandaşlarını bu nehirlerin sularından daha fazla yararlandırma ve ülke ekonomisine yeni kaynaklar bulma girişimi, Suriye ve Irak'ın Türkiye'ye karşı ortak tavır almalarına sebep olmuştur.²⁶

²⁶ Faruk Sükan a. g. e. s.81

GAP Master Planı, 2005 hedef yılı itibariyle, ulaşılabacak temel ekonomik büyüklük olarak Gayri Safi Bölgesel Hasıla (GSBH)'yı; Tarım, sanayi ve hizmetler sektörleri itibariyle belirlemiş ve başlangıç yılı 1985 yılına göre ekonomik yapıdaki değişimi aşağıda yüzdeler olarak göstermiştir.

Tablo.2.3. 1989 Yılında tamamlanan Master Planına Göre Gap'ta Ekonomik Yapı Değişimi

SEKTÖRLER	1985 Yılı	2005 Yılı
Tarım	40 %	23 %
Sanayi	16 %	24 %
Hizmetler	44 %	53 %
Gayri Safi Bölgesel Hasıla (GSBH)	100 %	100 %
GSBH Gelişme Endeksi	100	445

GSBH gelişme endeksinin dönem boyunca yaklaşık 4.5 kat artması öngörülmüştür. Bu süre içinde tarımın, bölgesel ekonomi içindeki payının yüzde 40'tan yüzde 23'e inmesi, ağırlıklı bir şekilde tarımsal sanayinin yüzde 16'dan yüzde 24'e çıkması ve hizmetler kesimi payının da yüzde 44'ten yüzde 53'e çıkması öngörülmüştür. GAP ekonomisine bu göstergelerle bakıldığında hedef yıl itibariyle verimli istihdam ve nüfus artışına rağmen fert başına düşen reel gelir artışı ile birlikte ekonomi kendi kendine büyüme sürecine ulaşmış olmaktadır.

2.3. Türkiye'nin Jeopolitik - Jeostratejik Yapısından Kaynaklanan Tehditler Ve Bu Tehditlerin Yapısı

2.3.1. Sürekli Tehdit

Jeopolitik konumu nedeniyle Türkiye, deprem kuşağı gibi aynen bir "TEHDİT KUŞAĞI" üzerinde bulunmaktadır. Tarihin her döneminde güç merkezleri, birçok ulusu etkileyecek şekilde dönemlerinin genel yapı ve şartlarına uygun tehditler üretmişlerdir. Bu tehditlerde istismar kaynağını geçmiş dönemlerde din ve etnik yapı vs. gibi zahiri sebepler oluşturmuş, çeşitli şekillere bürünerek devam etmiş (örneğin haçlı seferleri ve panislavizm akımı) günümüzde ise, bunlara ilave olarak sosyo-ekonomik ve siyasi etkenlerle bütünleşen ideolojiler (komünizm, faşizm ve teokrasizm vb. akımlar) teşkil etmiştir.

Türkiye'ye yönelik tehdidin en önemli nedeninin onun Jeopolitik ve Jeostratejik değerinden kaynaklandığı aşikardır.²⁷ Bunun yanı sıra bölgenin sosyo-ekonomik ve demografik yapısındaki karmaşıklık da Türkiye'nin yakın çevresinde hassas bir durum oluşturmaktadır. Türkiye ye komşu altı ülkedeki etnik bakımdan farklı dört ırk (Yunanlılar, Slavlar, İranlılar ve Araplar yaşar) ve en az beş farklı dil konuşulmaktadır. Diğer bir ifade ile bölge, üç kıta'nın birleşme noktası olarak çok renklilik ve çeşitliliği içeren bir karaktere sahip bulunmaktadır. Farklı dini inançlara ve geleneklere sahip olan bu toplumlar zaman zaman birbirleri ile çatışan ideolojilere ve ihtiraslara sahip siyasi rejimler tarafından yönetilmektedir. Bu siyasi rejimlerden kaynaklanan tehdit aslında ülkemize jeopolitik önemden ötürü sürekli tehdit olarak yansımaktadır.

Ayrıca, bölgedeki ulusların bu farklı özelliklerinden kaynaklanan değişik sayıdaki çıkarlar, Türkiye'nin hemen yakın çevresinde birbirleri ile çatışmakta ve bu menfaat çatışmalarının bir kısmı uzun kanlı muharebeler halinde bölgenin istikrarını ve güvenliğini tehdit etmektedir. Belirtilen sebeplerle Türkiye bugün birden fazla istikametten sıcak ve soğuk harbin tehdidi karşısında bulunmaktadır.

Şüphesiz insanlık var oldukça güç merkezleri gelecekte de buldukları

²⁷ Faruk Sükan a. g. e. s.96

dönemlerin şartlarına uygun yeni tehditler üretecekler ve bunları yayacak yeni stratejiler geliştireceklerdir. Ülkemizin üzerinde bulunduğu toprakların tarihin her döneminde, o dönemin şartlarına uygun yayılmanın etkisi altında bulunduğu görülür. İdeolojinin türü ne olursa olsun bu tehdit bir devamlılık arz etmiştir. Bu tehdit dün var idi, bugün aynen mevcut bulunmakta, yarın da mutlaka devam edecektir.

Sonuç olarak ülkemiz, jeopolitik ve Jeostratejik değeri nedeni ile sürekli bir tehdide maruz bulunmaktadır. Bu sürekli tehdidi oluşturan veya oluşturacak olan güçler hedeflerine ulaşmak için birçok yolları denetlemektedirler.

Günümüzde sinsi dostluklar, politik ve ekonomik baskılar aynen devam ederken sıcak savaş stratejisi şekil değiştirerek yerini, soğuk savaş dediğimiz ülkeleri içerden çökertmeyi hedefleyen anarşi ve teröre terk etmiştir. Ülkemizin 12 Eylül öncesi itildiği bu anarşi ortamının asıl nedeni jeopolitik ve Jeostratejik değerden kaynaklanmaktadır.²⁸

2.3.2. Bölgesel Tehdit

Anadolu'nun coğrafi konumu, asırlar boyunca üzerinde hüküm süren devletler ve komşu devletler arasında sürekli mücadeleler sahnesi olmuştur. Anadolu coğrafyasının sağladığı eşsiz kolaylıklar sayesinde ona sahip olanlar, gücünü ve bütünlüğünü koruduğu sürece Akdeniz, Ege ve Karadeniz ile bu denizlerin havzalarının kontrolünü elinde bulundurmuş, Ortadoğu, Kafkaslar ve Balkanlar'ı egemenliği veya nüfuzu altına almıştır. Bölgenin Türkler tarafından elde edilmesi ve kontrolü dünya tarihinin önemli dönüm noktalarından biri olmuştur.

Boğazlar, Akdeniz ve Ortadoğu'nun tarih boyunca sahip olduğu ve daha önce açıklanan Jeopolitik - Jeostratejik önemi nedeniyle, İngiltere, Fransa, Almanya, Avusturya ve Çarlık Rusya'sı gibi Avrupa devletlerinin Osmanlı İmparatorluğuna karşı politikaları çıkarları doğrultusunda; zaman zaman kendi güçlerini kullanma, birbirlerini destekleme, Rum, Ermeni ve diğer azınlıkları kışkırtma şeklinde uygulanmıştır. Ayrıca son iki dünya savaşının hazırlıkları, süresi ve sonuçları

²⁸12 Nisan 1985 günü Yüksek Öğretim Kurulu Merkez binasında verilen konferanstır. "Türkiye'de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri" s.21

incelendiğinde, Batılı Devletlerin Türkiye ile ilgili gizli ve açık tutum ve davranışları tarih sayfalarında yer almaktadır.

Günümüzde ise; Türkiye üzerinde milli menfaat ve hedeflerine uygun emeller taşımakta olan büyük ülkeler, Dünya ve bölgesel politik, sosyo-ekonomik gelişmeler doğrultusunda, ancak Türkiye'nin içinde bulunduğu politik, ekonomik ve sosyal koşulları da hesaba katan bir politika izlemektedirler. Bu politika duruma göre; tek başlarına ve dahil oldukları ittifak çerçevesi içinde zaman zaman Türkiye'nin yanında veya karşısında bulunma şeklinde görünmektedir. Ayrıca, Türkiye'ye komşu ülkelerin açık ve gizli milli menfaat ve hedefleri de bu tarihi süreç içinde şekillenmiş olup, durum ve şartlara göre; Anadolu'nun tamamı veya bir kısmına sahip olmak veya onun üzerinde yaşayanları bu topraklara sahip olamayacak güçsüzlüğe düşürmek şeklinde ifade edilebilir.

Sovyetler birliğinin çöküşü Avrasya'nın göbeğinde jeopolitik bir boşluk oluşturmuştur. Sorunlu bölgeler denilince ilk akla gelen yerler; Balkanlar, Karadeniz, Kafkaslar, Ortadoğu, Doğu Karadeniz ve bütün bunlarla ilgili BDT'dur. Türkiye jeopolitik konumuyla bu ülkelerin kesişme noktasında yer almaktadır. Bu nedenle de Türkiye bölgenin sorunları ile istese de istemese de doğrudan ilgilenmek zorunda kalmaktadır. Bunun yanı sıra bölgedeki sorunların etkisi Türkiye'ye de yansımaktadır.²⁹

2.4. Dış Güçlerin Türkiye Üzerindeki Tarihi Emelleri Ve Ülkemizdeki Teröre Destekleri

2.4.1. Sovyet Rusya

Sovyet Rusya Çar I.PETRO' dan beri süregelen “**Sıcak Denizlere Açılma**” da önemli bir engel olan, öncelikle Türk Boğazları bölgesini almak ve Karadeniz'i bir iç deniz haline getirmek, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerini ele geçirerek Ortadoğu ve çevresindeki petrol bölgelerine ve Doğu Akdeniz havzasına, sıcak denizlere hakim olmak siyasetini gütmüştür.

²⁹ Mehmet Atay, strateji dergisi (Stratejik ulusal güvenlik istihbaratı) yıl 1996 sayı:1 s.82

Geçen yüzyıllarda güneydeki sıcak denizlere ulaşmak arzusu, Ortadoğu ve Akdeniz'e yönelik Rus emellerinin özünü teşkil etmekteydi. Zamanımızda ise, sıcak denizlere ilaveten bölgenin çok zengin petrol yataklarına sahip bulunması bu istikametteki Sovyet ihtiraslarını büsbütün arttırmıştır.³⁰

Tarih boyunca Rusya bize karşı izlediği “**Parçalayarak yutmak**”, “**Himaye altına almak**” yada “**Doğrudan doğruya ilhak etmek**” olarak kullanıldığı siyasetinin bazen birini, bazen üçünü birden tatbik ederek, nihai hedefi olan “Boğazlar üzerinden Akdeniz'e, Kafkaslar üzerinden Basra'ya inmeye” çalışmıştır. Rusya'nın güneye inmesine mani olduğumuz için önce bize, sonra da menfaat sınırları bizim kuzey sınırlarımızdan geçen ve onun için Rusya'nın güneye inmesine mani olmaya çalışan İngiltere ve Fransa'ya daima düşman olmuştur. Rusya evvelki üç türlü siyasi davranışının yanına, bir dördüncüsünü de ilave etmiştir. “Balkanlarda ve Kafkaslarda kendisine minnettar devletler kurulmasını temin etmek ve Avrupalılar ile birleşerek Osmanlı İmparatorluğunu taksim etmek” siyaseti³¹ olmuştur.

Marian Kent de Osmanlı İmparatorluğunun sonu ve büyük güçler adlı eserinde şöyle demektedir. “Kuşkusuz Rusya'nın Osmanlı İmparatorluğundaki ekonomik, siyasal ve stratejik çıkarlarının gerçek odak noktası boğazlardı. “Rusya'nın kapıları ve anahtarları” Avrupa ile Asya arasındaki kara iletişiminin ekseninde idi, Karadeniz çevresindeki Rus mülklerinin kıyılarına giden yolları kontrol ediyor, Rus ticaretine Akdenize inme imkanı veriyor ve Balkanlarda potansiyel siyasal nüfus için doğal bir çıkış noktası oluşturuyordu. Yunanlılar ve Bulgarlar için olduğu gibi Ruslar içinde yeniden fetih rüyalarının nesnesi ve Rus kültürünün beşiği olan İstanbul'un bekçisi idi. Gerçekten ticari bütün gemilere açıldı, fakat uluslararası antlaşmalarla barış zamanında Osmanlı olmayan bütün savaş gemilerine kapalıydı.”³²

Avrupa da milliyetçilik fikirlerinin, gelişip devletlerin bünyelerinde (Almanya ve İtalya da olduğu gibi) birleştirici rol oynayacak kadar itibar ve taraftar kazanması,

³⁰ Türkiye'de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri(12 Nisan 1985 günü Yükseköğretim Kurulu Merkez Binasında verilen konferanstır.) ANKARA s.23

³¹ Abdullah Süzel (Dış Güçlerin Türkiye'ye Yönelik Emelleri Türkiye İçindeki Anarşi ve Terör'ün Kaynakları ve Faaliyetleri.) Marmara Üniversitesi Sos. Bil.Enstitüsü Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Anabilim Dalı Yük. Lis. Tezi İstanbul-1992 s.18

³² Marian Kent Osmanlı İmparatorluğunun Sonu ve Büyük Güçler (çeviren Ahmet FETHİ) Tarih vakfi yurt yayımları 89 aralık-1999-İstanbul Numune matbaacılık s.90 (Eserin özgün adı The Great Powers and the end of the Ottoman Empire)

Rusya'yı yeni bir ideolojiye sarılmaya sevk etmiştir. Bu ideoloji Panislavizm'dir. En çok Almanya ve İtalya da gelişen ırkçılık zamanla Slavlar arasında da yayıldı. Panislavizm Rusya da pek çok taraftar buldu. Rusya da İvan Aksakov, Konstantin Aksakov kardeşlerin neşriyatı ile Panislavizm mühim bir ideoloji haline geldi ve zamanla “**Türk Düşmanlığı**”, “**Germen Düşmanlığı**” gibi iki kola ayrılmıştır.

Panislavizm'in Türk düşmanlığı ve Ruslaştırma kolunun başında Denilevski ve Dostoyevski, “Türkleri Avrupa'dan kovmak ve merkezi İstanbul olmak üzere bir Slav devleti kurmak lazımdır” diyordu. Dostoyevski de “İstanbul er geç Rusların olacaktır” demektedir.³³

Ülkemizi bölmek içinde elinden geleni yapan Rusya 1924 yılında Rus politikacı Wilademir Minorsky “Kürtler” adıyla bir eser yayınladı. Encyclopedia of İslam (İslam Ansiklopedisinin)'deki “Kürtler” maddesi de gene aynı Rus yazarı tarafından kaleme alınmıştır. Erivan üniversitesinde bir “Kürt Enstitüsü” açan Rusya, Revandiz'de de Bir Kürt koleji kurmuştur.³⁴

Rusya'nın sıcak denizlere Türkiye ve Türk Boğazları üzerinden açılma politikası uzun vadeli olarak planlanmış yukarıda belirtildiği gibi değişmeden uygulanmaya gelmiştir. Bu rüyanın gerçekleşmesi; 18. ve 19. asırda Osmanlı İmparatorluğunun yıkılmasına bağlı idi. 20. asırda da Türkiye Cumhuriyetine karşı, Rusya her türlü yolu denemiştir.

Sovyetler, Suriye ve Bulgaristan başta olmak üzere birçok ülke gizli servisi Türk toplumunu parçalamak için işbirliğine girmişlerdir. Sovyetler dört cephe üzerinden Türkiye'yi terörün içine sokmaya çalışmışlardır. Aşırı solcu Dev-Genç, ASALA, PKK, mafya ve Rus gizli servisleri ile Türkiye de gerginlik stratejisinin uygulanmasına her zaman öncelik vermiştir.

Bu yollardan birincisi yasadışı Türkiye Komünist Partisi (TKP)'nin kurulmasını sağlamak olmuştur. Rusya 1920'ler den beri bu vasıta ile ve 1961

³³ Abdullah Süzel a.g.e. s.26

³⁴ Türk Milli Bütünlüğü İçerisinde Doğu Anadolu (Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları) yayın no:56 s.168

Anayasasının verdiği rahatlıkla Türkiye içerisindeki iç mihrakları kurmuş yönetmiş ve desteklemiştir. Bunlardan bazıları olarak işçi kesiminde bir konfederasyon ve Üniversitelerde DEV GENÇ' in kurulmasını sağlamıştır.

John Barron'un "KGB, Sovyet Gizli Ajanlarının gizli çalışmaları" isimli kitabında Ortadoğu'da Sovyet ajanlarınca yürütülen ve Türkiye'ye yönelik olan bir KGB operasyonu ile ilgili şu bilgilere yer verildiği görülmüştür. "Üçüncü operasyon ise; Türkiye'de şehir terörcülüğü yapmak olup adam kaçırma, öldürmelerle oldukça ilerlemiş ve başarılı olmuştur. Bu operasyon 1960'ların başlarında yürürlüğe konmuş, Ankara'daki Sovyet elçiliğinde çalışan KGB subayları tarafından birkaç ajan avlanmış ve bu ajanlar Rusya'da eğitilmişlerdi. Türkiye'ye döndüklerinde bu kadro aralarına radikal eğimli gençleri çekmiş, bazıları Suriye'de Rusların açtığı kamplara eğitim için göndermişlerdi. Sonucunda meydana gelen şiddet hareketleri ve buna karşı alınan sıkıyönetim, askeri mahkeme gibi tedbirler de gösteriyor ki, Sovyetler Birliğini riske sokmadan ve büyük masraflar yapmadan, bir toplumu krizler karşısında bırakmak için KGB, tekniğini son derecede ilerletmiş bulunmaktadır.³⁵

İkinci yol ise Ermeniler olmuştur. Rusya ile Ermenilerin birbirlerine karşılıklı olarak ilgi duymaya başlaması, XVIII yy başlarında I.Petro (öl.1725)dönemine rastlar. Nitekim I.Petro İran ile yaptığı savaşlarda Ermenilerden yararlandığı gibi onları Rus topraklarına yerleşmeye de davet etmiştir.³⁶Osmanlı İmparatorluğunda Ermeni anarşisi, Fransa'da 1850 yıllarında açılan ilk Ermeni Okulu "Muhtariyan-Maradian" mensupları vasıtası ile başlamakla beraber, Ermenilerin fiili istismarı 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşı dolayısı ile ilk defa Ruslar tarafından olmuştur diyebiliriz. Bu anarşide kiliseler elebaşdır. Savaş esnasında ve sonrasında bilhassa Doğu Anadolu bölgesinde kesafet kazanan Ermeni terörü 1915'deki Tehcirle neticelenmiş "Uluslararası ilişkilerimizde yanlış anlaşılmanıza sebep olmuştur". Soykırıma uğrayan çocuk genç ihtiyar demeden binlerce savunmasız Türk'ü toplu mezarlarda katlederken sahte belgelerle masum millet kisvesine bürünen ve Türkiye üzerinde emelleri olduğu bilinen devletlerin destekleri ile Türk milletinde derin yaralar açarak ve izler bırakarak bu güne kadar varlığını sürdürmüştür.³⁷

³⁵ Polis Dergisi Ocak-Şubat-Mart-2003 sayı.34 s.361

³⁶ Azmi Süslü "Türk Tarihinde Ermeniler" Kars Kafkas Üniversitesi Yayınları No:2 Levent Ofset Matbaacılık Ankara-1995 s.89

³⁷ Abdullah Sözel a.g.e. s.25

Rus gizli servisi KGB, Suriye gizli servislerinin Lübnan'da kurdukları ASALA'yı, satın alarak Türk diplomatlarına karşı büyük terörist eylemlerde bulunmuşlardır.

Üçüncü olarak Kürt sorunu tezgahlanmıştır. Rus ve Türk komünist partilerinin Kürtler nezdinde iyi ilişkileri bulunmakta idi. Ancak her zamanki politikaları olan bölgedeki Kürtlerin birliği yerine bu kez en aşırı, en terörist olan PKK seçilmiş, büyük bir şiddetle PKK, Türk devletine karşı büyük bir düşmanlıkla terörist eylemlerde bulunarak toplu katliamları başlatmıştır.. Halbuki o ana kadar Kürt hareketlerinin muhatapları Türkiye değil, Irak gibi ülkelerdi.

Bu girişimlerin diğer bir aşamasında da. Bulgaristan'a Türk mafyasının önde gelen adı Bekir Çelenk yerleştirilmiş ve Mehmet Ali Ağca da bu dönemde ortaya çıkmıştır.

Sonuç olarak Viyana kapılarında itibaren başlayan, gerileme döneminde kaybedilen topraklar incelendiğinde kaybın harpten ziyade dışardan desteklenen bölgesel isyanlar neticesinde gerçekleştiği tesbit edilmektedir. Yapılan harplerin çoğunda da bölge halkının din veya ırk ayırımı gerekçesi ile korunması zahiri sebep olarak gösterilmiştir.

2.4.2. Yunanistan

Yunanistan'ın en büyük emeli olan "megali idea" tutkusu ve Helenizm Tutkusu ile deniz ve hava sahasında Ege'yi, Yunan ülkesinin bir parçası olarak görmekte, Kıbrıs'ta her türlü dengeli uzlaşmayı engellemekte, bir taraftan Ermeni tedhişçilerle diğer taraftan, Türkiye'yi bölmek isteyen örgütlerle işbirliği halinde çalışmalar yapmaktan da kaçınmamıştır.

³⁷ Abdullah Sözel a.g.e. s.25

2.4.2.1. Megali — İdea

MEGALİ İDEA, Kıbrıs'ı, boğazları, İstanbul'u tüm batı ve Orta Anadolu'yu içine alan büyük Yunanistan'ın kurulmasıdır. Girit'in işgali, Batı Anadolu'nun işgali teşebbüsü, EGE adalarının alınması, Kıbrıs'ta ENOSİS teşebbüsleri ve son olarak Ege Denizi'nin bir Yunan Gölü haline getirilmesi teşebbüsleri politikasıdır.

2.4.2.2. Helenizm

Yunanlıları AVRUPA ve AMERİKA' da "En ziyade müsaade ve sempatiye mazhar ülke" durumuna getirerek onlara "Şımarık çocuk muamelesi" yaptıran hep batı aleminin bu "HELEN uygarlığı" hayranlığı olmuştur. Yunanlılar da batının bu tutkusunu kendi politik çıkarları için çok iyi kullanmışlardır.³⁸

Tarih ve irs itibariyle asla varisi olmadığı eski Bizans'ı yeniden kurmak, bütün bir Yunan milletinin çılgınca tutkun olduğu bir hayaldir. Halen yunan ırkı; sağcısı, solcusu, okumuşu, cahili, kısaca her ferdi ile bu hayali yaşamaktadırlar. Yunanistan iki asırlık tarihi içersinde hep bu hedefe yönelmiştir.

Osmanlı yönetimi altında yüzlerce yıl varlıklarını ve geleneklerini, dinlerini ve dillerini koruyan Yunanlılar ellerine fırsat geçince Türk ulusunu yok etmek için her türlü çareye başvurmuşlardır. Hiç bir uygar milletin yapamayacağı cinayetleri işleyen yunanlılar 8 yaşındaki kızlardan 70 yaşındaki ak saçlı ninelere kadar karşılıklarına çıkan kız çocuklarına ve kadınlara sürüler halinde tecavüz etmişler, direnenleri öldürmüşlerdir.³⁹

Anadolu'yu yer yer işgal eden mezalime girişen Yunanlılar İngiltere'ye, Fransa ve İtalya'nın yardım ve kışkırtmaları ile zulüm ve canavarlıklarını bütün şiddeti ile sürdürmekten çekinmemişlerdir⁴⁰

³⁸ Türkiye'de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri(12 Nisan 1985 günü Yükseköğretim Kurulu Merkez Binasında verilen konferanstır.) ANKARA s.25

³⁹ Murat Özcan, tarihin ışığında Yunan Mezalimi, IQ Kültür sanat Yayıncılık, 2003-İstanbul Yay. No. 33

⁴⁰ Mehmet Hocaoğlu, Belgelerle Yunan Barbarlığı. Bereket Yayınevi, İstanbul, 1985, s.505.

Artık Yunanistan'ın amacı tamamen ortaya çıkmış, niyetlerini gizlemeye bile lüzum görmediği anlaşılmıştır. Son zamanlarda Ege Denizi ve Kıta Sahanelığı ve günümüzde en çok gündem olan Kıbrıs meselesi, huzursuzluk ve emniyetsizlik konusu halinde tartışılmaktadır. Bütün gayretlere rağmen kötü bir maceraya sürüklenmektedir.⁴¹

Yunanistan 500 yıl Osmanlı İmparatorluğunun yönetiminde kalmıştır. (1453–1830) bu zamanlardan beri Yunanistan'da bir Türk tehdidinden söz edilip durulmaktadır. Oysa tarihte buna ilişkin tek bir delil yoktur. Tersine Yunanlıların "Megali İdea"ları hala bir milli politika olarak geçerliliğini korumaktadır. 1830–1922 Arasında TÜRK - YUNAN İlişkileri olaylarının genel değerlendirmesi şöyledir; İngiltere, Fransa, Avusturya ve Çarlık Rusya'sı gibi zamanın büyük devletlerinin şemsiyesi altında GİRİT, MORA ve Rumlarla meskun diğer bölgelerde Rumlar tarafından önce isyan ve olaylar yaratılmış, burada yaşayan Türk ve Müslüman halka geniş bir terör eylemleri uygulanmıştır. Osmanlı devletinin müdahalesi üzerine de bu sefer geniş ve yaygara koparmışlardır. Hep haksızlığa uğrayan ve ezilenin kendileri olduğunu belirterek bir süre sonra yukarıda belirtilen devletler birlikte veya ayrı ayrı bu olaylarla ilgilenip ve müdahale etmişlerdir. Böylece gerçekte bir devletin iç sorunları olan bu olaylara uluslararası boyutlar kazandırmışlardır.

Osmanlı İmparatorluğu, Yunanlıların kendilerine ait olduğunu iddia ettikleri hiçbir bölgeyi ve şehri Yunanlılarla veya Rumlarla savaşarak almamıştı. Mora yarımadası, Ege adaları, Makedonya, Teselya ve batı Trakya gibi bölgeleri, Türkler, Yunan idareleri veya devletleri ile değil batılı devletler ile verdikleri mücadelede barış masalarında kaybetmişlerdir.⁴²

II. Dünya savaşından sonra Yunan Emperyalizminin istikameti, Türkiye'nin Güney kıyılarında ve bilhassa İskenderun körfezine yönelmiştir. Bu da Kıbrıs meselesini tahrik etmesi ile olmuştur. Gerçek şudur ki Yunan emperyalizmini Kıbrıs'ta Enosis yani adayı bütün olarak Yunanistan'a ilhak hayalini

⁴¹ T.C.Genelkurmay Harp Tarihi Başkanlığı Resmi Yayınları, Türk – Yunan İlişkileri ve Megali İdea ,Ankara Gnl.Kur.Basımevi,1975 s.41-42

⁴² Murat Özcan a.g.e. s. 78

gerçekleştirememiş ise de, bugün adanın üçte ikisini kontrolü altında bulundurmaktadır.

Yunanistan, iyi planlanmış geleneksel bir milli politikaya sahiptir. Bu politika, her devirde mevcut iktidarlar tarafından uygun şartların vukuunda, Dünya kamuoyunu tedirgin etmeyecek ölçüler içinde uygulama alanına konulmaya çalışılmaktadır. İzlenen bu politika, eski Yunan uygarlığına sempati duyan kişi ve uluslararasıda kolaylıkla taraftar bulabilmektedir.

Diğer taraftan, Yunan halkının ırki ve kültürel yönden birlik içerisinde bulunması, ulusal menfaatler karşısında çıkar gruplarının, müştereken hareket edebilmelerine olanak vermektedir. Aynı husus, ülkede sosyal, ekonomik, askeri ve siyasi politikanın uygulanmasında da kendisini hissettirmektedir.

Terörü desteklemek Yunan dış politikasının bir aracı olmuştur. Teröristlere sağladığı eğitim, para, silah gibi hizmetlerin yanı sıra barınma ve korunma imkanı sunmasının, Yunanistan'ı uluslararası terörün merkezlerinden biri haline getirdiği ve ülkemiz içinde ciddi bir tehdit unsuru oluşturduğu bilinmektedir.

Emin Demirel “Dünyada Terör” adlı eserin de şunu belirtmektedir. “Yunanlı subaylar PKK'nın militanlarını Güney Kıbrısta eğitiyorlar. Daha çok patlayıcı madde ve muhabere cihazlarının kullanılması şeklinde yapılan eğitimlerde, eylem düzenleme planları da yer alıyor. Eğitim için Güney Kıbrıs'a gönderilen PKK'lı teröristler Cumartesi ve Pazar günleri sokaklarda dolaşp Türkiye aleyhinde bildiri dağıtarak propaganda çalışması yapıyorlar.”⁴³

Genel olarak kontrollü gerginlik politikası izleyen Yunanlılar “Düşmanımın Düşmanı Dostumdur” yaklaşımı içinde Türkiye ile sorunları olan her ülke ve grupta işbirliği içindedir. Uluslararası terörizme destek vermek (Bölücü başı Abdullah öcalan, Yunan konsolosluğunda gizli servis elemanı Kalenderidis ile birlikte yakalanmıştır.), bazı emekli generallerin, Kuzey Irak ve Ermenistan da Türkiye ile mücadele halindeki unsurları desteklemeleri, uluslararası alanda gerekleri “terörist ülke” konumuna kadar getirmiştir. Terörizme açık destek verdikleri rotaya çıkınca

⁴³ Emin Demirel, Dünya da Terör, Birileri Böyle İstedi, Aralık-2000 İstanbul s.154

birden bire Türk-Yunan ilişkilerinde başını eski dışişleri bakanı Papandreu'nun çektiği sahte bir iyimserlik havası hakim kılınmış, bu hava içinde Yunan tarafının teröristlere açık desteğini görmezden gelmiştir.⁴⁴

Atina yakınlarında bulunan Lavrion, Hama ve Euboa mülteci kampları gerçekte terörizme hizmet eden kamplardır.1994 yılının nisan ayında terörist bir örgüt ola PKK'nın siyasi kanadı olan “Kürdistan Halk Kurtuluş Cephesi”(ERNK) temsilciliği Atina da açılmıştır. Bunun yanında “Kürdistan’la Dayanışma Komitesi”, “Kürt Evi”, “MED TV” büroları gibi birçok kuruluş Yunanistan da faaliyet göstermekte “Kürdistan’ın Sesi” isimli gazete ile yayın yapmaktadır. Nitekim terör örgütü PKK'nın lideri Abdullah Öcalan 9 Ekim 1998 günü Suriye’den ayrılma zorunda kalınca ilk gittiği yerin Atina olması bunun önemli göstergelerindedir.⁴⁵

2.4.3. Bulgaristan

Bulgaristan’da Türk hakimiyeti 1396 yılında başlamış, 1878’de sona ermiştir. Osmanlı idaresinin sona ermesi üzerine Bulgar devleti veya (Çarlığı) kurulmuştur. İspereh’in başkanlığında Balkanlara gelip yerleşen ve I.Bulgar devletini kuran eski Bulgarların Türk olduklarını, Türkçe konuştuklarını biliyoruz. Bulgarların kökeni sorunu bilim çevrelerini bir kaç yüz yılı aşkın bir süreden beri uğraştırmıştır. Başlangıçta Bulgarlar Slavlarla birleştirilmişlerse de son yıllarda bu görüş büsbütün terk edilerek I.Bulgar devletini kuran Bulgarların Türk oldukları bütün yetkili uzmanlarca kabul edilmiştir. Bu görüşün yaygınlık kazanmasında Bulgar bilgini Prof. İvan Şişmanöv’ün katkısı büyüktür.⁴⁶

Bulgarların Türk kökenli İslam vatandaşlara tarihin her döneminde mezalim uygulamışlardır. Kırım savaşından beri, genç Bulgarların zihin ve fikirlerine yerleştirilen taassup, düşmanlık neticesi olarak Rus, Sırp, Ulah askerleri her nereye ayak basıp girdi ise oradaki Bulgar halkı kudurmuş bir surette etrafa dehşet salan bir

⁴⁴ Aydın Çetiner a.g.e. s.164

⁴⁵ Şenol Aydın Türkiye de Sosyal Politikalar ve Terör Mart–2002 EGM APK Dairesi yayınları s.23

⁴⁶ Bulgaristan'da Türk Varlığı 1. Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları 7. dizi s.8, Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara, 1987, 2. Baskı

canavara dönmüşlerdir.

Rotna Zaşıtita (Yurt Koruması)1923'te Bulgaristan da kurulmuş faşist bir örgüttür. Üyeleri çoğunlukla öğrencilerden oluşan örgütün amacı, güçlü bir Bulgar Monarşisi yaratmak ve demokratik özgürlükleri kaldırmak olmuştur. Örgüt 1936 yılına kadar ayakta kalmış ve o yıl askeri rejim tarafından lav edilmiştir. "Bulgaristan Bulgarlarıdır", "Bulgaristan'dan başka ırklara hayat hakkı yoktur", diyen bu faşist örgüt güçlü bir Bulgar Monarşisi kurmak amacıyla, Bulgaristan Türklerini yerinden söküp atmak isteyerek ve masum Türk halkına karşı çeşitli saldırılar düzenlemişlerdir. Silahlı Kuvvetlerinin büyük bir kısmını Türkiye'ye karşı konuşlandıran Bulgaristan'ın, Türkiye'ye yönelik politik-askeri tehdidi; genellikle bir Varşova Paktı veya Sovyet tehdidi içerisinde mütalaa edilmektedir.

Bulgaristan'ın milli hedefi; Karadeniz'den Adriyatik'e, Tuna'dan Ege'ye şeklinde formüle edilen ve 9. asırda kurulmuş olan "Bulgar İmparatorluğu'nda" İstanbul ve Trakya dahil sahip oldukları toprakları yeniden ele geçirmektir.⁴⁷

Bu nedenle de güçlü bir Türkiye'nin oluşmasını önleyecek bir politika uygulamakta ve bu çerçevede ülkemize karşı her türlü örtülü faaliyeti desteklemek olmuştur.

2.4.4. Suriye

1946 yılında bağımsızlığına kavuşan Suriye'nin Hatay dahil olmak üzere Doğu Toroslar'a kadar uzanan topraklarımız üzerinde tarihi emelleri bulunmaktadır. Turistik haritalarında çok yakın zamana kadar Hatay bölgesini sınırları içinde gösterdikleri bilinmektedir. Sosyalist rejimi benimseyen Suriye'nin bu hedefi uzun yıllarca Rusya'yı da memnun etmiştir.

Bu nedenle Sovyetler Birliği ile yakın ilişkiler içinde bulunan bu ülke, yıllarca Türkiye'ye karşı dostane bir politika izlememekte olup, hissedilir bir soğukluk ve güvensizlik mevcuttur.

⁴⁷ Bulgaristan'da Türk Varlığı I. Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları 7. dizi s.12, Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara, 1987, 2. Baskı

ABD televizyonlarında yapılan bir açıklamada ‘‘Günümüzde suyu kontrol eden Ortadoğu’yu kontrol eder ve kim Orta Doğuyu kontrol ederse Dünya petrol kaynaklarının kontrolünü elinde bulundurur’’ yorumu yapılmıştır. Türkiye’nin GAP’ını engellemeye çalışan Suriye, Irak ve kimi bazı ülkelerin 15 yıl boyunca PKK terör örgütüne dolaylı veya doğrudan destek verdikleri bilinmektedir. Zor durumda kaldıkları dönemde, Suriye ve/veya Irak, destekledikleri PKK terör örgütü ile Türkiye üzerine baskı uygulamışlar, bununla da daha fazla su elde etmeyi hedeflemişlerdir.⁴⁸

Suriye ile aramızda uzun zamandır su sorunu bulunmaktadır. Suriye ile Irak su sorununu yalnız ihtiyaç duydukları için gündemde tutmayıp iç bünyelerinde bir sosyal dayanışma aracı olarak kullanılmaktadır. Atatürk Barajı’nda su tutulması sırasında Suriye, Türkiye’nin suları politik bir baskı aracı olarak kullandığı iddiasıyla dünya kamuoyunu etkilemeye çalışırken, ülkesinde uyguladığı suni elektrik ve su kesintileriyle su sorununu sosyal dayanışma ve ulusal bilinci oluşturmak için de kullanmıştır.⁴⁹

Halen bu ülkenin, başta Marksist-Leninist ve bölücü örgütler ile Ermeni terör unsurları olmak üzere Türkiye’nin birlik ve bütünlüğüne karşı her türlü yıkıcı ve bölücü örgütleri örtülü olarak desteklediği, yataklık yaptığı bilinmektedir. Ayrıca özellikle Antakya ili içerisindeki vatandaşlarımız üzerinde etnik, bölücü ideolojiyi körükleyen faaliyetleri bulunduğu da bilinmektedir.

Suriye belki de Dünyada teröre en fazla destek veren ülke konumundadır. Dünyanın bir çok bölgesinden gelen örgütlere ev sahipliği yapmıştır ve yapmaktadır. Türkiye ye yönelik terör örgütlerinden PKK’ya kuruluşundan bu yana lojistik ve barınma anlamında çok büyük destek vermiş, bölücü terör örgütü başı Abdullah Öcalan’ı yıllarca Şam da misafir etmiştir.⁵⁰

Bölücü Başı Abdullah Öcalan liderliğinde PKK, ‘‘Kürdistan’’ diye adlandırılan

⁴⁸ Vedat Durmazıçar, Ortadoğu da Suyun Artan Stratejik değeri, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 2002-İstanbul Yay. No. 17

⁴⁹ Zülal Keleş, Türkiye’nin Sınırları Aşan Sular Sorunu Tarihçesi Ve Soruna Yaklaşımı, Stradigma Dergisi Temmuz-2003 Sayı.6

⁵⁰ şenol Aydın a. g. e. S.24

bölgenin İran, Irak, Suriye ve Türkiye tarafından parçalandığını ve amaçlarının bu bölgenin birleştirilerek Marksist-Leninist tek bir devlet kurmak olduğunu iddia etmiştir.⁵¹

Suriye, kendi denetiminde yer alan Lübnan topraklarında bir dizi terörist gruba üstlenmeleri için ayrıcalık tanımaktadır. Bu gruplar arasında Hamas, Filistin İslami Cihadı, Abu Nidal ve Japon Kızıl Ordu ve KADEK örgütleri bulunmaktadır. Ayrıca, KADEK; örgütün lideri ise uzun bir süre Şam'da yaşamıştır. Bu yıllarda Hizbullah'ın barış sürecini engellemeye yönelik çabalarının önüne geçmeye çalışıyormuş gibi gözüken Suriye diğer taraftan İran'ın Şam havaalanını kullanarak bu örgüte malzeme sevkiyatı yapmasına göz yummaktadır. Suriye terörü destekleyen devletler listesine 29 Aralık 1979'da girmiştir. Suriye'nin ABD'de yaklaşık 602 milyon dolar mal varlığı vardır.

Suriye'nin PKK ve Türkiye'de faaliyet gösteren diğer bazı ayrılıkçı terör gruplarının bu ülkede veya Lübnan'ın Suriye tarafından işgal edilmiş olan "Bekaa Vadisi"nde eğitilerek Türkiye üzerine gönderdikleri de bilinmektedir.

Türkiye'ye karşı teröristlere açık destek veren Suriye, ancak Amerikanın bölgeye yaklaşan müdahalesini (günümüzdeki ABD-İrak savaşı) analiz ettiğinde onlarda Türkiye karşısında yürüttükleri politikalarda başarılı olamayacaklarını görerek politika değiştirmiş, Beşşar Esad'ın iş başına geçmesini fırsat bilerek bir nevi Yunanlıların yaptığı gibi bir yumuşama siyasetine geçmiştir.⁵²

2.4.5. İran

Etnik yapısından kaynaklanan özelliği nedeniyle hiçbir dönemde samimi bir politika izlememiştir.. İslam devrimini komşu Müslüman ülkelere yayma yeni rejimin esas hedefidir. Bu yönden Türkiye de ilgi sahası içinde bulunmaktadır.

Yüzyıllarca, medenileştirme ve çağdaş gelişmeye açık olan İslam dininin ve inançlarının istismar edilip kötüye kullanılarak, işlenen suçları haklı göstermek ve

⁵¹ İsmet Giritli, Günümüz Işığında Atatürk ve Atatürkçülük, Filiz Kitapevi, İstanbul, 1990, s.136

⁵² Aydın Çetiner a.g.e. s.169

bunu İslam dininin bir gereğiymiş gibi göstermek yeni İran İslam devletinin de uygulanan bir gerçektir.

İran Dünya'daki Müslümanları Şii doktrin temelinde birleştirmek amacıyla devrim ihraç etmeyi ve Müslüman ülkelerdeki İran sempatzanı hareketleri ve örgütleri desteklemeyi bir milli siyaset haline getirmiştir. İran'ın Müslüman ülkelerdeki terörist unsurlara destek vermesinin birinci gerekçesi budur. Bu gerekçe, İran'ın teröre destek vermesine kendi açısından mecburiyet, evrensel açıdan da bu siyasetine meşruiyet getirmektedir. Çünkü İran'a göre terörizme verilen destek, ezilen, horlanan, haksızlığa uğrayan topluluklara veya halklara verilen destek demektir.⁵³

İran'da bugün nüfusun ekserisini Türkler teşkil etmektedirler, (İRAN'ın çeşitli yörelerinde 23 milyondan fazla Türk yaşamaktadır) fakat devlet Fars devletidir. Bu durum İran'da ister istemez bir gerginlik, bir kuşku, bir ürkeklik yaratmakta ve İran Türkiye'nin bütün yumuşaklığına rağmen, Türklere karşı kendi kendisini bir hesabın içine itmektedir

İran 1980 yılında devrimi ihraç etmek amacıyla ilk terör kamplarını açmıştır. Bu kamplarda ilk terör eğitimi 1981 Şubatında başlamıştır. Bu kampların genel komutanlığına da Filistinli terörist eğitimcisi Şeyh Abbas Golru getirilmiş ayrıca bu kamplara Suriye, Küba, Kuzey Kore, Filistin ve Rusya'dan askeri uzmanlar, danışmanlar ve eğitmenler getirilmiştir. 1981 ile 1985 yılları arasında bu kamplara, Dünyanın her tarafından binlerce terörist getirilmiş ve eğitilmiştir.

1986 da İran da eğitilen terörist sayısı 17 bin'e ulaşmıştır. Bunlar eğitim alıp ülkelerine döndükten sonra, Humeyni'nin "Kutsal Terör" davasına hizmet eden sempatzanlar olmuşlardır. Bu dönemde Türkiye'den 500 vatandaşımızın da bu kamplara gidip Şii doktrin ve devrim eğitimi aldıkları bilinmektedir. 1990 yılından sonra İran PKK örgütüne de kamp açtı ve yaklaşık 5 merkezde PKK kampı açılmıştır.⁵⁴

⁵³ Alişan Satılmış, Terör ve Terörizm, Ocak 2001 İstanbul, emre yayınları s.120

⁵⁴ Alişan Satılmış, a.g.e. s.128

Amerikan Dışışleri Bakanlığı'nın 1994 yılı raporlarına göre, İnan uluslararası teröre destek veren ülkeler listesinde hala başı çekmektedir. Raporda İnan'ın desteklediği terör gruplarından bir bölümü, İnan hükümetinin amaçları ve terörist gruplara hangi yolla destek sağladığı ele alınmıştır. Raporda İnan'ın yurtdışında yaşıyan İnan'lı rejim muhaliflerine karşı girişilen terörist saldırılarda doğrudan yer aldığı belirtilmektedir. Dışışleri Bakanlığı raporunda İnan'ın, barış sürecine karşı olan muhalif gruplar arasında en çok Hizbullah, Hamas, Filistin İslami Cihadı ve İslami bir örgüt olmayan FBHCO örgütleriyle ilişki içinde olduğu dile getirilmektedir. Öte yandan, bazı gözlemciler, İnan'ın barış sürecine karşı girişeceği faaliyetlerin olduğu, konunun kamuoyunda abartıldığı görüşünü taşımaktadır.

Hizbullah İnan ilişkisi ilk kez Yakalanarak Diyarbakır DGM sine çıkarılan Abdülaziz Tunç un ifadesi ile ortaya çıkmıştı Tunç ifadesinde İnan'a giderek burada İnanlı kişiler tarafından Terör amaçlı askeri ve siyasi eğitim aldıklarını Hüseyin Velioglu'nun da başlarında bulunduğunu bildirmişti.⁵⁵

Türkiye Çetin Emeç, Turan Dursun'un öldürülmeleri olaylarını gerçekleştiren İslami Hareket üyelerini İnan gizli servisi **Savama** tarafından eğitildikleri, yakalanan militanlar tarafından da açıklanmış, Turan Dursun'un öldürüldüğü CZE tipi tabancanın 1977 yılında Almanya tarafından İnan MOD Teşkilatına satıldığı belirlenmişti.⁵⁶

Ayrıca İnan bu terör faaliyetlerini yürütebilmek için gereken parayı uyuşturucu ve silah kaçakçılığı faaliyetlerini organize ederek sağlamakta uyuşturucu ve silah kaçakçılığı organizasyonunu PKK gibi uluslararası ağı geniş olan unsurlar aracılığı ile gerçekleştirmektedir.⁵⁷

2.4.6. Irak

11 Eylül 2001 tarihinde ABD Dünya Ticaret Merkezine yapılan intihar

⁵⁵ Ruşen Çakır, 1980 Sonrası İslami Hareket Derin Hizbullah İslam'ın Şiddetinin Geleceği, Mart-2001 s.191

⁵⁶ İslami Hareket (Güvenlik ve Hukuk Muhabirleri Derneği Yayını) İkinci baskı yıl:Mayıs 1997 İstanbul s:10

⁵⁷ Alişan Satılmış, a.g.e. s.130

saldırılarından sorumlu tuttuğu Usame Bin Ladin'in başını çektiği El Kaide örgütü ve onu destekleyen taliban rejiminin hüküm sürdüğü Afganistan'ı işgal etti. Sonrasında El Kaide örgütüne her türlü yardımı yaptığını öne sürdüğü ve kitle imha silahlarına(kimyasal ve biyolojik) sahip olduğunu ve bunu ABD'ye karşı kullanacağını öne sürdüğü Irak'ı işgal etti. Saldırılarından sonra ABD'nin hedef ülke olarak gösterdiği Irakta, ABD ve destek veren diğer ülkeler tarafından müdahale edilmiş ve Saddam HÜSEYİN rejimi yıkılmış da olsa Irak'ın uzun yıllarca Türkiye üzerindeki emelleri bilinmektedir. Ciddi bir tehdit görünümünde olmamakla birlikte, gerek etnik yapısının özelliği (bilindiği üzere ülkesinde bir milyonun üzerinde bir Türk Azınlığı vardır) gerekse tarihten kaynaklanan bir takım duygularla hiçbir devirde güçlü bir Türkiye oluşmasını istememiştir.

Amerikan Dışişleri Bakanlığı'nın 1994 yılı terörizm raporunda, Irak'ın Kuveyt'i işgalinden sonra uygulanan Birleşmiş Milleler ambargosuna rağmen yurtdışında terör eylemleri gerçekleştirmek için dağılan gücünü yeniden oluşturma çabası içine girdiği belirtilmektedir. İran'ın aksine, Irak, terörizmi ya da terör gruplarını belli bir ideolojiyi yaymak için değil daha çok kendisine uygulanan uluslararası ambargoyu engellemek ya da ambargoya katılanlardan öç almak için desteklemektedir'' demektedir. Irak, terörist devletler listesinde 29 Aralık 1979'da ilk defa böyle bir listenin yayınlamasıyla birlikte yer almıştır. 1982 Mart'ında ise o güne kadar bu listeden çıkartılan tek ülke unvan'ını almıştır. Kuveyt işgali dolayısıyla oluşmakta olan müttefik ülkeler koalisyonuna karşı terör eylemleri planladığına ilişkin olarak sunulan raporların ardından 13 Eylül 1990'da teröre destek veren ülkeler listesindeki yerini bir kez daha almıştır. Ardından, ABD, çoğunluğu banka hesapları olmak üzere 1.66 milyar dolarlık Irak mal varlığını bloke etmiştir.⁵⁸

Türkiye'nin komşusu Irak ile ortak sorunları vardır; Fırat ve Dicle nehirlerinin sularının kullanılması ve etnik sorunlar Türkiye Güney Doğu Anadolu Projesi (GAP) çerçevesinde inşa ettiği bir dizi ve çok amaçlı barajlar ve sulama tesisleri ile tarihi Mezopotamya için potansiyel sorunlar yaratmak olanaklarına kavuşabileceklerdir. Irak'ın tüm tarımsal zenginliği ve iki nehrin oluşturduğu Mümbit Hilal deki üretime dayanmaktadır.

⁵⁸ Aydın Çetiner a.g.e. s.201

Çoğu zaman Libya, Suriye ve Irak ABD tarafından Terörist ve düşman ilan edilerek bu ülkelere karşı çeşitli yaptırımlara başvurulmuştur. ABD birkaç kez Libyaya hava ve deniz seferleri düzenlemiştir.⁵⁹ ABD günümüzde de aynı şekilde uygulamasına devam etmekte ve terörizme verdiği destek gerekçesiyle Irak'ı işgal etmiştir.

2.4.7. Almanya

I. Dünya savaşında müttefikimiz olan Almanya savaştan yeni çıkmış olmasına rağmen kısa sürede kendini toparlamış ve eski ekonomik gücüne kavuşmuştur. Günümüzde de büyük bir ekonomik güç olarak AB devletlerinin lideri ülke konumundadır. Ayrıca Almanya da yaşayan 2 milyon civarındaki yurttaşımız bulunmaktadır.

Almanya bize karşı bu kadar iyi niyetli olarak görünse de ülkemizde ki terör odaklarına bir dönem yardım, barınma imkanı sağlayarak ve örgütlenmelerini destekleyerek ülkemiz üzerindeki emellerini göstermiştir.

Almanya PKK'ya 1993'te yasak koymasına rağmen PKK'nın merkezini Düsseldorf kentine taşıyarak faaliyetlerine devam etmesi koyulan yasağın ne kadar muteber olduğunu göstermektedir. PKK terör örgütünün yayın organı olan Özgür politika gazetesi Ağustos 1995 yılından beri Frankfurt kentinde Türkçe günlük gazete olarak yayınlanmaktadır.

Örgüt Almanya da gösteri yürüyüşleri, mitingler, festival ve geceler düzenleyerek örgütsel propaganda faaliyetlerinde bulunmaktadır. Söz konusu faaliyetlerin icrasında PKK'yı simgeleyen pankartlar ve semboller taşınmasına rağmen, güvenlik güçlerince müdahale edilmediği ve hatta bazı yerel yönetimlerden de destek gördüğü gözlenmektedir. Ayrıca Düzenlenen etkinliklerde zorla dergi satma, haraç alma, aidat ve bağış toplama gibi faaliyetlerin yanı sıra uyuşturucu madde kaçakçılığı yapma ve Almanya'ya Türkiye'den para karşılığında kaçak işçi

⁵⁹ S. Cihan, Emperyalizm Milliyetçilik ve Kürt Sorunu, Haziran-1993 İstanbul s.11

sokarak gelir getirici faaliyetlerde de bulunmaktadır.⁶⁰

Almanya 1998 yılında DHKP/C terör örgütünün yasakladığını, örgütün mal varlıklarına el koyduğunu ve bu yasaklar ile faaliyette bulunamayacağını, örgüt işaretlerinin kullanılmasının yasak olduğunu bildirmişti. Fakat federal Meclis ve Avrupa parlamentosuna mensup 70 milletvekili ile Alman yeşiller partisi mensuplarının Türkiye de ki cezaevi eylemlerine verdikleri destek bilinmektedir.

Son olarak AFİD irticai terör örgütünün de merkezinin Almanya da olması ve faaliyetlerine devam etmesi Ülkemizi karşı tedbir almaya zorlayıcı bir etken olduğu açıktır.

2.4.8. İngiltere

İngilizler tarihin her döneminde istihbarat ve casusluk faaliyetlerine çok önem veren bir devlet olmuştur. II. Abdülhamit'in en güvendiği adamlarından olmayı başaran İngiliz casus Lawrence buna en iyi örnektir. İngiltere I. Dünya savaşının ardından Osmanlı topraklarının paylaşılmasında günümüzde de en önemli petrol bölgelerinden olan Musul Kerkük bölgelerini almak için elinden geleni yapmıştır. Yine boğazların Türkiye'nin kontrolünün dışında kalması için çalışmaları olmuştur.

Bu durumlar İngilizlerin ülkemiz üzerine olan emellerinin sadece bir kısmıdır. İngiltere Ülkemizdeki terör örgütlerine de çeşitli şekillerde desteğini gösterdiği bilinmektedir.

İngiltere PKK terör örgütüne karşı müsamahakar tavırları sonucunda örgüt bu ülkede oldukça rahat çalışmalar yapmıştır. Örgüt İngiltere de Türk vatandaşlarından zorla para toplama faaliyetlerinin yanı sıra güdümündeki legal oluşumlar tarafından planlanan muhtelif projelere yerel yönetimlerden sağlanan maddi desteği, örgütsel faaliyetlerinde kullanmaktadır.

PKK terör örgütünün İngiltere de Kürt dernekleri federasyonu kontrolündeki 9 dernek, 3 birlik, 1 komite, ve 2 büro ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

⁶⁰ Terörizm, PKK, DHKP/C ve irticai terör örgütlerinin Avrupa da ki Faaliyetleri, Mart-2002, s.13

DHKP/C terör örgütü İngiltere de 2001 yılı nisan ayında “Terrorism Act 2000” e göre yasaklanmıştır. Fakat 19 Eylül 2001 tarihinde Hazineden sorumlu devlet bakanı Kemal deriş’e **Gürhan Gür** adlı terörist tarafından Türk-İngiliz iş konseyinin Londra da düzenlediği konferansta bir protesto gösterisi yapılmış olay yerinde yakalanan gösterici hakkında yasal işlem yapılmaması bu tür eylemler konusunda örgütleri cesaretlendirmekte,⁶¹ İngiltere’nin ise koyduğu yasağa rağmen bu konuda çok duyarlı olmadığını göstermektedir.

2.4.9. Fransa

Fransa da İngiltere gibi ülkemiz üzerindeki emlerini özellikle Osmanlı devletinin yıkılmasından sonra toprakların paylaşılması ve istenilen imtiyazlarla göstermiş kendi ülkesinden beslediği bölücülük ve Kürtçülük akımları ile faaliyetlerini sürdürmüştür.

PKK terör örgütü Fransa devletinin tanıdığı geniş müsamaha ve desteği ile Güney ve kuzey eyaletleri şeklinde yapılanmıştır. Fransa da Kürt dernekleri Federasyonu (FEY-KA) adı altında teşkilatlanmıştır. Söz konusu federasyon 11 kadar oluşumun faaliyetlerini yönetmektedir.

Görünürdeki amacı Kürt kimliğini uluslararası ortamda canlı tutmak ve kabul ettirmek olan “**Paris Kürt Enstitüsü**” ise PKK terör örgütü ile dolaylı olarak bağlantılı bir oluşumdur.

DHKP/C terör örgütüne ise karşı Fransa her ne kadar katı bir tutum izlese de Örgütün Fransa da kendilerini destekleyen bazı Türk vatandaşları arasında eleman sağlamak için onlara barınma yeri sağladıkları, oturma ve çalışma izinleri almalarında ve resmi kurumlardaki işlerinde aracılık yaptıkları öğrenilmiştir.⁶²

Ülkemize yönelik terör örgütlerine yardım ve yataklık eden barınma silah eğitim gibi imkanlar sağlayan sadece bu devletler değildir. İtalya Belçika, Hollanda, Avusturya, İsviçre gibi devletler de kendi ülkelerinde gerekli yardım ve kolaylıkları

⁶¹ Terörizm, PKK, DHKP/C ve irticai terör örgütlerinin Avrupa da ki Faaliyetleri, Mart-2002 s.22-23

⁶² Terörizm, PKK, DHKP/C ve irticai terör örgütlerinin Avrupa da ki Faaliyetleri, Mart-2002 s.16

yaptıkları bilinmektedir. Bunların dışında ABD de son günlerde isminden çok bahsedilen Büyük Ortadoğu Projesi kapsamında Irak ta ki Kürt grupları Türkiye'ye karşı bir tehdit olarak elinde tutmakta PKK terör örgütünün de bundan cesaretlenerek yeni oluşumlar içersine girdiği bilinmektedir.

PKK Avrupa sorumlusu Avrupa örgütlenmesinden neler beklediğini şu şekilde açıklamaktadır. “Devrim yapan ve yapmak isteyen bir halk mutlaka dış ülkeleri değerlendirip oralardan devrimini besleyebilmiştir.”⁶³

2.5. Yeni Dünya Düzeni Ve Türkiye

Dünyada meydana gelen büyük sosyal olaylar; siyasi, askeri, sosyo-kültürel ve ekonomik alanlara yansır, siyasi coğrafyada değişiklikler yaratır ve mevcut dengelerin bozulmalarına sebep olur. Bozulan dengelerin yeniden tesisi için yeniden şekillenme ve düzenleme arayışları başlar. Bu arayışlar uzun zaman alır, hatta devamlı olduğunu söyleyebiliriz. Her seferinde güçlü ülkelerin, galiplerin öngördüğü şekilde bir düzen oluşturulur ve bu düzen de “Yeni Dünya Düzeni” olarak adlandırılır.

II.Dünya Savaşı sonrasında (1945) ABD ve SSCB dünya üzerinde kesin bir hakimiyet kurmuşlardır. İki süper güç birbirlerine hakimiyetlerini kabul ettirme mücadelesi yanında, “tarafsız” konumdaki ülkeleri de etki altına almaya çalışmışlardır. Bu döneme “Soğuk Savaş Dönemi” denmiştir. ABD ve SSCB 1980’li yıllara geldiklerinde bu Soğuk Savaş’ın kendilerini bitireceğini kendileri dışındaki “Avrupa Topluluğu”nun (AT) “Japonya”, “Çin” gibi diğer merkezlerin ve devletlerin reel zenginliklerinin artmasına karşılık kendilerinin gerilediğini fark ederek buna çözüm aramışlardır. Bu yeni üç merkezün gücünü kırmak konusunda anlaşmışlardır. Bu arada Gorbachov, Reagan ve Thatcher uyumlu politikalar sergilemişlerdir. SSCB, Afganistan’dan çekilmiş (1987), Doğu Avrupa’daki komünist rejimler birbiri ardına devrilmiş, Berlin duvarı yıkılmış (1989), nihayet SSCB dağılmış ve yerine Birleşik Devletler Topluluğu (BDT) kurulmuştur. Soğuk Savaş başladığı yer olan Avrupa’da sona ermiştir. Nihayet 1991 yılında “Varşova

⁶³ Nihat Ali Özcan, PKK (Kürdistan İşçi Partisi) Tarihi İdeolojisi ve Yöntemi, 1999-Ankara s.316

Paktı” dağılmıştır. Almanya birleşerek (Birleşik Almanya Projesi) Avrupa'nın merkezinde (AT içinde) “mini süper güç” oluşturulmuştur. Almanya'ya, SSCB'nin 1945'den sonra taşıdığı Doğu Avrupa'nın ekonomik yükü, olumsuz şartlan devredilmiştir. Birleşik Almanya'nın bu yükün altından kalkabilmesi için 10-20 yıl gibi bir zaman dilimine ihtiyacı vardır ki bu hem ABD hem de BDT için yeterli bir zaman dilimidir. İki süper güç, Almanya'ya karşı İngiltere, Fransa ve İtalya'nın rekabete gireceğini, bu ülke ekonomilerinin de bundan olumsuz etkileneceğini hesap etmişlerdir. Asya da ise Japonya ile Çin bir dayanışma içine girmiş, Japon sanayi ve ticareti günden güne gelişerek ABD'yi tehdit eder konuma gelmiştir.

Güneydoğu Asya'nın 17 ülkesi ise kısaca “ASEAN” olarak bilinen “Güneydoğu Asya Ülkeleri Teşkilatı”nı kurmuşlardır. Amerika, Kanada ve Meksika ise kısaca “NAFTA” olarak bilinen “Kuzey Amerika Serbest Ticaret Bölgesi”ni kurmuştur. Çin'e karşı BDT elbette ABD ile uyumlu olmak durumundadır. ABD ve BDT Pasifik'te Çin ve Japonya'ya karşı mücadelede başarılı olmak için Ortadoğu'da bazı düzenlemeler yapmak durumundadırlar. Ortadoğu'da gerek jeopolitik özellikleri, gerek tarihi, dini ve etnik bağlan sebebiyle (BDT'den ayrılan Türk Cumhuriyetleri açısından) Türkiye orta seviyede bir güç olarak sahneye çıkmaktadır. Bir çok yer altı ve yerüstü zenginliği elinde bulunduran BDT çoğunluğu Türk olması hasebiyle Ülkemize karşı bir samimiyet duymaktadır. Bu durumu bilen ABD ve Avrupa ülkeleri bölgede varlığını devam ettiren fakat kontrol altında tutularak çok güçlü olması istenmeyen bir Türkiye istemektedirler. İnsan hakları ve mülteci yasaları bahane edilerek sadece Almanya'nın kendi ülkesinde barındırdığı terörist sayısı 1989 yılı itibari ile 31.500 dür⁶⁴.

11 Eylül 2001 deki tarihin en kanlı terörist saldırısından sonra dünyanın artık eskisi gibi olmayacağını açık işaretleri görülmeye başlanmıştır. ABD'nin başını çektiği anti terörizm cephesi bir yandan Afganistan da ki çağdışı yönetim ve bu yönetimin desteklediği terörist örgüt El Kaide ile olan mücadelesine tüm hızıyla devam ederken diğer yandan da terörizmin finanssal kaynaklarının kurutulmasına yönelik önlemler almıştır.⁶⁵

⁶⁴ Şenol Aydın a. g. e. S. 25

⁶⁵ Emre Kongar “Küresel Terör ve Türkiye” Remzi Kitapevi Aralık-2001 s.124

Ayrıca ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell, Saddam'ın yıllarca kitle imha silahı programları geliştirerek tüm Dünyaya oyun oynadığını söyleyen Powell, Saddam yönetiminin terör gruplarını yıllarca beslediğini ve desteklediğini iddia etmiştir.⁶⁶

Günümüzde de Terörizmle mücadele adıyla ABD'nin giriştiği önce Afganistan ardından Irak savaş hareketleri ile Dünya dengeleri yeniden değiştiği bir dönemde Irak ta bağımsız bir Kürt devleti kurulması durumunda Türkiye'nin izleyeceği pasif ve aktif yeni stratejiler ve sonucunda ülkemizde iç yansımaların olması muhtemel olacaktır.

Örneğin Ülkemizde PKK'nın beli kırılmış olsa da büyük ölçüde PKK'yla bağlantılı olarak yaygınlaşan ancak zamanla PKK'dan bağımsız olarak gelişen Kürt milliyetçiliği kamçılanacaktır.⁶⁷

Terör örgütü PKK ABD'nin Irak'a müdahalesini fırsat bilmiş ve eylemlerine yeniden ağırlık vermeye başlamıştır. Hakan Türk "Hedef Ülke Türkiye" adlı eserinde PKK'nın Irak'taki ABD güçleri ile Irak güçleri arasındaki çatışmalarının daha da yayılmasını istediğini, bu şekilde ABD güçlerinin Türkiye'ye saldırmasının PKK'nın kaderini belirleyeceğini bildirmektedir.⁶⁸

Başbakan Tayyip Erdoğan da yaptığı bir görüşme de Irak Geçici Yönetim Konseyi üyesi ve İslam Devrimi Yüksek Konseyi Başkanı Abdülaziz El-Hekim'e "Irak'ta etnik veya dine dayalı bir federasyon kurulmaması" yönünde uyarıda bulunarak; "Kürtlerin ateşle oynamaları önlenmelidir. Irak parçalanmaya giderse komşuları müdahil olur. Suriye ve İran da böyle düşünüyor"⁶⁹ diyerek Türkiye'nin bu konuda izleyeceği stratejiyi belirtmişti.

⁶⁶ Milliyet. Gazetesi, 20.02.2004

⁶⁷ Tuncay Özkan "Bush ve Saddam'ın Gölgesinde Entrikalar Savaşı" Alfa yayınları 1.baskı Şubat-2003 s.510

⁶⁸ Hakan Türk, Hedef Ülke Türkiye, Nisan-2003 İstanbul., s.81

⁶⁹ Bülent Aydemir, Sabah gazetesi 15.01.2004

3.TERÖR VE TERÖRİZM KAVRAMLARI, ÇEŞİTLERİ, UNSURLARI, SEBEPLERİ, DÜNYADAKİ BELLİ BAŞLI TERÖR ÖRGÜTLERİ

3.1. Terör Ve Terörizm

Zamanla değişen Dünya dengeleri ve uluslararası ilişkilerdeki farklılaşmalar sonucunda, sıcak savaş, yerini soğuk savaş metotlarına bırakmıştır. Soğuk savaşın gereği olarak ortaya çıkan psikolojik savaş türü ve bu savaşın vazgeçilmez unsuru olan düşük yoğunluktaki çatışmalar, terör kavramını da beraberinde getirmiştir.⁷⁰

Psikolojik savaşın önemli bir unsuru olan terörizm, genel olarak, toplumda var olan yada suni olarak oluşması sağlanan ayrılıkçı fikir ve hareketlerin, belirli bir amaç için harekete geçirilmesi neticesinde ortaya çıkmaktadır. Başlangıçta, toplumun sosyo-ekonomik şartlarından ve mevcut yapının eksikliğinden kaynaklanan terör faaliyetleri, bir süre sonra bazı güçlerin kontrolüne girmekte ve birtakım çevrelerce istismar edilmektedir.

Terörizm, genel olarak geri kalmış veya gelişmekte olan ülkelerin içerisinde sosyal, ekonomik, kültürel vb. birçok alandaki eksikliklerin istismar edilmesine bağlı olarak; zaten varolan ya da suni olarak oluşması sağlanan ihtilalci fikir ve hareketlerin, belirli bir amaç için harekete geçirilmesi sonucunda ortaya çıkmaktadır.⁷¹

Terörün anlaşılmasında dikkat edilmesi gereken önemli bir husus; ülkede istismara açık bir zeminin varolduğu gerçeğidir. Dolayısıyla bir yerde yaygın olarak terör mevcut ise orada gerçekten bir şeylerin yanlış gittiğini kabul ve tespit etmek gerekmektedir. Sosyal yapının zayıf düşmesi veya buna ait belirtilerin ortaya çıkması terörün arz ettiği tehlike açısından önemlidir.

⁷⁰ Necati Alkan “Gençlik ve Terörizm” (TEMÜH Dairesi Başkanlığı Yayını) s.9

⁷¹ Sabri Dilmaç, Terörizm Sorunu ve Türkiye (Ankara: EGM Yayınları, 1997), s. 19.

Bu nedenle; terör olaylarının tamamen dış kuvvetlere bağlanarak iç kuvvetlerin göz ardı edilmesi veya tam tersi bir davranışla dış kuvvetlerin etkisi göz önüne alınmadan her şeyin iç kuvvetlere bağlanması düşünülemez. Ancak; dış güçler, yabancı mihraklar, düşman ülkeler gibi yaklaşımların sık ifade edilmesi, toplumda olumsuz etkilere neden olmakta ve dış mihrakların olduğundan fazla güçlü olduğu izlenimini uyandırmaktadır. İç barışı ciddi bir şekilde tehdit eden durum karşısında, dış güçlerin varlığına dayandırılan olaylar, kamuoyunu dış güçlere karşı daha etkili tavır alınması yönünde beklentilere itmekte, devlet tarafından böyle bir yaklaşım ortaya konulmadığı takdirde de inandırıcılığı ve toplumun otoriteye güven duygusu zayıflamakta, devletin güçsüz ve aciz kaldığı imajı yaygınlaşmaktadır.

Terör hareketleri, günümüzde periyodik olarak ve dalgalar halinde ortaya çıkmakta, zamanla önemini yitirmekte ve daha sonra tekrar hız kazanmaktadır. Terörün hız kazandığı bu dönemler ile uluslararası siyasi ilişkiler, bölgesel ülke düzeyindeki siyasi ve toplumsal sorunlar arasında yakın ilgi gözlenmektedir. Nitekim terör, günümüzde uluslararası ilişkilerde ne kadar etkili bir araç olduğunu kanıtlamış ve çok sayıda devlet tarafından politikalarını yaşama geçirme yöntemi olarak, yaygın bir kullanım alanına sahip olmuştur. Aralarında ABD, Sovyetler Birliği (şimdilerde Rusya Federasyonu), İngiltere, Fransa, İsrail, İran, Suriye, Küba, Libya, Irak, Kuzey Kore, Belçika, Yunanistan, Kıbrıs Cumhuriyeti, Bulgaristan, Afganistan ve Sudan'ın bulunduğu çok sayıda devletin adına, terörün desteklenmesi yada bizzat terörün uygulanması olaylarına sıkça rastlanmaktadır.⁷²

Sağlıklı bir değerlendirme yapıldığında terör örgütleri, ileri sürdükleri şekilde hedeflerine ulaşamayacakları gibi, zamanla marjinalleşmeye de mahkumdurlar. Buna rağmen, toplumlardaki dengesizlik ve aksaklıkların, hoşnutsuz kişilerin ortaya çıkmasına yol açtığı ve bir takım güç ve devletlerin de terörü, hedeflerine ulaşmada bir araç ve baskı unsuru olarak gördükleri sürece terörizm varlığını devam ettirecektir.⁷³

⁷² Nezh Tavlş "Terörü Tanımlamak" Strateji Dergisi(95/2)s.126

⁷³ Necati Alkan "Gençlik ve Terörizm" (TEMÜH Dairesi Başkanlığı Yayınlığı) s.10

3.1.1. Terör Ve Terörizm Kavramları

Günümüze kadar terör ve terörizmin ortak bir tanımı yapılamamış olmakla birlikte, (Latince “terör” yada “terörist” sözcüğünden türeyen “terörizm” kavramının klasik anlamı, “alt edici, felce uğratici aşırı korku” dur.

Latince “terrere”den gelen terör sözcüğünün, “korkutmak, dehşete düşürmek, korkup kaçırmak, caydırmak” gibi anlamları vardır. Türkçe’deki karşılığı, “korkutma, yıldırma ve tedhiş” anlamına gelmektedir.⁷⁴ Ancak bu korkutma, yıldırma ve tedhiş, yoğunluk olarak büyük çaplı, birey ya da bireylerin ruhsal yapılarını birden bire kaplayan korku durumunu ve şiddet halini ifade etmektedir

Meydan Larousse Ansiklopedisine göre terörizm, “ihtilâlcı grupların giriştiği şiddet eylemlerinin tümü, tedhişçilik, bir hükümet tarafından uygulanan şiddet rejimidir.”⁷⁵ Ana Britannica da ise terörizm, “siyasal bir hedefe ulaşmak amacıyla devlete, halka yada bireylere karşı sistemli şiddet eylemlerine başvurma” şeklinde tanımlanmaktadır.

Terör; Tedhiş. Mevcut düzeni değiştirmek, parçalamak gayesiyle bireye ve topluma karşı uygulanan şiddet eylemiyle bireylerde korku, panik oluşturmak ve devlet otoritesini zaafa uğratmak, temel kişi hak ve hürriyetlerini ortadan kaldırmak için bir örgüt veya kişiler tarafından girişilen her türlü eylem, Terörizm ise tedhişçilik ihtilâlcı grupların giriştiği şiddet eylemlerinin tümüdür. Bir hükümet tarafından şiddet rejimidir.⁷⁶

Diğer bir tanımlamada terör, “insanları yıldırma, sindirme yoluyla onlara belli düşünce ve davranışları benimsetmek için zor kullanma ya da tehdit etme eylemidir.”

⁷⁴ TDK, Türkçe Sözlük (Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1988), s. 1459-

⁷⁵ Meydan Larousse Büyük Lügat ve Ansiklopedi (İstanbul: Meydan Yayınları, 1973, C. 12), s. 83.

⁷⁶ Halil Karataş, Aytakin Sevindik “Polis Terimleri sözlüğü” Nüans Ajans Basın Yayın Ltd. Şti. İstanbul-2003 s.437-438

Prof. Dr. Alex Schmid'e göre terörizm düzensiz ve yasal olmayan savaş metotları ile yakın bağlantısından dolayı Terörist faaliyetleri “Barış zamanında işlenen savaş suçlarına eşdeğer” olarak tanımlamıştır.⁷⁷

Milli güvenlik kurulunun ABD, BM ve AB çerçevesinde yürütülen çalışmalarla uyumlu olarak teklif ettiği “terör suçu” ve “terörist” tanımları şöyledir:

“Her hangi bir kişi veya grubun yasa dışı, kasıtlı ve önceden planlı olarak siyasi bir amaçla hedef ülkenin toprak bütünlüğünü, devletin temel (anayasal) kuruluşlarını ve politik, ekonomik ve sosyal yapısını ciddi şekilde değiştirmek veya tahrip etmek, devletin politikalarını ve icraatını etkilemek ve zaafa uğratmak maksatlarıyla baskı, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme ve tehdit yöntemlerinin tümünü veya bir kısmını kullanarak, halka gözdağı vermesi, halkın korku içerisine girmesine sebep olması, kişi veya kişilerin ölümüne veya yaralanmasına kamu veya özel mülke ait, gayrimenkul ve taşınabilir mal ve alt yapı tesislerine ciddi hasara sebebiyet vermesidir. Bu suçu işleyenlere de terörist.” ismi verilmektedir.

Terörizm; siyasal hedeflere ulaşmak için toplumun demokratik ikna ve eylem yoluyla barışçı davranışına karşı, hukukun üstünlüğü ve devlet otoritesini tanımayan, güçsüzlüklerini gizlemek için demokratik otoriteleri kitlelerden kopararak halka karşı şiddet kullanmaya yöneltmeyi amaçlayan, kendi güç ve doktrinleri ile sağlayamadıkları halk desteğini ve ayaklanmasını sağlamak için tarihsel görevlerinin olduğuna inandırılmış çeşitli unsurlardan oluşan ve uluslararası destek gören örgütlerin, tahripkar silahlarla donanmış olarak gelişmiş taktikler kullanan, insanlığı hakir gören, ahlaki hiçbir temeli bulunmayan siyasal hedeflere ulaşmak için insan hayatını hiçe sayan, masum insanları hedef alan ve hiçbir savaş kuralı tanımayan, geleneksel politik suçlardan farklı, metotlu, örgütlü, sistematik, öldürme, kaçırma, korkutma ve tahrip eylemleridir.

⁷⁷ Alex Schmid “Küresel Dünyada Terörizm Konsepti” (Çeviren Suat Doğan)EGM Terörle Mücadele Hareket Dairesi Başkanlığı Yayını s.63 yıl belirtilmemiş

“Terör” kavramı ile “terörizm” kavramı arasında bazı farklar vardır. Terör çoğu kez gayri iradi olarak meydana gelebilir. Bu çerçevede, tek başına ele alındığında, her türlü şiddet hareketini terör olarak tanımlamak mümkündür

Tabir yerinde ise Terörizm böylece zayıfın silahı olmuştur. Ancak terörizm çağımız bakımından birtakım özellikler taşıdığı ise muhakkaktır.⁷⁸

Prof. Dr. İlber Ortaylıya göre terör; aynı hırsızlık gibi, fuhuş gibi ve bizzat katletme, adam öldürme olaylarının kendisi gibi ünersaldır, yani mekanı yoktur, yaygındır, zamanı sınırlı değildir, ebedidir.⁷⁹

İngiliz Terörle Mücadele Kanunu’nda terörizm; “siyasi kurumlara karşı şiddet kullanımı veya toplumun çeşitli kesimlerinin korku içinde bırakılması maksadıyla şiddet kullanılmasıdır.”⁸⁰

Fransız Terörle Mücadele Kanunu’nda terör; “baskı veya tehdit yoluyla mevcut kamu düzeninin ciddi olarak bozulması maksadıyla bireysel veya toplu olarak bulunulan herhangi bir faaliyettir.”⁸¹

12.04.1991 tarih ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda terör şöyle tanımlamaktadır:“Terör, baskı, cebir, şiddet, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen cumhuriyetin nitelikleri, siyasi, hukuki, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devleti’nin ve Cumhuriyeti’nin varlığını tehlikeye düşürmek, devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığını bozmak amacıyla örgüte mensup kişi ve kişiler tarafından girişilecek her türlü eylemlerdir.”⁸²

⁷⁸Vural Şimşit “Türkiye Cumhuriyetini Yıkmaaya Çalışan İç ve Dış Mihrakların Yurtiçi ve Yurtdışı Faaliyetleri”(Doktora Tezi. İst. Üniv. 1990)s.28

⁷⁹Dünyada ve Türkiye de Terör Konferansı (20–24 Mayıs 2002,TCMB İdare Merkezi)TCMB İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü Yayınları s.5

⁸⁰ İngiltere Terörle Mücadele Mevzuatı, Madde: 20.; Bkz. Noam Chomsky ve diğerleri, Terör Ne? Terörist Kim? {Ankara: Ütopya Yayınevi, 2000}, s. 42.

⁸¹ Fransa Terörle Mücadele Kanunu, Madde: 16.: Chomsky ve diğerleri, a.g.k., s.43.

⁸² İbrahim Pınar Son Değişiklikleri İle Terörle Mücadele Kanunu Seçkin yayınevi Ankara-1996 s.9

Terör ve terörizm kavramlarının tanımları etrafında farklı yaklaşımların sergilenmesi, bu konuda ortak bir tanıma ulaşılamaması da, kavramın beyinlerde yeteri kadar netleşmesi bakımından yerli ve yabancı kaynaklarda yer alan bir çok tanımın ortaya çıkmasına yol açmaktadır.

Günümüzde çokça kullanılan bir terim olmasına rağmen terörün ortak kabul görmüş bir tanımı bulunmamaktadır. Konu ile ilgili birçok tanım yapılmış, ancak uluslararası arenada ortak bir kavram üzerinde birleşilememiştir. Bunun nedeni de bir tarafın terörist ilan ettiğini, diğer tarafın özgürlük savaşçısı olarak nitelemesidir

3.1.2. Terör'ün Tarihi Süreci

Terör politik hedeflere ulaşmak için şiddet kullanımı anlamında ele alındığında tarih kadar eskidir. Bilinen terörist hareketlerin en eski örneklerinden biri **SCARİİ** hareketidir. SCARİİ Filistin'de (M.Ö.73-66) yüksek düzeyde örgütlenmiş kişilerden kurulu bir dinsel tarikatır. Bu tarikatın faaliyetleri anlatan kaynaklara göre SCARİİ'ler katı kurallara bağlı olmayan taktikler kullanmakta, düşmanlarına gündüz ve özellikle kalabalık tatil günlerinde saldırmaktadırlar.⁸³ SCARİİ'ler eylemlerinde kullandıkları ve "SİCA" adı verilen kısa kılıçtan dolayı bu şekilde adlandırılmışlardır.

Bir mezhebin XI. Asırda ortaya çıkan ve XIII.Asırda Moğollar tarafından ortadan kaldırılan İsmail iler mezhebine bağlı bir mezhep olan ve lideri Hasan Sabah olan **ASSASİN**'ler siyasi teröre spesifik bir örnek oluşturmakta idi.⁸⁴

Başka türlü gizli topluluklar Hindistan, Amerika ve Uzakdoğu ülkelerinde ortaya çıkmışlardır. Hintli gruplardan **THUG** 'lar kurbanlarını ipek bir şalla boğar, ölümle alay eder ve amaçlarını açık bir şekilde ortaya koymazlardı. Amerika'daki **Ku Klux Klan** örgütlenmesi ise 1865 ve sonrasındaki iç savaşlardan sonra ortaya çıkmıştır. Klanlar savaşlardan sonra özgürlüklerine kavuşmuş olan zencilerden bu haklarını geri almak için faaliyet göstermekteydi.⁸⁵

⁸³ Gürol Korkmaz "Terör ve Medya İlişkileri" Ankara -1999 s.20

⁸⁴ Sabri Dilmaç a.g.e. s.59

⁸⁵ Sabri Dilmaç a.g.e. s.60

Terör, Fransız İhtilâlinde (1789) sonra siyasi bir kavram haline gelmeye başlamıştır. İhtilâlin başarısı için yapılan tüm şiddet ve terörist hareketler meşru kabul edildiğinden bu döneme “beyaz terör” adı verilmiş ve teröre olumlu bir anlam yüklenmiştir. Terörizm literatüründe Fransız ihtilali bir dönüm noktası olarak görülmektedir. Hemen hemen bütün yazarlar modern terörizmi Fransız ihtilali sonrası doğduğunu kabul etmektedir. Bu süreç 1793 Mart–1794 Temmuz tarihleri arasındadır ve bu dönemde devrin en kanlı katliamları yaşanmıştır.

Rus devrimci grubu “**Narodyana Volya**”(Halkın iradesi) 20.yy. hareketlerinden olmuş 1878’den 1881’e kadar süren, Çar’ın otoritesine karşı şiddet dolu mücadelesinde çeşitli kamu görevlileri ve polisler suikastlar düzenlemişlerdir. Bu grup Çar II. Alexander’ı 1881’de bir suikast ile öldürmüştür.⁸⁶

Dünyada 1968 yılı, İkinci Dünya Savaşı sonrası doğmuş bir kuşağın sosyal patlamasına sahne olmuştur. “İhtilalci sol”, kısa bir zamanda bütün dünyayı sarmış ve varlığını hissettirmeye başlamıştır. Bu sosyal patlama, ilk görüldüğünde ciddiye alınmamış, bir kaç yıl içinde bulaşıcı bir hastalık gibi, Japonya’dan ABD’ye kadar her yanı sarmıştır. Özellikle üniversite öğrencileri içinde patlak veren bu ürkütücü güç, gençleri asileşmeye, örgütlenmeye ve yasadışı siyasi akımlara sürüklemiştir.

Terör, Arap-İsrail mücadelelerinde Filistin terör örgütleri tarafından sıkça kullanılan bir araç olmuştur. 22 Temmuz 1968 tarihinde Filistinliler ilk uçak kaçırma eylemini gerçekleştirmişlerdir. Bunu, 28 Temmuz 1968 tarihinde Roma’dan Telaviv’e uçan bir başka İsrail uçağının kaçırılması izlemiştir. 1972 Eylülünde Münih Olimpiyat köyünü basan Filistinli teröristler İsraili sporcuları öldürmüşlerdir. İsrail de Filistin topraklarına Yahudilerin yerleşmesini sağlamak için birçok Filistinliyi terörist yöntemler kullanarak yok etmiştir.

Terör birçok ülkeye ve birçok insana çok acılar yaşatmış ülkemizde bu çok muzdarip ve çok yaralarla terörden nasibini almıştır. 11 Eylül 2001 tarihinde ABD’nin Newyork eyaletinde bulunan Dünya Ticaret Merkezine yapılan saldırı

⁸⁶ Voline “Rus Devrimleri” (Tükçesi Ramazan Macit) Babil yayınları, Temmuz-2000 s.53

sonucu Birleşmiş milletler her türlü terör eyleminin kınanması gerektiği konusunda bir konsensüs oluşturmuştur.

3.1.3. Terör ve Terörizmin Sebepleri

Tüm Dünyada terör olayları başlangıçta, herkesçe haklı görülebilecek masumlukta ‘‘protesto yürüyüşü’’ ve dileklerle başlamakta, fakat ikinci aşamada, belki haklı görülebilecek, ancak yasal olmayan eylemler biçimini almaktadır. Kabul edilemeyecek ve haklı görülemeyecek saldırılar, bombalama ve katliamlar, adam kaçırmalar gelmektedir. Hangi düzeyde olursa olsun, terörün asıl amacı insanların öldürülmesi, malların yakılıp yıkılması değildir. Bunlar, asıl amaca hizmet eden araç yada kurbanlardır. Asıl olan, bu sayede dikkat çekmek, kendince düşman cephe’de korku ve endişeye yol açmak, kamuoyu oluşturmaktır. Eylemde beyin ile uygulayıcılar farklı kişilerdir. Beyin gizlidir ve organizatördür.⁸⁷

Günümüzde her ne kadar ABD-Afganistan, ABD-İrak savaşları olsa da sıcak savaşlar son alternatif olarak görülen bir savaş türü olup, daha çok toplumsal savaş, alçak yoğunluklu çatışma gibi adlar da verilen, terör ve anarşi şeklinde meydana gelen mücadele tipi günümüzde ön plana çıkmıştır. Ülkelerin genelde bu tür mücadeleye başvurmalarının nedenleri genel olarak ;

- Modern harp silah ve araçlarında ulaşılan teknolojik boyut sonucunda çatışan tarafların çoğunun sahip oldukları kitle tahrip silahlarını kullanmaları halinde savaşı kazanan tarafların da büyük hasar ve zarara uğrama riski,
- Sıcak savaşta kullanılan özellikle konvansiyon el silah ve araçlarının ülke ekonomilerine yüklediği ağır külfet,
- Uluslararası kamuoyunda oluşan olumsuzluk,
- Çatışan tarafların kendi kaynaklarını kullanmadan hasmını yıpratmak isteği
- Emperyalist ülkelerin ürettikleri silahları pazarlama isteğidir.

Türkiye’deki terörün nedenleri de diğer dünya ülkelerindeki nedenlerden çok büyük farklılıklar göstermemektedir. Osmanlı İmparatorluğu, 16 ve 17. yüzyıllarda

⁸⁷ Terör ve Terörle Mücadelede Durum Değerlendirmesi Ankara-1983 s.76

sınırlarını Asya, Avrupa ve Afrika'nın önemli bölümlerini içine alacak şekilde genişletmiş olması nedeniyle, birçok Avrupa İmparatorluğu ve krallığı kendisine düşman olmuştur.

Son yirmi yılda Dünya'nın en kritik bölgesi haline gelen Ortadoğu ve Ön Asya'da bulunması Türkiye'nin stratejik önemini daha da artırmıştır. Türkiye, batı dünyasının en kısa petrol ve hammadde yolu üzerindedir. Ayrıca, Doğu blok'unu Ortadoğu ve Afrika'ya bağlayan yolda Akdeniz'i kontrol eden Kıbrıs adasına hakimdir. Türkiye'nin doğu bölgesi ise İran-Irak Savaşı'ndan sonra en az boğazlar kadar stratejik önem kazanmıştır. Çünkü bu bölge hem savaşı hem de Basra Körfezi'ni stratejik açıdan kontrol etmektedir.

Türkiye'de terörün nedenlerini, İç ve dış nedenler olmak üzere ikiye ayırtmak mümkündür terör örgütleri dış destek olmadan tabii ki yaşayamazlar. Fakat, terörün yeşerdiği ortam genelde ülke içi ekonomik, sosyal, kültürel, eğitsel ve siyasi sorunlar olmaktadır⁸⁸

3.1.3.1. Ekonomik Nedenler

Ekonomik şartların zorluğu, insanları maddi yönden etkilediği gibi psikolojik ve moral yönünden de etkilemektedir. Bu nedenle toplumdaki dengesiz gelir dağılımı, terör odakları için yararlanılması gereken en önemli unsurlardan biridir. Bu durum terör örgütlerince propaganda malzemesi yapılarak, mümkün olduğunca istismar edilmeye çalışılmaktadır. Özellikle gençlik kesimi, yapılan propagandalardan etkilenerek, terör örgütlerinin yörüngesi içine girebilmektedir. Ülkemizde faaliyet yürüten terör örgütleri üzerinde yapılan araştırmalarda, örgüt mensuplarının genelde eğitim seviyesi düşük, alt sosyoekonomik düzeyden gelen bireyler olduğu görülmektedir.

KADEK Terör Örgütünün lideri Bölücü başı Abdullah Öcalan militanlarına talimat verirken; "Kürdistan'da her ailede başıboş dolaşan çocuklar var. Kızlı-erkekli her aileden iki üç tanesini alırsanız yüz binlerce insan eder. O kadar da zor değil,

⁸⁸ Necati Alkan a.g.e. s.37

zaten aile reisleri bunları beslemekten acizdir. Çoğu oğlunu ve kızını gönüllü verir, öyle dövünüp sızlanmazlar. Sonra o gençler de sevinerek yanımıza gelirler. Evlerinde çoğu huzursuz, aile içinde eğreti duruyorlar. Gençlik bunalımlarını en yoğun biçimde yaşıyorlar. Kolundan tuttunuz mu kolayca cepheye getirirsiniz. Biraz da ilk geldiklerinde ortamı güzelleştirdiniz mi evlerinden ayrıldıklarına sevineceklerdir'' demektedir.

Ekonomik sorunların bir sonucu olan eğitimsizlik, tatmin edilememiş duygular ve işsizlik terör ortamına zemin hazırlayabilmektedir. Bu çerçevede, ekonomik sorunlar ülkemizin en önemli sorunlarının basında yerini almaktadır.

Bu dönemde Türkiye ekonomisinde telafisi zor yeni gedikler açılmış bulunmaktadır. Tekstil sektörü başta olmak üzere metal, inşaat, turizm, yan sanayi dalları, tarım ve sanayi üretimindeki kapasite kullanımı düşüş eğilimi içine girmiş ekonomik yaşamda ve ekonominin tüm dallarında yeni ve genel bir düşüş ve durgunluk patlak vermiştir.⁸⁹

Özellikle son yıllarda artan gelir dağılımındaki adaletsizlikler ve güçlü konumda olanların haksız kazanç elde etme konusundaki duyarsızlıkları tüm Türk toplumunun tahammül sınırını zorlamış, sosyal barış ve huzuru zedeleyecek boyutlara ulaşmıştır.⁹⁰

Başbakanlık tarafından BİLAR araştırma enstitüsüne yaptırılan araştırmaya göre, Olağanüstü hal bölgesinde bulunan yedi ilde 1989 da kişi başına düşen milli gelir 328 dolar ile Bangladeş, Sudan ve Pakistan eşittir. Öte yandan işsizliğin %33 olduğu 1990 yılında, bölgede nüfusun %80'i kırsalda yaşarken, bölgede kişi başına gelir 282 dolar ile BM ve Dünya Bankası verilerine göre açlık sınırındadır. Körfez krizi sonrasında ise, ekonomik yapı çökmüştür.⁹¹

⁸⁹ Ali Eldeniz, Bugünde Geleceğe Dünya ve Türkiye, Mart-1992 İstanbul s.22-23

⁹⁰ Necati Alkan a.g.e. s.40

⁹¹ M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi (Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK) yıl:1996 sayı:1 s.70

3.1.3.2. Siyasi Nedenler

Ülkemiz, tek partili siyasi hayattan, çok partili siyasi hayata 1950 yılından itibaren Demokrat Parti'nin iktidara gelmesiyle birlikte, geçiş sağlamıştır. Ancak, Türkiye'nin tarihinde demokrasinin alt kültürü, hem ailede hem de devlet yapısında bulunmadığından dolayı, 1954 yılına kadar büyük bir atılım gerçekleştiren Demokrat Parti, 1954 yılından sonra istediği atımları gerçekleştirememiş, bu başarısızlığını da özellikle kendisine muhalif gördüğü gazeteci, akademisyen ve siyasi partileri antidemokratik bir takım kanunlar çıkararak susturmaya çalışmıştır. Demokrat Parti'nin muhaliflerine karşı gösterdiği bu tutumu karşısında büyük öğrenci gösterileri olmuş, olayların büyümesi üzerine hükümet 28 Nisan 1960'da sıkıyönetim ilân etmiştir. Demokrat Parti'nin, rahatsızlıkların çözümünü baskıyı artırmada görmesi sonucu, ülkemiz 27 Mayıs 1960 ihtilaline sürüklenmiştir.

Siyasi alanda yaşanan bu sorunların sonucu olarak, ülkemizde büyük bir otorite boşluğu doğmuş; doğan bu boşluğu da terör örgütleri doldurmaya çalışmışlardır. 1965–1980 arası sol terör örgütleri, 1980'den sonra bölücü terör örgütleri, 1990'lı yıllardan itibaren de bölücü terör örgütlerinin yanında din eksenli terör örgütlen bu otorite boşluğundan en iyi şekilde yararlanmaya çalışmışlardır.⁹²

Devletlerin, İdari ve ekonomik açıdan genişleyerek ağır, hantal ve statik bir yapı haline gelmesi ile görülen katı bir merkezi idari yapılanma ve devletçi ağırlıklı bir ekonomik sistem terörizmin en önemli nedenleri arasında görülmektedir.

3.1.3.3. Sosyo-Kültürel Nedenler

Terörizmi sosyal bir olay olarak ele alırken, toplumun değer yargılarını, alışkanlıklarını, gelenek ve göreneklerini incelemek gerekmektedir. Sosyal değerlerdeki hızlı değişimler, toplumda artan sapmalara ve uyuşmazlıklara sebep olabilmektedir. Bu değişim döneminde yaşanan sıkıntı, buhran ve kaoslar, hem teröristleri ve şiddet yanlılarını beslemekte, hem de onların toplumu etkilemelerine neden olmaktadır.

⁹² Terör ve Terörle Mücadelede Durum Değerlendirmesi Ankara–1983 s.78

Toplumlar sürekli bir değişim içindedir. Bu sosyal değişim, toplumdaki müesseselerin fonksiyonlarını yerine getiremeyecek duruma getiriyorsa ve sosyal sistemde kopukluk doğuruyorsa, bu takdirde değişimin çözülmeye sebep olabileceği söylenebilir.⁹³

Özellikle şehirleşme ve göç olgularından kaynaklanan sosyal çalkantılar ve kültür değişimleri suça olduğu kadar şiddet kullanımına da katkıda bulunmaktadır. Sosyal gelişme ile birlikte ortaya çıkan hızlı nüfus artışıyla, toplumun niteliği değişmekte, toplum yaşantısına yeni kültür grupları eklenmekte ve bu durum da yeni bunalımlara kaynak teşkil etmektedir. köyden kente göç eden Anadolu insanı, kültürel açıdan yabancılaşma duygusu çekmenin yanında, yoksulluktan kaynaklanan nedenlerle kendini çaresiz, sahipsiz ve yalnız hissetmekte ve kendilerine kucak açan, değer veren ve onlara bir kimlik veren oluşumlara meyil etmektedirler. Bu dinsel bir grup, siyasal bir parti yada bir terör örgütü olabilir. Bu nedenle, gecekondularda yaşayan insanlarımızın içine düştükleri boşluğu, dini istismar eden gruplar ve terör örgütleri en iyi şekilde doldurmaktadır.

3.1.3.4. Eğitimsizlikle Oluşan Nedenler

Eğitim ailede başlayan, sokakta, okulda ve iş yerinde ve yaşam boyunca devam eden bir süreçtir. Siyasal partiler, dernekler, sendikalar, gönüllü kuruluşlar, basın ve diğer toplumsal kurumlar, bu eğitim süreci içerisinde yer alırlar.

Terörü besleyen en önemli kaynaklardan biri de eğitimsizlik yani cehalettir. Bundan dolayı, cehaleti ortadan kaldırmaya yönelik her türlü eğitim faaliyeti aynı zamanda teröre karşı da etkin bir önlem olacaktır.

KADEK terör örgütünün Tunceli sorumlusu Yıldırım Merkit de şunları ifade etmektedir; “12 Eylül öncesi Türkiye genelinde olduğu gibi Tunceli’de de okullarda verilen eğitim, gençliği geleceğe hazırlamaktan çok uzaktı. Derslerin çoğu ezberciliğe dayanmakta idi. En önemlisi derslerden önce öğrencilere Marksist felsefe öğretilmekte idi. Liseden mezun olan öğrenci harita üzerinde Türkiye’nin bir

⁹³ Şenol Aydın a. g. e. s. 29

akarsuyunu bile gösteremiyordu. Kısacası Tunceli Lisesi o zamanlar bir eğitim kurumu değil, Marksist felsefeye hizmet eden, komünist ve bölücü örgütlere militan yetiştiren bir enstitü haline gelmiştir. Diğer orta dereceli okullar, hatta ilkokullar bile Tunceli lisesinden farksızdı. Öğretmenlerin büyük bir kısmı çocuklara alfabeden önce, bağlı olduğu örgütün sloganlarını öğretmekte idi. Bir toplumun kalkınması için mutlaka kavranılması gereken dersler, “burjuva kültürü burjuvaya hizmet eder” gibi gülünç iddialarla öğrencilere verilmekte idi. Bu anlayışa karşı çıkan ve sayısı çok az olan öğretmenler de faşist olarak nitelendirilir ve dövülerek uzaklaştırılırdı.”⁹⁴

Yapılan araştırmalarda, Türkiye’de dört yetişkinden biri okuma yazma bilmemektedir. Bu durum kadınlarda daha da düşmekte, her üç kadından birisinin okuma-yazma bilmediği ortaya çıkmaktadır. Ülkemizin eğitim seviyesinin düşüklüğü yanında, okullarda verilen eğitimin kalitesi de tam olarak istenilen seviide değildir.

Tüm bu durumlar toplumumuzu özellikle gençlerimizi terör örgütlerince kandırılmaya müsait bir hale getirmektedir. Yakalanan teröristlerin ikrarlarından, gençlerimizin eğitimsizliğinden nasıl faydalandığı ortaya çıkmaktadır.

3.1.3.5. Psikolojik Nedenler

Toplumda azınlık durumunda olduğunu, kendilerine farklı davrandığını algılayan ya da böyle olduğunu sanan insanlar başkalarına güven duymazlar. Bu insanlar güvensizlik duygusunun etkisi altında kimi kez doğru, kimi kez hatalı değerlendirmeler sonucu, toplumun, yöneticilerin, güvenlik güçlerinin, kendilerine karşı art niyetli, ön yargılı, haksız ve yanlı davrandıklarını düşünürler. Bu nedenle onlara güvenmezler.

Güvensizlikten kaynaklanan katı, sert, saldırgan içerikli davranış kalıplarını benimserler.⁹⁵ Bu tip davranış kalıplarını alt kültürlerinden kaynaklanan ortak değerleri oluşturmakta ve bu davranış kalıplarını saygınlık simgesi olarak kabul etmektedirler. Değerlerini, saygınlıklarını korumak için şiddetli eylem biçimi olarak benimsemektedirler. Din, mezhep, tarikat, etnik kökenden kaynaklanan terör

⁹⁴ Şenol Aydın a. g. e. s.23

⁹⁵ Şenol Aydın a. g. e. s.31

örgütlerinde bulunan genç militanlar saldırgan davranışlar ve şiddet eylemlerinde bulunarak bağlı oldukları alt kültüre şan, şeref ve üstünlük sağladıklarını sanıp insan ve çevreyi yakıp yıkıp yok etmektedirler.

Terör örgütlerinin eleman kaynağı incelendiğinde 15-25 yaş arası gençler olduğunu görmekteyiz. Bu dönem psikoloji ve psikiyatri kaynaklarında, geçiş dönemi olarak ifade edilmektedir. Çocukluktan erişkinliğe geçiş dönemi olarak ifade edilen bu dönem 13-14 yaşları ile 22-25 yaşları arasını kapsar.

Siyasi suçlular arasında ruh ve sinir hastaları büyük bir yer tutar. Ahlak duygusundan mahrumdurlar, bu da onları içlerinden geleni yapmaya zorlar. Zihni dengeleri olmadığından içgüdülerini dizginleyemezler. Kişiliklerine aşırı güven duyarlar, büyük olduklarına inanırlar. Kurulu düzene düşman olan bu insanlar hükümete karşı beslediği kini bölüşürler.

3.1.4. Terörizmin Amacı, Hedefleri ve Nitelikleri

Terörün nihai amacı, tasvip edilmeyen, şikayet edilen kurumların, süreçleri ve ilişkileri ortadan kaldırmak “Savunulan Düzeni” kurmaktır. Örneğin Türkiye’de çeşitli sol örgütler amaçlarını sosyalist bir düzen kurarak, komünizme ulaşmak şeklinde belirlemişlerdir.⁹⁶

Terör Örgütlerinin eylemlerinin birinci aşamadaki temel amacı, halkın gözünde siyasal iktidarı yıpratmak ve giderek devletin manevi otoritesinin zayıflamasını sağlamak, böylece merkezi iktidarı felce uğratmak ve kamuoyunu yıldırmasıdır.

Genel amaç; öncelikle hedef alınan rejimi sistemi, şiddet yolu ile yıkarak, yerine kendi ideolojileri doğrultusunda yeni bir yönetim tesis etmektir. Terör örgütleri, savundukları ideolojiye bağlı olarak, haksızlık ve zulüm olarak gördükleri yönetim ve yöneticileri bertaraf etmeyi, böylece daha mutlu ve adaletli bir hayat tarzını amaç edindiklerini ileri sürmektedirler.⁹⁷

⁹⁶ Taner Tavas, Terörizmin Psikolojisi ve Hedefleri, Polis dergisi yıl 1 Sayı 2 1995 s.137-139

⁹⁷ Sabri Dilmaç, Terörizm Sorunu ve Türkiye (Ankara: EGM Yayınları, 1997), s.40

Bunun yanı sıra, terörle mücadelenin oldukça yüklü bir maliyetinin bulunması, zaten kıt kaynaklara sahip ülkelerin, gelişmelerine ve ekonomilerine yönelik harcanması gereken paraları terörle mücadele alanına kaydırma zorunluluğu, terörün bir amacının da, ülkeleri ekonomik açıdan çıkmaza sürüklemek olduğu gerçeğini ortaya çıkartmaktadır. Terör örgütlerinin eylem stratejileri arasında ekonomik hedeflerin bulunması, bu alandaki eylemler ile mevcut rejimin tıkanmasını sağlayarak halkın daha fazla tepki göstermesine zemin hazırlamak ve böylece devrimci bilince sahip olmalarını hızlandırmak gayesi taşımaktadır.

Terörizm, meydana gelen hasar ve insan kaybından ziyade, yarattığı psikolojik etki ve politik sonuçlarla ölçülür. Böylece teröristler, dikkatleri kendileri ve davaları üzerine çekmeyi başarmış ve kesinlikle bir korku ve dehşet ortamı yaratmış olurlar

Terörizmin başlıca nitelikleri şöyle sıralanabilir;

- Devamlı tedhiş, cinayet, korku ve sabotajlar ile toplumu “korku hipnozu” denen duruma sokmak, sadece söyleneni yapan, hiç itiraz etmeyen ve cevap vermeyen bir hale getirmek ve devlete el koydukları zaman karşılarında suskun, itaatkar bir toplum, adeta hipnotize edilmiş bir kitle bulmaktır.

- Özellikle kültür, dil, inanç, din, ahlak, aile ile ilgili kavramlarda kargaşalık yaratarak toplumu ve onu teşkil eden fertleri “neyin doğru, neyin yanlış olduğunu” bilemeyecek bir duruma getirmek, böylece kendi sundukları reçete’yi itirazsız kabul etmelerini sağlamaktır.⁹⁸

- Hedef alınan rejimi ve siyasi iktidarı yıpratmak, mevcut otoriteyi sarsmak Bunun için de, halkın arasında ihtiyaç duyduğu anda devletin kendisine yardım edemeyeceği inancını uyandırmaktır.

- İç ve dış kamuoyunda davalarının duyurulmasını sağlamak ve dikkatleri savundukları davanın üzerine çekmektir.

⁹⁸Ayhan Songar “Genel Olarak Terör ve Türkiye deki Terör Olaylarının Psikiyatrik değerlendirilmesi” uluslar arası terörizm Sempozyumu(17-18 Nisan -1984) s.144-145

●Kısmi güç ve otorite sağladıkları toplumda kendilerine taraftar katılımı ve kitle desteği sağlamaktır.

3.1.5. Terörizmin Safhaları

Terör odakları, hedef aldıkları ülkeyi içten çökertmek amacıyla uyguladıkları stratejilerini dört aşamada gerçekleştirirler. İdeolojileri ne olursa olsun, hemen hemen her terör unsuru bu aşamaları uygulamaktadır.

3.1.5.1. Hazırlık Safhası

Terörizm'in birinci bölümü hazırlık safasıdır ki bu bölümde planlama faaliyetleri yer alır. Bu faaliyetler arasında yapılan en önemli iş, toplumun her yönüyle incelenmesi ve içten çökertilmeye uygun yönlerinin analize tabi tutulmasıdır. Amaç toplumları parçalamak olunca, yapılması gereken ilk iş de belirlenen ölçülere göre toplumun zayıf yönlerinin daha derinleştirilip güçlü yönlerinin zayıflatılması olmaktadır.⁹⁹

3.1.5.2. Örgütlenme Safhası

Bu aşamada bir önceki aşamada elde edilen veriler ışığında örgütlenme çalışmalarına başlanır. Sempatizan kitle arasından sivriyen kişiler, kendilerini destekleyen kişiler ile bir araya gelirler veya belirlenen kişiler belirli mihraklarca bir araya getirilirler ve tehdit merkezinin öngördüğü şekilde eğitilip birbirleriyle irtibatlandırılırlar. Verilen eğitim; ileride her türlü görevi yapabilecek militan yetiştirmeye yöneliktir.

Böylece, elde edilen güç birliği ile yasal olmayan silahsız toplu eylemler ve silahlı münferit eylemleri başlatacak zemin hazırlanmış olur. Korsan mitingler, boykot ve işgaller, pankart ve afişlemeler, gizli bildiri ve yayınlar, hücresele faaliyetler bu döneme özgü hareketlerdir.

⁹⁹ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri ile Önlenmesi s.43

3.1.5.3. Eylem Safhası

Bu aşamanın amacı, yandaş olan legal kuruluşların örgütlü desteği ile eğitilmiş militanların öncülüğünde şehirde ve kırdada toplu silahlı eylemleri başlatarak halkı sindirmek, devlet güçlerini zarara uğratarak toplum-devlet bağına parçalamak ve yönetimi ele geçirmek için gereken ortamı hazırlamaktır. Bu aşamanın sonunda devlet güçlerinin yetersizliği ileri sürülür ve toplumun devlete olan güveni kaybolarak, halkta büyük bir moral çöküntüsü ve teslimiyet düşüncesinin başlayacağına inanılır.

Terör örgütlerinde eylemsizlik, örgütü kısa sürede dağılmaya götüreceğinden, sürekli bir eylemlilik hali benimsenmiştir. Hatta Mahir Çayan “Devrim için savaşmayana sosyalist denmez” fikri ile eylemin özellikle de silahlı eylemin gerekliliğini vurgulamaktadır.¹⁰⁰

3.1.5.4. İç Savaş Safhası

Bu safhanın hedefi yönetimi ele geçirmektir. İçten çökertme eyleminin son adımı olan bu aşamada, artık çeşitli bölge, yerleşim yeri ve hatta büyük şehirler ele geçirilerek üsler kurulacağı, devlet güçleri ile açıkça silahlı mücadeleye girilebileceği düşünülmektedir. Bu dönemde kurtarılmış bölgeler kendi teşkilatlarını birleştirerek düzenli illegal birlikler tesis edileceği, bu esnada dış güçlerin para, malzeme, personel ve teknik yardımları ile iç savaş başlatılarak İçten çökertme işlemi tamamlanacağına inanılmaktadır.

3.1.6. Terörizmin Unsurları

Prof. Dr. Mehmet Kocaoğlu'na göre terörü oluşturan unsurlar şöyledir.

- Terörde şiddetin kullanılması
- Yapılan eylemler kasıtlı ve sistematik olması
- Kurbanlarının pek çoğunun masum olması

¹⁰⁰ Ali Çağlar, Türkiye de Terör Örgütlerinin yapısal Özellikleri, strateji dergisi sayı:9 s.127

- Kurbanları ile beraber herkes üzerinde korku yaratma amacı taşıması
- Acımasız ve insanlık dışı bir yöntem uygulanması
- Reklam ve propaganda amacına öncelik vermesi¹⁰¹

Terörizmin varlığından söz edebilmek için, öncelikli olarak bir takım temel unsurların bir araya gelmesi gerekmektedir. Bu unsurlar; ideoloji, örgüt ve eylem olarak tasnif edilmektedir.¹⁰²

3.1.6.1. İdeoloji

İdeoloji; siyasal söyleme dayalı sığ dünya görüşüdür.¹⁰³ Başka bir ifadeyle İdeoloji, insanın doğayı ve toplumları açıklamaya yönelik duygularını, düşüncelerini, tutumlarını içeren düşünce ve fikir sistemidir.

İdeolojiler, toplumların ya da toplumların içindeki belirli kesimlerin gereksinmelerine yanıt veren, kendi içinde tutarlı inanç sistemleridir.

İdeolojiler, yüklendiği anlam ne olursa olsun, toplumlarda önemli bir fonksiyonu icra etmektedirler. İdeoloji, toplumlardaki hayat tarzını ve ilişkileri belli bir zemine oturtmak suretiyle insanların niçin yaşadıklarını, hedef ve amaçlarının ne olduğunu açıklık getirmeye çalışır. Özellikle toplumların buhranlı zamanlarında onlara bir hedef göstererek karamsarlığa düşmemelerini, hayata küsmemelerini ve zor hayat şartları karşısında dayanmalarını sağlayan itici bir güçtür. Bu nedenle, toplumlar sürekli bir ideolojiye sahip olma, toplumu yönetenler de topluma sahiplenebilecekleri bir ideoloji göstermek zorundadırlar.

Fakat İdeolojiler terörizmle asla özdeş kabul edilmemeli ve bir ideolojiyi savunanların bazılarının teröre başvuruyor olması, o ideoloji sahiplerinin hepsini terörist veya terör destekçisi olarak değerlendirilmemelidir.

¹⁰¹ Mehmet Kocaoğlu, Türkiye'yi bölme ve köşeye sıkıştırma vasıtası olarak iç ve dış mihraklar tarafından kullanılan terörizm, Doğu Anadolu'da Güvenlik ve Huzur Sempozyumu 15-17 Aralık 1998/Elazığ, Mayıs 1999-İzmir s.31

¹⁰² Sabri Dilmaç a.g.e. s.65

¹⁰³ Halil Karataş, Aytekin Sevindik. a.g.e. s.180

Dünya’da ve Türkiye’de terör örgütlerine kaynaklık eden ideolojiler, üç başlık altında değerlendirilebilir. Bunlar; Marksist-Leninist (Komünist), Milliyetçi (Etnik) ve Dini kaynaklı ideolojilerdir.

Terör örgütleri için ideoloji, yapılanmalarının dayanak ve hareket noktasını oluşturduğundan, “olmazsa olmaz” bir unsur olarak kabul edilmektedir. Nitekim ülkemizde faaliyet yürüten terör örgütlerinin, kuruluş ve örgütlenme aşaması bir yayınevinin etrafında bir araya gelen insanların yazdığı kitaplar ile çıkardıkları gazete ve dergilerle başlamakta ve de devam etmektedir. Çünkü bir örgütün faaliyet yürüttüğü toplumun içerisinde taban bulabilmesi ve eleman kazanabilmesi, ancak, ideolojik olarak kabul görmesinden geçmektedir.¹⁰⁴

Terör örgütlerinde İdeolojinin işlevi;

- Örgütün varlığına ve eylemlerine meşruiyet sağlama,
- Örgütsel birliği koruma,
- Propaganda aracı olarak kullanma,
- Örgütün devamlılığını sağlama,
- Diğer terör örgütleriyle ilişki kurma ve dışa açılma,
- İnsanların duygusal arayışlarına cevap verme, şeklinde ifade edilebilir.

3.1.6.2. Örgüt

Örgüt; Halil Karataş’ın Polis terimleri sözlüğüne göre; teşkilat, bir amacı gerçekleştirmek üzere oluşturulan kurumdur.¹⁰⁵

Türkiye’deki Terörle Mücadele Kanunu’na göre örgüt, iki veya daha fazla kişinin aynı amaç etrafında birleşmesi olarak görülmektedir. Bu bağlamda, örgütsel yapı içerisinde, terör amaçlı bir eylemin düşünülüp planlanmasından gerçekleştirilmesine kadar, gerekli istihbaratı yapan, eylemi veya örgütü yöneten, emirleri veren ve eylemi gerçekleştiren birçok kişi bulunmaktadır. İşte, aynı amaç

¹⁰⁴ Necati Alkan a.g.e. s.30

¹⁰⁵ Halil Karataş, Aytekin Sevindik. a.g.e. s.326

etrafında bir araya gelerek, amaçlarına ulaşmak için terörizmi kullanan grup veya yapılanmaları terör örgütü olarak adlandırmak mümkündür.

3.1.6.2.1. Legal Örgütlenme

Terör örgütleri legal faaliyetlerini, kültür merkezi, yayınevi, dernek ve vakıf ekseninde yürütmektedirler. Bunun amacı ise;

- Kadın, işçi, memur, gençlik ve tutuklu yakınları içerisinde örgütlenerek, örgüte yeni elamanlar kazandırabilmek,
- Düzenlenecek olan panel, seminer, konferans, açık oturum ve radyo televizyon programlarıyla sahip olunan ideolojiyi daha geniş kesimlere yayabilmek,
- Lojistik destek sağlamaktır.

3.1.6.2.2. İlegal (Gizli) Örgütlenme

Terör örgütleri illegal olarak örgütlenip, gizli faaliyet yürütmektedirler. Yapı olarak da hücre sistemini tercih etmektedirler. Bunun nedenleri ise;

- İdeolojisini tartışmalardan koruyarak, taraftarlarına mutlak doğrular olarak aktarabilmek,
- Yeni kazanılan elemanları gizlilik ortamında daha rahat eğitime tabi tutarak, örgütün ideolojisi doğrultusunda şartlandırabilmek,
- Örgütün varlığını sürdürebilmesi için, güvenlik güçleri tarafından yapılabilecek operasyonlara karşı kendini koruyabilmek,
- Güvenlik güçlerinin örgüt içerisine sızmalarını önleyebilmek şeklinde ifade edilebilir.

Ülkemizde terör, Marksist-Leninist ideolojiyi benimseyen **THKP/C**, **THKO**, **TKP/ML** ve **TİİKP** gibi yasadışı örgütlerin yürütmüş olduğu faaliyetlerle başlamıştır. Ülkemizde faaliyet yürüten **PKK** terör örgütü de din eksenli örgütler de, örgütlenme sistemi olarak, Marksist-Leninist eksenli örgütlerin yöntemlerini kullanmaktadırlar.¹⁰⁶

¹⁰⁶ Necati Alkan, a.g.e. s.34

Terör örgütlerince, bir terör örgütünün başarıya ulaşabilmesi için, örgütlenme vazgeçilmez bir unsur olarak görülmektedir.

3.1.6.3. Eylem

Eylem bir tepkinin ifade şeklidir ve zamanla şiddeti oluşturur. Genel olarak şiddet ise belirli bir ideoloji etrafında örgütlenip, gerekli desteği sağlayanlarca silahla, bombayla ve silahsız olarak baskı, cebir, şiddet, yıldırma, korkutma, sindirme yöntemlerinden birini kullanarak etkinlik sağlamak suretiyle belli bir düşünceyi, davranışı kabul ettirmek, anayasal hukuki, sosyal, ekonomik ve siyasi sistemleri değiştirmek amacıyla başvurulan her türlü eyleme denir.¹⁰⁷

1977 tarihli Avrupa sözleşmesi terörist eylemleri şöyle sıralamıştır:

- Uçak kaçırma eylemleri ve uçaklara saldırı eylemleri
- Diplomatları ve uluslararası korunan kişilere saldırı eylemleri
- Adam kaçırma, rehin alma ya da yasa dışı yollarla özgürlükleri sınırlandırma eylemleri
- Bomba, roket, otomatik ve ateşli silahlar, bombalı mektup ya da koli kullanılarak gerçekleştirilen eylemler.

3.1.7. Terörizmin Çeşitleri

Terör olayları, terör örgütlerince sonucunda ulaşılması istenilen amaca göre düşünüldüğünde iki gruba ayrılır.

3.1.7.1. Devlet ve Siyasal Sisteme Karşı Terör

Bir ülkenin siyasal, sosyal ve ekonomik yapısını hedef alan terör hareketleridir. Bu terör kavramı içerisinde, ana hedef olarak devlete yönelmeyen yani hem saldıran hem saldırılan bakımından tamamen devletin dışında olan terör

¹⁰⁷ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri ile Önlenmesi s.45

hareketleridir, bu hareketler devlete ve siyasal sisteme yönelik terör türü olarak değerlendirilebilir.¹⁰⁸

Hukuk sisteminin elverişsiz, siyasi katılımın zayıf ve eksik olduğu ülkelerde, insanların siyasi tercihlerinin onaylanmadığı durumlarda mevcut sisteme karşı terör anlayışı gelişmektedir. Siyasal sistem içerisinde hareket eden gruplarca bu kişilerin kabul görmemesi ve sistem dışına itilmek istenmeleri, bireyleri karamsarlığa, kızgınlığa, küskünlüğe itmekte ve bu kızgınlık zamanla devlete karşı teröre dönüşmektedir.

Devletin yapısını ve siyasal sistemi kabul etmek istemeyen gruplar, ideolojilerinin ortaya koyduğu devlet yapısını ve sistemi gerçekleştirebilmek için şiddet yolu ile mücadeleyi benimseyerek, devleti ve sistemi temsil eden her kişi ve kurumu düşman, yok edilmesi, zaafa uğratılması gereken birer hedef olarak düşünmektedirler. Bu durum devlete veya siyasal sisteme karşı terör faaliyetlerinin ortaya çıkışına neden olmaktadır. Devletin zayıflatılması, vatandaşlarının gözünde etkisinin kırılması, mevcut kurumlarının işlemez hale getirilerek çıkmaza yol açılması örgütlerin terör ile ulaşmak istedikleri birer sonuçtur

3.1.7.1.1. Bölücü (Etnik) Terör

Siyasi bir devlet içerisinde belirli bir etnik kimliğe sahip kişi ve toplulukların, içinde yaşadıkları ülkenin siyasi yapısı içerisinde tek unsur olmak arzusu ve yaşadıkları ülkeden toprak talepleriyle birlikte ayrılıp kendi devletlerini kurma amaçları ortaya farklı bir terör hareketi çıkmaktadır. Bağımsızlık iddiasıyla ortaya çıkan küçük bazı gruplar, ait oldukları etnik toplumun büyük çoğunluğu tarafından kabul görmemelerine rağmen, şiddet eylemlerine yönelmektedirler.

Ekonomik, siyasi v.d. nedenlerden dolayı ortaya çıkan hoşnutsuz gruplar, devlete yönelik bir tavır sergilemek için, alt yapılarını kuvvetlendirerek azınlık psikolojisi içerisinde bulunan kitleleri hedef olarak seçmeye çalışmaktadırlar. Azınlık psikolojisi içerisinde bulunan gruplar, sistem karşıtı örgütlerin her zaman hedefi

¹⁰⁸ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.36

olmuşlardır. Terör örgütleri, illegal mücadelelerinde bu durumu göz önüne almaktadırlar. Ülkemizde Kürt kökenli vatandaşlarımızın ırk'a yönelik aslı Türkmen olan Alevi vatandaşların ise inanca yönelik farklı kültürlerinden kaynaklanan psikolojileri üzerinde oynanmak suretiyle terör hareketlerinin içerisine çekilmeye çalışılması, terör gruplarının bu insanları kitle tabanı olarak kullanmak istemeleri, bu yönde strateji geliştirmeye çalışmaları azınlık psikolojisi ve kimliğinin terör açısından istismarının tipik birer örneklerini oluşturmaktadır.

İnsan haklarına saygısız bir devletin hegemonyasında bulunan insanlar kadar, demokratik bir ülkenin belirli bir bölgesindeki insanlarda sömürge durumunda olduklarına inanabilir, inandırılabilir ve bu durumu destekleyecek tarihi, ekonomik, sosyal, kültürel deliller araştırma yoluna gidebilirler.

Nitekim ayrılıkçı terör örgütü PKK kurulduğu ilk yıllarda Marksist-Leninist bir çizgide kendisini tanımlarken, 1990'lı yıllardan itibaren dini ve etnik eğilimleri daha çok kullanarak kendini açıklama yoluna gitmiştir. Bu durumun oluşumunda 1980'li yıllarda aktif olan uluslararası terör örgütlerinde sol fikirlerin ağırlıkta bulunması, Doğu Blok'u ülkelerinin ayrılıkçı terör hareketlerini "Milli Bağımsızlık Savaşı" ile eş anlamlı tutarak desteklemeleri etkili olmuştur.¹⁰⁹

3.1.7.1.2. Yıkıcı Terör

Temel amaç mevcut düzeni yıkmaktır. Bu amacın çeşitli nedenleri olabilir. Sistemin kötü olduğu ya da kötülüğüne inanıldığı için hoşnutsuz gruplar onu yıkmak isteyebilirler, ya da tamamen inandıkları ideolojilerin ve düzenin gereği olduğunu düşünerek onun yıkılmasına karar verebilmektedirler.

Devletin zayıflatılması, vatandaşlarının gözünde etkisinin azaltılması, mevcut kurumlarının işlemez hale getirilerek çıkmaza yol açılması, yıkıcı terörün amacına ulaşmasında önemli bir yer teşkil etmektedir.

¹⁰⁹ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.39

Yıkıcı terör hareketleri daha çok Marksist-Leninist ideoloji çerçevesinde değerlendirilmektedir. Bu ideolojiyi savunan kişilerin yaşadıkları ülke rejimlerine karşı silahlı direniş yürütmeyi bir görev olarak algılamaları bu değerlendirmenin temel gerekçesini oluşturmaktadır. Ayrıca gelecekte daha da artma eğilimi göstereceği öngörülen, ideolojik kaynağını inanç sistemlerinden alan örgütlenmelerin eylemlerinin niteliğini de yıkıcı terör kategorisinde değerlendirebiliriz.

İhtilaller, hükümet darbeleri ve gerilla faaliyetleri yıkıcı terör hareketlerinde bir yöntem olarak benimsenebilir.

3.1.7.2. Devlet Terörü

Devletin, kendi koymuş olduğu hukuk kurallarının dışına taşarak, tamamen kanunsuz ve hiç bir yetkiye dayanmadan, hedef aldığı kişilere tarafsız bir ortamda yargılanma hakkı tanımadan başvurduğu şiddet eylemleri, rejimin muhafazası yani ideolojik bir niteliğin sonucu olarak yapıldığından terör olarak anlaşılır.

Eğer bir devlet, uluslararası kabul edilmiş hukuk normlarına aykırı şekilde yapmış olduğu hukuki düzenleme ve kanunları dayanak göstererek, bu kanuna karşı gelen kişilere yönelik eylemlere yönelirse, bu terördür. Örneğin hiç bir devlet, kırmızı ışıkta geçen yaya ve sürücüyü idam cezası, kaldırılma park eden araç sahibine 15 yıl hapis cezası öngören bir kanun çıkartamaz. Çıkarttığı takdirde bu kanuna karşı gelen kişilere karşı uyguladığı şiddet, terör olmuş olur. Bu mantık içerisinde devletlerin yapmış olduğu uygulamalar “**Devlet Terörü**” olarak nitelendirilebilir.¹¹⁰

Terör örgütlerinin illegal faaliyetleri ile orta çıkan bir olguda, devlete atfedilen ve devletin teröre başvurduğu iddiası ile silahlı propagandayı meşru kılmaya yönelik, “Yargısız İnfaz”, “Kontrgerilla” hareketleri olarak nitelendirilen, failleri bulunamayan siyasal cinayetlerdir. Terörle mücadele eden ve kuruluş belgesi olarak nitelenebilecek anayasasında, “Hukuk Devleti” ilkesini kabul eden bir devletin, “Terörizm” uyguladığına yönelik iddiaları kabul edebilmek, ciddi tahlilleri gerektirir. Zira, “Devleti koruma, halkı koruma veya bir grubu koruma maksadıyla

¹¹⁰ Sabri Dilmaç a. g. k. s.135

devletin yasaları dışında çeşitli adlarla kurulan örgütler silahlı harekete girdiği andan itibaren iç tehdit unsurlarını meydana getirmiş olurlar. Bütün bu hareketler, devletin iç güvenliğini ve itibarını sarsıcı hareketlerdir”.¹¹¹

Devlet terörüne bir örnek şu şekilde verilebilir; 30 Ocak 1941 de Hitler Avrupa Yahudilerinin hepsine “genel bir savaş durumunda, rollerini oynayıp bitirmiş olacaklarını” söylemiş, 30 Ocak 1942’deki bir nutkunda ise, savaşın “Avrupa Yahudiliğinin imhası” ile sonuçlanacağı beyanında bulunmuştur.¹¹²

İnsan haklarına saygılı demokratik rejimlerde dahi devlet zaman zaman zor kullanmak durumunda kalabilir. Bu tür rejimlerde, zora başvurma istisna olup, zora başvurma amacını toplumda huzursuzluk çıkarana karşı toplumu koruma yönündedir.

Devlet terörü, daha çok totaliter rejime sahip devletlerin veya iç karışıklıkları yaygın olan ülkelerin başvurduğu bir araçtır. Çeşitli sebeplerden dolayı devlete ve mevcut rejime karşı olan grupların, yönetim için tehlikeli olmaları bu grupların istek ve arzularını dile getirmede teröre başvurmaları, hedef aldıkları yönetimleri zaman zaman karşı terör uygulamalarına sevk etmektedir.

3.1.7.3. Uluslararası Terörizm

Terörün en önemli yönü, günümüzde uluslararası nitelik kazanması ve bu ilişkilerini oldukça geliştirmiş olmasıdır. Artık teröristler eskiden olduğu gibi sadece içinde buldukları ülke sınırları ile sınırlı kalmayıp, başka ülkelerdeki farklı gruplar ile bağlantılar kurarak karşılıklı destek sağlamaktadırlar. Dolayısıyla teröristler, uluslararası bağlantılarını ve modern teknolojiyi de kullanmak suretiyle, milletlerarası etki yapan eylemler düzenlemektedirler.

Günümüzde, uluslararası arenaya hakim güçlü bazı devletler terörü iç ve dış politika aracı olarak kullanmayı devlet politikası olarak görmektedir. Daha çok ideolojik veya militarist, totaliter yönetimlerin hakim olduğu devletlerin bu konuda

¹¹¹ M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi, Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK, yıl:1996 sayı:1 s.68

¹¹² Roger Garaudy, İsrail Mitleri ve Terör, Eylül-2003 İstanbul s.97-98

ön planda yer aldıkları gözlenmektedir. Devlet destekli terör kavramını beraberinde getiren bu durum teröre uluslararası nitelik kazandırmasının yanında çözümünde de en büyük engeli oluşturmaktadır. Ayrıca, terörün devlet desteğinde gelişmesi imkan ve kabiliyetlerini de önemli ölçüde artırmaktadır. Bu çerçevede bazı devletler ve hükümetler barınma, silah temini, teorik ve pratik eğitim, teknik uzmanlık hizmetleri gibi bir çok alanda terör örgütlerine imkan ve zemin sağlamaktadırlar.

Türkiye üzerinde tarihi, ideolojik, politik ve sosyo-ekonomik emelleri bulunan ve bundan vazgeçmeyen güçler teröristleri barındırma, eğitme ve silahlandırma yoluna gidebilmektedir.¹¹³

Uluslar arası terörizm konusunda genel kanaat rejimlere karşı halkların kendi geleceklerini tayin amacıyla giriştikleri her türlü eylemler terörizmin kapsamı dışında bırakılmakta, bu tür kurtuluş hareketlerine yönelik her türlü eylem ve önleyici davranışlar, şiddet içermesine bakılmaksızın, uluslararası terörizm kapsamına dahil edilmektedir.

Bazı devletler, faydalandıkları veya faydalanmayı umdukları yaygın terör hareketlerini ve ulusal kurtuluş mücadelelerini, uluslararası terörizmin tanımı dışında tutmaktadırlar. Bu durum günümüzde, devletlerin siyasal hedeflerine bağlı olarak aynı şekilde devam ettirilmektedir. Böylece bir devletin terörist dediğine bir başka devlet özgürlük savaşçısı demek suretiyle ortak bir terörizm kavramı yerine, değişen politikalara ve çıkarlara göre şekillenen bir anlayış sergilenmektedir.

Türkiye'deki sağ ve solda yer alan birçok terör örgütlerinin komşu devletler veya batılı devletler içerisinde rahatça örgütlenebilmeleri, gerektiğinde değişik şekillerde destek almaları konuyu Türkiye açısından belirgin hale getirmektedir. Türk kökenli birçok terör örgütü yurtdışında üslenerek Türkiye'deki yandaşlarını buralardan idare etmektedirler¹¹⁴.

Ortak sınırlarımız olan ülkeler, terörist hareketlerin ana ünitelerini barındırdıkları gibi, eylemlerin hareket noktalarını da oluştururlar. Terörist örgütlerin

¹¹³ Terör ve Terörle Mücadelede Durum Değerlendirmesi Ankara-1983 s.80

¹¹⁴ Sabri Dilmaç a. g. k. s.153

uzun süreli bir silahlı mücadelede kendilerine çeşitli nedenlerle destek veren ve sempati gösteren komşu ülkelerin topraklarından ve imkanlarından yararlanmaktadırlar.

PKK terör örgütünün merkezinin Suriye veya Kuzey Irak da bulunuyor olması, örgüt elemanlarının gerçekleştirdikleri eylemlerden sonra genelde tekrar sınır ötesine geçerek güvenlik kuvvetlerinin takibinden kurtulmaya çalışmaları buna bir örnektir¹¹⁵

2000 yılının sonunda yapılan hayata dönüş operasyonu sonucunda verilen brifingde de DHKP/C terör örgütünün yurtdışı desteği bildirilmektedir. “Dursun Karataş ve merkez komite üyelerinin cezaevinden firar ettiği 1989 yılından sonra örgütün yönetim merkezinin Almanya’ya taşındığı belirtilen brifingde örgütün yurtdışı faaliyetleri şöyle anlatıldı: “DHKP/C örgütünün Almanya, Belçika, Hollanda, Fransa, Yunanistan, İngiltere ve Suriye de faaliyetleri bulunmaktadır. Örgütün faaliyetleri yurtdışından koordine edilmekte, finansman buralardan sağlanmakta ve birçok örgüt mensubu yurtdışında bulunan kamplarda eğitimden geçirilerek Türkiye’ye gönderilmektedir.”¹¹⁶ Avrupalı çevreler terör örgütünün faaliyetlerine gereken hassasiyeti göstermemektedirler.”

3.2.Dünyadaki Belli Başlı Terörist Örgütler

3.2.1.Almanya

- Bader-Meinhof Çetesi (Kızıl Ordu Fraksiyonu: RAF) (1967-1972),
- Wehrsportgruppe (Askeri Sporlar Grubu-Hoffman) ve Diğer Alman Nazi Grupları(1980-81),
- Alman Halk Sosyalist Hareketi (VSBD).

3.2.2. Fransa

- Doğrudan Eylem (Action Directe) (1979),

¹¹⁵ Dilmaç a. g. k. s.153

¹¹⁶ Aksam Gazetesi 24.12.2000

- Front de liberation de la Bretagne-Arme Revolutionnaire Bretonne (FLB-ARB) (Brötanya Kurtuluş Cephesi-Bröton İhtilacı Ordusu (1966),
- Korsika Ulusal Kurtuluş Cephesi: (Fronte di Liberazione Naziunale dia Corsika:GLNC) (1974),
- Basklar,
- Yeni Kaledonya'da Konak Sosyalist Ulusal Kurtuluş Cephesi (FLNKS).

3.2.3. Hollanda

- Republik Moluka Selaton (Bağımsız Güney Maluka Cumhuriyeti) (1970).

3.2.4. Japonya

- Kızıl Ordu (Sekigun-Jar) (1969),
- Japon Kızıl Ordusu (JRA).

3.2.5. İrlanda

- Geçici İrlanda Cumhuriyet Ordusu (PIRA) (1965),
- IRA (İrlanda Cumhuriyetçi Ordusu) (1916),
- İrlanda Millî Kurtuluş Ordusu (INLA),
- Ulster Savunma Birliği (Ulster Defense Association-UDA) (1970).

3.2.6. Arjantin

- Ejercito Revolucionario del Puebyo (ERP) (1969), ;
- Montoneros (1975).

3.2.7. Uruguay

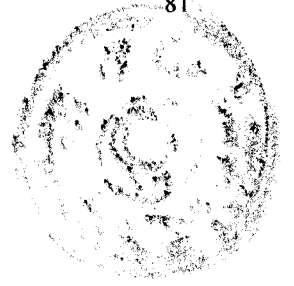
- Tupamaros-Movimiento de Liberacion Nacional (MLM) (1960)

3.2.8. İspanya

- Eusdaki Ta Askatasuna-Bask Bağımsızlık Hareketi (ETA) (1959),
- Gdupa Kesişten cia Antifascista Primo De Octubre: 1 Ekim Anti-Faşist
- Emet Grubu (GRAPO) (1975),
- Cuerrilleros Del Cristo Rey-Kral İsa'nın Savaşçıları,
- Apostolik Anti-Komünist İttifak (1977).

3.2.9. İtalya

- Brigatte Rose (Kızıl Tugaylar-RD) (1970),

- Silahlı İhtilalci Hücreler (NAR).

3.2.10. Brezilya

- Milli Kurtuluş İçin Eylem (ALN),
- Sekizincinin İhtilalci Hareketi (MR-8)

3.2.11. ABD

- Porto Riko Milli Kurtuluş Ordusu Silahlı Kuvvetleri (Fuerza Armadas de laliberacion Nacional-F ALN),
- Yahudi Savunma Birliği (JDL),
- Simbionez Kurtuluş Ordusu (SLA).

3.2.12. Kanada

- Quebec Kurtuluş Cephesi (FLQ).

3.2.13. Hindistan

- Sihler(1947).

3.2.14. Lübnan

- Ermenistan Kurtuluşu İçin Gizli Ermeni Ordusu (ASALA),
- Ermeni Soykırım Adalet Komandoları (JCAG),
- Filistin Kurtuluşu İçin İcra Komitesi (ECLP),
- Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) (1964),
- Şii Emel Örgütü (1974),
- Hizbullah Örgütü(1982),
- İslami Cihat (1983).

3.2.15. İran

- Fedaiien,
- Mücadele (Peykar),
- Halkın Mücahitleri.

4. ŞARK MESELESİ, BÖLÜCÜLÜK, TÜRKİYEDEKİ TERÖRÜN BAŞLANGICI, YIKICI ve BÖLÜCÜ UNSURLARIN FAALİYET ve AMAÇLARI

4.1. Şark Meselesi

Sosyal olaylar “sebe-sonuç” ilişkisiyle birbirine bağlıdır. Buna ilaveten bugün yaşanan bazı toplumsal içerikli problemlerin kaynağında, olayların içinde yer alanlar ve karşılıklı olarak ortaya atılan görüşlerin dışında bazı devletlerin, geçmişten başlayıp günümüze kadar süren siyasi, ekonomik, askeri ve psikolojik faaliyetlerinde etkilidir. Yıllar ilerledikçe bu faaliyetleri icra eden devletler, esas hedeflerini pek değiştirmemekle birlikte; çalışmalarının şeklini, görüntüsünü ve kapsamını değiştirmektedirler. “Şark Meselesi” de ülkemizde, cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar meydana gelen pek çok olayın başlangıcı olmuştur.

Öncelikle Şark Meselesi'nin içeriği ve başlangıcı ile ilgili ortaya atılan bazı görüşler şunlardır.

Fransız yazar Sinyobos'un Fransız okullarında da okutulan tarih ders kitaplarında Şark Meselesi şöyle tarif edilmiştir:“18'nci asırdan itibaren Rusya ve Avusturya-Macaristan devletleri Osmanlı İmparatorluğu'nu istila etmeye ve onun Hıristiyan tebaasını isyan ettirmeğe çalışmışlardır. Bu çalışmalar, Fransa aleyhine açılan muharebelerle (ihtilal ve imparatorluk muharebeleri) inkıtaa uğramıştır. 1815 tarihinde Osmanlı İmparatorluğu hala mülk-i tamamiyetini muhafaza ediyordu. Rusya'nın bu tehdidi Osmanlı Devleti'nin ne olacağı bir mesele idi. İşte bu meseleye bir müddet sonra (19'uncu yy.) da isim takıldı ve adına **ŞARK MESELESİ** denilmiştir.”¹¹⁷

Yazar Borjva ise, Şark Meselesi; zaman ve mekanda çok geniş tutmuş, Şark Meselesinin köklerini bugünkü Avrupa'nın menşei olan ortaçağların başlangıcına kadar götürmüştür.

¹¹⁷ Atilla Şehirli, Türkiye de Bölücü Terör Hareketleri ve Devletin Aldığı Tedbirler, Nisan-2000 İstanbul, s.76

Rus yazar Soloviyefe göre: “ Şark Meselesi, Hıristiyan Avrupa milletlerinin Müslüman şark milletlerini iktisadi ve siyasi nüfuz ve hükmü altına almak maksadından meydana gelen tarihi meselelerin hepsidir. Avrupa devletlerinin Osmanlı İmparatorluğunu, sebepler ihdas ederek parçalamak ve zaptetmek arzusundan ve Osmanlı idaresi altında bulunan muhtelif milletlerden bazılarının istiklallerini temin etmek istemelerinden meydana gelen tarihi meselelerin heyet-i mecmuası, Şark Meselesi adını almıştır.”¹¹⁸

Albert Sorel’e göre Şark Meselesi aslında bir “Türk Meselesi”dir.

Türk bilim adamı Prof Dr. Cevdet Küçük ise; “Avrupa büyük devletlerinin, Osmanlı İmparatorluğunu iktisadi ve siyasi nüfuz ve hükmü altına almak veya sebepler ihdas ederek parçalamak ve Osmanlı idaresinde yaşayan muhtelif milletlerin istiklallerini temin etmek istemelerinden doğan tarihi meselelerin tümüne birden Şark Meselesi diyoruz.” demektedir.

Prof. Dr. Enver Ziya Karal’a göre Şark Meselesi ilk defa 1815-Viyana Kongresinde Ruslarca kullanılmıştır. XIX. yy.’ın I. yarısında Şark Meselesi, Osmanlı İmparatorluğu’nun toprak bütünlüğünün korunması, II. yarısında Türklerin Avrupa’daki topraklarının paylaşılması, XX. yy.’da ise İmparatorluğun bütün topraklarının paylaşılması manasında kullanılmıştır.¹¹⁹

Şark Meselesi konusunda batılıların harekete geçmesi özellikle 1071-Malazgirt yenilgisi sonrasında Anadolu’nun Türkler tarafından fethi ile ortaya çıkmıştır. Endişeye kapılan Bizans İmparatorluğu Avrupa’yı sürekli kışkırtmıştır. Haçlı seferlerinin ilanını Papa II. Urbain Clermont Konsili’nin son günü olan 27 Kasım 1095 de yaptığı konuşma ile başlatmıştır. 18. yy.’da ise buna “**Haçlı Seferi**” denmiştir. Aralıklarla 1270 yılına kadar 8 büyük Haçlı seferi yapılmıştır.¹²⁰ Türklerin Anadolu’yu fethetmelerinden önceki ve sonraki Anadolu’daki gelişmeleri şu şekilde belirtebiliriz:

●Anadolu'ya Yapılan İlk Türk Akınları (1016-1071),

¹¹⁸ Raif Karadağ, Şark Meselesi, İstanbul-1994, s.19

¹¹⁹ Enver Ziya Karal, Osmanlı Tarihi, C. V, 2. Baskı, Ankara 1965, s. 203-204

¹²⁰ Kamuran Gürün, Türkler ve Türk Devletleri Tarihi, C.I, İstanbul 1981, s.376

- Anadolu'da ilk Türk Beylikleri Dönemi (1072-1409),
- Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi (1075-1308),
- Anadolu Selçuklu Beylikleri Dönemi (1308-1460),
- Osmanlı Devleti Dönemi (1299-1922),

4.1.1. Avrupalı Devletlerin Şark Meselesini Çözme Çabaları

Avrupalıların Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan atmak, tamamen yok etmek için yaptıkları planların ardı arkası kesilmemiştir. Batılı Devletler Djuvara'nın eserinde ayrıntılarıyla bahsetmiş olduğu **“Kutsal Toprakları Geri Alma”** projelerini hazırlamışlardır. Bu projelerin yüzyıllara göre dağılımı şu şekildedir:

1. 13.yy.:2plan(129rde),	5. 17. yy.: 17 plan,
2. 14. yy.: 9 plan,	6. 18. yy.: 15 plan,
3. 15. yy.: 5 plan,	7. 19. yy.: 35 plan,
4. 16. yy.: 15 plan,	8. 20. yy.: 2 plan.

Yazar Djuvara'nın tespitlerine göre ilk planın yapıldığı 1291 yılı ile son planın yapıldığı 1912 yılları arasında geçen 613 yıllık sürede 100 plan ve proje yapılmıştır. Bilinmektedir ki batılı devletler I. Dünya Savaşı sırasında da Osmanlı İmparatorluğu'nu bölmek için kendi aralarında gizli anlaşmalar yapmışlardır. ¹²¹

Bunlar:

- İstanbul Anlaşması (18 Mart 1915),
- Londra Anlaşması (26 Nisan 1915),
- Sykes-Picot Anlaşması (16 Mart 1916),
- Saint-Jean de Maurienne Anlaşması (17 Nisan1917).

Yukarıda sıraladığımız bu gizli anlaşmalardan sonra batılı devletlerin Osmanlı Devletini parçaladıkları iki resmi antlaşma daha yapılmıştır;

- Mondros Ateşkes Antlaşması (30 Ekim 1918).
- Sevr Barış Antlaşması (10 Ağustos 1920)

¹²¹ Atilla Şehirli a.g.e. s.79

Osmanlı Devletinin imzaladığı son antlaşma olup 433 maddeden oluşmaktadır. Türk'ün öz vatanım parçalayan, Türk milletini köleleştiren, Osmanlı Devleti'ni ise tarih sahnesinden silen bir antlaşmadır.¹⁶¹ Fakat Türk Milleti'nin Büyük Önder Mustafa Kemal Paşa liderliğinde kazandığı Milli Mücadele sayesinde uygulanamamış, gerek batılı devletler gerekse şımarık çocukları olan Yunanistan Türkiye'yi terk ederek kaçmak zorunda kalmışlardır. Büyük lider Atatürk Sevr'in karşısına Lozan Barış Antlaşmasını (24 Temmuz 1923) batılı devletlere imzalatarak, Türk milletinin yine onurlu ve bağımsız bir şekilde Dünya üzerinde yaşaması yolunu açmıştır.

4.1.2. Şark Meselesi'nin Uygulanış Biçimi

4.1.2.1. Emperyalizm

Emperyalizm, “Bir milletin başka bir milleti siyasi ve ekonomik egemenliği altına alarak yayılması veya yayılmayı istemesidir.” Sömürgecilik terimi de eskiden kullanılmışsa da şimdi emperyalizm her iki kavramı da kapsamaktadır. Edward Said emperyalizmi, “hem içtimai, siyasi ve kültürel bir baskı sistemi ve hem de bir dünya görüşü olarak, bütün gayesi toprak yönünden genişleme ve bunun meşrulaştırılması olan bir siyasi felsefe”¹²² olarak tanımlamaktadır. Emperyalizm, batılı büyük devletlerin hiçbir zaman vazgeçemeyecekleri bir dünya görüşüdür. Bu nedenle Osmanlı imparatorluğu'nda, XIX. yüzyılın ikinci yansında açıkça ortaya çıkan Şark Meselesi'nin sebeplerinden bir diğeri ve en önemlisi de Avrupa'nın “kolonyalist yayılma” ve “ekonomik emperyalizm” politikasıdır. Avrupa da emperyalist ve kolonyalist politikanın gelişme sebeplerini üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

Maddî Sebepler; XIX yüzyılda Avrupa, Dünyanın sanayi, sermaye ve üretim merkezi durumundadır. Bu bakımdan Avrupa'nın sanayi için hammaddeye, üretimi için pazarlara, sermayesi için emeğin ucuz olduğu, tekniğin ve sanayinin bulunmadığı ülkelere ihtiyaç vardı. Bu ihtiyaçları Avrupa kıtasında karşılamak, uygulanan himaye politikası yüzünden zordu. O halde Avrupa dışında yayılması lazımdı.

¹²² Edward W. Said, Oryantalizm Sömürgeciliğin keşif yolu, İstanbul-1982 s.137-142

Stratejik Sebepler; Kolonileri, pazarları, etki sahalarını korumak ve irtibatı temin etmek için stratejik mevkileri ele geçirmek veya tesir sahası içine almak lazımdı.

Psikolojik Sebepler; Bilindiği gibi emperyalizm ve koloniyalizm sadece ekonomik ihtiyaçlarını gidermez. Onlar aynı zamanda ruhi ihtiyaçları da tatmin eder. Devletin prestijini artırma, büyük millet ve devlet olma arzularının yanında Avrupalı beyaz insanın diğer ırklardan üstün olma hissi ve Hıristiyanlık şuuru emperyalist ve koloniyal yayılmanın motor unsurları olmuşlardır. Bunlara bağlı olarak, Avrupalı kendi dışındaki dünya milletlerini ve halklarını uyandırmak, medenileştirmek, Hıristiyanlığı yaymak, başka devletlerin sınırları içinde bulunan Hıristiyanları ve diğer unsurları kurtarmak gibi bir görevi kendi işi kabul ediyordu.¹²³

Bu üç unsur Avrupa emperyalizminin umumi esaslarını teşkil etmekle birlikte, ayrıca her büyük devletin kendine has koloniyal ve emperyalist politikasının itici gücünü ve gerekçesini oluşturmaktaydı. Bu ise, büyük devletler (Düvel-i Muazzama) arasında rekabeti ve çelişkiyi artırmıştır. Milli his ve milli menfaatler arasındaki bu çelişki devletten devlete (veya milletten millete) şüpheleri ve düşmanlıkları, diplomatik mücadeleler yoluyla iyice tahrik etmiştir.

Avrupa, Osmanlı İmparatorluğuna bazı yollarla nüfuz etmeye çalışmıştır. Bu nüfuz yollarının başında ticari ve mali anlaşmalar ve imparatorlukta gayr-i müslimler gelmekteydi. Avrupa özellikle bu iki yoldan adım adım Türk devletini parçalamaya yönelik bir politika takip etmiş ve XX. yüzyıl başlarında Osmanlı İmparatorluğunu yıkmak hedefine ulaşmıştır. Ancak imparatorluk enkazı üzerinde kurulan genç Türkiye Cumhuriyeti, Avrupa'nın yeni Şark Meselesi politikasıyla karşılaşmakta gecikmemiştir. Yeni Şark Meselesini, genç Türkiye Cumhuriyeti'nin büyümesinin, güçlenmesinin durdurulması şeklinde özetleyebiliriz. Takip edilen politika ise gene Ermeni Sorunu, Yunan Sorunu ve Bulgar Sorunu'nda olduğu gibi "Bölücülük Sorunu"dur.

¹²³ Atilla Şehirli a.g.e. s.82

Bu meselelerin temelinde Avrupa'nın dini şuurla beslenen siyasi ve milli tahrikleri yatmaktadır. Emperyalizmin ideolojik doktrinlerinden, Ortadoğu meseleleri ile doğrudan ilgili olan iki fikir sistemi bulunmaktadır.

Bunlar “Oryantalizm” (Şarkiyatçılık) ve “Civilisation” (Uygarlık) dur.¹²⁴

4.2. Bölücülük

Geçmişte Osmanlı Devletini, günümüzde de Türkiye Cumhuriyetini en çok uğraştıran sorun bölücülüktür. Bölücülük günümüzde, Türkiye'yi parçalamak, Türkiye'den toprak kopartmak, Türkiye'yi küçültmek, Türk vatanının ve Türk Cemiyetinin birlik ve bütünlüğünü yıkmak peşindedir. Günümüzde bölücülük meselesi; Hıristiyan Avrupa için ciddi ve çok yönlü bir anlam taşıyan ve dünya tarih literatüründe Şark Meselesi adıyla geçen (günümüzde Ortadoğu, Petrol, Lübnan, İsrail, Filistin, Arap Meseleleri olarak yansıyan veya öyle görünen) milletlerarası meseleler dizisinin bir parçasından ibarettir. Başka bir ifade ile bölücülük meselesi, Avrupa devletlerinin Osmanlı İmparatorluğu'na karşı uygulamak istedikleri genel politikanın sadece Doğu Anadolu bölgesinde sahneye konulan kısmını teşkil etmektedir.¹²⁵

Avrupa devletleri için Ortadoğu petrolünün ve bölgede jeopolitik ve jeostratejik konumundan dolayı Türkiye'nin büyük önemi vardır. Daha önceki bölümlerde ifade edildiği üzere Türkiye'nin jeopolitik önemi, yeraltı yerüstü kaynakları güçlü olduğundan Ortadoğu'ya lider olmasını veya çok güçlenmesini istememektedirler. Bu nedenle daha önceden tecrübe sahibi oldukları gibi, Türkiye'ye karşı da bölücülük silahını kullanmış, bunun köklerini ise 1860'lı yıllardan itibaren Doğu Anadolu da atmışlardır. Kürt'leri Türklere ayırarak farklı bir millet yaratmak istemişlerdir. Nitekim günümüze geldiğimizde bu çabalar meyvelerini vermiş ülkede bölücü unsurlar oluşmuştur.

Bölücü unsurların amacı; Türkiye Cumhuriyeti'ni parçalamak, Doğu ve Güneydoğu Anadolu da kendilerince belirlenmiş olan bölgelerde bağımsız bir devlet

¹²⁴ Edward W. Said, a.g.e. s.75

¹²⁵ Atilla Şehirli a.g.e. s.83

(Kürdistan) kurmaktır. Daha sonra Türkiye, Suriye, Irak, İran ve Bağımsız Devletler Topluluğu sınırları içerisinde yaşayan Kürtleri birleştirerek bir devlet (Bağımsız Kürdistan) kurmaktır.

Bölücülük konusunda ülkemizdeki birkaç bilim adamı ve yazarın görüşlerine başvurduğumuzda hemen hepsinde bölücülüğün dış güçler tarafından suni olarak ve Türkiye'yi bölmek amacıyla çıkarılmış ve sürdürülen faaliyetler görüşünde olduklarını görmekteyiz.

Prof. Dr. Erol Cihan bölgencilik veya bölücülük konusunda; “Bir ulusun ülkesini oluşturan bölgelerden bazılarını karşı duygu ve bağlılığın, ulusal bağlılığı, bir başka deyişle milli birliği aşacak ve tehlikeye sokacak derecede ifade edilmesidir.”¹²⁶ Demektedir.

Prof. Dr. Mahmut İhsan Özgen özetle; “Osmanlı İmparatorluğu toprakları üstünde emelleri olan Çarlık Rusya sınırları ve İngiltere böl, parçala, yönet ilkesinden hareketle Osmanlı ülkesinde, çeşitli bölücülük (Ermeni bölücülüğü) faaliyetlerinde bulunmuşlardır. Bu faaliyetler içinde bir kısım arkeolog ve tarihçi değişik görevlerle Kürt Türkleri üstünde ırk, dil ve mezhepçilik çalışmaları yapmışlar ve buna paralel bu topluluğa bağımsız bir kültür kazandırmak çabasına girişerek **Kürdoloji** denilen bir bilim dalı oluşturmak, daha sonra da bir Kürt Devleti kurmak istemişlerdi. Bunun için de ırkçılık (siyasi Kürtçülük) ve dil (Kürtçe) konusunda yoğun bir propagandaya girişmişler, oluşturdukları bölücü unsurlara da her türlü desteği vermişlerdir.”¹²⁷ Demektedir

Bölücülük; Şark Meselesi'nin günümüzde emperyalist devletlerce, Türk milletini ve vatanını bölmek amacıyla geçmişte uyguladıkları halen de sürdürdükleri bir politika bir yöntemdir. Konunun Ortadoğu ve Türkiye'nin jeopolitik önemi ile direkt olarak ilişkisi bulunmaktadır. Geçmişte bu amaçlar için Ermenileri kullanmışlardı, şimdi içimizde azınlıkların potansiyel anlamda kalmaması üzerine Kürt Türk'lerini kullanmaktadırlar.

¹²⁶ Erol Cihan, Türk İnkılap tarihi Notları I, İstanbul-1983 s.59

¹²⁷ Mahmut İhsan Özgen, Türkiye'de Şiddet Hareketleri ve Hedefleri, Ankara-1989 s.54-64

Nitekim 12 Eylül 1980 Harekatını müteakip güvenlik kuvvetlerince sürdürülen operasyonlar sonucu bölücülük faaliyetlerini yürüten örgütlere %30 ile %90 arasında değişen oranlarda güç kayıpları verdirilmişti.¹²⁸

4.2.1. Ülke Bütünlüğünü Parçalanmada Uygulanan Bölücülük

Dünya da 1945 sonrasında ikili veya bölgesel yüzlerce çatışma veya savaş meydana gelmişse de bunlar nükleer savaşa dönüşmemiştir. Çünkü böyle bir savaşın kazanan tarafı olmayacak bütün dünya kaybedecektir. Çağımızda haberleşme ve ulaşım teknikleri çok geliştiği için istenen amaca varabilmek amacıyla her türlü yıkıcı veya yapıcı haber ve mesajlar hedef alınan toplum, kitle, grup veya bireylere etkileyici bir biçimde en kısa zamanda ulaştırılmaktadır.

Günümüzde toplum ve bireylerin her türdeki düşüncelerini, inançlarını zayıflatma ve değişime uğratma, onların zaafalarını istediği yönde kullanma şeklindeki soğuk savaş teknik ve taktikleri oldukça gelişmiştir. Yine günümüzde “Böl, parçala, yönet” stratejisi ülke bütünlüğünün parçalanmasında en çok başvurulan yöntemdir. Bu strateji, toplumların ve bireylerin, sosyal, siyasal, dini, ekonomik, psikolojik, etnik, mezhep vb. durum ve yapılar göz önünde bulundurularak farklı şekillerde uygulanmaktadır.¹²⁹ İlk aşamada bireyler şartlandırılır, mevcut düzene karşı bazı kesimler harekete geçirilir, iç savaş çıkartılır ve ülke ele geçirilir. Bu stratejide; öğrenci, işçi, memur, azınlık, etnik gruplar, mezhep grupları, silahlı kuvvet mensupları, güvenlik kuvvetleri, özellikle hedef alınır. Bu kesimler kışkırtılarak eylemlere sürüklenir. Bölücü, yıkıcı güçler basın-yayın yolu ile bu eylemleri haklı gösterip sempati oluşturur. Ülkede yaşayan etnik, mezhep ve azınlıklar arasında nefret hatta çatışma oluşturulur. Devletin silahlı kuvvetleri ve emniyet teşkilatına sızılır. Oluşturulan iç savaş ortamından sonra ya ülke içindeki ya da yabancı ülkenin müdahalesiyle ihtilal gerçekleştirilmeye çalışılır.

¹²⁸ Terör ve Terörle Mücadelede Durum Değerlendirmesi Ankara-1983 s.36

¹²⁹ Atilla Şehirli a.g.e. s.86

4.2.2. Ülke Bütünlüğünün Önlemek İçin Bölücülük

Emperyalist devletler, gelişmekte olan ülkelerin ekonomik sömürge'den kurtulmalarını önlemek için iç bütünlüğünü bozmak, onları sorunlarla uğraştırarak, gelişmelerini yavaşlatmak amacıyla bölücülüğü desteklerler. Daha sonra da hedef alınan devlet içindeki uzantılarını destekleyerek yönetime el koydururlar. Ülkedeki yeni rejim aleyhtarlarını temizleyerek mevcut sömürü düzenini sürdürmek isterler.

4.2.3. Silah Kaçakçılığı ve Uyuşturucu Kaçakçılığı Bünyesi İçinde Desteklenen Bölücülük

4.2.3.1. Silah Kaçakçılığı

Stockholm Milletlerarası Barış Araştırma Örgütü (SIPRI) tarafından 1995 de yayımlanan rapora göre; Rusya 1994'de toplam konvansiyonel silah satışlarının %4'ünü alırken 1995'de %17'sini almıştır. ABD ise, toplam silah satışında dünya piyasasının 1995'de %43'ünü (1994'te %56 idi) elinde tutarak dünyanın en büyük silah satıcısı durumundadır. 1995'te dünyada toplam 22 milyar 797 milyon dolar, 1994'te 22 milyar 842 milyon dolarlık silah satışı gerçekleştirilmiştir. Rapora göre 1994 ve 1995'de en çok silah alan ülkeler sırasıyla; Çin, Güney Kore, Mısır, Türkiye (1994'te 2 milyar 89 milyon dolar, 1995'te 1 milyar 125 milyon dolarlık silah aldı), Malezya, Kuveyt, Tayvan, S. Arabistan, Tayland, Japonya, Hindistan, Endonezya, Arjantin, ABD, Yunanistan'dır. En büyük silah satıcıları ise sırasıyla; ABD, Rusya, Almanya, İngiltere, Çin ve Fransa'dır. Bir başka veriye göre Türkiye 1987 de 1 milyar 600 milyon dolarlık silah almışken 1997'de 600 milyon dolarlık silah alımı yapmıştır.

SIPRI'nın raporunda da belirtildiği üzere, dünyanın neresinde bir savaş, çatışma, karışıklık, terör vb. varsa bu silah üreticisi ülkeler olan özellikle 6 ülkenin çıkarına olmaktadır. Hedef alınan ülkelerde çıkarılan iç karışıklıklar sonucunda (bölücüler önceden silahlandırılır) halk; devletin güvenliklerini sağlayamadığı düşüncesine kapılır ve kendi güvenliğini sağlamak için var gücüyle silahlanır.

“Genelkurmay Başkanlığı’nın PKK’nın kullandığı silahlar ve mayınlar konusunda yaptığı araştırma sonucuna göre; PKK, 8 ayrı ülke tarafından üretilen 29 farklı mayın kullanıyor. Bu mayınlar içinde en büyük payı İtalyan mayınlar (Valsella Meccotecnica SPA firmasının VS-50 mayınlar plastik olduğu için dedektörle tespit edilemiyor. Buna koparan deniliyor. PKK en çok bunu tercih ediyor öyle ise gelişmekte olan ülkelerin iç karışıklıklar içinde bulunması, silah tröstlerinin ürettikleri savaş malzemelerinin pazarlanmasını temin edeceğinden ekonomik emperyalizm, bu şekilde durumunu devam ettirecektir. Kısaca “Harp sanayisini kuranlar savaşları başlatır; savaşanlar ise harp sanayisini yaşatır”, demek doğru olacaktır.¹³⁰

4.2.3.2. Uyuşturucu Kaçakçılığı

Bölücüler için hayati önem taşıyan konulardan ilki silahlanmak, ikincisi örgütün genel masraflarını karşılayacak olan geliri temin etmektir. Gerçi örgüt, soygun, gasp vs. yollarla da gelir temin etmekte ise de toplanan paralar yetersiz kalmakta veya örgütün geleceği için olumsuz sonuçlara yol açmaktadır. Bu nedenlerle örgütlerin uyuşturucu madde kaçakçılığına yönelmesi bu yolla elde edilen gelirlerin silaha ve örgütün amaçlarına dönüştürülmesi yolu tercih edilmektedir.

Son on yıl içinde Avrupa da büyük kısmında PKK’nın parmağının olduğu yönünde belirtiler bulunan 43 ton’a yakın eroine el konulmuştur. Bugün PKK’nın uyuşturucudan yılda 500 milyon DM civarında parasal kaynak sağladığı sanılmaktadır. PKK’nın bir trilyonu bulan yıllık harcamalarının üçte ikisinin uyuşturucudan sağlanan kaynakla finanse edildiği yönündeki değerlendirmeleri de dikkate alacak olursak PKK terörünün önemli bir beslenme kaynağının uyuşturucu kaçakçılığı olduğunu belirtmemiz gerçekleri ortaya koymak olacaktır.¹³¹

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğü'ne bağlı, Kaçakçılık ve organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı'nda narkotik, mali, silah-mühimmat kaçakçılığı ve organize suçlara ilişkin birimler ile Teknik Hizmetler ve Kaçakçılık Araştırma

¹³⁰ Atilla Şehirli a.g.e. s.88

¹³¹ Uyuşturucu ve Terörle Mücadele İnisiyatifi, PKK Terör ve Uyuşturucu Kaçakçılığı, Mayıs-1996 s.10

şubeleri bulunmaktadır. Ayrıca 80 il ve 17 ilçede de kaçakçılıkla mücadelede görevli birimler yer almakta olup, uyuşturucu ile mücadelede görevli toplam polis sayısı 1997 yılı itibariyle yurt çapında yaklaşık 3200 dür. Bütün teknolojik yetersizliklere rağmen Türk polisinin Avrupa ülkelerinden daha başarılı olduğu ve 1996'da dünyada ele geçen eroinin %40'ını Türk polisinin ele geçirdiği belirtilmektedir.¹³²

Gerek geçmişte gerekse günümüzde yıkıcı ve bölücü örgütlerin organize olmaları ve ihtiyaç duydukları silahlan temin edebilmeleri için uyuşturucu madde kaçakçılığı vazgeçilmez bir faaliyet alanıdır. Bu faaliyeti aşın sol da gerçekleştirmektedir.

Türkiye de 1970-1980 döneminde anarşi ve teröre kaynak ve dayanak olacak şekilde ideolojik amaçlı olarak silah kaçakçılarının hem sol hem sağ örgütlere silah sattıkları bu konuda en büyük rolü Bulgaristan'ın ve Bulgaristan ile ilişkili kaçakçıların oynadığı ortaya çıkmıştır. ASALA ve benzeri Ermeni terör örgülerinin hem uyuşturucu hem de silah kaçakçılığını organize ettikleri, aşın sol örgütlerin de uyuşturucu madde kaçakçılığında önemli rollerinin bulunduğu tespit edilmiş, kullanılan vasıta ve güzergahlar ortaya çıkarılmıştır.

4.3. Türkiye'de Terör

4.3.1. Türkiye'deki Terörün Tarihi Gelişimi

Ülkemizde damgasını vuran ilk terör olayları ideolojisini Marksizm Leninizm (M-L) den aldığı bilinmektedir. Bu ideoloji'nin ülkemize girişi Eylül 1920 de Bakü de toplanan bir kongrede Mustafa Suphi başkanlığında kurulan Türkiye Komünist Partisi(TKP) ile olmuştur. 1960'lı yıllara kadar ülkede terör alanında çok aşırı bir gelişme olmamıştır.

1961 Anayasası ile oluşturulan geniş hürriyet ortamı, insanları yeni ve farklı arayışlara yöneltmiştir. Bu yeni anlayış içinde ülke gündemine işçi, burjuva, paylaşım ve bölüşüm gibi yeni kavramlar girmiş ve bu kavramlara ilişkin tartışmalar başlamıştır. Kitle iletişim araçlarının hızla gelişmesi insanların ufuklarını

¹³² Zaman Gazetesi 28 Ocak 1997

genişletmiş, bunun sonucunda da toplumun talep ve beklentileri değişmeye başlamıştır. Kırsal kesimden kentlere olan yoğun g sonucunda Şehirlerde yaşayanların oranı, köylerde yaşayanlara göre hızla artmıştır. Ancak, ekonominin göç eden insanlara sunduğu imkanlar, hızla gelişen ihtiyaçların gerisinde kalmıştır.

Böyle bir ortam da toplumun başta ğrenci ve işçi kesiminde memnuniyetsizlikten doğan bir takım kıpırdanmalar başlamıştır. Bu kıpırdanmalar, 1967 yılında Federal Almanya'nın Berlin kentinde ğrenci olayları Şeklinde başlayan hareketlerden de etkilenmiş ve hızla yayılmaya başlamıştır. Türkiye'deki ilk ğrenci hareketleri; 1968 Haziran ayından itibaren Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi ile Ziraat Fakültesinde görülmüştür. Olaylar bir süre sonra İstanbul'a sıçramış, birbiri ardına niversite işgalleri başlamıştır. Masum ğrenci talepleri Şeklinde başlayan bu hareketler, o dönemde tepki görmemiş; hatta sempati ile karşılanmıştır. Eylemciler, kamuoyuna yaptıkları açıklamalarda, amaçlarının yıkıcı değil, üniversitelerde reform gerçekleştirmek ve bozuk eğitim düzenini düzeltmek olduğunu açıklamışlardır.

Yıllardır dar bir kadro ile klasik yeraltı faaliyeti göstermiş olan Türkiye Komünist Partisi ve sol, 1961 Anayasa'sının sağladığı hürriyet ortamından da istifadeyle önemli değişikliklere, gelişmelere sahne olmuştur. 1960'lı yıllar, Türkiye'de M.L. ideolojiyi temel alan sol hareketler için önemli bir dönüm noktası teşkil etmiş ve hızlı bir Şekilde örgütlenmelere sahne olunmuştur. Bu dönemde işçilere grev hakkının verilmesi ile birlikte gündeme gelmeye başlayan işçi hareketleri M. L. sol için önemli bir taban olarak değerlendirilmiştir.¹³³

Bilindiği gibi Maksizm sosyal mücadelelerin, devrimci eylemin somut programına varan ve Batı Avrupa lkelerinde sosyal-demokrat parti denen işçi partisinin oluşmasına yol açan yeni bir kavrayış getirdi. Rusya da da Laselle'nin fikirleri, Marksizm ve onun somut sonuçları el altında gizlice yayılmıştır.¹³⁴

¹³³ Sabri Dilmaç a. g. k. s.166

¹³⁴ Voline "Rus Devrimleri" (Tkesi Ramazan Macit), Babil yayınları Temmuz-2000 s.18

13 Şubat 1961 yılında 12 sendikacı tarafından kurulan Türkiye İşçi Partisi, uzun yıllar Türkiye'deki Komünistlerin ve Kürtçülerin içerisinde örgütlendikleri bir hareket olarak etkin rol oynamıştır.

1968 den sonra başlayan Komünist ideolojiyi benimseyenler arasındaki bölünmeler, özellikle Mihri Belli liderliğindeki MDD'(Milli Demokratik Devrim)yi kurmuştur. Militan sol kesimi büyük ölçüde bünyesinde birleştiren Fikir Kulüpleri Federasyonu (FKF), 9-10 Ekim 1969 da yaptığı toplantısında Dev Genç adını almıştır.

Dev-Genç'in fraksiyonlara ayrılmasıyla ortaya Mahir Çayan'ın önderlik ettiği THKP-C hareketi ile Deniz Gezmiş'in liderliğini yaptığı THKO ortaya çıkmış ve dönemin en etkin ve birbirine rakip olan örgütlenmeleri olmuşlardır.

“12 Mart Muhtırası” olarak bilinen 12 Mart 1971 tarihinden sonra o güne kadar, büyük bir hızla devam eden terör hareketlerine karşı çok sert tedbirler alındı ve THKO militanları Deniz Gezmiş, Yusuf Arslan ve Hüseyin İnan yakalanarak yargıldılar. Bunlara verilen idam cezaları infaz olundu. Sinan Cemgil ve grubu da Nurhak Dağlarında güvenlik güçleriyle giriştikleri çatışmalarda ölü olarak ele geçirildi. İsrail Başkonsolosu Efraim Elrom'un kaçırılarak öldürülmesi (8 Mayıs 1971), işadamları Talip Aksoy ve Mete Has'ın fidye için kaçırılması gibi ses getirici eylemler gerçekleştiren Mahir Çayan grubunun bir kısmı ölü, Çayan ve bazı arkadaşları ise sağ olarak yakalandılar. Ancak ordudaki alt rütbeli yandaşlarının yardımıyla cezaevinden kaçan Mahir Çayan ve grubu 30 Mayıs 1972 tarihinde Kızıldere de güvenlik güçleri ile yaptıkları çatışmada ölü olarak ele geçirildi.¹³⁵

12 Mart 1971 tarihindeki muhtıra ile birlikte örgütsel faaliyetler büyük ölçüde engellenmiş iken 1974 genel affıyla birlikte bu döneme kadar terör suçundan yargılanmış ve tutuklu bulunan kişilerin serbest bırakılmaları terör ortamının zeminini kuvvetlendirmiş ve terör örgütleri hızla tekrar Türkiye gündemindeki yerlerini almışlardır. 1974 sonrasının önemli bir diğer yanı bölücülük hareketlerinin M.L. örgütlenmelerden ayrı olarak artık kendi başlarına ortaya çıkmaya başlamasıdır.

¹³⁵ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.108

Çıkarılan genel af sonrasında hapiste olan Marksist-Leninist düşünceli şahıslar, örgütlenme çalışmalarına yeniden başlamışlar ve gelişen Kürçülük faaliyetleri sonucunda PKK gibi yasadışı bölücü örgütler ortaya çıkmıştır.

1974 sonrasında artan şiddet eylemleri karşısında milliyetçilik unsuru temelinde Komünist, ateist faaliyetlere tepki olarak da nitelendirilen karşı faaliyet ve örgütlenmelerle birlikte Türkiye hızla sağ-sol çatışması içerisine sürüklenmiştir. 1977 yılında şiddetlenen terör olaylarında ölenlerin sayısı 319 iken, bu rakam 1978'de 1095'e, 1979'da ise 1362'ye ulaşmıştır¹³⁶.

1980 askeri müdahalesi kadroları dağılan ve faaliyetleri engellenen M. L. örgütlerin kaçabilen elemanları yurtdışında, özellikle Batı Avrupa ülkelerine sığınarak, buldukları ülkelerdeki Türk işçi varlığından da istifadeyle yeniden bir toparlanma çalışmalarına başlamışlardır. 1983 yılında tekrar demokratik hayata geçilmesi ile birlikte oluşan müsait ortamda, örgütler, yurt dışından sürdürdükleri faaliyetler sonucu Türkiye'deki eski kadrolarını tekrar bir araya getirmeye başlamışlar ve belirli bir etkinlik kazandıktan sonra tekrar silahlı eylemlere yönelerek ülke gündemindeki yerlerini almışlardır.

12 Eylül 1980 tarihinde gerçekleştirilen askeri harekattan sonra aşırı sol terör örgütlerinin bir çoğunun faaliyetleri sona ermiş, ancak bölücü nitelikli PKK terör örgütünün komşu ülkelere kaçan lider kadrosu, bu ülkelerde buldukları serbest çalışma ortamında teşkilatlanmalarını tamamlamış ve 15 Ağustos 1984'ten itibaren buldukları komşu ülke topraklarından Türkiye Cumhuriyeti topraklarına geçerek kırsal alanda terörist eylemlere başlamışlardır.

12 Eylül öncesi terör döneminde ülkemiz her bakımdan büyük kayıplara uğramıştır. Üniversitelerin eğitim yapamaz duruma gelmesinden dolayı zayıf yetişen binlerce öğrenci, terörist örgütlerin teşviki veya kontrolüyle yapılan ideolojik korsan grevlerden dolayı kaybedilen milyonlarca iş gücü, terör eylemleriyle tahrip edilen fabrikalar, işyerleri, evler eylemlerin doğurduğu korku ve panik atmosferi yüzünden oluşan ruhi hastalıklar, dış dünyada zedelenen itibar ve sonuçta demokratik rejime

¹³⁶ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.168

ara vermek mecburiyetinde kalınması terörizmin ÷lkeye verdiği diğer zararlar arasında belirtilebilir. 12 Eylül 1980 askeri müdahalesi sonrasında faaliyetleri geniş ölçüde engellenen terör hareketleri, özellikle 1984 yılında PKK terörünün başlamasıyla yine gündemdeki baş sırasını almıştır. Komünist ideolojiyi hareketinde temel alan Kürdistan İşçi Partisi-PKK, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da ayrı bir devlet veya federatif yapı kurma amacıyla, etnik kimliği temel alan bir hareket başlatmıştır. İlk başlarda yöre halkından fazla tasvip görmemişse de zamanla uyguladığı şiddet politikaları halkı sindirmesi, iyi örgütlenmiş bir propaganda faaliyeti yürütmesi ve en önemlisi bölgenin arazi ve iklim şartları nedeniyle birçok eksikliğin rahatlıkla istismara açık olması, PKK'nın zaman içerisinde bölgede belirli bir temel oluşturmaya neden olmuştur.¹³⁷ Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu bölgelerinde, Kürt kimliği etrafında başlatılan tartışmalar ve yörenin geri kalmışlığının istismarı üzerinde yoğunlaştırılan çalışmalar, PKK terör örgütü vasıtasıyla daha sonra 1984 yılında Eruh ve Şemdinli katliamlarıyla silahlı mücadele alanına kaydırılmıştır.

PKK, örgütlenmesini yurt dışına da taşımak suretiyle imkan ve kabiliyetlerini arttırmış, başta Yunanistan ve Suriye olmak üzere birçok devletten doğrudan veya dolaylı yardım aldığı kamuoyuna da yansımaya başlamıştır. Halihazırda devam eden PKK terörü, ciddiyetini korumakla birlikte, devletin yürütmüş olduğu operasyonlar ve diğer yöntemler ile örgüte ciddi darbeler vurulmuştur. Örgüt içine girdiği çıkmazdan kurtulabilmek için çeşitli alternatifler oluşturma gayreti içerisinde başlattığı hareketi iç ve dış birtakım desteklerle siyasi alana yaymaya çalışmaktadır. Bölücü terörün geleceğinin siyasi alanda daha fazla ağırlık kazandığı günümüzde gör÷lmektedir.

1994 yılında en üst seviyeye çıkan olaylar, alınan tedbirler sonucunda bu yıldan itibaren azalmaya başlamıştır.

Türkiye Cumhuriyetinin kararlı tavrıyla önce 9 Ekim 1998'de Abdullah Öcalan'ın Suriye'den çıkışı sağlanmış, bilahare 16 Şubat 1999 tarihinde Kenya da yakalanarak Türkiye'ye getirilmesiyle yargı süreci başlatılmıştır. Abdullah Öcalan'ın

¹³⁷ Sabri Dilmaç a. g. k. s.176

yakalanmasıyla örgütün direnme azim ve iradesi büyük ölçüde kırılmış, bölgede alınan ilave tedbirlerle terör tehdidi önemli ölçüde azaltılmıştır. Ancak, PKK hala yurt dışındaki unsurları ile potansiyel tehdit özelliğini korumaya devam etmektedir.

1990'lı yıllardan sonra ülkemizde dini ideolojili terör örgütleri ortaya çıkmaya başlamıştır. İdeolojisini dinden aldığını iddia eden bu gruplar silahlı eylemlere girişerek kendi adlarını duyurmaya başlamışlardır. Nitekim Diyarbakır Emniyet Müdürü Gaffar Okan'ın şehit edilmesi olayıyla Hizbullah terör örgütü ismi medyada oldukça yer almaya başlamış ve daha sonraları İstanbul da ve diğer illerde bu örgüte karşı yapılan emniyet müdahalesi ve operasyonları ile bu örgütünde tehdit olarak ne denli önemli olduğu ortaya çıkmıştır.

Günümüzde ise uluslararası dini motifli terör örgütlerinden de ülkemiz nasibini almış nitekim El-Kaide terör örgütünün ülkemizdeki bağlantı odaklarının düzenlediği bombalı saldırılar ile yüzlerce vatandaşımız hayatını kaybetmiştir.

4.3.1.1. Türkiye'de Terörün Doğrudan Etkenleri

- Dış Odaklar Etkeni
- Siyasal ve Yönetmel İstikrar Etkeni
- Güvenlik Güçleri Etkeni
- İstihbarat Etkeni
- Cezaevleri Etkeni
- İnsan Hakları Etkeni

4.3.1.2. Türkiye'de Terörün Dolaylı Etkenleri

- Ekonomik Etkenler
- İşçi ve İşsizlik Etkenleri
- Hızlı nüfus artışı, düzensiz göç ve çarpık kentleşme etkeni
- Yolsuzluk Etkeni
- Gençlik Etkeni
- Eğitim Etkeni .
- Kültür Etkeni

- Sağlık Etkeni
- Medya Etkeni
- Yerel Yönetimler Etkeni
- Halk ve Tepkisizlik Etkeni'dir¹³⁸.

4.3.1.3 Türkiyedeki Terör'ün Genel Amaç ve Hedefleri

Terörün ortak ve nihai amacı Türkiye Cumhuriyeti'nin milli birlik ve beraberliğini bozmak, ülke bütünlüğünü parçalamak, Atatürk ilkeleri doğrultusunda gelişen çağdaş anlayışı ve anayasal düzeni yıkmak ve kendi görüşlerinin hakim olduğu bir düzen kurmaktır.

Terör örgütlerinin genel amacı anarşi ve terör ortamı doğurarak devlet otoritesini zedelemek ve kitlelerin devlete olan güvenini sarsarak toplumun yöneltilemez hale getirmektir. Bundan sonra varmak istedikleri amaç ise, ülke bütünlüğünün parçalanması ve yönetim şeklinin de kendi ideolojik ve politik görüşleri doğrultusunda değiştirilmeştir. Ancak önemli olan husus; yıkıcı ve bölücü akımlara herhangi bir şekilde kanalize olmuş kişiler, bu gerçek amacı görememiş, birçoğu ülkeyi kurtarmaya çalıştıklarına, hatta Atatürkçülüğü savunduklarına dahi inanmaktadırlar.

12 Eylül öncesi dönemde aylık ortalaması 2.000'e yakın olan, bu olaylar sırasında, ayda 177 kişi hayatını kaybediyor, 564 kişinin de yaralandığı görülüyordu. 20 aylık dönemde kayıtlara geçen olayların toplam sayısı 40.030'dur.¹³⁹

Bu tablo 12 Eylül'e yaklaşan günlerde çok daha vahim bir görünüm kazanmıştır. Nitekim bu üç aylık dönemde olay sayısı aylık ortalama 3.800'ü bulmuş (günlük ortalama 127 olay), bu olaylar sonunda hayatını kaybedenlerin sayısı ise günlük ortalama 20'yi geçmiştir. Olaylar sırasında meydana gelen maddi ve manevi zararların rakamla ifadesi imkânsız hale gelmiştir.

¹³⁸ Nevzat Bölügiray, *Anarşi ve Terör Nasıl Önlenir?*, İstanbul 1996, s. 15-236.

¹³⁹ Türkiye de Anarşi ve Terörün sebepleri ve Hedefleri a.g.k. s.68

Bombalarla havaya uçurulan binalar, araçlar, tesisler, eğitim yapılamaz hale getirilen veya işgal edilerek komünist örgütlerin kendi amaçları doğrultusunda kullanılan eğitim kurumları, çalıştırılmayan fabrika ve işyerleri, yürünemeyen cadde ve sokaklar, girilemeyen mahalle ve kasabalar, kurtarılmış bölgeler, o günlerden hafızalarda kalan ve halen canlılığım koruyan acı örneklerdir¹⁴⁰.

Terörün bu genel amaç ve hedefleri şu şekilde sınıflanabilir.

- Devletin iç ve dış politikasının güçsüzleştirilmesi, zayıflatılması
- Ekonomik yönden yıpratılması
 - Dış yatırımların durması
 - Ülke içinden dışa sermaye kaçışlarının başlaması
- Halkta geleceğe ve devlete güvensizlik, şaşkınlık ortamı oluşturulması
- Cumhuriyet ve demokrasi olan ülke rejimimizin yıpratılması, hürriyetlerin daraltılması
 - Ordu, Emniyet güçleri ve istihbaratın ana görevlerinden uzaklaştırılarak terör ve yıkıcı faaliyetleri ile boğuşur duruma düşürülmesi,
 - Terör faaliyetlerine girişen gücün sesini dünya politikasında duyurması ve yavaş yavaş politik hüviyet kazanmasıdır.

4.4. Türkiye’de Bölücü ve Yıkıcı Unsurlar

Ülkemizde mevcut olan yıkıcı ve bölücü unsurlar iki bölüm altında toplanmaktadır. Bunlar;

• Yıkıcı unsurlar

- Aşın Sol Terör Örgütleri(Maksist-Leninist)
 - Sosyalist
 - Komünist
- Aşın Sağ Terör Örgütleri
 - İrkçı
 - İrticai

¹⁴⁰ Türkiye de Anarşi ve Terörün sebepleri ve Hedefleri a.g.k. s.69

● Bölücü unsurlar

■ Yıkıcı terör örgütlerinden incelenmesi gerekli olan önemli aşırı sol terör örgütleri şunlardır.

- DHKP/C (Devrimci Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi)
- TİKB (Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği)
- MLKP (Marksist-Leninist Komünist Parti)
- TKP/ML (Türkiye Komünist Partisi / Marksist-Leninist)
- TKEP/L (Türkiye Komünist Emek Partisi/Leninist)
- TDP (Türkiye Devrim Partisi)
- ASALA (Ermeni Terör Örgütü)

4.4.1. Aşırı Solcu, Yıkıcı Unsurların Genel Olarak Amaç Ve Stratejisi

Bütün aşırı solcu ve komünist-terörist örgütlerin amacı; mevcut rejimin yıkılarak yerine Marksist-Leninist bir düzen kurmaktır. Yani mevcut düzenin sağladığı bütün imkanlardan yararlanarak ve mevcut düzeni silahlı ayaklanma ile yıkarak iktidara hakim olmak, daha sonra uygulanacak bir seri faaliyetler ile komünizmi tesis etmektir.¹⁴¹

Komünizmin amacı; kapitalizmin yanında, bütün ideolojileri ve diğer sistemleri ve muhtemel gelişmeleri tasfiye edip dünya komünizmini kurmaktır. Bu amaç ile işçi sınıflarının dünya çapında sürdürdükleri sınıf mücadelesini ve birliğini ifade eden Proletarya Enternasyonalizmi komünizmin genel esasıdır.

Türkiye deki komünist örgütlenmeler iki temel stratejiyi benimsemişlerdir:

Millî Demokratik Devrim Stratejisi: Önce milli demokratik devrim aşaması (feodalizm, emperyalizm, ile büyük Burjuvazinin bir kısmı dışında kalan bütün sınıf ve tabakaların birleşik mücadelesi öngörülmektedir. Proletarya önderliği altında bütün devrimci sınıfların birleşik cephesi iktidarı ile bu aşama sonuçlanacaktır.) geçilecek daha sonra da Sosyalist devrimi gerçekleştirilecektir. Türkiye’de MDD

¹⁴¹ Türkiye de Anarşi ve Terörün sebepleri ve Hedefleri a.g.k. s.176

stratejisini izleyen örgütler ya öncü savaşıdır. THKP/C'den kaynaklanan örgütlerin çoğu) ya da halk savaşı TKP/ML, TİKB ile iktidara gelebileceklerini iddia etmeleri buna bir örnektir.

Sosyalist Devrim Stratejisi: Sosyalist devrim ile kapitalist üretim tarzı ortadan kaldırılarak işçi sınıfının siyasi ve ekonomik hegemonyası altında kolektif düzene geçiş esas alınır. Barışçıl yöntemlerle de sosyalizmin kurulabilmesine imkan tanınır. Türkiye'de bu stratejiyi benimseyenler (örneğin; TKP) İstiklal Savaşı'nı milli devrim, 1920'lerde yapılan inkılapları demokratik devrim olarak kabul etmekte ve hepsine birden burjuva devrimi veya Kemalist burjuva devrimi diyerek Türkiye'nin MDD aşamasını tamamlandığını iddia etmektedirler.

Marksist-Leninist düşünceye göre saldırı, doğru ve ani bir kararı gerektirir. Karar ve girişim ayaklanmanın dörtte üçünü oluşturur. Saldırı, halk ayaklanmasını ve devrimci coşkusu alevlendirmek için en yüksek enerjiyi oluşturur.¹⁴²

4.4.2. Aşırı Solcu, Yıkıcı Terör Örgütlerinin Oluşumları ve Yapıları

4.4.2.1. DHKP/C (Devrimci Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi)

4.4.2.1.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

DHKP/C örgütünün kökeni Türkiye Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi (THKP/C) isimli örgütlenmeye dayanmaktadır. THKP/C terör örgütünü, Mahir Çayan, Ertuğrul Kürkçü, Münir Ramazan Aktolga, Yusuf Küpeli, Yzb. Orhan Savaşçı, Ulaş Bardakçı, Bingöl Erdumlu ve Ziya Yılmaz, 1970 yılının Aralık ayında bir araya gelerek kurmuş, örgütün organlarını, burada görev alacak kişileri, verilecek görevleri tespit ve tayin etmişlerdir. 1971 Ocak ayında da bir bildiri yayınlayarak, bundan böyle devrimci hareketin, Marksist-Leninist bir partiye bağlı olarak faaliyet yürütmesi gerektiğini belirtmişler ve örgüte de Türkiye Halk Kurtuluş Partisi (THKP) adını vermişlerdir.¹⁴³

¹⁴² Humberto Ortega Saavedra "Ayaklanma Üstüne" (İspanyolca'dan çeviren C.Aşkın) belge yayınları 129 İstanbul-1981 s.24

¹⁴³ Necati Alkan, a.g.e. s.67

Mahir Çayan ve grubu önce TİP'in içerisinde, daha sonra Milli Demokratik Devrim (MDD) görüşünü savunan Mihri Belli grubunun içerisinde faaliyet yürütmüşlerdir. Görüş ayrılıkları nedeniyle Mihri Belli'den kopan grup, Kurtuluş isimli gazeteyle görüşlerini yaymaya başlamıştır. Ancak Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının banka soygunu eylemi, THKP/C'nin uzun vadeye yaydığı siyasal eylemliliğinin hızlanmasına neden olmuştur. Hatta ilk zamanlar şehir gerillacılığına karşı olan Mahir Çayan ve arkadaşları, daha sonraları şehir terörüne başlamışlardır.

THKP/C örgütü ilk eylemine Ankara'da bir banka soygunuyla olmuştur. 12 Mart Muhtırasının verilmesinden sonra eylemlerini hızlandıran örgüt, birkaç bombalama, iki banka soygunu ve işadamı Mete Has'ın kaçırılması gibi eylemleri yapmıştır. THKP/C'nin en büyük eylemi ise, 17 Mayıs 1971 tarihinde İsrail Başkonsolosu **Ebrahim Elrom'un** kaçırılarak öldürülmesi olmuştur. Bu olaydan sonra, Mahir Çayan ve arkadaşları, güvenlik güçleri tarafından çok kısa bir sürede yakalanmışlardır. Bundan dolayı örgüt içerisinde fikir ayrılıkları meydana gelmiştir.¹⁴⁴

Mahir Çayan ve arkadaşları tutuklu buldukları cezaevinden kaçtıktan sonra hemen yeni eylemlere giriştiler.

30 Mayıs 1972 tarihinde Mahir Çayan ve dokuz arkadaşı güvenlik güçleri ile girdiği çatışmada Tokat'ın Niksar ilçesinin Kızıldere köyünde ölü olarak ele geçirilmesi örgüt içerisinde daha önce ortaya çıkan fikir ayrılıklarını hızlandırarak çeşitli fraksiyonların ortaya çıkmasına neden olmuştur. 1978 yılında Devrimci Yol hareketi içerisinde başlayan tartışmalar neticesi İstanbul ve Ankara grubu olarak ikiye ayrılması sonucu Ankara grubu Devrimci Yol (Dev-Yol), İstanbul grubu Dursun Karataş liderliğinde **DEVİRİMCİ SOL** adını almıştır.

1980 sonrasında Dursun Karataş dahil örgütün önemli kadroları yakalanmış ve faaliyetleri büyük darbe almıştır. 25.10.1989 tarihinde örgüt lideri Dursun Karataş ve arkadaşlarının İstanbul Bayrampaşa Cezaevinden kaçmaları ile birlikte DEV-SOL yeniden bir toparlanma sürecine girmiştir. Örgüt büyük illerde gerçekleştirmiş

¹⁴⁴ Necati Alkan, a.g.e. s.68

olduğu soygun ve gasp türü eylemleri ile maddi açıdan önemli kazanımlar elde etmiştir. Bu tarihten sonra özellikle güvenlik kuvvetlerine yönelik eylemlerini hızlandıran örgüte yönelik olarak yapılan operasyonlar sonucunda 1990'lı yıllarda DEV SOL önemli kayıplar vermiştir. Örgütün dönem içerisinde büyük kayıplar vermesi örgüt içerisinde fikir ayrılıklarına yol açarak Karataş'ın eleştirilmesine ve sonunda 1992 yılında örgütün Bedri Yağan'ı temsilen **DARBECİLER**, Karataş'ı temsilen **ÖNDERLİK GRUBU** olarak ikiye bölünmesine neden olmuştur.

DEV-SOL militanlarının büyük çoğunluğunu kendi etrafında toplayan Önderlik Grubu, 30 Mart-09 Mayıs 1994 tarihleri arasında Şam da Dursun Karataş liderliğinde parti kuruluş kongresini düzenlemiştir. Bu kongre sonunda "Devrimci Sol" adı terk edilerek "Devrimci Halk Kurtuluş Partisi" (DHKP) ve "Devrimci Halk Kurtuluş Cephesi"nden (DHKC) oluşan "**Devrimci Halk Kurtuluş Partisi/Cephesi**" (DHKP/C) kurulmuş; Dursun Karataş oy birliği ile partinin genel sekreterliğine getirilmiştir. Örgüt, yeni ismini 1994 yılında Adalet Eski Bakanı Mehmet Topaç'ın¹⁴⁵ öldürülmesiyle duyurmuştur.

1996 yılında legal alandaki oluşumlarından da faydalanarak başlattığı kitleleşme hareketi çerçevesinde kamuoyu desteğini almak üzere cezaevi, öğrenci, işçi, memur v.b. kesimlerinde taban bulma ile şehir ve kırsal eylemler potansiyelini artırmaya yönelmiştir. 1996 yılında Özdemir Sabancı cinayetini gerçekleştirmiş, 1997 yılı içerisinde şehirlerdeki eylem faaliyetleri çerçevesinde İstanbul Emniyet Müdürlüğü Şişli ve Vatan Caddesi'ndeki hizmet binaları ile Gümüşhane Sinan Emniyet Amirliğine saldırıda bulunmuştur. Kırsalda ise terör örgütü PKK ile işbirliği yapan örgüt Tokat, Sivas, Ordu ve Denizli kırsalında çeşitli eylemler gerçekleştirmeye çalışmıştır. 1998 yılı içerisinde Küçükköy Jandarma Karakoluna yapılan bombalı ve silahlı saldırı eylemi ile Şişli DSP ilçe binasını işgal etmek isterken koruma görevi yapan Polis Memuru Cumali Akkurt'un şehit edilmesi eylemlerini gerçekleştirmişlerdir

Örgüt öğrenci ve gençlik kesimlerindeki faaliyetlerini organize etmek üzere illegal olarak Türkiye Öğrenci ve Gençlik Demokrasi Federasyonu (TÖDEF)

¹⁴⁵ Gürol Korkmaz, a.g.e. s. 116

kurmuştur. 1999 yılı içerisinde üniversite öğrencilerinin sorunlarını bahane ederek örgütsel amaçlı yazılama, pankart asma, gösteri yürüyüşü, boykot, işgal gibi eylemlere giriştikleri görülen TÖDEF'in, genel sorumlusu ile birlikte 6 üyesi yapılan bir operasyonla Haziran 1999'da yakalanarak tutuklanmışlardır.

4.4.2.1.2. DHKP/C'nin Amaç ve Stratejisi

DHKP/C örgütünün amacı, mevcut anayasal düzeni silah zoruyla yıkarak yerine Marksist-Leninist ilkelere dayalı bir sistem getirmektir. Bu amaca ulaşmak için de Politikleşmiş Askeri Savaş Stratejisi (PASS) olarak adlandırılan ve temeli silahlı mücadeleye dayanan bir stratejiyi benimsemiştir. Buna göre devrim, uzun süreli bir halk savaşı ile iktidarın ele geçirilmesiyle olacaktır.¹⁴⁶

Bu strateji gereğince örgüt, şehirlerde ve kırsal alanlarda kurulacak gerilla birlikleri vasıtasıyla, halkı mücadelenin içerisine çekmeyi ve toplumsal bir ayaklanma gerçekleştirmeyi hedeflemektedir. Halkı kazanabilmek için de, propaganda faaliyetlerine ağırlık vermektedir. Örgüt, propaganda türü olarak da silahlı propagandayı benimsemiştir. Silahlı mücadeleye dayanan halk savaşının hedefi kesintisiz biçimde sosyalizme varacak olan "Milli Demokratik Devrimdir." Örgüte göre halk savaşının öncü gücü işçi sınıfıdır, temel sınıfları ise köylüler, işçi sınıfı ve küçük burjuva kesimidir. Temel mücadele alanları ise kırsal alanlardır. Bu nedenle de kamuoyunun dikkatlerini üzerine çekecek eylemlere yönelmektedir.

4.4.2.1.3. DHKP/C'nin Gençlik Örgütlenmeleri

Örgüt, öğrenci gençlik içerisinde örgütlenmede kullandığı tüm birimleri Dev-Genç çatısı altında toplamıştır. Örgütün en önemli insan kaynağı özellikle lise ve üniversite gençliğidir.

Örgütün öğrenci gençliğe yönelik, Öğrenci Gündem Dergisi ve Devrimci Gençlik isimli iki legal yayını bulunmaktadır. Örgüt, bu yayınlar aracılığıyla lise ve

¹⁴⁶ Gürol Korkmaz, a.g.e. s. 119

üniversite gençliği içerisinde ideolojisini yaymaya çalışmakta ve öğrenci gençliğin sorunlarını istismar ederek bir propaganda aracı olarak kullanmaktadır.

Üniversitelerde Dev-Genç'e bağlı birimler;

- İllegal alanda, Dev-Genç,
- Yarı legal alanda, Türkiye Öğrenci ve Gençlik Dernekleri Federasyonu (TÖDEF) ve buna bağlı öğrenci dernekleriyle faaliyet yürütmektedir.

Liselerde ise; Dev-Genç'e bağlı birimler

- İllegal alanda, Liseli Dev-Genç,
- Yarı legal alanda, Demokratik Lise İçin Mücadele Komiteleri (DLMK) olarak faaliyet yürütmektedir.¹⁴⁷

4.4.2.2. TİKB (Türkiye İhtilalci Komünistler Birliği)

4.4.2.2.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

TİKB örgütü, 1975 yılı sonlarında Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu Geçici Merkez Komitesi (THKO/GMK) ile birleşen THKO/Aktancılar adıyla tanınan grubun, THKO/GMK'den ayrılmasıyla Haziran 1977 de kurulmuştur. Legalde çıkartılmakta olan Devrimci Proletarya dergisine izafeten Devrimci Proletarya adını kullanmakta olan örgütlenme Nisan 1980 sonlarında 1. Konferansını yapmış ve TİKB adını almıştır.

TİKB'nin karar organı Konferans veya Kongredir. İki kongre arasında örgütü GMK yönetir. GMK sekreteri örgütün kuruluşundan itibaren Yaşar Ayaşlı' dır. GMK, kendi içinde siyasi, askeri ve teknik olmak üzere üç büroya ayrılır¹⁴⁸.

Bu örgüt gasp, soygun, silahlı saldırı, pankart asma, afiş yapıştırma, bildiri dağıtma, kanunsuz gösteri düzenleme gibi eylemleri yapmışlardır. Örgüt ayrıca maddi

¹⁴⁷ Necati Alkan a.g.e. s.71

¹⁴⁸ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.119

sıkıntılarını gidermek için İstanbul da kuyumcu ve döviz bürolarına yönelik soygun eylemleri gerçekleştirmişlerdir.

Örgütün en etkili eylemi İstanbul Kartal MHP ilçe başkanı Nihat Uygun'un öldürülmesi olayı olmuştur.

Ümraniye cezaevinden firar eden örgütün askeri birim sorumlusu Tamer Tuncer 1998 Mayısında İstanbul'da yapılan bir operasyonla yakalanmıştır. Bu örgüt şehir merkezleri ağırlıkta olmak üzere faaliyetlerini sürdürmektedir.

4.4.2.2. TİKB' nin Amaç ve Stratejisi

TİKB, devrimin içinde bulunduğu anti-emperyalist demokratik halk devrimi aşamasından kesintisiz olarak sosyalizme geçmeyi ve sınıfsız topluma ulaşmayı amaçlamaktadır. Örgüt, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri halkının kendi kaderini tayin hakkını savunmaktadır. Burada görevli bulunan güvenlik güçlerini işgalcilikle suçlayıp, bölgeden derhal çekilmesini istemektedir. TİKB 1992 yılından günümüze kadar "Askere gitmeme ve Kürdistan'da kirli savaşa hayır" adı altında sürdürdüğü kampanyalar çerçevesinde bölgede etkinliğini sürdürmeye çalışmaktadır.

TİKB, örgütsel faaliyetlerini her alanda ve her koşulda sürdürebilecek güçte bir yeraltı örgütlenmesini hedef almıştır. Ayrıca il komitelerine bağlı olarak fabrika, semt, okul, ilçe, köy komiteleri örgütlenmesi vardır.

Genç Komünarlar, DSP, AFMK, EKK, DÜP gibi seksiyonlar, bu birimler içerisinde dikey ilişkiler sistemine göre hareket etmektedir.¹⁴⁹

4.4.2.3. TİKB'nin Gençlik Örgütlenmeleri

Örgütün özellikle lise ve üniversite gençliğini kazanmak için kullandığı, 1989 yılında kurulan, Genç Komünarlar adında bir gençlik seksiyonu vardır. TİKB çizgisi doğrultusunda gençlik içerisinde örgütlenmiş olan Genç Komünarlar, TİKB'ye kadro

¹⁴⁹ Necati Alkan, a.g.e. s.73

yetiştirme konusunda vazgeçilmez bir okuldur. Burada başarı gösteren kadrolara, profesyonellik bilinci verilerek, üst düzey kadroların yetiştirilmesi amaçlanmaktadır.

TİKB örgütünün ayrıca, üniversite öğrencileri arasında propaganda ve tabanını genişletmek amacıyla oluşturduğu, il komitesine bağlı olarak faaliyet yürüten Demokratik Üniversite Platformu adında bir seksiyonu vardır.

Örgüt, üniversitelerde sözde öğrenci sorunları ve haklarının savunucusu olarak ortaya çıktığını ifade etmekte, gerçekleştirdiği propagandalarla yeni elemanlar kazanmayı amaçlamaktadır. Demokratik Üniversite Platformu, kendi ismini taşıyan legal bir dergi çıkarmaktadır. Dergide, öğrenci sorunları ve eylemleri ile ilgili konularla birlikte, komünist öğrenci hareketlerinin propagandası yapılmaktadır.¹⁵⁰

4.4.2.3. MLKP (Marksist-Leninist Komünist Parti)

4.4.2.3.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist Hareketi (TKP/MLH) ile THKP/C kökenli Türkiye Komünist İşçi Hareketi (TKİH) örgütlerinin eski yapılarının fesh edip, 21.09.1994 tarihinde birleşerek Garbis Altınöglü liderliğinde MLKP/KURULUŞ örgütü kurulmuştur. Bir yıl süre ile bu isim altında faaliyetlerini devam ettiren örgüt Eylül 1995 tarihine gelindiğinde TKP/ML Yeniden İnşa Örgütü ile birleşerek ismini MLKP olarak değiştirmiştir..

MLKP örgütü üretim ve bölge esasına göre örgütlenme ilkesini benimsemiştir. Örgütün esas olarak tüm organları seçimle belirlenmektedir. İlegalite koşullarında bu esas, Kongre ve Merkez Komitenin (MK) oluşumunda uygulanır. Birey örgüte, alt organlar üst organlara, azınlık çoğunluğa, tüm örgüt MK'ya MK ise Kongreye tabidir. Tüm örgüt organları, MLKP çizgisi ve kararları doğrultusunda faaliyet özerkliğine sahiptir.

Örgüt, silahlı faaliyet göstermek amacıyla Kızıl Müfrezeler, gençlik kesiminde Komünist Gençlik Örgütlenmesi (KGÖ), liseli gençlik kesiminde Liseli Öğrenciler

¹⁵⁰ Necati Alkan, a.g.e. s.83

Birliği (LÖB), Çalışan genç kesimde Emekçi Halkın Birliği (EHB), Doğu ve Güneydoğu Anadolu da Kürdistan Komitesi, kadınlar arasındaki örgütlenmesini de Emekçi Kadınlar Birliği (EKB) birimlerini kurarak faaliyete geçirmiştir. Örgüt halen kitle faaliyetlerine ağırlık vererek alevi vatandaşlarımız içerisinde aktif bir rol üstlenmeye çalışmakta dır¹⁵¹.

4.4.2.3.2. MLKP' nin Amaç ve Stratejisi

Mevcut anayasal düzeni, anti emperyalist demokratik devrim olarak adlandırılan silahlı halk ayaklanması yoluyla yıkarak, yerine, Marksist-Leninist ilkelere dayalı sosyalist bir düzen getirmeyi savunmakta, sosyalist mücadeleyi daha etkin kılmak için tüm Marksist - Leninist ilkeleri savunan örgütlerin aynı çatı altında toplanmasını savunmakta ve özellikle şehirlerde örgütlemek ve kitleleri harekete geçirmek suretiyle gerçekleştirme stratejisiyle yola çıkmış bir örgüttür.

MLKP, Marksist-Leninist ilkeleri benimsemiş ve bu ilkelere sapma olduğunu düşündüğu Maoist akıma şiddetle karşı çıkmıştır. Örgütün Mao'nun "Üç Dünya" teorisine ve son yıllarda ABD, Avrupa ülkeleri ve Japonya'nın yer aldığı kuzey yarımküre ile güney yarımküre arasındaki uyumsuzluğu temel çelişki ilan eden "Kuzey-Güney Çelişkisi" teorisine katılmamaktadır. Bunun sebebini az gelişmiş ülkelerde varolan ve emperyalist devletlerin güdümünde hareket eden hükümetlerin olduğu ve bunlarla o ülke proletaryası arasında da bir mücadelenin sürdürüldüğu, emperyalist devletlerde ise büyük bir proletarya hareketi ve potansiyeli bulunduğu ve bu grupların dünya komünist hareketinin öncüsü olduğu şeklindeki görüşlerle açıklamaktadır.

MLKP örgütüne göre; Türkiye emperyalizme bağımlı, yarı sömürge bir ülkedir. Hükümet, sivil ve seçilmiş kimselerce değil, faşist diktatörlükçe yönetilmektedir. Bu yüzden devrimin ilk adımı, politik özgürlüğün kazanılması amacıyla yapılacak antiemperyalist demokratik devrimdir. Kesintisiz biçimde komünist bir topluma geçebilmek için proletarya diktatörlüğünün yönetimi altında kapitalizmden kaynaklanan eski alışkanlıklar, geriye dönüş çabaları ve hizipler

¹⁵¹ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.122

bastırılacak, kitlelerin artan maddi ve kültürel ihtiyaçlarının tatminine özel bir ihtimam gösterilecektir.

Proletarya diktatörlüğünün oluşmasından sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Kürtlere verileceğini, her türlü ırktan toplulukların bir arada ayrıcalıksız yaşatılmaya çalışılacağını, Kıbrıs ve Yunanistan da Türkiye tarafından izlenen sözde yayılmacı politikalara derhal son verileceğini ve Kıbrıs ta bulunan Türk askerlerinin bu toprakları işgale son vererek çekileceklerini vaad etmektedir. Bu açıdan örgüt, PKK'nın gerçekleştirdiği terör faaliyetlerini açıkça desteklemekte, yurtdışında bulunan ve zaman zaman soykırımlara, saldırılara uğrayan Türk uyruklu vatandaşlarımızın, Türkiye'nin yayılma politikası nedeniyle oralarda bulduklarını ileri sürmektedir.

4.4.2.3.3. MLKP'nin Gençlik Örgütlenmeleri

KGÖ (Komünist Gençlik Örgütü) MLKP'nin gençliği kazanmaya yönelik faaliyetlerini yürütmektedir. KGÖ'nün oluşturulmasının amacı, gençliğin kitleler halinde komünizme yönelmesini temin ve direkt olarak MLKP içine eleman alımının doğuracağı sakıncaları bertaraf etmektir.¹⁵² KGÖ, yönetimle ilgili olarak her türlü karar ve tedbirleri bağımsız olarak kendisi alır ve özellikle legal ve illegal yayınların dağıtımını işini üstlenir. Gençlik kitlelerini partinin isteği doğrultusunda eğitir ve eylemlilik içerisine sokar. Örgütün gençler için çıkardığı Özgür Gençlik isimli legal bir yayın organı mevcuttur

Ayrıca, MLKP örgütünün, ortaöğretim öğrencileri arasında komünizm propagandası yapmak amacıyla oluşturduğu, Liseli Öğrenci Birliği (LÖB) adında bir örgütü vardır. LÖB, ülke çapında liselerde illegal temsilcilikler bazında örgütlenir ve aynı ilde bulunan diğer LÖB temsilcileriyle dirsek teması içerisinde bulunur. KGÖ'de olduğu gibi LÖB de faaliyetlerinde bağımsız olmakla birlikte, parti çizgisinde hareket etmekle yükümlüdür

¹⁵² Gürol Korkmaz, a.g.e. s.123

1995 yılı içerisinde, liselere yönelik olarak, Demokratik Liseliler Birliği (DLB) adında yeni bir oluşuma gidilmiştir. DLB, her lisede oluşturulmaya çalışılan, LÖB yapılanmalarının bir üst organı niteliğine büründürülmeye çalışılmaktadır. Bir ilde çok sayıda LÖB, ancak, bir tane DLB olabilir. Örgüt liselilere yönelik “DLB Bülteni” adında bir yayın çıkarmaktadır.

Örgüt son dönemde Lise gençliğine yönelik olarak İzmir ve İstanbul’da “Demokratik Liseliler Birliği”(DLB), Antalya’da ise “Antalya Liseli Öğrenci Birliği”(ALÖB) adlı yapılanmaları kurmuştur.¹⁵³

4.4.2.4. TKP/ML (Türkiye Komünist Partisi / Marksist-Leninist)

4.4.2.4.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

Türkiye Komünist Partisi/Marksist-Leninist (TKP/ML) örgütünün kökeni, Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu (DEV-GENÇ) içerisinde beliren fikir ayrılıkları sonucu 1970 yılında Federasyondan ayrılarak Maoist çizgi izleyen ve Proleter Devrimci Aydınlikçılar olarak anılan Türkiye ihtilalci işçi Köylü Partisi (TİİKP)’ne dayanır.

Bu dönemde yeni parti kurma çalışmaları Proleter Devrimci Aydınlikçılar (PDA) grubu içerisinde görüş ayrılıklarının çıkmasına neden olmuştur. Şahin Alpay ile Halil Berktaş’ın başını çektiği grup, oluşturulacak partinin yalnızca aydınlara hitap edeceği gerekçesini ileri sürerek, bu duruma karşı çıkmışlardır. Yine PDA bünyesinde faaliyet yürüten İbrahim Kaypakkaya, Gün Zileli ve Oral Çalışlar grubu ise, şehirlerde parti kurulamayacağını, bunun için kırsal bölgelerdeki mücadeleyi olgunlaştırdıktan sonra bu harekete dayanarak partinin inşa edilebileceğini ileri sürmüşlerdir

TİİKP yönetimi ile İbrahim Kaypakkaya grubu arasındaki ayrılık, Kaypakkaya tarafından kaleme alınan “11 İlke”nin parti yönetimince kabul edilmemesi üzerine somut bir durum almıştır. Bu ilkelerin TİİKP içinde kabul görmemesi üzerine

¹⁵³ Necati Alkan, a.g.e. s.80

İbrahim Kaypakkaya çevresine topladığı yandaşları ile Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde yeni bir örgütlenme süreci başlatmıştır.

İbrahim Kaypakkaya TİİKP(Türkiye İhtilalci Köylü Partisi)'nden Şubat 1972 de ayrılmış TKP/ML adıyla Marksist-Leninist ve Maoist ideolojiyi benimseyen örgütü kurmuştur. Örgüt kendine merkez olarak Tunceli ilini seçmiş ve hemen kanlı eylemlere başlayarak birçok vatandaşımızı ve güvenlik görevlimizi şehit etmiştir.

Fikir ayrılıkları sonucu Eylül 1987'de TKP/ML Doğu Anadolu Bölge Komitesi (DABK), Batı Anadolu Bölge Komitesi (BABK) KONFERANSÇILAR şeklinde ikiye bölünen örgüt, 14 Nisan 1992'de kadrolarını yeniden birleştirerek TKP/ML PARTİZAN Geçici Birleşik Merkez Komitesi adıyla faaliyetlerini sürdürmeye başlamıştır. Haziran 1993 tarihinde aldığı bir kararla da yeniden TKP/ML olarak anılmaya başlanmıştır. Örgütün bir parti değil bir hareket olduğu görüşünü savunan ve 1976 yılında ihraç edilen bir grup TKP/ML HAREKETİ'ni kurmuştur. 1978 yılında örgütte yeni bir bölünme olmuş ve Ermeni asıllı Garbis Altınoğlu liderliğinde DEVRİMCİ HALKIN BİRLİĞİ oluşturulmuş ve TKP/ML HAREKETİ'nin yönetimini ele geçirmişlerdir.¹⁵⁴ 1979 yılında da örgütün birinci konferansı yapılarak örgüt, merkezi bir yapıya kavuşmuştur.

Örgüt, köylülüğün işçi sınıfı önderliğinde anti-feodal toprak devrimi için silahlı mücadeleye hazırlanarak, işçi-köylü ittifakına dayanan halk cephesi ile kırlardan şehirlere doğru gelişecek halk savaşı ile sosyalist bir düzen kurarak komünizme ulaşmayı hedeflemektedir

TKP/ML, 12 Mart 1984 de Londra da dünyanın çeşitli ülkelerinden Mao'cu 19 örgütün iştiraki ile yapılan birinci Enternasyonalist Konferans sonucu kurulan DEVRİMCİ ENTERNASYONALİST HAREKET (DEH) üyesidir. Özellikle Almanya ve Fransa gibi Avrupa ülkelerinde faaliyet gösteren aşırı sol örgütlerle de sıkı irtibat halinde bulunan örgüt, kamuoyunda daha çok askeri kolu olan Türkiye İşçi Köylü Kurtuluş Ordusu (TİKKO) adıyla bilinmektedir

¹⁵⁴ Necati Alkan, a.g.e. s.82

Son dönemde PKK ile işbirliği içerisinde eylemligini artıran örgüt, 05.03.1999 günü Çankırı Valisi Ayhan Çevik'e yönelik bombalı bir saldırıda bulunmuştur.

4.4.2.4.2. TKP/ML'nin Amaç ve Stratejisi

TKP/ML, demokratik halk devrimini gerçekleştirerek sosyalist ve bilahare komünist bir düzen kurmayı amaçlamaktadır. Örgüt; yarı sömürge, yarı feodal bir yapıya sahip olduğunu iddia ettiği ülkemizde, köylülüğün işçi sınıfı önderliğinde antifeodal toprak devrimi için silahlı mücadeleye hazırlanarak, işçi sınıfı önderliğinde işçi-köylü ittifakına dayanan halk cephesi ile kırlardan şehirlere doğru gelişecek olan halk savaşı stratejisini benimsemiştir.

Örgüt, neden Mao'nun örgüt stratejisini benimsediğini şöyle açıklamaktadır: Yarı sömürge feodal ülkelerde silahlı mücadele esastır. Çünkü bu ülkelerde, parlamento ya hiç yoktur, yada yararlanma imkanları yok denecek kadar azdır. Buna paralel olarak işçileri ve ezilen halk katmanlarını legal olarak örgütleyebilmenin imkanları da kısıtlıdır. Sınıfların konumlanışı itibariyle iki zıt kutup olan proletarya ile büyük burjuvazi sayısal olarak cılızdır. Buna rağmen çoğunluk köylü, kır ve kent küçük burjuvaziden oluşmaktadır. Bu durum kaçınılmaz olarak köylülerin devrimin temel gücü olarak örgütlenmesini gerektirir.

Bütün bunlara bağlı olarak faşizmin açık veya kapalı olarak çeşitli biçimlerinin kalıcı bir siyasi rejim oluşu, esas mücadele biçiminin gerilla savaşı, örgütlenme biçiminin de halk ordusu olmasını zorunlu kılar. Örgüte göre halk savaşı; stratejik savunma, stratejik denge, stratejik saldırı aşamalarından oluşmaktadır.

4.4.2.4.3. TKP/ML'nin Gençlik Örgütlenmeleri

TKP/ML KONFERANS ve TKP/ML-DABK örgütleri, gençlik üzerinde faaliyetlerini, ismini ortak olarak kullandıkları Türkiye Marksist Leninist Gençlik Birliği (TMLGB) adlı örgüt vasıtasıyla yürütmektedirler.¹⁵⁵ TKP/ML'nin kuruluşundan hemen sonra 1973 yılında kurulan TMLGB, silahlı mücadeleyi temel

¹⁵⁵ Necati Alkan, a.g.e. s.83

alan, gençliği ve öğrenci kesimini çalışma alanı olarak kabul eden bir gençlik örgütlenmesidir. Kendine ait ayrı bir tüzüğü olan TMLGB, örgütlenmede gizlilik ve merkeziyetçiliği esas almaktadır. Okullarda, yurtlarda legal ve illegal vasıtalarla örgütlenir ve TİKKO'ya militan hazırlama görevini yürütür.

Örgütün bu birimi, özellikle metropol illerinde eleman temin ederek bunlara teorik eğitim vermekte, kırsala uyum sağlayabile çek militanları örgütün kırsal kadrosuna aktarmakta ve bunun yanı sıra şehirlerde kamu kurum ve kuruluşlara yönelik bombalı saldırı ve molotof kokteyl atılması eylemlerini gerçekleştirmektedir.

TKP/ML örgütü, gençlik içerisinde faaliyet yürütebilmek amacıyla kurduğu TMLGB'nin yanında, lise gençliğinin içerisinde de faaliyet yürütebilmek amacıyla, Yeni Demokrat Gençlik Örgütünü (YDG) kurmuştur. TMLGB'nin legal bir uzantısı olarak kurulan YDG, TMLGB mensuplarından oluşan bir komisyon tarafından yönlendirilmektedir.

TKP/ML- KONFERANS örgütünün gençliğe yönelik, Yeni Demokrat Gençlik Dergisi isimli legal bir yayını; TKP/ML-DABK örgütünün ise, Partizan Gençlik Dergisi isimli legal bir yayını bulunmaktadır¹⁵⁶.

4.4.2.5. TKEP/L (Türkiye Komünist Emek Partisi/Leninist)

4.4.2.5.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

1970-1971 yıllarında, Deniz Gezmiş ve arkadaşları tarafından kurulan Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu (THKO) örgütü, 1971 yılında önde gelen militanlarından bir kısmının silahlı çatışmalarda ölmesi, bir kısmının da güvenlik kuvvetleri tarafından yakalanması ve bazılarının idam edilmesi sonucu faaliyetlerini sona erdirmişti. 1974 yılında çıkarılan af kanunu ile hapisten çıkan eski THKO militanları ve dışarıda kalan militanların birleşmesi ile THKO/Geçici Merkez Komitesini oluşturulmuştur.

1975 yılında, THKO/GMK' da meydana gelen fikir ayrılıkları sonucu örgüt, ikiye ayrıldı. THKO'dan ayrılan Teslim Töre liderliğindeki Mücadele Birliği (MB)

¹⁵⁶ Necati Alkan, a.g.e. s.74-75

adlı grup, 1980 yılında Adıyaman ilinde 1.Kongresini yaparak, Türkiye Komünist Emek Partisi (TKEP) adını aldı.

Teslim Töre liderliğindeki TKEP örgütü Türkiye de silahlı propaganda yapmaya gerek olmadığını, eylemlerin silahsız bir şekilde olmasını savunduğu için örgüt içerisinde fikir ayrılıkları ortaya çıkmış ve çoğunluğunu 13 MART GENÇ

KOMÜNİSTLER BİRLİĞİ elemanlarının oluşturduğu bir grup Türkiye şartlarının silahlı propagandaya elverişli olduğunu savunarak TKEP örgütünden ayrılarak 1990 yılında TKEP/L örgütünü kurmuşlardır Partinin örgütsel yapısını aşağıdan yukarıya doğru, Hücreler, Hücre Komiteleri, Köy Komiteleri, Mahalli Komiteleri, Semt Komiteleri, Bölge Komiteleri, İl Komiteleri, Merkez Komitesi ve en üst organ olarak da Parti Genel Kongresi oluşturmaktadır. Örgütün ayrıca silahlı eylemleri gerçekleştirmek amacı ile kurduğu Leninist gerilla birlikleri (LGB) ve Üniversitelerde faaliyet göstermek amacı ile oluşturduğu devrimci öğrenci birlikleri (DÖB) isimli iki yapılanması vardır.

19 AĞUSTOS 1977 tarihinde Öncüpınar sınır kapısında Nedim Ben Rauf adına düzenlenmiş sahte pasaportla yakalanan (A. T. D.)'in üzerinde ele geçirilen belge ve dokümanların değerlendirilmesi sonucu da o tarihlerde Türkiye Halk Kurtuluş Ordusu/Mücadele Birliği (THKO/M-B) adıyla eylemlerini sürdüren örgütün, yurtdışındaki bazı yabancı terörist örgütlerle olan ilişkilerine açıklık kazandırmış ve THKO/M-B'nin Ortadoğu'daki örgütlerle ilişkiler içinde olduğunu ortaya çıkarmıştır¹⁵⁷

TKEP/L Örgütünün silahlı saldırı, gasp, soygun, bombalama, kundaklama, bildiri dağıtma, pankart asma, tirildeme ve afiş asma gibi eylem türleri bulunmaktadır. İlegaliteyi temel alan, ancak tüm legal imkanlardan yararlanmakta olan örgütün eylem ve faaliyetleri şehir merkezleri ağırlıklı olarak devam etmektedir.¹⁵⁸

¹⁵⁷ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi, Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi Nisan -1982 (Başbakanlık Basımevi) s.69

¹⁵⁸ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.120-121

4.4.2.5.2. TKEP/L'nin Amaç ve Stratejisi

TKEP/L örgütünün amacı, ülkemizdeki mevcut anayasal düzeni silahlı halk ayaklanmasıyla yıkarak, yerine Marksist-Leninist ilkelere dayalı, Komünist bir devlet sistemi kurmaktır.

TKEP/L örgütünün stratejisi, Demokratik Halk Devrimi yoluyla sosyalizmin kurulmasıdır. DHD önceleri emperyalizme ve tekelci sermayeye karşı başlatılacak Demokratik Halk İktidarım (DHİ) kurduktan sonra sosyalizme ve nihai amaç olarak komünizme ulaşmayı amaçlamaktadır. Stratejisini gerçekleştirmek için devrimci şiddeti kabul eder. Şiddet olmadan devrimin olanaksızlığı görüşü hakimdir. Proletarya politik iktidarı ele geçirebilmek için silaha sarılmak zorundadır.

4.4.2.5.3. TKEP/L'nin Gençlik Örgütlenmeleri

TKEP/L örgütü, gençlik içerisinde 13 Mart Genç Komünistler Birliği adlı seksiyonu ile faaliyet yürütmektedir. Kendi tanımlamalarıyla, 13 Mart GKB örgütü, Gençliğin devrimci militan enerji ve coşkusunu kitlesel olarak bir araya toplayan, onu komünist toplum ideali uğrunda eğiten, öğreten ve yetiştiren toplumsal politik bir örgüttür. 13 Mart GKB örgütünün yanında, diğer bir gençlik yapılanması da Devrimci Öğrenci Birliği (DÖB)'dir.¹⁵⁹ DÖB, TKEP/L örgütünün metropol illerimizde üniversite gençliği içerisinde tabanını genişletebilmek ve illegal alana kadro yetiştirmek amacıyla oluşturduğu bir seksiyondur.

DÖB, okullarda faaliyet göstererek kazanılan sempaticianları doğrudan partiye, Leninist Gerilla Birliğine ve 13 Mart GKB'ye aktarmaktadır. Genellikle faaliyet alanları okullardır. Örgüte yeni insanlar kazandırmak üzere, okullarda partinin fikirleri doğrultusunda propaganda yaparak, sempati duyan insanlara dergi ve kitap okutmak suretiyle, teorik olarak eğitim çalışması yaptırılır ve pratik eylemlere sokularak tamamen kazanma yoluna gidilir. DÖB içerisinde faaliyet gösteren bir insan, aynı zamanda örgütün gençlik örgütü olan, 13 Mart GKB içerisinde faaliyet gösterebilir. Örgütün, üniversite öğrencilerine yönelik faaliyetler için oluşturduğu

¹⁵⁹ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.124

DÖB seksiyonunun, liselerde de örgütlenmelere gittiği gözlenmektedir.¹⁶⁰

4.4.2.6. TDP (Türkiye Devrim Partisi)

4.4.2.6.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

İdeolojik temeli Hikmet Kıvılcımlı'ya dayanan ve Türkiye Sosyalist İşçi Partisi'nden (TSİP) fikir ayrılıkları sonucunda 1978 yılında kopan bir grup, Türkiye Komünist Partisi/BİRLİK'i (TKP/B) oluşturmuşlardır. 1980 hareketi ile birlikte dağılma sürecine giren ve silahlı mücadeleyi benimseyen TKP/B, 1986 yılındaki II. Parti Kongresi sonucunda silahlı mücadele kararı alarak, bu amaçla Silahlı Halk Birliklerini oluşturmuştur. Güvenlik güçlerinin düzenlemiş olduğu operasyonlar sonucunda örgüt, belirli bir dönem etkisiz hale getirilmiştir

Örgüt, Ağustos 1992 yılında II. Konferansını Tekirdağ Kumbağ da gerçekleştirmiştir. Söz konusu konferansta örgüt, yeni ideolojik temeller üzerinde askeri-politik nitelikte bir örgütlenmeye gidilmesini kararlaştırarak ismini, Türkiye Devrim Partisi (TDP) olarak değiştirmiştir

TDP örgütü, kuruluşundan itibaren şehirlerde ve kırlarda, silahlı eylemlere başlamak amacıyla, yoğun bir çalışma temposu içerisine girmiştir. Bu doğrultuda, 1993 yılı yaz aylarında, Trabzon İlinde gerçekleştirdiği Konferansta, Karadeniz Bölgesi'ndeki faaliyetlerini, Doğu (Giresun, Trabzon, Rize, Artvin) ve Batı (Sinop, Samsun, Ordu) Bölgeleri olmak üzere ikiye ayıran TDP örgütü, yörede kırsal alan çalışmalarına ve silahlı propaganda faaliyetlerine ağırlık vermeyi kararlaştırmıştır

Faaliyetlerini İstanbul ili merkez olmak üzere sürdüren TDP, 1993 yılı içerisinde bu ilde gerçekleştirilen operasyonlarla, birçok üst düzey militanın yakalanması ve silahlarının önemli bir bölümünün ele geçirilmesi ile yeni bir durgunluk dönemine girmiştir. Bu durgunluk dönemini aşmaya çalışan TDP, 1994 yılı başlarından itibaren bölücü örgüt PKK ile bir işbirliği sürecini başlatmış ve zamanla daha da geliştirmiştir

TDP örgütü, faaliyetlerine İstanbul başta olmak üzere, Tunceli ve Karadeniz

¹⁶⁰ Necati Alkan, a.g.e. s.85-86

kırsalında, marjinal düzeyde de olsa devam etmektedir.

4.4.2.6.2. TDP'nin Amaç ve Stratejisi

TDP örgütünün amacı, mevcut siyasi düzeni silahlı faaliyetlerle yıkarak yerine Komünist bir devlet düzenine geçmektir.

Bir başka deyişle TDP, silahlı halk ayaklanması sonucu oluşturulacak proletarya diktatörlüğü altında birinci aşamada sosyalist devrim yoluyla sosyalizmi kurmayı ve daha sonra komünist bir düzene geçmeyi amaçlamaktadır

Bunun için iki aşamalı devrim stratejisini benimsemiştir. Birinci aşamada, Devrimci Halk Güçlerinin oluşturacağı Demokratik Halk Cephesi aracılığıyla, halkı silahlı bir şekilde ayaklandırarak, Demokratik Halk Devrimini gerçekleştirmektedir. İkinci aşamada ise, Sosyalist Devrim ile Komünist bir devlet yapısını kurmaktadır.

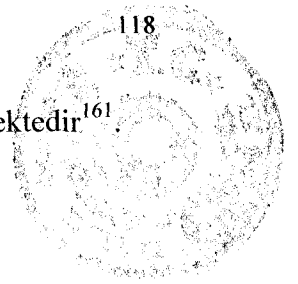
TDP tarafından Türkiye koşullarında askeri, politik bir örgütlenme tarzı ile kırsal alanda ve şehirde silahlı mücadele şekli benimsenmiştir. Asıl silahlı mücadelenin şehirlerde yapılacağı, ancak kır'ın da stratejik geri üs olması ve şehirlere nefes aldırması nedeniyle önem arz ettiği belirtilmektedir.

4.4.2.6.3. TDP'nin Gençlik Örgütlenmeleri

TDP örgütü, öğrenci gençlik üzerindeki faaliyetlerini, bir ara Sosyalist Gençlik Birliği (SGB) isimli seksiyonu vasıtasıyla yürütmüştür. 2. Konferansta alınan kararlar, bu seksiyonunu feshederek, yerine Devrimci Gençler Birliği (DGB) ismiyle yeni bir oluşuma gitmiştir.

Legal ve illegal olarak örgütlenen TDP, legal yapılanmaya daha çok önem verilmesini, gençliği de legal yapılanmalar içerisinde kazanmayı hedeflemektedir. Bu çerçevede örgüt, lise ve üniversite gençliğine yönelik faaliyetlerini daha çok legal yayın organları Hedef Gazetesi ve Liseli Arkadaş Dergisi aracılığı ile yürütmektedir.

Özellikle üniversitelerde taban kazanma faaliyetlerine büyük önem vermektedir.¹⁶¹

4.4.2.7. Ermeni Terör Örgütü Asala

4.4.2.7.1. Asala'nın Kuruluşu Ve Örgüt Yapısı

Türkiye üzerine sömürgeci emeller besleyen İngiltere ve Rusya'nın kurduğu Taşnak ve Hınçak komitelerinin ülke içerisindeki kışkırtmaları sonucunda meydana gelen isyan ve katliamların yanı sıra Ermeniler, 1905'teki Yıldız Suikastı ile silahlı terör metodolojisinin ilk örneğini vermişlerdir. Talat Paşa ve Cemal Paşayı da aynı yöntemle şehit eden Ermeniler, uzun bir aradan sonra 1965 yılında tekrar terör metoduna dönmüşlerdir.

II. Dünya Savaşı ertesinde sömürgeciliğin tasfiyesi ve bütün ulusların bağımsızlığını kazanması rüzgarları esmeğe başladığında, bundan Ermeniler de etkilendiler.

1965'te Erivan sokaklarında, "Topraklarımız, topraklarımız" feryatları arasında yapılan gösterilere ve soykırım anıtı dikilmesine, Sovyet rejimi de karşı çıkmamıştı. Bolşeviklerin suçlu ilan edilmemesi ve sadece Türklerin günahkar gösterilmesi koşuluyla, Batı da başlayan akımın NATO'nun ortağı Türkiye'yi hedef alması işlerine geliyordu.¹⁶² 1970 li yıllarda ise ASALA sahneye çıkmış, 1984'e kadar 42 Türk diplomatını şehit etmiştir.

Taşnak ve Hınçak örgütleri bu yeni terör döneminde; terörü özendirilmiş, geliştirmiş, hazırlamış, daha geniş alanlara yayılmasını ve hedeflerinin çeşitlenmesini sağlamış, terör tim ve grupları oluşturmuş ve yeni örgütlenme çabalarına psikolojik destek vermişlerdir. Bunların yanında isminden en çok söz ettiren "Ermenistan'ın Kurtuluşu İçin Ermeni Gizli Ordusu" olmuştur. Bu örgüt kısaca "ASALA" adıyla anılmaktadır.

ASALA, 1975 yılında kurulmuştur. 6 - 7 üyeden oluşan kurucuları içerisinde, terör örgütünün en hareketli iki üyesinden biri olan **Agop Agopyan**, örgütün bilinen

¹⁶¹ Necati Alkan, a.g.e. s.77

¹⁶² Orhan Koloğlu, Asala Nasıl Ortaya Çıktı? Popüler Tarih Dergisi, Nisan-2001, S.68-72

lideridir. İkincisi ise cinayet eylemlerini bizzat gerçekleştiren, terör olaylarının faili bulunan ve Agop Agopyan'ın yokluğunda örgütün ayakta kalmasını sağlayan Agop Tarakçıyan'dır, 1981 de ölmüştür. Agopyan ise çeşitli yaralanma, tedavi gibi sürelerin dışında örgütün lideri olarak kalmıştır. Filistin Kurtuluş Örgütlerinin elemanı olarak tanınmış ve Mücahit ismini taşımıştır.

Örgütün yapısı, geleneksel Ermeni terör örgütleri modeline uygundur. Lübnan Merkez Komitesi, örgütün üst yönetimini üstlenmiştir. Özellikle, 1980 yılında bu komite, Lübnan da önemli bir şekil almış ve büro niteliğine bürünmüştür. Merkez Komitesine bağlı olarak; Siyasi Komite, Mali Komite, Propaganda ve Yayın Komitesi, İstihbarat Komitesi ve Askeri Komite gibi alt kuruluş ve organları vardır. Askeri komite, eylem timlerinin de bağlı olduğu bir organ niteliğindedir.

ASALA'nın ilk eylemi, kurucularından **Agop Tarakçıyan'ın** 16.2.1976 tarihinde Beyrut Türk Büyükelçiliği Başkatipli Oktay Cerit'i öldürmesidir.¹⁶³ ASALA, 1979 yılına kadar, Filistinlilerin kendi aralarındaki çatışmalara karışmış ve lider Agopyan yaralanmıştır. 1979 yılında Paris'te toplanan Ermeni Konferansı sırasında, Fransa da ki Ermeni teröristlerle irtibat kurulmuş; böylece örgüte yeni elemanlar katılmıştır

İsrail'in Lübnan'ı işgaliyle ASALA yöneticileri, Filistinlilerle birlikte Lübnan'ı terk etmek zorunda kalmışlardır. Örgüt, Temmuz 1983 tarihinde ikiye bölünmüştür. Bunlardan Agop Agopyan Grubu, Yunanistan ve Ortadoğu'ya yerleşmiş; kadın-çocuk ayırımı yapmadan terör eylemlerine devam etmiştir. Bu dönemdeki en çarpıcı eylemi, Orly katliamıdır.

Örgütün Batı Avrupa'daki grubu ise, "ASALA devrimci hareketi" ismini almıştır. Daha ılımlı bir yol izleyen bu grup, terör eylemlerinde yalnızca Türk hedeflerine yönelmiştir. Bu hareketin önde gelen liderlerinden biri Monte Melkoyan, diğeri ise Ara Toranyan'dır. Toranyan, Merkezi Paris'te bulunan Ermeni Ulusal Hareketi adlı grubun liderliğini yapmıştır. Bu grup, Orly saldırısını tamamen faşist bir saldırı olarak nitelemiştir.

¹⁶³ Orhan Koloğlu, Popüler Tarih Dergisi, Mart-2004 s.34-39

ASALA Lideri Agop (Hagop) Agopyan'ın 28 Aralık 1988 tarihinde Atina da öldürülmesinden sonra örgüt ASALA-MR (DEVİRİMCİ HAREKET), ASALA-PMLA (HALK HAREKETİ) ve SASSOON diye üç gruba bölünmüştür.

4.4.2.7.2. Asala'nın Amaç ve Stratejisi

ASALA, 1981 yılı sonunda açıkladığı siyasi programıyla amaçlarını ve hedeflerini Dünya kamuoyuna yayınlamıştır. Buna göre ASALA'nın amacı:

- Demokratik, sosyalist ve devrimci bir hükümetin önderliğinde birleşmiş bir Ermenistan'ın kurulmasıdır.

- 1915 yılında Türkiye de meydana geldiğini iddia ettikleri Sözde Ermeni Soykırımı'nın Türk Devletince itirafını sağlamak,

- Türkiye'yi bu sözde soykırım nedeni ile tazminat ödemeye zorlamak

- Türkiye'nin işgal ettiğini iddia ettikleri Doğu ve Güneydoğu Anadolu yöremizdeki toprakların sözde yasal sahiplerine yani Ermenilere iadesini sağlamak

ASALA'nın temel stratejisi, dünyadaki ilerici (Sosyalist - Marksist) Ermeni hareketlerini bir noktada (Lübnan da) toplamak ve bir merkezden yönlendirmektir. İlerici Ermeniler güç birliği yaparak ASALA çatısı altında birleşecek ve ASALA Halk Hareketini başlatacaktır.

Siyasi programda düşmanlar, iki grupta toplanmaktadır. Bunlardan birincisine “yerel gericiiler” denilmektedir ki, bunlar, ASALA karşısında yer alan veya yanında bulunmayan Ermenilerdir. Taşnak da bu grupta yer almaktadır. İkincisi düşman grup ise, “Uluslararası emperyalizmin desteklediği Türk emperyalizmi” olarak gösterilmektedir.

ASALA, Ermeni topraklarının kurtarılması için temel yolun, devrimci şiddet eylemlerinden geçtiğini kabul ve ilan etmektedir. Programına göre; ASALA, üstün sınıfların hegemonyasını reddedenleri destekleyecek ve uluslararası devrimci hareket içinde koalisyonlar kurulup güçlenmesine çalışılacaktır. Bunun için şiddet ve terör vazgeçilmez yöntemdir.

ASALA da amaçların gerçekleştirilmesi için terör eylemlerinin özellikle Türklere veya Türk dostlarına uygulanması, resmi veya özel şahısların seçilmesi önemli değildir. Terör, bir olaydır ve önemli olan olayın boyutudur. Hedefler ikinci planda kalabilir. Bu nedenle katliamlar, büyük yankı uyandıracak öldürmeler, bombalamalar ön plana geçmekte; öldürülenlerin çocuk, kadın, Türk veya başka bir milletten olmaları önemli sayılmamaktadır. Ancak, her defasında öncelik Türklere ve Türkiye'ye uygulanacak terör eylemlerine verilmiştir.

4.4.2.7.3. Asala'nın Destekçileri

ASALA'nın üç yönlü desteği vardır. Bunlar şöyle sıralanabilir:

- Sovyetler - Doğu Bloku ve Sosyalist ülkeler,
- Türkiye'yi dış ve iç tehdit ve terörle yıpratmayı jeopolitik beklentileri bakımından politikalarının esası sayan Yunanistan, Suriye gibi ülkeler,
- Komünist partiler, dolaylı olarak Hınçak Ermeni terör örgütü ve sempatizanları, karşı görüşlere sahip bulunsalar da Ermeni kiliseleri.

Birinci Dünya savaşı sırasında Osmanlı'ya karşı ayaklanmaları durumunda, kendilerine bağımsızlık vaad edilmiş olan Araplar, Suriye ve Lübnan da, silah zoruyla himaye altına sokulmaya karşı savaşırken; Fransız güdümünde oluşturulan Ermeni birlikleri, Urfa-Antep-Adana bölgesinde terörizme ve kısıcılığa yönelmişlerdir.¹⁶⁴

ASALA Ermeni Terör Örgütü, şimdiye kadar Türk Temsilciliklerine yönelik silahlı eylemlerini en çok Fransa'da gerçekleştirmişlerdir. Lübnan'dan sonra en büyük hareket üssü Fransa olmuştur. Fransız yönetiminden ve çeşitli Ermeni kuruluşlarından almış oldukları büyük destekle rahatlıkla eylemler yapmışlardır.

¹⁶⁴ Orhan Koloğlu, Popüler Tarih Dergisi, Mart-2004 s.34-39

4.4.2.7.4. Tarihten Günümüze Ermeniler

Tablo.4.1. Ermenilerin *kronolojisi*

- 1890** (20 Haziran) Erzurum İsyanı
(Temmuz) Kumkapı Nümayişi
Birinci Sason İsyanı
- 1892** Merzifon, Kayseri, Yozgat isyanları
- 1895** (30 Eylül) Babıâli olayı
Kasım ayında, Ermenilerin Maraş'ta isyan teşebbüsü
- 1896** 30 Ekim İstanbul'da Ermeni eylemi
(1 Haziran) I. Van isyanı
(26 Ağustos) Osmanlı Bankası Olayı
- 1902** Ermeni dilcilerden H. Acaryan, "Ermeni Dili'ne Türk Dili'nin Tesiri ve Ermenilerin Türkçe'den Aldıkları Sözcükler" adında bir eser yazdı.
- 1904** İkinci Sason isyanı
- 1905** (21 Temmuz) Yıldız Camii'nde, Osmanlı Padişahı II. Abdülhamid'e suikast teşebbüsü.
- 1908** Ermenilerin Jamanak adlı gazetesi yayın hayatına başladı.
İkinci Meclis açıldı ve Ermeni komitecilerden bazıları Millet Meclisi'ne girdi.
- 1909** (14 Nisan) Adana'da Ermeni isyanı
- 1915** (15 Nisan) II. Van İsyanı
(24 Nisan) Osmanlı Devleti aleyhinde faaliyette bulunan Ermeni komiteleri kapatıldı. Bu komitelerin idarecilerinden 2345 kişi tutuklandı.
(3 Mayıs) Ermeniler Van'da büyük bir katliama giriştiler.
(27 Mayıs) Yer Değiştirme (Tehcir) Kanunu çıkarıldı.
- 1918** (1 Şubat) Ermeni komitacı Arşak, Bayburt'ta katliam yaptı.
(25 Nisan) Ermeni komitacılar, Kars'ın doğusundaki Subatan köyünde 750 Müslüman'ı katletti.
(1 Mayıs) Ermeni komitacılar, Kars'ta, aralarında çocukların da bulunduğu 60 Müslüman'ı katletti.

- 1957** Mıgırdıç Şellefyan, 27 Ekim seçimlerinde, Demokrat Parti listesinden İstanbul milletvekili seçildi.
- 1964** (24 Aralık) Kıbrıs Dışişleri Bakanı Kipriyanu Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi'nde "Ermeni Meselesini" ortaya atarak Türkiye aleyhine karar çıkarmaya çalıştı.
- 1965** (24 Nisan) Brezilya'nın Sao Paulo kentinde, Ermeniler tarafından Türkiye aleyhine gösteri düzenlendi.
- 1969** (24 Nisan) Londra'da, Türk Elçiliği önünde Ermeniler tarafından gösteri yürüyüşü tertip edildi.
- 1973** (27 Ocak) Türkiye'nin Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve yardımcısı Bahadır Demir, Mıgırdıç Yanıkyan adlı Ermeni tarafından katledildi.
- 1975** (20 Ocak) ASALA (Gizli Ermeni Kurtuluş Ordusu) örgütü kuruldu.
- (22 Ekim) Viyana'da, Büyükelçi Daniş Tunalıgil katledildi.
- (24 Ekim) Paris'te, Büyükelçi İsmail Erez ile polis Talip Yener katledildi.
- 1976** (16 Şubat) Beyrut Büyükelçiliği Birinci Kâatibi Oktay Cerit katledildi.
- (28 Mayıs) Zürih Çalışma Ateşeliği Bürosu bombalandı. Saldırının faili olduğu anlaşılan Noubar Soufoyan adlı bir Ermeni yakalandı, yargılandı ve suçu sabit görülerek 15 ay hapis cezasına çarptırıldı.
- 1977** (29 Mayıs) İstanbul Yeşilköy Havaalanı'na ve Sirkeci garına patlayıcı madde atıldı, saldırıda 4 kişi öldü ve 31 kişi yaralandı. Saldırıları "Aşırı Ermeni Hareketleri Örgütü" üstlendi.
- (9 Haziran) Vatikan Büyükelçisi Taha Carım katledildi.
- 1978** (3 Ocak) Brüksel Büyükelçiliği'ne patlayıcı madde atıldı. Saldırısı "Ermeni Yeni Direniş Örgütü" üstlendi.
- (3 Ocak) Londra'daki Türk bankasına patlayıcı madde atıldı. Saldırısı "Ermeni Yeni Direniş Örgütü" üstlendi.
- (2 Haziran) Madrid'te, Büyükelçi Zeki Kunaralp'ın eşi Necla

Kunaralp ve emekli Büyükelçi Beşir Balcıoğlu katledildi.

(8 Temmuz) Paris Büyükelçiliği Çalışma Ataşeliği ve Türkiye Turizm Bürosuna patlayıcı maddeler atıldı. Saldırısı "Ermeni Soykırım Adalet Komandoları" üstlendi.

(6 Aralık) Cenevre Başkonsolosluğu'na patlayıcı madde atıldı. Saldırısı "Ermeni Yeni Direniş Örgütü" üstlendi.

(17 Aralık) THY Cenevre Bürosuna patlayıcı madde atıldı. Saldırısı "Ermeni Gizli Kurtuluş Örgütü (ASALA)" üstlendi.

1979 (15 Nisan) Yunan Hükümeti, Atina'nın Nea Simirna meydanında "Ermeni İntikam Anıtı"nın dikilmesine izin verdi.

(22 Ağustos) Cenevre Başkonsolosluğu'nda Konsolos Yardımcısı Niyazi Adalı'ya karşı suikast düzenlendi. Saldırıda 3 kişi yaralandı. Saldırısı ASALA üstlendi.

(27 Ağustos) THY Frankfurt Bürosuna patlayıcı madde atıldı. Saldırısı ASALA üstlendi.

(4 Ekim) THY Kopenhag Bürosuna patlayıcı madde atıldı. Saldırısı ASALA üstlendi.

(12 Ekim) Lahey'de, Amsterdam Büyükelçisi Özdemir Benler'in oğlu Ahmet Benler katledildi.

(22 Aralık) Paris'te Turizm Müşaviri Yılmaz Çopan katledildi.

1980 (10 Ocak) ASALA, THY Tahran Bürosuna bombalı saldırıda bulundu.

(6 Şubat) Büyükelçi Doğan Türkmen, Bern'de saldırı sonucu yaralandı.

(10 Mart) Ermeni teröristler THY'nın Roma Bürosunu bombaladılar. Saldırıda 2 İtalyan hayatını kaybetti, 14 İtalyan da yaralandı.

(8 Nisan) ASALA, Sayda toplantısında, Kürtlerle Ermeniler arasında benzerlik olduğunu iddia ederek Kürtleri kan kardeşi olarak ilân etti.

(17 Nisan) Vatikan Büyükelçisi Vecdi Türel silahlı saldırıya uğradı. Koruma görevlisi Tahsin Güvenç yaralandı.

(19 Nisan) ASALA, Marsilya Türk Konsolosluğu'na roketatarlı

saldırı düzenledi.

(31 Temmuz) Atina İdari Ateşemiz Galip Özmen ve kızı Neslihan Özmen acımasızca katledildi.

(5 Ağustos) Lyon'da, Ermeniler tarafından konsoloslüğün basılması sonucu Kadir Atılğan, Ramazan Sefer, Kavas Bozdağ ve Hüseyin Toprak adlı vatandaşlar yaralandı.

(26 Eylül) Paris'te, Basın Ataşemiz Selçuk Bakkalbaşu silahlı saldırıya uğradı ve ağır yaralandı.

(10 Kasım) ASALA örgütü, Strasburg Türk Konsoloslugu'na bir saldırı düzenledi.

(17 Aralık) Sidney Başkonsolosu Şarik Arıkyan ile koruma polisi Engin Sever katledildi.

1981 (13 Ocak) Paris Büyükelçiliği Maliye Müşaviri Ahmet Erbeyli'nin arabasına bomba konuldu; Erbeyli ölümden döndü.

(4 Mart) Paris'te Çalışma Müşaviri Reşat Moralı ile din görevlisi Tecelli Arı şehit edildi.

(3 Nisan) Kopenhag'da, Çalışma Müşaviri Cavit Demir, evine giderken Ermeni teröristlerce kurşunlandı ve ağır şekilde yaralandı.

(9 Haziran) Cenevre'de, sözleşmeli sekreter olarak görev yapan Mehmet S. Yergüz katledildi. Olayı ASALA üstlendi.

(24 Eylül) Paris Başkonsoloslugu'nu basan Ermeniler, güvenlik görevlisi Cemal Özen'i acımasızca katlettiler.

(3 Ekim) Roma Büyükelçiliği 2. Katibi Gökberk Ergenekon, Ermeni teröristlerin silahlı saldırısına uğradı ve ağır yaralanarak saldırıdan kurtuldu.

(27 Kasım) Avrupa'da bulunan "Ermeni Öğrenciler Birliği" ile "Kürt Öğrenci Derneği", Londra'da ortak bildiri yayınladılar.

1982 (28 Ocak) Los Angeles'da, Başkonsolos Kemal Arıkan, Harry Sasunyan ve Kirkor Saliba tarafından katledildi.

(8 Nisan) Ottawa Büyükelçiliği Ticari Müşaviri Kemalettin Kâni Güngör silahlı saldırı sonucu yaralandı.

(5 Mayıs) ABD'nin Boston Bölgesi Fahri Konsolosu Okan Gündüz katledildi.

(7 Haziran) Lizbon Büyükelçiliği İdari Ataşesi Erkut Akbay katledildi. Bu arada, Ottawa Büyükelçiliği Askeri Ataşesi Atilla Altıkat, Bulgaristan Burgaz Başkonsolosluğu İdari Ataşesi Bora Süelkan ve Lizbon Büyükelçiliği Maslahatgüzarı Yurtsev Mihçioğlu'nun eşi Cahide Mihçioğlu da silahlı saldırıya uğradılar. Türkiye'nin Kanada Büyükelçiliği görevinde bulunan Coşkun Kırca da, silahlı saldırıya uğradı.

(7 Ağustos) 3 Ermeni terörist, Ankara Esenboğa Havalanına silahlı, bombalı saldırı düzenlediler ve katliam yaptılar. Otomatik silahlarla ve bombalarla orada bulunanlara saldıran teröristler, 3'ü emniyet görevlisi olan toplam 9 kişiyi öldürdüler ve 78 kişiyi yaraladılar. Levon Ekmekçiyen isimli terörist yakalandı

. (10 Ağustos) Artin Penik adlı Ermeni, Esenboğa katliamından duyduğu üzüntüyü dile getirerek, kendini yakmak suretiyle Ermeni terörünü lânetledi.

1983 (29 Ocak) Levon Ekmekçiyen, 1982 yılı Esenboğa baskını nedeniyle Ankara'da idam edildi.

Harut Levonyan ve Rafi Elbekyan adlı iki Ermeni militan tarafından Türkiye'nin Yugoslavya Büyükelçisi'ne düzenlenen suikast sırasında, yoldan geçen bir Belgrad'lı öldü.

(15 Temmuz) ASALA mensubu teröristler, Paris Orly Havalimanı THY Bürosuna bombalı saldırı düzenledi. Olayda, 4'ü Fransız, 2'si Türk, 1'i ABD'li ve 1'i İsveç'li olmak üzere toplam 8 kişi hayatını kaybetti. 60 kişi de yaralandı.

(27 Temmuz) Türkiye'nin Lizbon Büyükelçiliği'ni basan 5 Ermeni ölü olarak ele geçirildi.

1985 (12 Mart) Ottawa Büyükelçiliği, silahlı, bombalı 3 Ermeni terörist tarafından basıldı. Kanada'lı koruma görevlilerinden biri vurulup öldürüldü. Büyükelçi Coşkun Kırca yaralı olarak kurtuldu.

1991 (21 Ocak) Ermeniler, Hacılar kentine bombalı saldırı düzenledi. Saldırıda 3 Sovyet askeri ile 2 Azeri öldü. Ermeniler ayrıca, Azerbaycan'ın Sesi gazetesi muhabiri Savâtin Askerova'yı katletti.

(13 Nisan) Karabağ'da, Ermeniler ile Azeriler arasında çatışmalar

çıktı. Azeri köyleri Ermeniler tarafından top ateşine tutuldu.

(23 Nisan) Suşa kasabasına bağlı Azeri köyleri, Ermeni köylerinden açılan top ve makineli tüfek ateşine maruz kaldı. Olayda 3 Azeri öldü, 3 ev yıkıldı, 3 ev de oturulamaz hale geldi.

(26 Nisan) Karabağ bölgesinde 4 Azeri güvenlik görevlisi öldürüldü. Olayı "Karabağ Savaşçıları" adlı Ermeni örgütü üstlendi.

(23 Eylül) Ermenistan bağımsızlığını ilan etti. (26 Aralık) Sovyetler Birliği dağıldı. 23 Eylül'de bağımsızlığını ilan eden Ermenistan fiilen ve hukuken bağımsız oldu.

1996 Levon Ter-Petrosyan, ikinci defa Ermenistan Devlet Başkanı seçildi.

1997 (20 Mart) Taşnaksutyun örgütü liderlerinden Robert Koçaryan, Ermenistan Başbakanı oldu.

(20 Aralık) Ermeniler, Surp Agop Hastanesi'nin 160. yıldönümünü yılbaşı şöleniyle birlikte kutladılar.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, 1997 Sedat Simavi Ödülü'nü gazetecilik dalında Garbis Özatay'a verdi.

1998 Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel, Jamanak gazetesinin 90. kuruluş yıldönümü vesilesiyle, gazetenin editörü Ara Koçunyan'ı Cumhurbaşkanlığı köşkünde kabul etti.

(Şubat) Ermenistan Devlet Başkanı Levon Ter-Petrosyan istifa etti. Böylece Robert Koçaryan'a liderlik yolu açıldı. Petrosyan, Karabağ'da barış istediği için aşırı milliyetçilerin tepkisini çekmişti.

(Şubat) Petrosyan'ın istifasını değerlendiren Azerbaycan Halk Cephesi Başkanı Elçibey, Koçaryan'ın geçmişte Rusları arkasına alarak Karabağ'da Azerbaycan'a karşı ayaklandığını bildirdi.

(30 Mart) Koçaryan, Ermenistan Devlet Başkanlığı'na seçildi.

(Temmuz) Bölücü örgüt PKK'nın başı Abdullah Öcalan, Ermenistan yönetiminden, örgüte özel köy tahsis edilmesini istedi.

(14 Ekim) Mesrob Mutafyan, Türkiye Ermenileri 84. Patriği seçildi.

4.4.3. Aşırı Sağcı (Dini) Terör Örgütlerinin Amaçları ve Hedefleri

Din olgusu insanların algılayış, yorumlayış ve yaşayış tarzlarındaki farklılıklardan dolayı bir takım sapmaları da beraberinde getirmektedir. Bu bağlamda din olarak Müslümanlığın yaşandığı ülkemizde İslam'ın farklı algılanmasından, yorumlanmasından ve yaşanmasından kaynaklanan bir takım aşırılıklar ve sapmalar söz konusudur. İslam dinindeki bu radikal fikirleri içeren sapma ve hareketlerin kaynağına baktığımızda bu hareketlerin büyük ölçüde Ortadoğu da geliştiği ve İran Devrimi ile ivme kazandığı görülmektedir¹⁶⁵

Ortadoğu'nun bazı bölgeleri, Anadolu, Balkanlar, önceleri Hıristiyanların idaresi altında iken zamanla buralar Müslümanların eline geçmiş, Müslümanlar fethettikleri bu yerlerdeki Gayri-müslimlere tam bir inanç ve ibadet hürriyeti tanımışlar, cizye(vergilerini)'lerini ve kanunlara itaat etmeleri şartıyla, onlara dokunmamışlardır.¹⁶⁶

İran'ın yayılmacı devrim ihracı faaliyetlerinden dolayı, ülkemizde bu fikirlerden etkilenen bazı gruplar oluşmuştur. Ancak İran'ın Şii Müslümanlığı ile Ülkemizin yaşadığı Müslümanlık arasında büyük farklılıklar bulunmaktadır. Zira din alimleri de, dünyada İslam'ın özünün yaşandığı ülke olarak ülkemizi göstermektedirler. İran ise; tarihten bugüne Şii Müslümanlığını siyasi mülahazalarla sürekli gündemde tutmuş ve bu inancı çeşitli yollarla yaymaya çalışmış ve başka ülkelerin içerisinde ihtilaf ve karışıklıkların çıkmasına neden olmuş ve olmaktadır.

Özellikle İran ve Mısır gibi ülkelerde kaleme alınan ve İslamiyetin inanca saygı ve müsamaha yönünü göz ardı edip adeta kan, savaş ve ihtilalle bütünleştiren eserlerin dilimize çevrilmesi, ülkemizde; dinimizi sevgi, saygı, birlik, beraberlik ve kardeşlik yerine, ayrılık, çatışma ve savaş gibi algılayan kesimlerin ortaya çıkmasında etkili olmuştur. Tabii ki sadece İran'ın ülkemizdeki dini içerikli çatışmaların tek kaynağı değildir. Batılı bazı devletlerin de ülkemizdeki bu çatışmaların oluşumunda katkılarının olduğu bir gerçektir, sosyal, siyasi ve hukuki

¹⁶⁵ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.126

¹⁶⁶ Cihat ve Terör, Sorularla İslamiyet.com sitesi araştırma grubu tarafından hazırlanmıştır, Zafer yayınları, Şubat 2004-İstanbul s.62

temel nizamlarını, kısmen de olsa dini esas ve inançlara dayandırmaktır. Bu nedenle Türkiye'ye hilafetin tekrar geri getirilmesi, bütün İslam ülkelerinin bir bayrak altında toplanması şeklinde amaçlar benimsemektedirler. Bu amaçlar ise 1982 Anayasası'nın ikinci maddesinde belirtilen T.C.'nin niteliklerini (demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti) değiştirmeye yöneliktir.

Devletin temel düzenini dini esaslara dayandırmayı amaçlayan irticai kesim, bu amacına ulaşabilmek için önce Türkiye Cumhuriyeti'nin sınırları içinde teokratik bir devlet kurmak daha sonra da bütün İslam ülkelerini bir bayrak altında toplamak gayesini benimsemiştir.

Halbuki Meşru hedeflere doğru ilerlerken meşru olmayan yöntemler kullanmak, insanı haklı iken haksız duruma düşürür. İslam da gayenin meşru olması kadar o gayeye ulaşmak için takip edilecek yolunda meşru olması vazgeçilmez bir kuraldır.¹⁶⁷

Yaşadığımız tarihi olaylar zararlı dini unsurların yıkıcı faaliyetlere zemin teşkil etmesi açısından, tehdit olma vasfını açıkça yansıtmaktadır. Osmanlı döneminde devlet düzeni şer'i esaslara bağlı olmasına rağmen "din elden gidiyor" bahanesiyle zararlı dini unsurların dini istismar ettikleri bilinmektedir. Osmanlı Devleti'nin son yıllarında başlatılan 31 Mart Vakası ile 1925 yılında ortaya çıkan Şeyh Sait isyanında, isyancıları harekete geçirmek maksadıyla dini duyguların istismar edildiği yürütülen olumsuz propagandalar ile masum vatandaşların tahrik edildiği bilinen gerçeklerdir.

1930 yılında Menemen de meydana gelen olaylara karışanların pek çoğunun Giritli olması, hadisenin geliştiği köylerdeki halkın göçmenlerden olması, olayda İslam dini ile alakalı olmayan Yahudi ve diğer gayri Müslimlerin mevcudiyeti son derece dikkat çekicidir. Cumhuriyetin ilanını izleyen Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki isyanların bir çoğunda dini ağırlıkta propagandalar ile zararlı dini unsurlar kendilerine yakın bir irticai kesim oluşturmak istemişlerdir.

Türkiye İslam ülkeleri ile ilişkilerinde geçmişte her zaman ölçülü olmuş ve

¹⁶⁷ Cihat ve Terör, a.g.e. s.130

diplomatik alanda da onlardan uzak kalmayı yeğlemiştir. 12 Eylül askeri darbesinden sonra o güne kadar parayla bile petrol satmayan Suudi Arabistan'ın petrol verme talebini hükümet ekonomik sıkıntıları yenmek için yi kabul etmiştir.¹⁶⁸ Bu dönemde dolayısıyla ekonomik sıkıntıdan kaynaklanan bir yakınlaşma olmuş sonucunda ülkemize zararlı dini akınlar yuvalanmaya başlamıştır.

Ülkemizdeki dini içerikli çatışmaların kaynağını bu şekilde ortaya koyduktan sonra bu çatışmaların mahiyetinin de üç eksen üzerinde gelişebileceği belirtilmelidir. Bu eksenlerden ilki, azınlık ve mağdurluk psikolojisi içerisine sokulmaya çalışılan aslında Türkmen olan Alevi vatandaşlarımızın çeşitli tahriklerle Sünni vatandaşlarımıza karşı kışkırtılmasıyla oluşabilecek Alevi - Sünni çatışma boyutudur.

Bazı çevrelerce anayasal bir hak olarak kanunlarca sınırları tayin edilmesine rağmen sübjektif kişisel yaklaşımlarla oluşturulan kavram kargaşası paralelinde istismar konusu edilen inanç özgürlüğünün, meydana gelen bazı olaylar ile de tahrik edilmesiyle birlikte oluşacak laik- anti laik çatışma boyutu da de diğer bir çatışma eksenini olarak gözlenmektedir. Bu eksenler üzerinde değişik şekillerde oynanarak çatışmaların yoğunluğu yükseltip, alçaltılabileceği düşünülmektedir.

Bu çerçevede kaynağını dinden aldığı iddiasıyla, ülkemizde mevcut anayasal düzeni yıkararak yerine dini esaslara dayalı bir rejim kurmayı amaç edinen silahlı örgütlenmeler şunlardır.

- Güneydoğu Hizbullah
- İBDA/C (İslami Büyük Doğu Akıncılar Cephesi)
- İHÖ (İslami Hareket Örgütü)
- Vasat Örgütü
- İCB (İslami Cemiyetler Birliği)
- El Kaide

¹⁶⁸ Çetin Yetkin, 12 Eylülde İrtica Niçin ve Nasıl Gelişti? 1994-Ankara, s.47-51

4.4.4. Aşırı Sağcı (Dini) ,Yıkıcı Terör Örgütlerinin Oluşumları ve Yapıları

4.4.4.1. Hizbullah Terör Örgütü

4.4.4.1.1.Hizbullah Kavramı, Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adımı Duyurması

Hizb, aynı görüşte olan, düşünceleri ve yaptıkları bir olan grup, küme ve topluluk demektir. Hizbullah kelimesi Allah'ın yolu, taraftarları, Allah'ın safında yer alanlar, Allah'ın partisi gibi anlamları da taşımaktadır.

Güneydoğu Anadolu bölgesinde 1979 yılından sonra İran İslam devriminden etkilenen ve bu rejime özlem duyan bir kısım halk arasında basit tarzda İslami gruplaşmalar başlamıştır. Bu gruplar, yayınladıkları dergilerde Türkiye'de de benzeri bir İslam devrimi oluşabileceğini ifade etmeye başlamışlar; bu düşüncelerini "Hizbullah", "Hizbullahi" kavramı etrafında toplamışlardır Türkiye Hizbullahını oluşturanların tamamı, Güneydoğu Anadolu bölgesinde yaşayan Sünni vatandaşlardır. Hizbullah terör örgütünün hızla ortaya çıkışında; İran İslam devriminin ve PKK terör örgütünün bölgedeki halka ve imamlara uyguladığı şiddet politikasının önemli etkisi olmuştur. Hizbullah, bölge halkı üzerinde etkili olabilmek için sözde "kurt" kimliğini de kullanmaktadır.

Hizbullah bir dini cemaat niteliğinden çok siyasi bir örgüt niteliğini taşımaktadır. Mezhep önemli bir faktör olarak görülmekte ve değerlendirilmektedir.¹⁶⁹

Ortadoğu ve İran da yaşanan gelişmelerin etkisiyle ülkemizde oluşturulmaya başlanan radikal oluşumların en önemlisi, 1980'li yıllarda Diyarbakır da Hüseyin Velioğlu liderliğinde İLİM kitapevi, Fidan Güngör isimli şahsın liderliğinde faaliyet gösteren MENZİL kitapevi, etrafında toplanan iki grubun faaliyetlerinden oluşan genel anlamda Hizbullah diye bilinen terör örgütüdür İlim ve Menzil Grupları Çeşitli kitapevlerinin etrafında toplanan radikal dini gruplar içerisinde, diğerlerine nazaran daha etkin ve geniş bir tabana hitap etmiştir

¹⁶⁹ Ali Çağlar, Türkiye de Terör Örgütlerinin yapısal Özellikleri, Strateji dergisi sayı:9 s.134

Bu iki grup, 1980'li yıllarda Vahdet isimli bir kitapevi etrafında aynı çatı altında faaliyet gösterirken, zamanla aralarındaki liderlik konusu ve çeşitli fikir ayrılıkları nedeniyle iki ayrı kitapevini açarak ayrılmıştır. Bu kitapevlerinde kendi anlayışlarındaki radikal dini düşüncelerin propaganda faaliyetleri doğrultusunda çalışmalarını sürdürmüşlerdir. Kitapevleri çevresinde taraftar kazanmaya yönelik propaganda ağırlıklı başlayan bu hareket, PKK'nın kendilerini sindirebilmek amacıyla silahlı saldırı eylemlerine karşılık vermesi sonrasında güvenlik kuvvetlerinin ve kamuoyunun gündemine girmiştir.¹⁷⁰

Hizbullah PKK/KADEK Çatışması; Diyarbakır, Batman, Mardin, gibi il merkezleri ile Nusaybin, Silvan gibi büyük ilçelerde yoğun şekilde yaşanmış ve 1994-1995 yılları arasında (500) civarında PKK, (200) civarında da Hizbullah mensubu veya sempatzıanı ölmüştür. Bu çatışmaların başlaması ile birlikte KADEK (PKK), çatıştığı bu grupları HİZBULLAH ismi ile lanse etmiştir. İlim ve Menzil grupları da daha sonraki dönemlerde bu ismi benimsemiştir. Çatışmanın başladığı ilk dönemlerde şehir merkezlerinde güvenlik güçlerinin Hizbullahi grupları tam olarak tanıyamamış olması ve örgütle ilk defa karşılaşmasından dolayı bazı cinayet eylemleri aydınlatılamamışsa da, daha sonraki dönemlerde Hizbullahi gruplara yönelik operasyonlar yapılmıştır.

PKK kendileriyle mücadeleye girişen ve hizbullah mensubu olarak gördüğü Müslümanları “Hizb’i Kont, Çağdaş Hamidiye Alayları” gibi sıfatlarla düzenin yandaşları şeklinde propaganda etmekteydi¹⁷¹

Bu arada PKK terör örgütünün yapmış olduğu eylemlere silahla karşılık verilip verilmemesi konusunda çıkan tartışmalar Hizbullah örgütünü; eylemlere taraftar olan İLİM’ciler ile eylemleri tasvip etmeyen MENZİL’ciler olarak ikiye bölmüştür. İki grup arasında 1993 yılında çıkan bıçaklı, satırlı çatışmalar ise (50) civarında Hizbullahçının ölümü ve Menzil grubunun Diyarbakır’ı terk etmesiyle sona ermiştir Hizbullah İlim ve Menzil gruplarının son dönemler itibariyle münferit bazı olaylar dışında silahlı faaliyet ve eylemlerden ziyade özellikle cami, kitapevleri ve okullarda

¹⁷⁰ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.128

¹⁷¹ Ruşen Çakır, a.g.e. s.67

yürüttükleri propagandalarla taban genişletme faaliyetleri içerisinde buldukları gözlenmiştir.

Hizbullah'ın daha sonra adam kaçırma olayları ile adını duyurmaya başlaması ile polis; Kaçırılan işadamları ile Zehra Vakfı Başkanı İzzettin Yıldırım'ın İzini sürmüş, örgütün karargah olarak kullandığını tespit ettiği Beykoz da ki villaya 17 Ocak 2000 günü bir operasyon düzenlemiştir. Çıkan çatışmada, örgütün lideri Hüseyin Velioğlu ölü, Cemal Tutar ve Edip Gümüş de sağ olarak ele geçirilmiştir. Bu operasyon sonucunda ele geçen örgüt arşivi değerlendirilerek, tüm Türkiye de geniş çapta operasyonlar yapılmıştır. Gerçekleştirilen bu operasyonlar sonucunda yakalanan örgüt militanlarının sorgularından elde edilen bilgiler çerçevesinde, öldürülen sayısız insanın cesetleri bulunmuştur. İstanbul'daki Hizbullah operasyonlarında ele geçirilen malzemeler, örgütün korkunç yüzünü ve geldiği noktayı bir kez daha gözler önüne sermiştir. Bombalar, silahlar, boğma ipleri, sorgu zincirleri yani sıra örgütün kalp sok cihazı ve diyaliz ünitesine de sahip olduğu dikkat çekmişti.¹⁷² Ayrıca, örgütün cihat aşamasında Türkiye çapında başlatacağı eylemlerde kullanmak üzere hazırladığı cephanelikler de ele geçirilmiştir.

Hüseyin Velioğlu'nun öldürülmesi ve bir çok militanın yakalanarak cezaevine konulması üzerine uzun süre sessiz kalan örgüt, 24 Ocak 2001 tarihinde Diyarbakır Emniyet Müdürü A. Gaffar Okkan'a düzenlediği suikastla, bir kez daha adını kamuoyunun gündemine taşımıştır.¹⁷³

4.4.4.1.2. Hizbullah'ın Amaç ve Stratejisi

Hizbullah terör Örgütünün amacı: Türkiye Cumhuriyeti Devletini yıkarak yerine seri hükümlere dayalı teokratik bir devlet kurmaktır. Ayrıca Şeriatı önce yaşanan eve, sonra köye, ilçeye, ile, sonra Doğu ve Güneydoğu Anadolu'ya, sonra Türkiye Cumhuriyeti Devletine ve sonra diğer devletlere geçirmeyi amacıdır. Örgütün hedefleri:

¹⁷² Hürriyet Gazetesi 24.02.2000 (Hizbul-vahşetin işkence cephaneliği)

¹⁷³ Necati Alkan, a.g.e. s.101-102

- Askeri kanadın tamamlanarak şehir ve kırsal kesim ordusunun tesis edilmesi,
- Cami yapılanmasının Türkiye genelinde tam olarak oturtulması,
- Devletin Hizbullah içerisine sızmasının imkansız hale getirilmesi
- Türkiye'deki diğer İslami örgütlerin tabanının Hizbullah'a kaydırılması,
- Halkın devlete karşı gösteriler şeklinde harekete geçmesi,
- Milyonlarca kişiden oluşturulacak Muhammed ordusunun fiili olarak devlet güçlerine karşı savaşa başlaması,
- Devlet kurumlarının işgal edilmesi ve İslam devletinin resmen ilan edilmesidir.
- Örgüt, bu hedefleri gerçekleştirebilmek için üç safhadan oluşan bir stratejiyi uygulamaktadır.

Bunlar;

- Propaganda (tebliğ),
- Teşkilatlanma (cemaat),
- Silahlı savaş (cihad)'tır.

Hizbullah örgütü, gençliği kazanmak için faaliyetlerini legal ya da illegal örgütlenmeyle yürütmektedir. Katı bir gizlilik ve katı bir merkezîyetçiliğin yaşandığı örgütte, okul sorumluları ve cami sorumluları aracılığıyla yeni elemanlar kazanılmaktadır. Birinci aşamada amaç, cami faaliyetlerinin içerisine hedef bireyi çekebilmektir. Kazanılması planlanan bireylere örgütsel bilinç, cami çalışmaları içerisinde verilmektedir. Okullar haricindeki gençlik ise, dini bilgileri öğretme bahanesiyle, gerektiğinde ailesinin de iznini alarak birinci etapta cami çalışmalarının içerisine çekilerek örgüte kazanılmaktadır¹⁷⁴

4.4.4.2. İslami Büyük Doğu Akıncılar Cephesi (İBDA/C)

4.4.4.2.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

Türkiye'deki Marksist-Leninist örgütlerin çıkış kaynağını teşkil eden THKP-C oluşumun, İslami kesime yansıtılmış şeklini hareket tarzı olarak benimsemektedirler.

¹⁷⁴ Necati Alkan, a.g.e. s.103

Fikir olarak din, hareket olarak ise Marksist-Leninist bir strateji çizmektedirler.

İBDA-C Örgülü; 12 Eylül 1980 de faaliyeti yasaklanan Akıncılar derneğinin bir kısım mensupları tarafından 1985 yılında liderleri **Salih Mirzabeyoğlu** (Salih izzet Erdiş) tarafından yazar ve düşünür Necip Fazıl Kısakürek'in "**Büyük Doğu**" fikriyatı olarak bilinen fikirlerinden hareketle yola çıkarak kurulmuştur.

1989 yılından Önce; Gölge, Akıncı Güç, Gönüldaş, Rapor gibi yasal dergiler çerçevesinde faaliyet gösteren ve eylemi olmayan İBDA-C örgütü; Bu tarihten itibaren yazı yazma, pankart asma, kundaklama, molotof kokteyli atma gibi eylemlere başlamıştır. İlk olarak 1989 yılında çıkarılan AK DOĞUŞ isimli yayın organları ile birlikte kamuoyunda isimleri duyulmaya başlayan İBDA-C mensupları, Mart 1990'da Ankara Kocatepe Camii önünde sloganlar atmak ve İSLAMCI GENÇLİK imzalı bildirimleri dağıtmak suretiyle ilk eylemlerini gerçekleştirmişlerdir. İBDA/C'nin ortaya çıkışı ile birlikte Türkiye de dini kaynaklı şiddet ve silahlı mücadeleden söz açılmaya başlanmıştır

Kanunsuz gösteri, pankart asma gibi eylemlerinin yanında örgütün en tipik eylem tarzı içkili lokantalar, eğlence yerleri, birahaneler gibi yerlere yönelik eylemler yapmaktadır. Örgüt mensupları çıkarttıkları yayın organlarında başta Atatürk olmak üzere devlet büyüklerine hakaretlerde bulunmaktadırlar. Örgüt böylece, sık sık kamuoyunun gündeminde yer alarak reklamını Son dönemlerde interneti de kullanan örgüt internette web sayfası açmış, burada propagandif bilgiler yanında bomba yapımı gibi eylemlere teknik altı yapı oluşturacak bilgiler de vermektedir¹⁷⁵.

Taraf, Kararlı Genç Adam, Tahkim, Ak Zuhur gibi çeşitli adlar altında dergi çıkaran örgütün, Ultra Force, Altınordu, Lazistan, Devrimci Sofi Birlikleri, TMKO (Türkiye Milli Kurtuluş Ordusu), KİŞK (Kartal İhtilalci Şeriat Komandoları) adlı illegal cephe örgütlenmeleri bulunmaktadır.

Son olarak İstanbul da Ocak 1999 da yapılan operasyonla yasadışı örgütün lideri olan ve hakkındaki gıyabi tutuklama kararı sebebiyle uzun zamandan beri

¹⁷⁵ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.132

aranan Salih İzzet Erdiş ve arkadaşlarının silahları ile birlikte ele geçirilmeleri, örgütün faaliyetlerini ve eylem yapma kabiliyetini önemli ölçüde azaltmıştır.

4.4.4.2.2. İBDA/C'nin Amaç ve Stratejisi

Örgüt, Türkiye Cumhuriyeti devletinin mevcut anayasal rejimini yıkarak yerine merkezi Türkiye olan Balkanlar Kafkasya ve Ortadoğu ülkelerini de içine alan “Baş Yücelik” adı verilecek “Büyük Doğu İslam Devletini” kurmayı amaçlamaktadır.

İBDA-C örgütü, Sünni esaslara inanmakta, Şii düşünce ve grupları reddetmektedir. Ayrıca kurmayı tasarladıkları fedarif yapıdaki İslam Devleti içerisindeki her etnik kesim gibi Kürtlere de kendilerini yönetme hakkı vereceklerini beyan etmektedir.

Örgüt, ortaya koyduğu fikir ve sisteminden hareketle, kurmayı planladığı fedarif sisteme dayalı bir İslam devleti hedefine ulaşabilmek için; yapılacak silahlı eylemlere polis ve askerinin halkı koruyamadığı imajını vermek suretiyle güvenlik güçlerinin halkın gözünden düşürülmesi. Güvenlik güçleriyle boy ölçüşebilecek halk desteğine ve silahlı güce erişildiğinde güvenlik güçleri ile çatışmaya girerek polisi ve askerinin yıldırılması, yapılacak bir halk ihtilali sonucu devlet otoritesinin iptali şeklinde bir yol takip edilmesi görüşünü benimsemektedir.

4.4.4.3 İHÖ (İslami Hareket Örgütü)

4.4.4.3.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması:

İslami Hareket örgütü Terörle mücadele şubesinde ifadesi alınan örgüt üyelerinin verdiği bilgilere göre, İran da ki rejimden etkilenen bir grup tarafından 1987 yılında Batman'da kuruldu.¹⁷⁶

İstanbul Kadıköy'de 1993 yılının ocak ayında Kadıköy ilçe emniyet müdürlüğü polisleri bir oto hırsızını yakalamıştı, hırsızın çağrı cihazına gelen bir not üzerine polis bir evi bastığında bu ev silah ve patlayıcı deposu çıkınca tahkikatı terörle

¹⁷⁶ İslami Hareket, Güvenlik ve Hukuk Muhabirleri Derneği Yayınları, Mayıs 1997 İstanbul s.8

mücadele şubesi devam ettirmiş ve İHÖ adlı örgütün varlığından devlet ilk defa haberdar olmuştur.

Ekrem Baytap ve İrfan Çağırıcı liderliğinde faaliyet gösteren örgüt, benimsediği fikirler doğrultusunda faaliyetlerine maddi kaynak temin etmek amacıyla özel şirketlerin mutemetlerini gasbetme, banka soyma, adam kaçırma, birçok oto hırsızlığı vs. eylemlerini gerçekleştirerek ideolojisi ile çok ters gözüken eylemlere başvurmuştur. İslami Hareket Örgütünün şura üyesi İrfan Çağırıcı 8 Mart 1996 tarihinde yakalanmış ve gazeteci Çetin Emeç, Turan Dursun ve rejim karşıtı bazı İranlıların öldürülmesi olaylarının ardında, İran parmağının bulunduğunu ve eylemlerde kullanılan silahları İranlı diplomatların verdiğini itiraf etmiştir.

Örgüt yöneticilerinden sahte pasaport temin eden veya normal pasaport alan militanlar önce Tahran'a gidiyorlardı 1987 yılından itibaren başlayan bu süreçte eğitim için İran'a gidenler önceden kendilerine bildirilen otele yerleşiyorlardı. Suriye'nin başkenti Şam da da Hizbu Dava örgütü üyeleri ile bir araya gelen militanlar, İran da örgüt üyeleri ile birlikte eğitiliyordu. Tahranda örgüt yöneticileri ile buluşan veya İranlılar tarafından kaldıkları otelden alınan İslami Hareket üyeleri, Kum kenti istikametinde, Tahran'dan 30 kilometre uzaklıkta bulunan askeri kampta eğitimden geçiriliyorlardı. Hatta bazı militanlar, bu kampta bir araya gelerek tanışıyorlardı. Eğitimlerini tamamlayanlar, örgütün "Ameliyat Timi" adı verilen hücrelerinde eylem yapmak ve öğrendiklerini diğer örgüt üyelerine öğretmek üzere Türkiye'ye dönüyorlardı.¹⁷⁷

Örgüt yapılan operasyonlar sonucu eylemsel performansını tamamen kaybetmiştir. Örgüte yönelik yapılan operasyonlar neticesi İHÖ'nün bir terör Örgütünden ziyade İran istihbarat servislerinin yürüttüğü bir karşı istihbarat çalışması olduğu anlaşılmış ve bu durum belgeleriyle birlikte açıklığa kavuşturulmuştur. Bu yönüyle İHÖ, ülkemizdeki terörün seyri içerisinde çok farklı bir örnek teşkil etmektedir.

¹⁷⁷ İslami Hareket a.g.k. s.10-11

4.4.4.3.2. İHÖ'nün Amaç ve Stratejisi

Örgütün amacı, Türkiye'deki Anayasal demokratik laik düzeni yıkarak yerine teokratik esaslara dayalı bir düzen tesis etmektir.

4.4.4.4. Vasat Örgütü.

4.4.4.4.1. Örgütün Tarihi Gelişimi Ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

Gaziantep ve Adıyaman illerimizde faaliyetlerini yoğunlaştıran örgüt, ismini 1996 yılından itibaren yayınlamaya başladıkları "Vasat" isimli dergiden esinlenerek almıştır.

Liderliğini **Şahmerdan Sarı**'nın yaptığı örgüt, 1997'de Gaziantep de Hristiyanlık ile ilgili yayınları pazarlayan Müjde Yayıncılığa yönelik gerçekleştirdikleri bombalı saldırıyla adını kamu oyuna duyurmuştur.

Örgüte yönelik olarak Gaziantep, İçel, Diyarbakır, Adana ve Siirt illerinde yapılan operasyonlar neticesinde örgüt faaliyetleri büyük ölçüde ortadan kaldırılmıştır.

4.4.4.4.2. Vasat'ın Amaç ve Stratejisi:

Bu örgütün amacı; Ülkemizdeki anayasal düzeni yıkarak dini esaslara dayalı bir devlet kurmayı amaçlamaktadır. Bu amacını gerçekleştirmek için de dört aşamadan oluşan bir stratejiyi takip etmektedir.

- İlim: Örgütün fikirlerinin iyice öğrenilip benimsenmesi
- Tebliğ: Benimsenen fikirlerin halka anlatılması
- Cemaat: İnsanların aynı fikir çatısı altında toplanması
- Devrim: Aynı fikir ve görüşler etrafında toplanmış olan halkın benimsemiş olduğu devrimi gerçekleştirmesidir.

4.4.4.5. İCB (İslami Cemiyetler Birliği)

4.4.4.5.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

1984 yılında **Cemalettin Kaplan** tarafından “**İslami Cemiyet ve Cemaatler Birliği**” (ICCB) adıyla Almanya da kurulmuştur. 1990 yılında “İslami Cemaatler Birliği” (ICB) adını almıştır.

Yasadışı örgüt; 1992 tarihinde Almanya da yaptığı bir toplantıda sözde Federal İslam Devletini kurduğunu, Cemalettin Kaplan’ın da Halife olarak seçildiğini ilan etmiştir. Topraklarının Anadolu olduğunu belirterek 1993’den itibaren, kurulan sözde Federe İslam Devletinin ismini “**Anadolu Federe İslam Devleti**” (AFID) olarak değiştirmiştir.¹⁷⁸

Cemalettin Kaplan’ın 1995 yılında ölümünden sonra oğlu Metin Kaplan yasadışı örgütün başına geçmiştir. Faaliyetlerini, yayın, bildiri, kitap ve kasetlerden oluşan propaganda malzemelerini ülkemizdeki kamu kurumlarıyla vatandaşlara posta yoluyla göndermek ve muhtelif adreslere bizzat dağıtmak suretiyle sürdürmektedir. Bu bildirimlerde, devletimize karşı cihat edilmesi gerektiğine yer verilmektedir.

Son dönemde örgüte yönelik başarılı operasyonlar düzenlenmiş olup, bu bağlamda; Cumhuriyetimizin 75’inci kuruluş yıldönümünü toplumca coşkuyla kutladığımız bir günde Anıtkabir ve İstanbul Fatih Camiine silahlı ve bombalı eylem yapmayı planlayan örgüte yönelik İstanbul ve Erzurum Emniyet Müdürlüklerince 29.10.1998 tarihinde gerçekleştirilen operasyonlarda bu eylemlere iştirak edecek örgüt mensupları silahlı ve malzemeleri ile birlikte eylem yapamadan yakalanmışlar ve muhtemel eylemleri engellenmiştir.

Öte yandan örgütün lideri durumundaki Metin Kaplan’ın 25.03.1999 tarihinde Almanya Federal Başsavcılığı’na tutuklanması sonrasında örgüt büyük ölçüde çöküntü içerisine girmiştir.

¹⁷⁸ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.136

4.4.4.5.2. İCB'nin Amaç ve Stratejisi

Örgütün amacı; Ülkemizdeki anayasal düzeni değiştirerek Devletin sosyal, siyasal, ekonomik ve hukuki nizamlarını, dini esaslara göre düzenlemek suretiyle birleşik İslam devletini kurmaktır.

Örgütün faaliyetleşme stratejisi şu şekildedir.

- Tebliğ
- Cemaatleşme
- Cihat

Yakın hedefi: Avrupa da yaşayan İslam kitlelerini bir çatı altında toplayarak Türkiye de ki demokratik düzene karşı mücadele etmektir. Genel hedefi ise önce Anadolu'da bir İslam devleti kurup, daha sonra tüm dünyada Müslümanları bir tek devlet yapısı altında toplamaktır.

4.4.4.6. EL KAİDE

4.4.4.6.1. Usame Bin Ladin ve El Kaide

Usame Bin Muhammed Bin Awward Bin Ladin, 10 Mart 1957 de Suudi Arabistan Riyad da doğdu. Ladin, 23 eşi olduğu bilinen ve bir helikopter kazasında ölen Muhammed Bin Ladin'in 54 çocuğundan biridir.¹⁷⁹ "Emir" olarak da çağrılan Ladin Cidde deki kral Abdülaziz üniversitesinde yüksek eğitimini tamamlamış, 1979 yılında mezun olan Ladin, aynı üniversitede işletme yönetimi mastırı da yapmıştır.

Dini yaşamı üniversite yıllarında tanıdığı Muhammed Kutub (İslamcı örgütlerin teorisyeni 1966 da idam edilen Seyyid Kutub'un kardeşi), Afgan Araplarının ideologları ve Filistinli akademisyen Abdullah Azam la gelişmişti.

Ladinle bir çok kez bir araya gelen Suriyeli gazeteci, El Cezire televizyonunu İslamabad muhabiri Ahmet Zeydan, Ladin'in "Arap ve İslam ülkelerinin tek başlarına bağımsız olmadıklarını ve olmayacaklarını, Arap ülkelerinin sınırlarının batı dünyası tarafından çizilerek Arap dünyasının bölündüğü, Arap ve İslam birliği

¹⁷⁹ Nezih Uzel, Canavar Sahibini Yedi, 2002-İstanbul, s.56

sağlandığı takdirde eskiden olduğu gibi yüzlerce yıl barış içerisinde yaşanabileceği” görüşlerine sahip olduğunu belirtiyor.

Ladin tarafından yayınlanan bildirimlerde de özellikle Arap yarımadasına vurgu yapılıyordu El Kaide'nin başlıca amacı Amerikalıları ve Amerikan etkilerini Müslüman ülkelerden özellikle Suudi Arabistan'dan dışarı atmak, İsrail'i yok etmek ve Ortadoğu da ABD güdümündeki yönetimleri devirmektir böylelikle Usame Bin Ladin Dünya da ki tüm Müslüman'ları bir araya getirerek, cihat etmek yoluyla, tek halife önderliğinde şeriat kurallarına göre yönetilen bir devlet kurmayı hedefliyordu. Usame bin Ladin 1998 yılında yayınladığı fetvada, Amerikan vatandaşlarını ve Yahudileri öldürmenin Müslümanlar için bir görev olduğunu, bu görevden kaçanın İslam dininden çıkacağını açıklamıştı.¹⁸⁰

4.4.4.6.2. El Kaidenin Anlamı Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

El Kaide Arapça, kaf-ayn-dal kökünden geliyor.(Ka'id) **Kamp** yada **ev** gibi merkez alınan bir **mekan**, bir **üs** anlamına gelebileceği gibi, evin altındaki temel anlamına da gelebilir. Bir sütunu destekleyen tabanı da anlatabilir, kural, ilke, akide, formül, yöntem, örnek yada izlek anlamına da gelebilir.¹⁸¹

El Kaide, öncelikle çeşitli İslam ülkelerinden Afganistan'a gidip, Sovyetler'e karşı savaşmış olan mücahitlerin oluşturduğu bir grup olarak ortaya çıkmış, Dünya El Kaideyi ilk olarak bu şekilde tanımıştır. Daha sonraları Bosna'da ve Çeçenistan'da ki savaşlarda da El Kaide kendini zaman zaman göstermiştir. Her ne kadar El Kaide buralarda savaşa da Dünya gündemine oturması 11 Eylül 2001 uçak saldırıları ile olmuştur. 110 katlı Dünya ticaret merkezinden saldırı sonucunda tam 450 bin ton enkaz çıkmıştır.¹⁸² Bu saldırı ile çoğu stratejistlere göre Dünya dengeleri yeniden değişmeye başlamış ve sıcak savaşlar farklılaşarak yeniden ortaya çıkmıştır.

¹⁸⁰ Mehmet Faraç, İki Kulelerden Galataya El Kaide Turka, Günizi Yayıncılık, Haziran-2004 İstanbul s.76-77

¹⁸¹ Jason Burke, El Kaide Terörün Gölgesi, Mart-2004 İstanbul, s.10

¹⁸² Nezih Uzel, Canavar sahibini yedi, 2002-İstanbul, s.22

11 Eylül saldırılarından sonra ABD Başkanı bu saldırının uluslararası bir terörizm olduğunu açıklamış ve bu terörizme destek veren tüm devletlerin terörist ülke ilan edileceğini ve bu devletlere karşı savaş ilan edilmesi gerekliliğini açıklamıştır.

ABD Başkanı George W. Bush, 11 Eylül saldırıları sonrasında yaptığı konuşmada düşmanı; “Global menzile sahip her terörist grup ve bunlara destek veren devletler” şeklinde tanımlamıştır. Bu örgütler ve devletler, Ussame bin Ladin’in El Kaidesi, Afganistan’daki Taliban, Mısır’daki İslami Cihat, Lübnan’daki Hizbullah gibi örgütlerle Saddam’ın Irak’ı başta olmak üzere İran, Libya, Suriye, Sudan, Somali gibi İslami rengi ve vurgusu baskın olan devletler olarak belirtmektedir.¹⁸³

Nitekim El Kaide terör örgütü lideri Ussame bin Ladin Aranan teröristler listesinin başında yer almış saklandığı anlaşılan Afganistan dan ABD kendisine iadesini istedi fakat Afganistan’ın yönetimine sahip olan Taliban grubunun bu isteği red etmesi üzerine ABD Afganistan’a savaş ilan etmiş El Kaide burada ABD güçlerine karşı Taliban grupları ile birlikte savaşmışlardır.

El Kaide ye destek veren ve barındıran Irak devleti ABD ile karşı karşıya kalmış ve ABD bu ülkede uluslararası terörizm destekçisi olarak ilan ettiği ve bulundurulması yasak olan nükleer savaş silahlarının Irak tarafından bulundurulduğunu savunarak savaş ilan etmiştir. ABD kendisine destek veren başta İngiltere ve diğer devletler olmak üzere Irak’a girerek Irak devlet lideri Saddam Hüseyin ABD güçlerince yakalanmış ve buradaki yönetime son verilmiştir. Fakat El Kaide günümüzde buradaki savaşına devam etmektedir. Günümüzün El Kaide’si ise artık bir ilişki ağı, bir sürü terör örgütünü birleştiren bir üst örgütlenme ağı konumundadır. İspanya’daki son tren faciası buna bir örnektir.

15–20 Kasım 2003 tarihlerindeki El Kaide terör örgütü militanlarının İstanbul’da sinagoglara, İngiltere konsoloslughuna ve HSBC bankası genel müdürlüğüne yaptıkları bombalı terörist eylemlerinde 57 kişinin ölümüne, 646 kişinin de yaralanmasına ve olay yerlerinde bulunan binlerce insanımızın şok

¹⁸³ Ahmet Özer, 11 Eylül ABD Türkiye ve Küreselleşme Mayıs-2003, İstanbul s.49

geçirmesine yol açmıştır. Bu saldırılar Türkiye'nin bugüne kadar hiç görmediği yeni bir terör biçimi karşısında olduğunu göstermiştir.

4.4.4.6.3. El Kaide'nin Amaç ve Stratejisi:

El Kaide amacını şöyle tanımlamaktadır: İslam ülkeleri fiilen işgal altında. Hıristiyan-Yahudi işbirliğiyle, İslam'ın gelişmesi engelleniyor. İslam topluluklarının yaşadığı bütün topraklar kutsaldır. Bu topraklar yabancıların işgalinden ve onlara ulaşılık eden İslami olmayan laik hükümetlerden, rejimlerden temizlenmelidir. Bunun için **cihat** lazımdır.

Yapılan bir araştırmaya göre Dünya üzerinde 55 Müslüman ülke bulunmakta ve bu ülkelerin toplam nüfusu 1.3 milyar (Dünya nüfusunun %22'si) olup Dünya milli gelirinden aldıkları pay %3.8, ortalama kişi başına milli gelir (KBMG) 2.599 dolardır. (Bu arada bazı ülkelerde KBMG şöyledir: Brunei 24.630 dolar, Kuveyt 19.020 dolar, Katar 12.500 dolar, Birleşik Arap Emirlikleri 16.060 dolar, bunların yanında Afganistan 160 dolar, Benin 380 dolar, Çad 200 dolar, Yemen 380 dolardır. Müslüman ülkelerin %90'ı bu ikinci grupta yer almaktadır.)

Buna karşılık Dünya üzerinde 110 Hristiyan ülkede 2 Milyar civarında bir nüfus (Dünya nüfusunun %33'ü yaşamakta ve bunlar Dünya milli gelirinin %68.4'ünü ellerinde bulundurmaktadır. Bu ülkelerde kişi başına milli gelir Müslüman ülkelerin üç katıdır (7.750 dolar). Yani Dünyadaki her 100 doların 3.8'i Müslümanların 68.4'ü Hristiyanların oluyor. Bu durum çarpık bir dengesizliğin ötesinde, çatışmalara gebe bir durumu da sergiliyor. Huntington her ne kadar ekonomik yapıyı fay kırıklarının bir belirleyicisi olarak ileri sürmüyorsa da gerçek hayatta insanların ve toplumların yaşamlarını belirlemede ekonominin önemli bir rol oynadığı da bir gerçektir.¹⁸⁴

El Kaidenin dünya görüşü ise kısaca, **Muhammed İbni Abdülvehhab** tarafından ortaya konulan **Vahhabilik** çerçevesinde "**Cihad**" olarak tanımlanmakta Selefilik akımı Vahhabiliğinde dinsel kökenini oluşturmaktadır.

¹⁸⁴ Ahmet Özer, a.g.e. s.52

4.4.4.6.3.1. Selefilik

Selefilik en kısa anlatımıyla İslam dünyasının tarihteki kökten dinci ana akımlarından biri olarak nitelenmektedir. İlk kurucusu **Ahmet Bin Hanbel** dir. İbn Teymiyye'nin düşüncelerine yeni fikirler eklemiş ve 14. yüzyılda güçlenen selefiligi, şu an Dünya Müslümanlarının %12 si benimsemektedir¹⁸⁵.

Selefilik sadece kendilerinin izlediği çizginin kuran yolu olduğuna inanmaktadırlar. Bu düşüncenin mimarları ve destekçileri akıl ve bilimle ilgili yorumlara kesinlikle karşı çıkmaktadır.

Bu ideolojinin destekçileri yüzyıllar boyunca her türlü modernleşmeyi dinden sapma olarak yorumlayarak karşı çıkmaktadır. Bu düşünce yapısında beslenen gruplar ideolojiyi tüm Dünyaya yaymak için şiddeti kullanmaktan kaçınmamaktadır. Terörün küreselleşmesi birazda El Kaideye yön veren selefliğin vatan, millet, toprak gibi kavramları yok saymasından kaynaklanmaktadır. Selefilik dört hak mezhebi kabul etmedikleri için dini yanlış yorumlamakla suçlanmakta selefilik ise mezhepleri kabul edenlerin günah işlediğini düşünmektedirler.

Suudi Arabistan, Türkiye de özellikle Antalya, Ankara, Kayseri, Konya ve Gaziantep'te örgütlenen cihat aşamasındaki “Selefilik” adlı şeriatçi gruba parasal kaynak sağlamakla da suçlanmaktadır.¹⁸⁶

Selefilik Türkiye sorumlusu olduğu bilinen **Ebu Said El Yarpuzi** adlı **Mehmet Balcıoğlu** Antalya Akseki de yakalanarak cezaevine konmuştu, yine Gaziantep ve Ankara da yapılan operasyonlarda yakalanan selefiliklerin Afganistan da ki savaşa katıldıkları ortaya çıkmıştır.

4.4.4.6.3.2. Vahhabilik

Muhammed bin Abdülvehhab, İbn-u Teymiyye'nin eserlerinden etkilenmiş ve bu eserlerdeki hususları kendine göre yeniden yorumlayarak eserlerdeki katı

¹⁸⁵ Mehmet Faraç, a. g. e. s.99–100

¹⁸⁶ Mehmet Faraç, a. g. e. s.99

tutumları daha da sertleştirmiş kendine göre sonuçlar ortaya çıkarmıştır. Bu yorum daha sonraki yıllarda vahhabilik olarak ortaya çıkmıştır. Kısaca vahhabilik selefilik üzerine inşa edilmiştir.

Vahhabilik mezhebinde kuran ve sünnet dışında dinsel ve hukuksal kaynak kabul edilmemektedir. Diğer mezheplerde benimsenen akılcı yöntemler geçersiz sayılmaktadır.

Suudi Arabistan Selefilik'in devamı olan vahhabiliği resmi mezhep olarak benimsemekte ve burada yaşayan topluluklara vahhabi yada vahhabiye denmektedir.

Afganistan'a gidip, bomba yapmak, hedefi tahrip etmek ve suikast düzenlemek gibi resmen savaş eğitimi almak için Türkiye'den 350 kadar kişinin gittiği, Bunların çoğunun da Güneydoğu Anadolu'dan, bir kısmı da Karadeniz'den gittikleri tahmin edilmektedir.

Zaman Gazetesinin bir haberinde "24 Temmuz 2004 tarihinde kaçırıldığı belirtilen Irak'ta ABD güçlerine hazır yemek sağlayan Türk firmasının işçisi Murat Yüce, **Musab El Zarkavi** grubuna bağlı **Tevhid ve Cihad** örgütü tarafından öldürülen ilk Türk rehine oldu. Yüce'nin infaz görüntülerinin yer aldığı kasetin başında, başka bir kişi tarafından Türkçe söylenen, "Önce o başlasın?" şeklindeki ifade ise kafaları karıştırdı. Söz, ekranda yer almayan bir kişi tarafından zikrediliyor. Bunun başka bir rehineye mi, yoksa örgüt üyesi bir Türk'e mi ait olduğu anlaşılamadı. El Kaide'nin lideri Usame Bin Ladin'in sağ kolu olduğu belirtilen Ebu Musab El Zarkavi'ye bağlı Tevhid ve Cihad örgütü, Irak'taki saldırıların arkasındaki başlıca grup olarak gösteriliyor" denilmektedir.¹⁸⁷

İstanbul da ki 15-20 Kasım saldırılarından sonra İstanbul emniyet Müdürlüğü Terörle Mücadele Şubesi görevlilerince yapılan operasyonlarda eylem emri veren şahıslardan birçoğu yakalanarak incelendiğinde bu militanların bir çoğunun daha önce Türkiye'de Selefi adı verilen ağır din eğitiminden geçtiği ortaya çıkmaktadır. İslam'ı fanatikçe yorumlamaktadır. Bu kişilerin hepsi genelde dindar bir aileden

¹⁸⁷ Salih Boztaş, Ersan Temizel; Ankara, Kayseri, Zaman Gazetesi 03.08.2004

gelmekte ve daha çocuklukta dinsel eğitimden geçtikleri yapılan mülakatlarda anlaşılmaktadır. Selefi din eğitiminin sonucunda da dinciliği, yani dini bir siyasal doktrin haline getirerek eylem yapmayı ve o doktrin çerçevesinde bir din devleti kurma fikrini benimsemekte. Büyük İslam devleti adına topluma savaş açtıkları anlaşılmaktadır

Selefilik eğitimini Suudi Arabistan'ın finanse ettiği, öğretmenliğini Mısırlı, Pakistanlı, Cezayirli, Ürdünlü hocaların yaptığı bir eğitim olduğu anlaşılmakta, Türkiye de bunlar kendilerini cihadı diye tanımlamaktadır. Selefi anlayış bütün İslam ülkelerine yayılmış durumdadır.¹⁸⁸

Son bombalamalarda yakalananların ifadelerinden şu sonuçlar çıkmaktadır, Selefi'likle topluma yabancılaşmışlar, İçlerinde müthiş bir kara boşluk var ve bu boşluk her şeyi kendi hayatlarını bile yok sayıyor, eylemlere insanları öldürmek diye bakmamakta, çünkü mücadele ettiği şeyi kafir olarak görmekte ve kafiri öldürdüklerini düşünmektedirler. Canlı bomba olmaya da intihar diye bakmamakta, kendini din adına feda ettiğini düşünmektedirler.

4.4.4.6.4. El Kaidenin Maddi Kaynakları

El Kaide'nin finansmanının büyük bir bölümünü Ladin'in kişisel serveti ve ticari geliri oluşturmaktadır. Ladin Arap ülkelerinde zengin politikacılarla iş anlaşmaları yapmış ve bir dizi büyük projelerde daha önceleri çalışmıştı. Bu dönemlerde ulusal islami cephenin bazı üst düzey yetkililerinin de katıldığı bir ortaklıktan oluşan Hartum daki El Şemal İslam bankasına 50 milyon dolar yatırmış ve Vadi el Akik adlı bir holding şirketini kurarak kısa zamanda Sudan'ın en önemli ihraç maddeleri olan mısır, ayçiçeği, ve susam olan yatırımı kurmuştur.¹⁸⁹

Usame Bin Ladin'in diğer yatırımlarının emlak yönetimi, deniz taşımacılığı, kamu hizmetleri, inşaat, bankacılık, ilaç, nakliye ve tarım ürünleri olduğu bazı kaynaklarda geçmektedir.

¹⁸⁸ Neşe Düzel, 350 El Kaide Militanı Türkiye'de, Radikal Gazetesi 31.05.2004

¹⁸⁹ Simon Reeve, Yeni Çakallar Remzi Yusuf Usame Bin Ladin ve Terörizmin Geleceği, Everest Yayınları, Aralık-2001 İstanbul s.245-246

Bunların dışında cami, okul ve yardım kuruluşlarının bağışları, zekat paraları Suudi Arabistan gibi Ortadoğu da ki petrol ülkelerindeki zengin bazı iş adamlarından elde edilen gelirlerden oluşmakta ve örgütün mal varlığının 5 milyar dolar civarında olduğu tahmin edilmektedir.¹⁹⁰

4.4.4.6.5. Türkiye'yi El-Kaide'nin Hedefi Haline Getiren Dört Neden Şunlardır.

- İsrail'le 1996 yılında imzalanan savunma işbirliği anlaşması ve Türkiye'nin bölgede İsrail'in tek gerçek müttefiki olması
- ABD yönetimi tarafından Müslüman bir ülke olan Türkiye'deki cumhuriyetçi laik rejimin diğer Müslüman ülkelere örnek olarak gösterilmesi
- El Kaideye göre İslami olarak düşünülen ve hükümet olan AK Parti'nin, İslam referansını siyasi literatür de kullanmaması ve batıya yönelmesi
- Türkiye'nin ABD'nin yakın müttefiki olarak Irak'a asker gönderme kararı.

4.4.4.6.6. El Kaide'nin Sorumlu Olduğu Saldırıları

Tablo.4.2. El Kaide'nin saldırıları kronolojisi

•11 Eylül 2001

El Kaide üyelerinin kaçırdığı iki yolcu uçağı, New York'ta bulunan Dünya Ticaret Merkezi'nin ikiz kulelerine çarparak binlerce insanın ölmesine ve binaların yerle bir olmasına neden oldu.

•11 Nisan 2002

Tunus ve Suudi Arabistan'da da El Kaide mensupları hala varlıklarını sürdürüyor. 11 Nisan 2002 de Tunus'un Cerba adasındaki sinagoga düzenlenen saldırıda 18'i Alman 21 kişi öldü. Saldırının El Kaide işi olduğu açıklandı.

•12 Ekim 2002

Dünya Endonezya'daki İslami hareketlerin gücünü 12 ekimdeki Bali saldırısıyla öğrendi. Diskotekte patlayan bomba çoğu batılı 202 kişiyi öldürdü. Saldırıyı gerçekleştirenler El Kaide ile bağlantılı Cemaati İslami ve Leşkeri Cihad

¹⁹⁰ Mehmet Faraç a. g. e. s.77,82-83

örgütleri mensuplarıydı.

●28 Kasım 2002

El Kaide bazı ülkelerde ise aracısız çalışıyor. 28 Kasım 2002 de Kenya da İsraili turistlerin kaldığı otele yönelik saldırıyı El Kaide üstlenmişti. 16 kişinin öldüğü saldırılar Bali saldırılarının devamı gibiydi.

●12 Mayıs 2003

El Kaide 12 Mayıs 2003 de Suudi Arabistan'ın Riyad kentinde Amerikalıların kaldığı bir siteye intihar saldırısı düzenledi. 34 kişinin öldüğü saldırı, ABD Dışişleri Bakanı Colin Powell'ın ziyaretine denk geldi.

●16 Mayıs 2003

Fas'ta ise El Kaide sempatizanı Selefıya Cihadiya örgütü öne çıkmıştır. 16 Mayıs 2003'te Kazablanka kentinde örgütün dört ayrı yerde düzenlediği intihar saldırılarında 12'si terörist 41 kişi ölmüştü.

●5 Ağustos 2003

Endonezya'nın başkenti Cakarta da Mariotte Otel'e 12 kişinin öldüğü bir saldırı düzenlendi. Eylemcilerin Afganistan ve Pakistan da eğitim gördüğü belirlendi.

●8 Kasım 2003

Riyad da 17 kişinin öldüğü bir başka saldırı meydana geldi. Bunun üzerine Suudi hükümeti El Kaide'ye yönelik operasyonlar başlattı.

●15 Kasım 2003

İstanbul da ki Neve Şalom ve Beth İsrail sinagoglarına düzenlenen bombalı intihar saldırılarında 23 kişi yaşamını yitirirken, 303 kişi ise yaralandı.

●20 Kasım 2003

İlk saldırılardan sadece beş gün sonra, İstanbul da, İngiltere Başkonsolosluğu ile HSBC Bankasını hedef alan iki ayrı bombalı saldırı daha gerçekleştirildi. Aralarında İngiltere'nin İstanbul Başkonsolosu Roger Guy Short'un da yer aldığı 27 kişi hayatını kaybederken, 450'den fazla kişi ise yaralandı. Biyat El İmam örgütüne mensup Türk intihar saldırırganlarının, Irak'taki Ensar El İslam ile bağlantılı olduğu saptandı. Türk Hizbullah'ının da El Kaide ile bağlantılı olduğu tahmin ediliyor.

•11 Mart 2004

Son olarak İspanya'nın başkenti Madrid'te 192 kişinin ölümüne neden olan tren saldırısını da El Kaide örgütü üstlendi.

4.4.5. Bölücü Unsurların Genel olarak Amaçları ve Hedefleri

Ülkemizdeki bölücülük faaliyetlerini 1800'lü yıllara kadar dayandırmak mümkündür. Bu dönemdeki bölücülük faaliyetleri ve Kürt isyanlarının dış sebepleri, İngiliz, Fransız ve Rus kışkırtmaları iç sebepleri de, zorunlu askerlik ve vergi olayıdır.

Prof Dr. Abdülhakuk Çay polis dergisinde yazdığı bir makalesinde Kürt bölücülüğü ile ilgili şunlara yer vermektedir. “Kürdolojinin babası olarak nitelendirilen **Vilademir Minorsky** “Kırti” kelimesi ile Kürt kelimeleri arasında bağlantı kurarak gürcülerin atası olması muhtemel Kırti denen topluluklarla Kürtlerin akraba olabilecekleri hatta kürtçenin Çerkez dillerine yakın olabileceği tezini ortaya atmıştır. Başka bir tezde Urartuların o zamanki söyleniş tarzı olan “Khalid” kelimesinden hareketle Kürtlerin atası olabileceği yada Medlerin Kürtlerin atası olabileceği veyahut Perslerin Kürtlerin atası olabileceği gibi çok çeşitli iddialar ortaya atılmış böylece bir Kürt eski çağı yaratılmaya çalışılmıştır.”¹⁹¹

Kürtlerin %34'ünün Türkiye de, %26 sının İran da %24 ünün Irakta, %8'inin Suriye de, %5'inin de Rusya da bulunduğu bilinmektedir.¹⁹²

¹⁹¹ Abdülhakuk Çay, ‘Türkiye de Bölücülük ve Azınlık İrkçılığı’, Polis dergisi yıl:1995 sayı:4 s.5-6

¹⁹² Abdülhakuk Çay, a.g. d. s.3

1968’li yıllar ve sonrasında Kürt Milliyetçiliği ile Marksist-Leninist düşüncelerin sentezinden oluşan ideolojik fikirleri benimseyenlerin, 1969 yılından itibaren Doğu Devrimci Kültür Ocakları (DDKO) ismiyle dernekler kurdukları ve bu derneklerin içerisinde faaliyetlerini yürüttükleri görülmüştür. Üniversiteli gençliğin, Özellikle de doğu kökenli gençlerin örgütlendikleri DDKO’nun en belirgin Özelliği, 1970’li yıllardan itibaren, gelişen Marksist-Leninist Kürt hareketleri için fikir ve kitle zemini hazırlamış olmasıdır.

Bölücü unsurlar; Türkiye Cumhuriyetini parçalamak Doğu ve Güneydoğu Anadolu da kendilerince belirlenmiş olan bölgelerde bağımsız bir devlet kurulmasını amaçlamaktadır.

Bağımsız bir devlet kurulması için takip edilecek yol konusunda mevcut bölücü örgütlerin benimsedikleri ideolojilere ve esas aldıkları mücadele yöntemlerine göre farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Ancak genelde Marksist-Leninist ideoloji ağırlık kazanmaktadır. Bölücü örgütler amaçlarına ulaşmak için; Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerinde yaşayan ve kendilerince ayrı bir ırk olarak nitelendirilen bölge halkının bir kısmına bu bilincin verilmesi, buna bağlı olarak Leninist ilkeler doğrultusunda eğitilerek bilinçlendirilmesi, bu aşamanın ardından kendi öz örgütlerini oluşturarak, bölge halkının savaşacak haline getirilmesi ve son dönemde verilecek halk savaşı ile komünist ve ayrı bir devlete kavuşturulması, şeklinde bir strateji izlemektedirler¹⁹³.

Sürekli şekilde tek anti-komünist grup oldukları temasını işleyerek, bütün eylemlerini milliyetçiliğin gereği olarak savunmak ve propagandasını yapmaktır.

“Böl ve Yönet” Stratejisi günümüzde ülke bütünlüğünün parçalanmasında en çok kullanılan yöntemdir. Bu stratejinin uygulanmasında hedef alınan toplum kesitleri şunlardır; Öğrenciler, işçiler, memurlar, azınlıklar, etnik gruplar, mezhep grupları, silahlı kuvvetler mensupları, güvenlik kuvvetleridir.¹⁹⁴

Şiddet eylemleri dahil olmak üzere muhtelif motiflerle kazandıkları taraftarları

¹⁹³ Türkiye de Anarşi ve Terörün sebepleri ve Hedefleri a.g.k. s.58

¹⁹⁴ İlhan Akbulut “Bölücülüğün Tasnifleri” Türk İdare Dergisi yıl: Mart-1994 sayı:402 s.142-143

ile devlet yönetimine hakim olmak ve bu dönemden sonra karşı güçleri tamamen tasfiye etmektir.

Bu bölücü örgütler PKK, TKSP, KUK, RNK, KOİP, KAWA dır. Fakat PKK dışındaki diğer bölücü örgütlerin bu güne kadar çok önemli bir yer tutan eylemi meydana gelmemiştir

4.4.6. Bölücü Unsurların Oluşumları ve Yapıları

4.4.6.1. PKK (Kürdistan İşçi Partisi)

4.4.6.1.1. Örgütün Tarihi Gelişimi ve Yaptığı Eylemlerle Adını Duyurması

Terör örgütü PKK, Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğrencilerinden Abdullah Öcalan ve arkadaşları tarafından, önce bir arkadaş çevresi şeklinde oluşturuldu

1974 yılında Ankara Yüksek Öğretim Derneği (AYÖD) içerisinde faaliyet gösteren Abdullah Öcalan ve arkadaşları tarafından Ankara'nın Tuzluçayır semtinde yapılan bir toplantıda örgütün ilk temelleri atılmıştır.

1975 yılına kadar ideolojik alt yapı ve öncü kadro oluşturma faaliyetlerini yürüten Öcalan, 1976 yılından itibaren de arkadaşlarıyla birlikte Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde faaliyetlerine başlamıştır. Bu dönemde özellikle öğrenci gençlik kesiminin yoğun olduğu, Marksist-Leninist ve bölücü düşüncelerin rahatlıkla tartışıldığı iller tercih edilmiştir. Öcalan bu tercihte, ilk etapta örgüte bilinçli kadro kazandırmanın rol oynadığını ifade etmektedir.

1977 yılı sonlarında **“Kürdistan Devriminin Yolu”** isimli bir broşür yayınlayan Abdullah Öcalan, grubunu fiilen silahlı mücadele içerisine sokmuş 27-28 Kasım 1978 tarihinde Diyarbakır'ın Lice ilçesine bağlı Fiş (Ziyaret) köyünde başkanlık ettiği toplantıda örgüt tüzüğünü hazırlayarak **“Partiya Karkeren Kürdistan- Kürdistan işçi Partisini”** kurmuştur¹⁹⁵.

12 Eylül 1980 Askeri harekatı ile birlikte PKK diğer terör örgütlerinde olduğu

¹⁹⁵ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.137

gibi birçok elemanını yurtdışına göndererek Suriye ve Suriye'nin kontrolündeki Lübnan topraklarında kendilerine tanınan imkanları değerlendirmek suretiyle, uzun bir dönem teorik ve pratik alandaki eksikliğini tamamlamaya çalışmıştır. Bu faaliyetlerinin yanı sıra Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde dış kamuoyuna yönelik yayın yolu ile propaganda faaliyetleri ve yurtdışında bulunan Kürt kökenli vatandaşlar içerisinde eleman temin etme faaliyetlerine yönelmiştir.

1984 yılına kadar militanlarına teorik, siyasi ve silahlı eğitim veren terör örgütü PKK, aynı yıl silahlı aparatı olan Kürdistan Kurtuluş Birliği (HRK)'ni kurmuş ve ülkemize yasadışı yollardan soktuğu militanlar vasıtasıyla, 15 Ağustos 1984 tarihinde, Eruh ve Şemdinli ilçelerimize yönelik silahlı baskınlar düzenleyerek, Türkiye Cumhuriyetine karşı eylemlere başladığını ilan etmiştir.¹⁹⁶ 30 Ekim 1986 tarihinde HRK'nin yerine **Kürdistan Ulusal Kurtuluş Ordusu (ARGK)** adlı silahlı mücadele birimini kurmuştur

PKK silahlı biriminin yanında, öğrenci, gençlik, işçi, memur gibi halk kesimlerinden destek alarak bu kesimlerden eleman kazanabilmek, yurtiçi ve yurtdışında siyasi faaliyetlerde bulunabilmek amacıyla, 21 Mart 1985 tarihinde **Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi (ERNK)** adında bir örgüt kurmuştur.

1987 yılından itibaren bölge halkına yönelik uyguladığı yoğun terör eylemleri ile halkın direncini kıran örgüt, böylece bir yandan eleman teminini kolaylaştırırken bir yandan da manevra alanını genişletmiştir. 1988 yılı, içerisinde hizipleşmelerin yaşandığı bir yıl olmuş özellikle Avrupa faaliyetlerini yürüten kesimler hizipleşerek örgüt yönetimine karşı çıkmaya başlamışlardır. Abdullah Öcalan ise hizipçileri ihanetle suçlayarak çeşitli infazlar gerçekleştirmiş neticede kontrolü tekrar ele almıştır. Ağustos 1990 tarihinde meydana gelen Körfez krizi, örgüt üzerinde önemli etkilerde bulunmuştur. Başlangıçtan itibaren Kuzey Irak geri cephe olarak planlanırken, bu tarihten itibaren bölgede faaliyetleri giderek yoğunlaşmıştır.

PKK, 1990'lı yıllar ile birlikte "Genel Ayaklanma" başlatma, "Kürdistan Ulusal Kurtuluş Meclisini" toplama ve Savaş Hükümeti ilan etme gibi hedeflere

¹⁹⁶ Necati Alkan, a.g.e. s.91

yönelmiştir¹⁹⁷.

Terör örgütü PKK Bölgede kendisine yardım etmeyen, yataklıktan kaçınan, kanunlara saygılı vatandaşların yaşadığı kasaba, köy ve mezraları basarak burada yaşayan insanları katletmektedir. Bu insanların çoğu yaşlı, kadın ve çocuklardan oluşmaktadır. Bu yolla terör örgütü 10.000'e yakın çocuğu öksüz ve yetim bırakmıştır.¹⁹⁸

Terör örgütü PKK, güvenlik güçlerinin 1992 yılı içerisinde Kuzey Irak'a düzenlediği hareket sonucunda askeri ve siyasi alanda krize girmiştir. Bu krizden kurtulmak için de tek yanlı silah bırakma girişimini bir çare olarak görmüş, ancak bu girişimden de bir sonuç alamamıştır. Silahlı propaganda faaliyetleriyle arzuladığı halk desteğini alamayan örgüt, sıkışmışlığını aşmak, halkın desteğini kazanabilmek, kendisinin Kürt halkının temsilcisi olduğu imajını vermek ve uluslararası diyalog zemini oluşturmak amacıyla, siyasi faaliyetlere ağırlık vermeye başlamıştır.¹⁹⁹

1993-1994 yıllarında ise istikrarsız çıkışlarıyla varlığını duyurmak isteyen örgüt, güvenlik kuvvetlerinden üst üste yediği darbeler paralelinde tıkanıklığa girmiş düştüğü tıkanıklığı aşmak amacıyla da şiddet eylemlerini bu defa "Türkiyelileşme" politikaları çerçevesinde Karadeniz ve Akdeniz'e kaydırmaya başlamış, 1995-1996 ve 1997 yılı başlarına kadar da bu bölgelerde işbirliği yaptığı sol terör örgütleriyle birlikte eylem koymaya ve yapılanmaya çaba göstermiştir. Ancak bu bölgelerde de istediği açılımı yapamayan, üstelik örgütün 2. adamı pozisyonundaki Şemdin Sakık'ın 13.04.1998 tarihinde yakalanarak adalete teslim edilmesi örgütte önemli oranda psikolojik çöküntüye sebep olmuş çözülme sürecini hızlandırmıştır.²⁰⁰

Terör örgütü PKK'ya karşı silahlı mücadelenin yanında, diplomatik mücadeleye de ağırlık veren Türkiye, 20 yıl boyunca PKK'nın faaliyetlerine açıktan destek veren Suriye ye karşı psikolojik bir yaptırım uygulamıştır. Bunun sonucunda, 20 Ekim 1998 tarihinde imzalanan Adana Antlaşması ile Suriye, PKK'nın terörist bir

¹⁹⁷ Sabri Dilmaç, a.g.k. s.188

¹⁹⁸ Demokrasi, İnsan Hakları ve Terör Üçlüsünde Türkiye Türk Demokrasi Vakfı Yayını 2.baskı (yıl belirtilmemiş) s.8-9

¹⁹⁹ Necati Alkan, a.g.e. s.92

²⁰⁰ Gürol Korkmaz, a.g.e. s.139

örgüt olduğunu kabul ederek, örgüt başı Öcalan'ı ülkesinden çıkarmak zorunda kalmıştır. Suriye'den kaçarak önce Rusya'ya, ardından da İtalya'ya sığınan Öcalan'ı İtalya Türkiye'nin iade talebini reddetmişti.

Bölücü terör örgütü başını Türkiye'ye vermeye yanaşmayan başından da bir türlü atamayan İtalya devlet başkanı D'Alema Apo'ya İtalya tarafından sığınma verilmeyeceğini açıklamış sorun büyümeye başlayınca da Apo'nun 16 ocak 1999 günü İtalya'yı terk ettiğini bildirmişti.²⁰¹

Öcalan en son gittiği Kenya da güvenlik güçlerimiz tarafından başarılı bir operasyon sonucunda yakalanarak 16 Şubat 1999 tarihinde Türkiye'ye getirilmiştir.

40 bin insanımızın katliamına sebebiyet veren Abdullah Öcalan'ın yargılanması kapatıldığı İmralı adası cezaevinde günümüzde hala devam etmektedir.

11 Eylül 1973 den 11 Mart 1990'a kadar diktatörlüğü süren Şili'nin eski başkanı General Augusto Pinochet Scotland Yard tarafından yakalandığında da işkence ve soykırım suçlarından yargılanmış yargılaması 2001 yılına kadar sürmüştü.²⁰² Öcalan'ın yargılanması bu kadar uzun sürmedi fakat bu yargılama da alınan sonuç kamu vicdanında yeterli görülmemektedir.

Öcalan'ın yurda gelmesiyle boşluk psikozuna düşen örgüt, bu psikozu kendi güdümündeki başta MED TV olmak üzere medya aracılığıyla eylem çağrılarında bulunarak atmaya çalışmış ve bu çağrılar örgüt militanları üzerinde yurtiçinde ve yurtdışında gösteri ve yürüyüşleri, elçilik binalarına saldırılar, işgaller, kamuya ait araçlara molotof kokteylli saldırılar, araç yakmalar, canlı bombalar şeklinde eylemlere yönelmelerine neden olmuştur. Nitekim İstanbul da ki Mavi Çarşıya molotof kokteylli atma, Atrium ve Carusel alışveriş merkezlerini, bombalama eylemleri, bu dönemde gerçekleştirilmiştir. Bu arada ülkemizin uluslararası alanda gösterdiği gayretler sonucu bu eylem çağrılarında kullanılan MED TV'nin 22.03.1999 tarihinde kapatılması bu tür eylemlerde de belirgin bir düşüşü beraberinde getirmiştir.

²⁰¹ Apo'nun sonu Türkiye'nin Zaferi, 152 Günlük Amansız Takibin Fotoromanı, Tempo Dergisi, 25 Şubat 1999

²⁰² Ariel Dorfman, Terör Cininin Kovulması, Eylül-2003 İstanbul, s.128

Öte yandan Öcalan'ın yakalanması sonrası örgütte liderlik kavgaları da baş göstermiş, liderliğe aday Cemil Bayık ve Osman Öcalan tarafları arasında çatışmalar çıkmış bu sebeple Bayık taraftan 11 kişi öldürülmüştür.

Terör Örgütü PKK, Öcalan yakalandıktan sonra 02-23.01.2000 tarihleri arasında Olağanüstü 7. Kongresi'ni gerçekleştirerek, aldığı bazı kararları, 09.02.2000 tarihinde bir bildiri ile kamuoyuna duyurmuştur. Alınan bu kararlarda, **“Demokratik Cumhuriyet ve Barış Projesi”** adı altında yeni bir program oluşturulduğu ve bununla Kürt sorununun çözülmesi için, Türkiye'nin demokratik dönüşümünün sağlanması amaçlandığı ifade edilmektedir. Ayrıca Örgüt, 10.04.2002 tarihinde düzenlediği 8. Kongresi'nde, terörist örgüt imajından kurtulabilmek için, İsmi **Kürdistan Özgürlük ve Demokrasi Kongresi (KADEK)** olarak değiştirmiştir. Örgüt, değiştirdiği ismi ve geliştirdiği yeni stratejileriyle yasal zeminlerde siyasi faaliyetlerine ağırlık vermiştir. Bu çerçevede, mevcut yada yeni kurduğu dernek, vakıf, sendika, parti ve yayın organı gibi kuruluşlarla Kürtçülük propagandasını yurtiçi ve yurtdışında yapmaya devam etmiştir.

PKK(KADEK) 26 Ekim 2003 yılında yaptığı ikinci kongresinde bir kez daha isim değişikliğine giderek **KONGRA-GEL (Kongreye gelen Kürdistan–Kürdistan Halk Kongresi)** adını almıştır.

RAF(F.Alman Kızıl Ordu Fraksiyonu) ve Tamil gerillaları üyeleriyle yakın ilişki kuran PKK, ETA (Bask Yurdu ve Özgürlüğü), IRA (İrlanda Kurtuluş Ordusu), İtalyan kızıl tugayları ve Action Direct (Dolaysız Eylem) gibi örgütlerle de temas halindedir.²⁰³

4.4.6.1.2. PKK'nın Amaç ve Stratejisi

Terör Örgütü PKK'nın amaç ve stratejisini, lideri Öcalan'ın yakalanmasından sonra geliştirdiği yeni stratejiler çerçevesinde (1978–1998) Dönemi ve (1998 ve sonrası) Dönemi şeklinde ikiye ayırmak mümkündür.

²⁰³ Türkiye ve Terör Güvenlik ve Yargı Muhabirleri Derneği no:1 1990Ankara s.16 (Yarı açık cezaevi matbaası)

(1978-1998) Dönemi: PKK terör örgütü kuruluşunun ilk günlerinden beri bölgede Marksist-leninist bir devlet kuracaklarını açıklamaktadırlar.²⁰⁴ Marksist-Leninist ilkeler doğrultusunda Türkiye'nin Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerini de içine alacak şekilde Suriye, İran ve Irak topraklarının bir kısmını içeren, Bağımsız Birleşik Demokratik bir Kürdistan devleti kurmaktır. Stratejisini, Ulusal Demokratik Halk Devrimi olarak adlandıran örgüt, mücadele yöntemi olarak, Uzun Süreli Halk Savaşını benimseyerek, stratejik savunma, stratejik denge ve stratejik saldırı şeklinde bir yol izlemiştir. Bu halk savaşını yürütebilmek için de, **Parti-Cephe-Ordu** yani PKK-ERNK-ARGK şeklinde örgütlenmiştir.

(1998 ve sonrası) Dönemi: Türkiye'nin üniter bütünlüğü içerisinde Türk-Kürt ortaklığını sağlayabilmektir. Örgüt, bu amacını gerçekleştirebilmek için stratejisini, **siyasal mücadele** şeklinde değiştirmiştir. Bu mücadele yöntemi, yasal zeminlerde yürütülen her türlü faaliyeti kapsamaktadır.

4.4.6.1.3. PKK'nın Gençlik Örgütlenmeleri

Terör örgütü PKK, gençliği kazanmak için faaliyetlerini 25 Ekim 1987 tarihinde kurduğu Kürdistan Gençler Birliği (YCK) adlı örgüt vasıtasıyla yürütmektedir. YCK, Özellikle 1991 yılından sonra üniversitelerde örgütlenme faaliyetlerini hız vererek, kazandığı elemanları kırsal alana göndermiştir. Örgütün, 02-23 Ocak 2000 tarihleri arasında gerçekleştirdiği 7. Olağanüstü Kongresi ile, bünyesinde faaliyet gösteren alt örgütlenmelerin Demokratik Cumhuriyet ve Barış Projesi kapsamında yeniden yapılandırılması yönünde kararlar aldığı bilinmektedir.

Bu çerçevede örgütün, üniversitelerde, PKK'yı çağrıştırmayacak şekilde fikir, sanat ve felsefe kulübü, öğrenci derneği görüntüsü altında örgütlenme çabası içerisinde bulunduğu da gözlenmektedir.

4.4.6.1.4. PKK'nın Legal Kuruluşları

Propagandif kitlesel eylemleri yönlendirmek, işçi, memur, öğrenci

²⁰⁴ Terör Örgütü PKK'nın Gerçek Yüzü (Gazeteciler Cemiyeti Yayınları) yayın no:37 Şubat-1994 Ankara s.19

kesimlerinden PKK'ya eleman kazandırmak için PKK'lı veya PKK'ya sempatican kişilerce yurt içinde aşğıdaki kuruluşlardan faydalanmaktadır.

- Kürt Enstitüsü
- Kürt Kültür Vakfı
- YKD (Yurtsever Kadınlar Derneği)
- Yukarı Mezopotamya Kültür Merkezi
- Amed Kültür Merkezi
- Hevkari Kültür ve Sanat Merkezi
- HEP, DEP, HADEP partileri
- Özgür Üniversite
- Özgür Ekin Derneği
- ZPS-ZEND PRES (Zin Basın-Yayın Ticaret ve Sanayii Limitet Şirketi).

ERNK Cephe örgütlenmesinin Avrupa kolu (23–30 Temmuz 1989 tarihleri arasında Almanya da 1.Kongresini gerçekleştirmiş ve süreç içerisinde ERNK'e bağlı olarak bütün Avrupa ülkelerini kapsayacak şekilde birçok kuruluş faaliyete geçirilmiştir.²⁰⁵

İHD (İnsan Hakları Derneği)'nin yaptığı bütün faaliyetler PKK'nın lehine olmuştur. (İHD sürekli Kürtlerin veya terörist ve ailelerinin insan hakları için mücadele vermektedir. İHD kurulduğu günden itibaren hiçbir zaman terörist PKK'lılarca şehit edilen kişiler ve ailelerinin insan haklarını ele almamakla, PKK'ya terörist örgüt dememekle açıkça bölücülerini desteklediğini göstermektedir.) İHD kayıp iddialarında bulunarak, güvenlik güçlerine karşı halkın güvenini yitirici faaliyetlerde de bulunduğu kamuca bilinmekte ve ülkemizi uluslararası ilişkilerimizde zora soktuğu konular olmuştur.

4.4.6.1.5. PKK'nın Legal ve İlegal Basın-Yayın Faaliyetleri

PKK'mn Ajans, TV, Radyo Yayınları:

²⁰⁵ Terör Örgütü PKK'nın Gerçek Yüzü (Gazeteciler Cemiyeti Yayınları) yayın no:37 Şubat–1994 Ankara s.15

Türkiye'nin uluslararası platformda Kürt halkına karşı haksız davranışlar içerisinde olduğu yönündeki iddialarını kamuoyuna duyurabilmek ve ülke aleyhine propaganda amacıyla örgüt, Almanya da KURD-HA (Kürdistan Haber Ajansı)'nı faaliyete geçirmiştir.

İngiltere'de MED-TV'yi kurmuş ve uydu aracılığıyla Dünya da ki ve özellikle Türkiye deki sempatizan ve militanlarına mesajlarını iletmeyi sağlamıştır. Daha sonraları İngiltere de yayınına izin verilmeyen MED-TV Belçika da yayın yapmaya başlamış, kısa bir süre önce de bu iki ülkede tamamen yasaklanmış, büroları kapatılmış, sorumluları tutuklanmıştır. MED-TV halen bir ABD şirketine ait İntelsat uydusu aracılığıyla yayını İngiltere'den sürdürmektedir.

Ayrıca, Moskova'dan kısa dalga otuz bir metre, 98.55 Khz üzerinden Kürtçe, Türkçe ve Arapça yayın yapan Denge Medya,

K.Irak'tan kısa dalga 70.35 Khz üzerinden Kürtçe, Türkçe ve Arapça yayın yapan Bağımsız Kürdistan'ın Sesi (BKS),

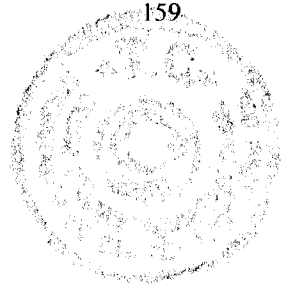
FM ve telsizin LSB kanalından 70.10 frekansından Derya-97 koduyla yayın yapan Kürdistan'ın Sesi Radyosu haberleşme ve propaganda amacıyla devreye sokulmuştur.²⁰⁶

PKK'nın İlegal Yayınları

Almanya'da Serxwebun, Berxwaden, Kürdistan Mektubu, Feyka Kürdistan, Revşen, Feyka İfo, Kürdistan Report, Kürden Prozesz Aktüel, Jina Serbılind, PAK'ın yayın organı Serhıldan,

- Fransa da, Dossier Du Kürdistan, Lavenir,
- İsviçre de Kürdistan Resiste,
- Avusturya da, Kürdiches Information Blatt,
- Danimarka da, NYT PRA Kürdistan,

²⁰⁶ Terör Örgütü PKK'nın Gerçek Yüzü (Gazeteciler cemiyeti Yayınları) yayın no:37 Şubat-1994 Ankara s.16

- Hollanda da Koerdistan,
- İngiltere de, Voice of Kürdistan, Kürdistan Liberation,
- Yunanistan da Kürdistan'ın Sesi,
- Libya da Riya Karker,
- İran da Denge Arteşe Gele,
- Suriye de Savtul Kürdistan,
- Lübnan da Denge Kürdistan, Serkewtin, Kovera Kürdistan,
- Yurtiçinde, Denge Amed, Duan, Qerina Berxwedan, Reperin, Çandina Berxwedan, Tel Örgü, Kürdistan Komitesi, Kadın ve Sanat, Havan, Şoreşa Kürdistan, Denge Şervan, Sere Gel, Tola Agiri, Peşmerge, Eriş, Doza Karker, Toplumsal Diriliş adlarında 43 ayrı illegal yayın çıkarmaktadır.

Legal Yayınları

Yurtiçinde de, Yeni Ülke (kapatıldı), Özgür Gündem (kapatıldı), Özgür Ülke, Denge Amed (Diyarbakır), Duan (Diyarbakır), Yeni Politika, Welat, Revşen, Devrimci Yurtsever Gençlik, Özgür Halk, Alternatif, Yurtsever Eğitimciler Dergisi, Halay ve Evrensel gibi çoğunluğu yurt içinde çıkarılan gazete ve dergiler PKK paralelinde propaganda vasıtası olarak yayınlarını sürdürmektedirler.

4.4.6.1. 6. PKK'nın Gelir Kaynakları

4.4.6.1.6.1. Yurtiçi Gelir Kaynakları

- Para ve mal bağıışı ile aidatlar,
- Vergilendirme, cezalandırma, gasp ve soygun,²⁰⁷
- Kaçırılan bazı şahısların serbest bırakılmaları karşılığında alınan paralar,
- Devlet ihalesinden, firma, müteahhit ve şahıslardan alınan para,
- Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerimize yolcu taşıyan seyahat acentelerinden elde edilen yüksek tutarda paralar,
- Yerel yönetimlerden baskı ve tehdit yoluyla sağlanan gelirler,
- Güneydoğu Anadolu bölgemizde çocuklarını askere gönderen vatandaşlardan alınan paralar,
- Metropol alanlarda Kürt kökenli sanayici, işadami ve otel sahiplerinden tehdit

²⁰⁷ Faruk Sükan, a.g.e. s. 81

yoluyla alınan paralar.

4.4.6.1.6.2. Yurtdışı Gelir Kaynakları

- Kültürel etkinlikler, yayın gelirleri,
- Tehdit, şantaj, gasp ve adam kaçıırarak fidye alma,
- İlticacılardan sağlanan gelirler,
- Ticari işletmelerin gelirleri,
- Yabancı kurum ve kuruluşlardan alınan maddi destekler,
- Sahte para basma, gümrük uygulaması, kaçakçılardan pay alma, kamyon

soförllerinden vergi adıyla alınan paralar terör örgütünün gelir kaynaklarını oluşturmaktadır

●Uyuşturucu madde satışından ve kaçakçılığında elde edilen büyük meblağlar,

Ekim 1994'te Alman polisi Avrupa da ki uyuşturucu trafiğinin PKK'nın kontrolüne geçtiği yönünde bir açıklama yapmıştır. Frankfurt başsavcısı Komer de aynı yönde bir açıklamada bulunarak Avrupa da ele geçirilen uyuşturucunun %80'inin PKK bağlantılı olduğunu ve PKK'nın uyuşturucudan sağladığı paralarla silah aldığını doğrulamıştır. Terörist PKK kanlı gerilla savaşını artan ölçüde Avrupa da ki eroin ticaretinden finanse etmektedir. Interpolün araştırmasına göre bu açıda Almanya en büyük merkez olmuştur. İnterpol araştırması polisin 9 yıl içinde eroin ticareti yapan 315 PKK'lıyı yakaladığını ortaya koymaktadır. Bunların 154'ü Almanya da, 17'si Hollanda da, 8'i Fransa da ve 82'si de Türkiye de yakalanmışlardır.²⁰⁸

1974–1984 yılları arasında Ermeni cinayet Örgütü ASALA ile Ermeniler amaçlarına ulaşamayacaklarını anlayınca 1984'ten itibaren Bölücü terör örgütü PKK'yı kendi amaçları doğrultusunda bir maşa olarak kullanmaktadırlar. Daha önce Ermeni terör örgütü ASALA'nın hakimiyetinde olan silah ve uyuşturucu madde kaçakçılığı bugün PKK'nın eline görünmektedir.²⁰⁹

²⁰⁸ Uyuşturucu ve Terörle Mücadele İnişiyatifi, PKK Terör ve Uyuşturucu Kaçakçılığı, Mayıs–1996 s.8-9

²⁰⁹ Faruk Sükan, a.g.e. s. 82

4.4.6.1.7. PKK'nın Cezaevlerindeki Faaliyetleri

Haklarında yasal işlem yapıp tutuklanmalarına karar verilen terör örgütü mensupları cezalarını çekmek üzere ceza infaz kurumlarına konulmaktadır. Bunların cezaevlerine konulmasındaki asıl maksat ıslah edilerek topluma kazandırılmalarıdır. Ancak bazı cezaevlerinin koğuş sisteminde olması buraları terör eğitimi verilen yerler ve terör örgütlerinin idare merkezi durumuna getirmiştir.

Daha yakın zamanlarda Türkiye'deki cezaevleri, ıslahevi veya cezaevleri vasfından çıkmış ve kontrolsüz bir yapıya dönüşmüş idi. Bu duruma düşülmesinde maddi ihtiyaçlar ile birlikte cezaevleri personelinin geçmişte çok fazla önemsenmeden işe alınmasının da payı vardır. Zaman zaman basın yoluyla da öğrendiğimiz cezaevlerinde; Eroinman eroin ihtiyacını karşılayabiliyor, örgüt lideri, militanlarına içeriden cep telefonu ile talimat verebiliyordu. Bu yönüyle cezaevleri terör okulundan farksızdı. Sempatizan olarak içeri giren, azılı militan olup çıkıyor. Koğuşlar, bölücü örgüt liderlerinin posterleriyle dolu, içeride rahatça tüneller kazılıyor ve bunların çoğu da tesadüf eseri ortaya çıkarılıyor, Kesici alet bulundurulması doğal bir hadise, Diğer terörist örgüt militanları gibi PKK militanları da cezaevlerinde ıslah olma yerine, örgütsel faaliyetlerle dolu geçen ay ve yılların ardından daha tehlikeli bir terörist olarak dışarıya çıkmaktadır'' gibi haberler her zaman gündemde olmaktadır.

Elde edilen bilgiler gösteriyor ki; cezaevleri yasadışı örgütler tarafından oldukça koordineli bir şekilde yönetilmekte ve eğitim yerleri olarak görev yapmakta, adeta cezaevleri örgüt evleri konumuna getirilmekte idi.

Cezaevlerine toplumsal olaylardan veya örgütsel bağlantılardan yakalanarak girenler tamamıyla örgütlerin ağına düşmekte, girdiği duruma göre daha bilinçli ve militan ruhlu olarak çıkmaktaydı. Belki de dışarıda bu kadar rahat eğitim imkanı bulamamaktadırlar. Kurulan bu sistemin yok edilebilmesi için koğuş sisteminin dağıtılması çeşitli yayın, dergi vb. materyallerin cezaevlerine girişi engellenmesi gerekmekte idi.

Cezaevlerinde katı bir disiplin uygulayan terör örgütleri, bu dönemde

mensuplarını her yönüyle kontrol altında tutmakta, güvenlik güçlerine örgütün yapılanması hakkında bilgi verip vermediği araştırılmakta, şüphelenilen şahıslar haftalarca sorgulanmakta ve işkenceye maruz kalmaktadır. Konuştuğu ve işbirliği yaptığı tespit edilenler çeşitli şekillerde cezalandırılmakta hatta öldürülmektedir. Örgüt mensupları ziyaretçileri ile görüşmek için örgütün cezaevi sorumlusundan ve koğuş sorumlusundan izin almak mecburiyetindedir. Şahsın durumuna göre ailesiyle aylarca görüştürülmemekte veya yanında bir örgüt mensubu refakatinde görüştürülmektedir. Ayrıca yiyecek, giyecek ve paralarına örgüt tarafından el konulmaktadır.

Cezaevlerinin mevcut olumsuzluklarından faydalanan örgüt mensupları tünel kazmak, gelen ziyaretçilerle yer değiştirmek suretiyle çeşitli tarihlerde firar etmişler, birçok firar girişimi de önceden tespit edilerek engellenmiştir. Örgütler koğuşlarında komite adı altında yönetim ve bu yönetimlere bağlı çeşitli alt birimler oluşturmaktadır. Bu birimlerce koğuşlarda patlayıcı maddeler, bomba eğitimi, şehir ve kırsal alanda örgütsel hareket tarzı gibi siyasi ve askeri eğitim verilmektedir. Bu eğitim sonucunda sempatizan olarak cezaevine giren örgüt mensubu militan olarak çıkmaktadır.

Hükümlü şahısların ailelerinin yasadışı örgütler tarafından örgütlenmeye çalışıldığı ortaya çıkan açlık grevi ve ölüm orucu hadiselerinin hükümlülerin aileleriyle de desteklenerek kamuoyuna acındırıcı bir görüntü lanse edilmeye çalışıldığı görülmektedir.²¹⁰ Aslında bu eylemler planlı bir faaliyetin neticesidir.

Cezaevlerine yapılan müdahale, “Hayata Dönüş Operasyonu” ile cezaevlerindeki tüm siyasi suçlular bu koğuş sisteminden çıkartılmış ve F tipi(Hücre Sistemi) cezaevlerine konularak Cezaevlerinin terör örgütlerinin bir okulu olmasından çıkarılmıştır.

²¹⁰ Terör Örgütü PKK'nın Gerçek Yüzü (Gazeteciler Cemiyeti Yayınları) yayın no:37 Şubat-1994 Ankara s.14

4.4.6.1.8. PKK (KADEK)'in Katliamları ve Kronolojisi

Tablo.4.3. PKK'nın katliamları

• **22.02.1987**

Şırnak-Uludere-Taşdelen köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 14 vatandaşımız katledilmiş, 6 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **20.06.1987**

Mardin-Ömerli-Pınarcık köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 245 vatandaşımız katledilmiş, 4 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **08.07.1987**

Şırnak-İdil-Pençenek köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 16 vatandaşımız katledilmiş, 6 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **18.08.1987**

Siirt-Eruh-Kılıçkaya köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 23 vatandaşımız katledilmiş, 1 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **10.10.1987**

Şırnak-Meşeiçi köyü Çobandere mezrasına yapılan silahlı saldırıda (13) vatandaşımızı katletmiştir.

• **29.03.1988**

Siirt-Eruh-Yağızoymak köyü civarında koyun otlatan çobanlardan (9)'u teröristler tarafından boğularak katledilmiştir.

• **07.05.1988**

Şırnak-Merkez-Dereles köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 16 vatandaşımız katledilmiş, 1 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **02.05.1988**

Hakkari-Uludere-Ortabağ köyüne yapılan silahlı saldırıda (6) vatandaşımız katledilmiştir.

• **08.05.1988**

Mardin, Nusaybin, Taşköy Balminin mezrasına saldıran teröristlerce (7)'si çocuk olmak üzere toplam (10) vatandaşımız katledilmiş, (3) vatandaşımızda yaralanmıştır.

• **24.11.1989**

Hakkari-Yüksekova İkiyaka köyü Aşağımolla Yasin Mahallesine yapılan silahlı saldırıda (28) vatandaşımız katledilmiş, (2) vatandaşımız da yaralanmıştır.

• **10.06.1990**

Şırnak-Güçlükonak-Çevrimli köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 23 vatandaşımız katledilmiş, 6 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **22.07.1991**

Mardin-Midyat bölgesinde teröristlerce sivil araçlara yapılan saldırı sonucunda 19 vatandaşımız katledilmiş, 5 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **25.12.1991**

İstanbul-Bakırköy İstanbul Caddesi üzerinde terör örgütü KADEK lehine sloganlar atarak kanunsuz gösteri yürüyüşü yapan (40-50) kişilik bir grup Egebank, Kit, Arçelik, Emlak Bankası, Çetinkaya Mağazalarına molotof kokteyl atmış, Çetinkaya Mağazası'nda çıkan yangın sonucu (3) erkek, (1) çocuk, (7) kadın toplam (11) vatandaşımız hayatını kaybetmiş, (14) vatandaşımız yaralanmış, olayla ilgili olarak (47) kişi yakalanmıştır.

• **21.03.1992**

Şırnak-Cizre ilçe merkezinde toplanan bir grup, KADEK lehinde slogan atarak yürüyüşe geçtiği sırada Cizre'nin Güneydoğusundaki Saklan deresi istikametinden 1000-1500 kişilik KADEK bayraklı bir grupta Cizre ilçesine doğru yürüyüşe geçmiş, ilçe merkezinde topluluk içerisinde Güvenlik Kuvvetlerine ateş açılmış, çıkan olayda (13) vatandaşımız katledilmiş, (26) sivil de yaralanmıştır.

• **20.10.1992**

Bingöl-Solhan bölgesinde teröristlerce sivil araçlara yapılan saldırı sonucunda 19 vatandaşımız katledilmiş, 6 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **22.10.1992**

Tunceli-Malazgirt-Dedebağ köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 12 vatandaşımız katledilmiş, 4 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **05.07.1993**

Erzincan-Kemaliye-Başbağlar köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 33 vatandaşımız katledilmiş, 3 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **18.07.1993**

Van-Bahçesaray-Sündüzlü yaylasına yapılan silahlı saldırı sonucunda 24 vatandaşımız katledilmiş, 1 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **04.08.1993**

Bitlis-Mutki bölgesinde sivil araca yapılan saldırı sonucunda 15 vatandaşımız katledilmiş, 13 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **04.10.1993**

Mardin-Midyat bölgesinde sivil araca yapılan silahlı saldırı sonucunda 26 vatandaşımız katledilmiş, 3 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **04.10.1993**

Siirt-Şirvan-Deltepe köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 33 vatandaşımız katledilmiş, 10 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **21.10.1993**

Sirit-Baykan-Derince köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 24 vatandaşımız katledilmiş, 7 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **25.10.1993**

Erzurum-Çat bölgesinde sivil araca yapılan silahlı saldırı sonucunda 32 vatandaşımız katledilmiş, 8 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **21.01.1994**

Mardin-Savur-Ormancık köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 16 vatandaşımız katledilmiş, 4 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **12.02.1994**

İstanbul-Tuzla istasyonunda tren beklerken çöp bidonuna KADEK terör örgütü mensuplarınca yerleştirilen bombanın patlaması sonucu (5) askeri öğrenci hayatını kaybetmiş, (16) askeri öğrenci ve (11) er yaralanmıştır.

• **01.01.1995**

Diyarbakır-Kulp-Hamzalı köyüne yapılan silahlı saldırı sonucunda 18 vatandaşımız katledilmiş, 9 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **04.05.1995**

İstanbul, Küçükçekmece Cennet Mahallesi, Hürriyet Caddesi üzerinde bulunan Nazlı Giyim Mağazasına kimliği teröristlerce molotof kokteyl atılmış, çıkan yangında (3) vatandaşımız ölmüş, (1) kişi de yaralanmıştır.

• **22.06.1996**

Diyarbakır-Elazığ karayolu üzerinde bulunan Altındağ dinlenme tesislerine teröristler tarafından yapılan silahlı saldırı sonucu, (1) Uzman Çavuş, (1) Polis Memuru şehit olmuş, (6) vatandaşımız hayatını kaybetmiş, (1) Polis Memuru ile (11) vatandaşımız yaralanmıştır.

• **08.11.1996**

Hakkari-Çukurca bölgesinde sivil araca yapılan silahlı saldırı sonucunda 17 vatandaşımız katledilmiş, 11 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **15.12.1997**

Mardin-Dargeçit bölgesinde sivil araca yapılan silahlı saldırı sonucunda 12 vatandaşımız katledilmiş, 13 vatandaşımız ise yaralanmıştır.

• **09.07.1998**

İstanbul-Eminönü-tarihi Mısır Çarşında bulunan ÜNLÜOĞLU büfesine teröristlerce konulan bombanın infilak etmesi sonucu (7) vatandaşımız hayatını kaybetmiş, (3) Alman, (3) Fransız, (2) Norveç ve (2) de Irak olmak üzere toplam (10) yabancı uyruklu ile (111) vatandaşımız yaralanmıştır.

• **13.03.1999**

16.30 sıralarında İstanbul-Kadıköy-Fahrettin Kerim Gökay Caddesinde bulunan İbrahim Taşlı'ya ait 5 katlı Mavi Çarşı işhanına bir grup terörist tarafından molotof kokteyli atılması sonucu çıkan yangından ve duman zehirlenmelerinden dolayı (10)'u Kadın, (2)'si Erkek, (1) hastanede olmak üzere toplam (13) vatandaşımız hayatını kaybetmiş, (2)'si kadın (5) vatandaşımız da yaralanmıştır. Olayın failleri güvenlik güçlerinin yaptığı operasyonlar sonucunda yakalanmıştır.

• **01.07.1999**

Elazığ-Merkez-Yenimahalle-Muharrem Çorbacıoğlu Sokakta bulunan Poyraz Kiraathanesine, saat 21.40 sıralarında, KADEK terör örgütü mensuplarınca yapılan silahlı saldırı sonucu (4) vatandaşımız ölmüş, (5) vatandaşımız yaralanmış, olayda yaralanan (1) Polis Memuru daha sonra 07.07.1999 günü şehit olmuştur. Olayda (1)'i kadın (2) terörist ise ölü olarak ele geçirilmiştir. Teröristlere ait (2) uzun namlulu silah ve (1) bomba (4) şarjör, (58) mermi ele geçirilmiştir.

5. YIKICI VE BÖLÜCÜ ÖRGÜTLERE KARŞI GELİŞTİRİLEBİLECEK STRATEJİLER

Samuel P. Huntington “Medeniyetler Çatışması” adlı eserinde Türkiye’yi yaşadığı kimlik ve medeniyet krizi açısından, Meksika ve Rusya ile karşılaştırarak şöyle değerlendirmektedir; Türk elitinin ve toplumunun batı doğrultusunda bir medeniyet değişimini istediğini fakat batı medeniyetinin hakim unsurları tarafından reddedildiğini ifade etmektedir. Türk toplumunun fikri ve siyasi önderlerinin en büyük zaafı kimlik, medeniyeti tam tanımlaması konusunda kendine güveni olmayan ve karasız bir tavır sergilemeleridir. Bir elitin en önemli misyonu mensubu bulunduğu topluma geleceğe yönelik bir stratejik ideal tanımlaması yapabilesidir. Türk toplumunda son iki asırdır yaşayan elit-kitle ilişkisi son derece çarpık bir düzlem üzerinde gelişmiş ve parçalanmış bir toplum yapısı ortaya çıkarmıştır. Bu parçalanmış ve belirsiz toplum idealinin en önemli sebebi güçlü bir medeniyet birikimine sahip bir toplumu başka bir medeniyete kuyruk yapmak isteyen elitin yaşadığı psikolojik dengesizlik halidir. Bu dengesizlik eğitim ve medya kanalları yoluyla toplumun geneline yansıtılmış ve bugün kendini herhangi bir düzeyde tutarlı bir şekilde tanımaktan aciz bir bunalım toplumu ortaya çıkmıştır. Türkiye kapsamlı bir kimlik yenilenmesi ve medeniyet ihyası sürecine girme cesaret ve becerisini göstereme ise gelecekteki teorisyenler bu toplumu ya tarihin sonunun kurbanları yada medeniyetler çatışmasının suçluları arasında zikredecektir.²¹¹

Huntington’un Türkiye için söyledikleri ne kadar doğrudur tartışılması gerekir fakat şu bir gerçektir ki Türkiye farklı ideolojilerle ülkemizi bölme ve parçalama amacıyla kaosa ve karışıklığa itmek isteyenlerin oyununa gelmemeli milli birlik ve beraberliğini sağlayarak her konuda kararlılığını dünyaya göstermelidir.

Türkiye de terör olayları, maalesef 1960’lı yıllarda Avrupa’da da moda olan masum isteklere dayalı öğrenci hareketleri maskesi altında tezgahlanmış olaylardan etkilenerek başlamış kamuoyunun da dikkatini çekerek çok seri bir şekilde ülkemizde yayılmıştır.

²¹¹ Samuel P: Huntington, Medeniyetler Çatışması(Derleyen Murat Yılmaz) 8.Baskı ekim 2003 s.375 vadi yayınları

Bu görünüm altında öğrenciler ve işçiler aldatılarak sinsi bir şekilde silahlandırılmış, militanlar uluslararası kamplarda yetiştirilmiştir. Olayları kavrayamayan yönetimler, su yüzüne çıkan terörle mücadelede şaşkın ve etkisiz kalmışlardır.

Ülkemizdeki yetkililerin bu dönemde oldukça yetersiz kalması ile anarşi olayları oldukça hat bir safhaya ulaşmış böyle bir dönemde halk arasında da huzursuzluk ve bölünmeler meydana gelmiştir. 12 Eylül 1980'e kadar olan bu süreçte teröre karşı mücadeledeki başarısızlık nedenleri şöyledir.

5.1. 1990'a kadar Teröre Karşı Başarısızlık Nedenleri

5.1.1. Uluslararası Terörün Etkileri ve Katkıları

Terör son yıllarda özgür Dünya ülkelerine karşı bir savaş türü olarak uygulanmaktadır. Mevcut askeri güç dengesi büyük bir çatışmaya meydan vermeden yayılma amaçlarının uygulamaya konmasını güçleştirmiş ve terör bir yöntem olarak desteklenmiştir. Teröristler belirli ülkelere gönderilmekte, belirli yerlerde eğitilmekte ve aynı odaklardan silah desteği almaktadırlar. Eğitilen teröristler, ellerine verilen silahlarla aynı ülkelerin ideolojilerine ve tarihi emellerine hizmet için insanları öldürmektedirler.

Uluslararası terör, bütün ülkelerde görülen terörle genellikle aynı ideolojiden kaynaklanmakta ve aynı ideoloji tarafından desteklenmektedir. Bu bir savaş türü, bir çökertme yöntemidir. Ancak bu tehditle karşılaşan özgür dünyanın işbirliği yapması ile üstesinden gelinebilir. Uluslararası terörizm özgür dünya için salgın bir yapıdadır. Türkiye de terörün bastırılmasının bizi tam olarak güvenceye alamayacağı açıktır. Terör ancak bütün dünyada söndürüldüğü zaman bir ölçüde güvence sağlanmış olur. Bir ölçüde, çünkü ancak kendi ülkemizde uygun ortam oluşturabilecek otorite boşluğu yaratmadığımız, bütün toplum fertlerinin sorumluluk duygusunu geliştirdiğimiz, asılsız dış propaganda karşısında vatandaşlarımıza doğruları anlatabildiğimiz ölçüde emin olabiliriz.²¹²

²¹² Türkiye de Anarşi Ve Terörün Gelişmesi, Sonuçları Ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi (Başbakanlık Basımevi Nisan-1982) Ankara s.97

Türkiye deki çeşitli terörist grupların uyguladıkları yöntemler ve terörün kaynağını belirleyen kanıtlar yurdumuzdaki terörün uluslararası terörün bir parçası olduğu gerçeğini ortaya koymaktadır. Türkiye’de terörizmin uygulamaları ile uluslararası terörizmin yöntemleri arasındaki benzerlikleri bu düşüncüyü doğrulamaktadır. Bloklararası dengenin kurulmasından sonra hedeflerin ele geçirilmesi için daha az riskli araç ve stratejiler geliştirilerek uygulanmaya konulmaktadır. Demokratik düzenlerin ve batı yanlısı düzenli rejimlerin içeriden çökertilmesi için yıkıcı ve bölücü yöntemlere giderek ağırlık verilmesinin gerçek nedenini bu noktada aramak gerekmektedir.

Türkiye; içeriden yıkıcı-bölücü terör örgütleri ve onların yandaşları ile dışarıdan da Uluslararası Örgütler, Birleşmiş Milletler, AGİK, İnsan Hakları Örgütü, Paris Şartı gibi kuruluş ve belgelerle “Terör Kıskaçına” alınmak istenmektedir. Bu politikalar; Batı Politikası’nın modern Haçlı Seferleri, kuruluş ve belgeler ise yeni Dünya düzeninin Truva Atı’dır.²¹³

Türkiye de olaylar, 1960’lı yıllarda Avrupa’da da moda olan masum isteklere dayalı öğrenci hareketleri maskesi altında tezgahlanmış, kamuoyunun ve sorumlu kişilerin etkili karşı önlemleri almaları engellenmiştir. Bu görünüm altında öğrenciler ve işçiler aldatılarak sinsi bir şekilde silahlandırılmış, militanlar uluslararası kamplarda yetiştirilmiş, olayları kavrayamayan yönetimler, su yüzüne çıkan terörle mücadelede şaşkın ve etkisiz kalmışlardır.

1970’li yıllardan bu yana terör örgütlerinin yabancı ülkelerdeki terörist gruplarla ilişkiye girdikleri görülmektedir. 1977 yılına kadar gelişmesini sürdüren terör odakları, bu tarihten sonra yoğunlaşan dış destekle, otorite boşluğundan da yararlanarak, silahlı propaganda dönemine girmişlerdir.

Türkiye’de faaliyet gösteren terör örgütleri, yurt dışı temsilcilikleri aracılığı ile örgütlenme yolunu kullanmaktadırlar. Özellikle finans ve militan kaynağı olarak kullandıkları Avrupa ülkelerinde yaşamakta olan vatandaşlarımız arasında, ilgili ülkenin yasalarına uygun biçimde çeşitli dernek vb. isimlerle örgütlenme yoluna gitmektedirler. Örneğin, tespitlere göre, değişik Avrupa ülkelerinde çoğunluğu

²¹³ Faruk Sükan, a.g.e. s. 83-84

Almanya da olmak üzere 118'i etnik kökenli bölücü yanı ağır basan toplam 526 örgütsel yapı çoğunlukla dernek vb. yapılanmalar bulunmaktadır. Diğer bir deyişle, etnik kökenli bölücü yönü ağır basan bütün faal örgütlerin, yurt dışı yapılanmaları mevcuttur. Bunlardan en büyük ve güçlü olan PKK'nın ise, 52 ülkede faaliyetlerini yürüttüğü tespit edilmiştir. Din eksenli örgütlerin, Avrupa ülkelerinin yanı sıra Irak, Suudi Arabistan, Azerbaycan ve Pakistan da bürolar açarak faaliyet gösterdikleri tespit edilmiştir.²¹⁴

5.1.2. Toplum İçersindeki Çeşitli İdeolojik Bölünmeler ve Otorite Güvensizliği

12 Eylül 1980 öncesi aşırı uçların diğer kamu kuruluşları içinde de yuvalanmaları sonucu ideolojik bölünmeler daha belirgin hale gelmiştir. İşçi sendikaları, Kamu İktisadi Teşekkülleri en çekici hedefler olarak seçilmiş, bunlara paralel olarak bir çok bakanlıklar ve bağlı kuruluşları içinde değişik ideolojilere hizmet eden gruplar ortaya çıkmıştır.

Siyasi çıkar sağlama endişesi ile göz yumulan bu durum, yıkıcı, bölücü odakların işine yaramış ve kamu kuruluşları bu örgütlerce paylaşılmıştır. Bu kuruluşlardaki kadrolaşma giderek büyük kitleleri etkisi altına almaya başlamıştır. Aşırı uçların terör uygulamak suretiyle ülkede yarattıkları güvensizlik, güvenlik güçlerinin bölünmelerden ve yetersizliklerden ötürü etkili olamayışları, ideolojik amaçlı yasal olmayan grevlerle üretimin azalması, ekonomik zorluklar, parlamentonun verimli çalışmaması karşısında yansız kitleler, ülkenin geleceği hakkında kuşkuya kapılmışlardır.

Aşırı uçların varmak istedikleri ana hedeflerden birisi de; devletin etkin olamadığını göstermektir. Bu nedenle her kuruluşta sızma ve buralarda örgütlenmeye büyük önem veren aşırı uçlar, bazı devlet dairelerinin dahi vatandaşa hizmet etmemesine, emniyet ve yargı organlarının baskı altında kalmalarına, güvenlik güçlerinin etkisiz hale getirilmelerine gayret etmişler, vatandaşın devlete olan güvenini sarsmaya ve yansız kitleleri bezdirmeye çalışmışlar ve bunda büyük ölçüde başarılı da olmuşlardır. Yasal otoriteye güvensizlik o dereceye varmıştır ki,

²¹⁴ Ali Çağlar, Strateji dergisi Türkiye deki Terör Örgütlerinin Yapısal Özellikleri) sayı:9 s.149

vatandaşlar bazı hallerde haklarını aramak üzere devlet gücü dışında güçler aramaya başlamışlardır. Bu durumda yıkıcı ve bölücüler çabalarını artırmışlar ve büyük ölçüde ümitlenmişlerdir.

Türkiye'nin önemli ve büyük bir gücün merkezi haline gelmesi birçok devleti rahatsız etmiştir. Düşmanca emel ve çabalarıyla, Türkler'in ortak soy, tarih, vatan, iman, ülkü, kültür birliğinden, kader birliği şuurundan kaynaklanan bütünlüğünü çözmeye, tahrip etmeye, milletimizin bir bölümünü diğerine yabancılaştırmaya, Türk-Kürt, Alevi-Sünni, Laik-Antilaik, Müslüman-Atatürkçü gibi tamamen suni bir ayırım yapmaya çalışmaktadırlar.²¹⁵

5.1.3. Devletin İçinde Bulunduğu Ekonomik Sorunlar

Ekonomik bunalımların tüm dünyayı sardığı bu dönemde Türkiye'de de üretim azalmış, yatırımlar aksamıştır. Ülkenin ekonomik bakımdan köklü önlemler alması gereken bu dönemde siyasi kararsızlıklar körüklenmiş, artan enflasyon baskısı altında halk kitleleri propagandaya açık bırakılmıştır.

Kitlerde çalışan işçilere aşırı uçların temsilcileri olan bazı sendikalarca ulaşılması ve amaçlı grevlere gidilmesi üretimin düşmesine neden olmuştur. Hatta kitlerde üretilen bir kısım ürün, örgütler tarafından gizlice kaçırılarak anarşist ve teröristlere devredilmiştir.

Gerek yönetim kadrolarında, gerekse memur ve işçiler arasındaki gruplaşmalar, Kit'lerin bünyesindeki yansız görevliler üzerinde olumsuz etkiler yapmış ve bu durum aşırı uçlarca çok iyi işlenerek kamuoyunda çeşitli olumsuz sonuçların doğmasına neden olmuştur.

Bir çok fabrikada yöneticiler yerine, militanlar yönetime el koymuş, üretimden yönetime kadar her türlü işlemlerde bunlar egemen olmaya başlamıştır. Kit'lere ait bazı fabrikalar, yıkıcı unsurlarca eğitim ve atış alanı haline getirilmiştir.²¹⁶

²¹⁵ Faruk Sükan, a.g.e. s. 83

²¹⁶ Türkiye de Anarşi Ve Terörün Gelişmesi ,Sonuçları Ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi a.g.e. s. 100

Tarım kesiminde de bütün bir mevsim çalışıp didinerek hasat zamanı alınır teri ile ürün kaldırmaya çalışan Türk çiftçisinin ürünlerinden silahlı kır eşkıyası tehditle pay almaya çalışmış, tarım işçilerinin yolları kesilerek çalışmaktan alıkonulmak istenmiştir. Bazen de çiftçinin en önemli serveti olan traktör, biçer döver gibi tarım aletleri ve emeğinin karşılığı olan tarım ürünleri tahrip edilmiştir.

5.1.4. Eğitim Sorunları ve Milli değerlerden Sapmalar

Aşırı uçların sızmaya çalıştığı en önemli kamu kuruluşu Milli Eğitim teşkilatı olmuştur. Ele geçirdikleri veya yerleştirdikleri üst düzeydeki bazı elemanları ile birçok okulların yönetici ve öğretmen kadrolarına militan, yada yandaşlarını atama çabası içine girmişler ve bu konuda belirgin bir başarı elde etmişlerdir

Yıkıcı ve bölücü faaliyetleri planlayanlar, devletin gelecekte güvencesi olan gençliği etkilemenin önemini değerlendirerek eğitim kuruluşlarını ve buradaki gençliği hedef almışlardır. Gerek eğitim sistemindeki çarpıklık, gerekse yıkıcı unsurların bu çalışmalarının etkisi ile eğitim gençlerimizin Atatürk ilkelerinden uzaklaşmalarına seyirci kalınmıştır.

Bazı okullara; okul idaresi, öğretmenler, yöneticiler değil komiteler hakim olmuştur. Birçok okulda ders yapılması, sınav yapılması, okul yönetim düzeni, tatile girilmesi, eğitime başlanması gibi konularda bu komitelerin kararları uygulanmıştır. Bu eylemlere engel olunamamıştır.

Okullar, fabrikalar ve kamu kuruluşlarındaki direniş komiteleri zincirleme olarak birbirlerine bağlı ve kendi görüşlerine uygun cepheleştirmişlerdir. Bu tür eylemler, halk ihtilalinin veya karşı bir ihtilalin provaları olmuştur. Bunda bazı yöneticiler kadar, bir kısım öğretmenlerin de rolü olmuştur. Bazı yüksek okulların bahçelerinde veya kampüslerinde özel kamplar kurulmuş, atış eğitimleri yapılmış, militan yetiştirilmiştir. Bazı okullarda ise Türk Bayrağı'nın çekilmesi, İstiklal Marşı'nın söylenmesi bir problem olmuştur. Bazı okullarda yönetim kadrolarının otoritesi kalmamış, okullar birer yıkıntı haline gelmiştir. Büyük çoğunluğu oluşturan Atatürk İlkeleri'ne bağlı vatansever öğretmenler ise, aşırı uçların uyguladığı terör ve devlet otoritesinin yokluğu sonucu sinmiş, pasifleşmiş ve hatta sorumsuzlaşmıştır.

5.1.5. Kamu Görevlilerinin Durumu

Birçok kuruluşlarda memurlar; emirleri militan kadrolardan almaya, her şeyi yasa dışı kuruluşların istek ve gereksinmelerine göre yönlendirmeye başlamışlardır. Dağılan devlet çarkında bazı kuruluşlarda göreve gelenle gelmeyen, çalışanla çalışmayan adeta birbirinden ayrılamaz olmuştur.

- Oluşan otorite boşluğunu terör doldurmak istemiş, bir çok devlet kaynakları yıkıcılar eline bırakılmıştır. Bazı yerlerde bu yalnızlığa itiliş sonucu, militan kadroların üstünlüğü öylesine ileri gitmiştir ki, kendilerinden olmayanlar ile yansız vatandaşlar, iş takibi için bazı kamu kuruluşlarına dahi giremez olmuşlardır.

- 12 Eylül 1980 tarihinden Önceki belediye hizmetlerinde meydana çıkarılan belediyelere ait çeşitli evrak üzerinde tahrifat yapılması, belediye bütçesi haricinde usulsüz harcamalar yapılması. Usulsüz ihale evrakı düzenlenmesi, belediyelere ait arsaların, belediyedeki personele veya eş dosta satılması,

- 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa uygun sınav açmaksızın politik amaçlı personel alınması, sınavlarda başarılı olamayanlara sınav kazandı belgesi verilmesi,

- 657 sayılı Kanuna aykırı olarak siyasi partilere üye olan kişilerin devlet memurluğu ve işçi kadrolarına atandırılması,

- Belediyelerin aldığı odun, kömür, fueloil, demir, çimento gibi malzemelerin alınandan fazla gösterilerek yolsuzluk yapılması,

- Belediye gayri menkullerinin bazı kişilere sembolik fiyatla kiraya verilmesi,

- Siyasi düşüncelerle bazı semtlere gereksiz elektrik verilmesi, orada kendi siyasi görüşünde olanların arsalarının kıymetlenmesine ve imar harici kanunsuz yapıların yapılmasına sebep olunması,

- Belediye araçları ile belediye personeline gösteri ve kanunsuz kontak kapatma eylemi yaptırılması,²¹⁷

Gibi olayları bir çok şekilde ortaya çıkmışlar ve daha sonraları bu konuda mahkemelerde bir çok davalar açılmıştır.

²¹⁷ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi, Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi Nisan -1982 (Başbakanlık Basımevi) s.101

1987 de 30 bin olan nüfusu 1990 başında 70 bine ulaşan Cizre Belediyesine, 1989 bütçesinden ayrılan ödenek, dönemin iktidar partisinden olmadığı için “1 TL” idi.²¹⁸

5.1.6. Güvenlik Güçleri Arasındaki Bölünme, Donanım Eksikliği ve Eğitimsizlik Durumu

Bu dönemde Ülkemizin asayiş ve huzurunu sağlamakla görevli polisin bir bölümü, karışık ortamın ve siyasilerin ödün verici tutumları sonucunda iki dernek çevresinde toplanmış, aşın sağ ve sol olarak gruplara ayrılmıştır. Emniyet örgütünde ortaya çıkan bu bölünme, disiplinsizlik ve bizzat anarşiye katılmış olmaları oldukça üzücü bir durum olmuştur.

Polisin sağ ve sol derneklere bölünmesi sonucu, yasa dışı örgütlere istihbarat bilgileri sızdırılmış böylece, bir taraftan icra edilen arama ve operasyonlar sonuçsuz kalırken diğer taraftan elde edilen istihbarat bilgileri etkisiz duruma getirilmiştir.

Terör odakları, emniyet teşkilatının giderek artan anarşi olaylarına karşı bir reforma tabi tutulmamış ve yetersiz yasalardan da yararlanarak eylemlerini yoğunlaştırmıştır. Emniyet teşkilatı, bir çok eksikliklerin yanı sıra miktar olarak da yıkıcı unsurlar karşısında çok yetersiz kalmıştır. Sıkıyönetim ilanı ile Silahlı Kuvvetlerin emniyet örgütlerinin yerine görev almasının önemli nedenlerinden biri olmuştur.

Emniyet teşkilatı çağın gereklerine ve Türkiye'nin son yıllarda içine girdiği anarşi ve terör ortamına ayak uyduracak şekilde düzenlenememiş, silah, araç ve gereç eksikliği nedeniyle teröristlerin ellerindeki silahlara karşılık veremeyecek durumda bulunan emniyet görevlilerimiz böylelikle zaman zaman kendisini savunacak güçten dahi yoksun bırakılmıştır.

Ayrıca teşkilat bütçesine gerekli Ödeneğin tahsis edilmemiş olması her geçen gün emniyet teşkilatının etkisizliğinin artmasına neden olmuştur.

²¹⁸ M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi (Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK) yıl:1996 sayı:1 s.70

Anarşi olaylarının birden bire yoğunlaştığı bu dönemde hizmet içi uzman yetiştirme kurslarını da yerine getiremeyen Emniyet teşkilatı sonucunda eğitim düzeyi düşük, çağdaş bilgilerden uzak bir polis kitlesi meydana gelmiştir. Polisimiz kendisini yıllardır tırmanarak gelişen ve sonucunda iç savaş ve gerilla taktiğini uygulayan anarşist ve teröristlerin karşısında hazırlıksız ve eğitimsiz olarak bulmuştur. Bu durumda bırakılan polis teşkilatı, psikolojik ve sosyal baskılara da uğramış, geleceğine güvenmeyen, halkın desteğinden yoksun bir duruma düşürülmüştür.

Ayrıca aynı bazı durumlar İstihbarat birimlerimizde de yaşanmıştı. Polis Akademisi Öğretim Üyesi Önder Aytaç ta bir eserinde şöyle demektedir. “Kanımızca 1971 olaylarında Deniz Gezmiş ve arkadaşlarının eylemlerine MİT’in tavrı ve Amerikan Haber Merkezinde çalışan bir kimsenin evinde saklanmış olmaları açısından yeniden bakılmasında ve düşünülmesinde yarar vardır.”²¹⁹

Bütün bunlara karşın bazı başarılar kazanılmış ise, bu başarı şerefli, vazifesine bağlı, Vatan ve milletini seven polislerimizin o dönemde teşkilat içerisinde hala çoğunlukta olmasından ileri gelmiştir.

5.1.7. Sıkıyönetim Uygulamalarındaki Sıkıntı ve Eksiklikler

Kahramanmaraş olayları ile olağanüstü boyutlar kazanan terör karşılık 26 Aralık 1978 tarihinde yurdun önemli bir kesiminde sıkıyönetim ilan edilmiştir. Sıkıyönetim komutanlıklarınca 12 Eylül 1980’e kadar geçen dönemde yüksek bir görev anlayışı içinde olayları önleyerek yurtda huzur ve güveni sağlamak için çaba harcanmış, fakat terörün tırmanışı önlenememiştir. Bunun sebeplerinden bazıları;

İstihbarat ve güvenlik kuvvetlerinin asayişini sağlamak üzere giriştikleri çalışmalar, aşırı uçlar tarafından sömürülmüş, emniyet kuvvetleri içine bazı fitneler sokularak birbirine düşürülmüş ve sistemli bir şekilde yıpratılmıştır.

Sıkıyönetim Koordinasyon Toplantılarında sıkıyönetim komutanlıklarınca yapılan önerilere karşı gerekli önlemler alınmadığından yıkıcı - bölücülerin her

²¹⁹ Önder Aytaç, “Medyanın Gözüyle Çeteler ve Susurluk” Em ofset Haziran-1997 Ankara s.132

kuruluştaki yıkımı sürmesi v.b. sebepler olmuştur

Yalnızca sıkıyönetim kuvvetlerinin gayretleri ile sonuca gidilemeyeceği görülmüştür. Tüm yurttaki sıkıyönetim olmadığı için teröristler sıkıyönetim bölgelerindeki kovuşturma karşısında, üslerini kendilerine yardımcı olan partizanların buldukları bölgelere kaydırarak, sonuç alınmasına engel olmuşlardır.

5.2. Terörden Çıkarılan Dersler

Türkiye'nin terörle mücadele konusunda geniş deneyimleri, 2. Dünya Savaşı sırasında Dünya da meydana gelen komünist isyanlar ve terörist türü eylemlerin nitelik ve yapıları incelendiğinde; sosyo-kültürel ve coğrafi özelliklerden kaynaklanan bazı farklılıklar olmakla birlikte terörist grupların eylemleri ve hükümetlerin güvenlik güçlerinin önlemleri arasında çok önemli benzerlikler olduğu dikkat çekmektedir.

Terörizme karşı mücadeleye bütün hükümet organları katılmakla birlikte durum kritik bir seviyeye geldiği zaman en büyük sorumluluk güvenlik kuvvetlerine yüklenmekte; yük, öncelikle halkın güvenliğini, öncelikle kanun ve düzeni devam ettirmekle yükümlü polisin ve jandarmanın omuzları üzerindedir.²²⁰

Hemen hemen bütün terörist yapılanmaların can alıcı özelliği ve bunlarla mücadelede en önemli sorun, örgütün yıkıcı faaliyetlerinin ve fiziki yapısının büyük bir kısmının gizli olması, yani örgütün kuruluş aşamasında yeraltında olması sebebiyle fark edilmemesi olarak görülmektedir. Bu nedenle, terörist eylemlerin önlenmesi için yapılan organizasyonların planlanması ve uygulanmasında, ortada bir terörist eylem olmasa dahi, terörist organizasyonun ulaştığı seviyeyi anlamak büyük önem taşımaktadır.

Terör örgütleri faaliyetlerini legal alanlarda da sürdürebilmek için kitle örgütlerine sızma gayretleri içerisine girmektedir. Kitle örgütlerine küçük bir grubun sızması ve yönetim kadrolarına geçmeleri ile teröristlerin büyük bir kitle örgütünün

²²⁰ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi, Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi Nisan -1982 (Başbakanlık Basımevi) s.129

kontrolünü ele geçirmeleri mümkün olmaktadır.

Terör örgütlerinin kendi ideolojileri ve hedefleri doğrultusunda koydukları kendi kuralları dışında diğer idari ve yerel kurallarla sınırlı olmamalarının güvenlik güçlerine karşı önemli bir avantaj sağladığı kabul edilmektedir. Örgütler eylemlerini sık sık kurumlar arasındaki idari sınırlanmalar ile iletişim ve koordinasyon problemlerini değerlendirerek gerçekleştirmektedir.

Terör ve terörist psikolojisinde, duygu ekonomisi ve medyanın önemli bir rolü vardır. Psikoloji ve duygu toplumda huzur ve güven ortamını ifade etmektedir. Terörist gruplar devlet aleyhine bu duygu ekonomisini zarara uğratmayı hedeflemekte ve bu kapsamda toplumun geleceğe dönük umutlarını boşa çıkarmayı amaçlayan propaganda faaliyetlerine ağırlık vermektedir. Ayrıca, terör örgütleri toplumu kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmede ve gerçekleştirdikleri eylemleri topluma duyurmada medyayı da geniş ölçüde kullanmaktadır

Tüm bunların yanı sıra, terörle mücadelede asıl başarının, halkın yeterli ölçüde desteğinin sağlanmasına bağlı olduğu görülmüştür.

Soner Yalçın'ın bir kitabında Binbaşı Ersever'in sözlerini şöyle nakletmiştir. "Devlet, tedbir adına o bölgede getirmiş olduğu şeylerle yetersiz kalmıştır. Güneydoğu Anadolu da bugün PKK'ya ihanetin cezası ölümdür. Devlet'e ihanetin cezası ise 15 gün gözaltıdır. Güneydoğu'lu bir vatandaş olarak tercihinizi yapın. Yanlış anlaşılmasın, ben devlet de öldürsün demiyorum. PKK'ya ihanetin cezasını ölüm olması olayını ortadan kaldıralım diyorum. Vatandaşın can güvenliğini sağlayalım diyorum. Ama bunu sağlayamamışız. Böylesi bir ortamda, kimi güçler ortaya çıkıyor."²²¹

Terörle mücadeleyi yürütenlerin, meslek içi eğitimlerine öncelik verilmesi, hukuk dışı uygulamalarda bulunanlar hakkında tüm yasal işlemlerin yapılması ve eylemlerin faillerinin en kısa sürede bulunması gerekmektedir. Terörle mücadelenin amacının, halkın terörist örgütün silahlı propagandasını hedefi olmasının engellenmesi olduğu önemle vurgulanmalıdır. Uzun süreli halk savaşı stratejisini

²²¹ Soner Yalçın, Binbaşı ERSEVER'in itirafları 7.Baskı Ağustos-1994 İstanbul kaynak yayınları s.49

benimseyen PKK ile mücadelenin, ancak, her yönü ile bilinçli, uzun süreli bir karşı mücadeleyi gerektirdiği unutulmamalıdır.²²²

İllegal örgütlerin eylemlerine yada terör tehdidine karşı; devlet gücünün etkin ve gözle görülür bir şekilde ifade edilmesi, bölgede güven ortamı yaratılarak halkın devlete haber vermesinin temin edilmesi ve kitlelerin terörizme karşı organize edilmesi de terörle mücadelede büyük önem arz etmektedir. Devlet güçleri; eylemler öncesi önemli hazırlıkları belirleyebilir, denetim altında tutabilir veya kışkırtıcıları tespit ederek bertaraf edebilirse, kalabalığın örgüt amaçları doğrultusunda kullanılma düzeyini asgariye indirebilmektedir. Bunun için de istihbaratın önemi tartışılmaz.

Emniyet birimlerimizin ABD de terör ve terörizm konusunda yaptıkları bir araştırmada “**State Department**” denilen bir birimin olduğu görülmüş bu birimin çalışma tekniğinin şu şekilde olduğu belirtilmiştir; “State Department” ABD’nin Dışişleri Bakanlığı, ulusal ve uluslararası alanda Amerikan menfaatlerini ilgilendiren Terörizmle mücadele planları yapmak, önlemler almak ve psikolojik hareket dahil her türlü girişimlerde bulunmak hususlarında genel koordinatörlük görevi görmektedir. Ülke içinde veya dışından terör konusundaki gelen tüm bilgiler “State Department” deki havuza aktarılmaktadır.²²³

ABD terör uzmanlarının Amerika, Almanya, İngiltere, Kuzey İrlanda, İtalya, Malaya, Rodezya, Kenya, Güney Kıbrıs, vb. ülkelerde yaptıkları araştırmalar sonucunda bu ülkelerde uygulanan yöntemler, teknik ve taktikler, alınan önlemler itibariyle terörizmle mücadeleyi başarıya ulaştıran etmenler tespit edilmiştir. Bu tespite göre terörizmle mücadelenin Altı altın anahtarı şunlardır.

- Bir merkezden komuta ve koordinasyon
- etkili bir terörle mücadele yasası
- Terör istihbaratının bir havuzda toplanması

²²² M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi (Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK) yıl:1996 sayı:1 s.69

²²³ Polisiye Konular ve terör Analizleri 28 Aralık1993-31 Ocak 1994 EGM - APK dairesi yayını(Amerika Birleşik Devletlerinde Washington DC.Chicago ve Los Angeles teki polis ve terörizmin önlenmesine yönelik faaliyet gösteren birimlerde Emniyet Genel Müdürlüğü Terörle Mücadele Daire başkanlığı Personelince yapılan inceleme ve araştırma sonuç raporudur.Görüşmeler esnasında buradaki yetkililerin en çok kullandığı söz “BİLGİ KUVVET DEMEKTİR” sözü olmuştur.)

- Özel anti terör timi oluşturulması
- Halkın güven ve desteğinin kazanılması
- Diğer ülkelerle işbirliği

5.3. Yıkıcı ve Bölücü Teröre Karşı Geliştirilebilecek Stratejiler

11 Eylül 2001 de ABD ikiz kulelerine yapılan saldırı terörizmin ne kadar vahşet verici bir olay olduğunu bunun karşısında biran evvel stratejiler geliştirilmesini gerektiren bir savaş olduğunu tüm açıklığıyla Dünya'ya göstermişti.²²⁴ Avrupa Birliği de Terörizmle mücadele kapsamında, birlik üyesi ülkelerdeki mal varlıkları ve bankalardaki hesaplarını dondurulan 27 terör örgütü ve teröristlerin listesini açıklayarak ABD ye desteğini göstermişti.

Sürekli değişen dünya dengeleri ile savaş stratejilerileri de değişmiş 21 yy. artık tamamen gizli birlikler, örgütler ve grupların kendi veya bir toplumun, ülkenin, din'in, ırk'ın menfaatine, karşı gücü yıpratarak çıkar sağlamak olgularına dönüşmüştür.

Terörizm bu bağlamıyla kesinlikle tedbir alınması gereken ve karşı stratejiler belirlenmesi gereken bir korkulu güç haline gelmiştir. Ülkemiz bu konuda teröre verdiği 35 bin halk 5 bin kamu görevlisi şehidiyle nasibini en çok alan ülkelerden biri olmuştur.

Yapılan incelemeler ve edinilen tecrübeler göstermiştir ki terörle mücadelenin en önemli adımlarını; Kısa, orta, ve uzun vadede olarak ayrıldığında aşağıdaki süreçler olduğu ortaya çıkmaktadır.

- Doğru tespit ve teşhis,
- Kararlı bir politika
- Uygun teşkilatlanma ve organizasyon,
- Terörün kaynaklarının durdurulması
- Yeterli istihbarat

²²⁴ Mehmet Faraç, a. g. e. S.96

- Örgüt üzerinde baskıyı sürdüren etkili operasyonlar,
- Terör örgütlerinin anayasal düzene aykırı yayınlarının önlenmesi
- Medyada terör konularının irdelenmesi ve düzenlenmesi
- Terörle mücadeleyi destekleyecek uygun mevzuat,
- Personelin eğitimi
- Halkın eğitim seviyesinin yükseltilmesi
- Mücadelede halkın desteğinin sağlanması
- Psikolojik harekat, karşı propaganda ve pişmanlık yasası
- Gençliği bilinçlendirme
- Uluslararası alanda mücadele ve propaganda

5.3.1. Kısa Vadede Geliştirilebilecek Stratejiler

5.3.1.1. Terör Örgütlerinin Yapılarının Tespiti ve Doğru Teşhis Stratejisi

Terör olayları yoğunluklu olarak 1984'te patlak verdiğinde istihbarat örgütlerinin hazırlıksız yakalandıkları, olaylar başladığında da mahiyetlerinin tam olarak teşhis edilemediği muhakkaktır. Bu teşhis hatasının tabandan tavana olduğu gibi başlayarak tavandan tabana doğru da sürdüğü görülüyordu.

En önemli boşluğun bölgedeki olayların özünün doğru teşhis edilememesinden, bu konuda öne sürülen bazı doğruların dikkate alınmayışından doğduğu inancı idi. Örneğin PKK hareketi Cumhuriyetin ilk yıllarındaki Kürt isyanlarına hiç benzemiyordu. Bu gerçek maalesef çok uzun bir süre sonra anlaşılabilirdi.

Bu teşhis hatalarının başında kendisiyle mücadele edilen gücün niteliğine ilişkin değerlendirme geliyor. Bu güç aslında klasik kuvvetlerle karşılanacak bir güç değildi.

Bir önceki bölümde ülkemizi yıkmaya çalışan ve bölmeye çalışan örgütleri teker teker incelemiştik.

Ülkemizi yıkmaya çalışan aşırı sol terör örgütleri genel olarak ideolojisini

Marksist-Leninist düşünceden almaktadır. Bu düşünceye göre terör örgütlerinin amacı mevcut anayasal düzeni yıkıp, ülke üzerinde Marksist-Leninist ideolojinin yayılmasını sağlayarak bu ideoloji doğrultusunda yeni bir devlet kurmaktır. Yıkıcı aşırı sağ terör örgütleri mevcut anayasal düzeni yıkarak yerine şer'i kurallara dayalı dini bir devlet kurmayı amaçlamaktadır. Bölücü unsurlar ise, yine ideolojisini Marksist-Leninist düşünceden almakta fakat belirli bir etnik grubu veya ırk'ı kendi düşünceleri etrafında toplayarak ayrı bir devlet kurma düşüncesindedirler.²²⁵

Terör örgütlerine karşı geliştirilecek stratejilerde ilk yapılması gereken bu şekilde yıkıcı ve bölücü örgütlerin düşünce yapısını, ideolojinin belirlenmesidir. Terör örgütleri bu ideolojiler çerçevesinde zaman zaman çok kanlı silahlı eylemlere girmekte ve zaman zaman da yasalardaki boşluklardan faydalanarak legal alanda faaliyetler göstermektedirler. Yasa dışı bu terör örgütlerinin bir önceki bölümde de incelediğimiz gibi legal ve legal olmayan tüm eylem biçimleri teker teker çıkarılmalı ve bu eylemlere olanak sağlayan zeminler tespit edilmelidir.

Yasa dışı terör örgütlerinin yapısı incelendiğinde devlet yapısı gibi bir otokontrol ve emir komuta zincirinin olduğu görülmektedir. Her örgütün kendine ait bir iç tüzüğünün bulunmakta içinde yaşadıkları devletin kanunlarına uymamakta bazen zoraki uymakta kendi hayatlarını bu tüzük etrafında toplanarak buna göre şekillendirmektedirler.

5.3.1.2. Terör Örgütleri Üzerinde Baskıyı Sürdüren Etkili Operasyonlar Stratejisi

Terör örgütlerine karşı yapılacak operasyonlar da mümkün mertebeye örgütün dinamizmini kırarak ve örgüt elemanlarını ümitsizliğe düşürücü ve bu şekilde bir baskı ile örgüt içinde çözülmeyi attrıcı bir yol izlenmesi terör örgütünün gücünü kırarak ve çöküşüne neden olacaktır.

Terör örgütlerine karşı yürütülen operasyonlar; pusu, baskın, taciz hareketi, darbe hareketi, tepki hareketi ve imha hareketleri şeklinde değişebilir. Terör

²²⁵ 12 Nisan 1985 günü Yüksek Öğretim Kurulu Merkez binasında verilen konferanstır. "Türkiye'de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri" s.46

örgütlerine karşı baskının esas alınması ve ağırlıklı olarak uygulanması güvenlik güçlerinin planlı ve programlı bir stratejiyi esas almış olmaları demektir. Nitekim 1993–1995 yıllarında Hakkari ve Kuzey Irak'ta PKK'ya karşı yapılan sürekli ve etkili operasyonlarda “2256 PKK'lı yok edildi, 202 PKK'lı teslim oldu (26'sı kadın), 1989 kişi yardım ve yataklıktan yakalandı, 476'sı tutuklandı. Aynı tarihler arasında, 1231 piyade tüfeği, 91 makineli tüfek, 14 uçaksavar makineli tüfeği, 14 havan topu, 6114 havan mermisi, 193 roketatar silahı, 5054 roketatar roketi, 4081 mayın, 729 tahrip kalıbı, 4152 fünye, 1.096.688 hafif silah mermisi, 20.110 ağır silah mermisi, 39 telsiz, 68 dürbün ve 297.040 kg. erzak Hakkari ve Kuzey Irak PKK kamplarında ele geçirilmiştir.”²²⁶

Terörist başı Abdullah Öcalan'ın yakalanmasıyla, artık bitti denilen ayrılıkçı terörün yeniden başlama ihtimali de her zaman vardır. Adını KADEK olarak değiştiren PKK'nın Kuzey Irak'ta binlerce silahlı militanının bulunduğu bilinmektedir ve olası bir savaş esnasında veya sonrasında bu grupların yeniden terör eylemlerine girişmelerini önlemek için, askeri birlikler şimdiden Irak sınırında bir güvenlik şeridi ve göç merkezleri kurmak için harekete geçmiştir.²²⁷

5.3.1.3. Terörün Kaynaklarının Durdurulması

11 Eylül saldırılarının ardından kara para aklama ve terörün finansmanı ile mücadele birlikte anılır olmuştur. Terör örgütleri faaliyetlerini finanse edecek fonları sağlayacak suç gelirlerini özellikle uluslararası mali dolaşımın içinde aklamaktadırlar. Bu noktada kara para aklamanın önlenmesi ve cezalandırılması, terörün finansmanın engellenmesine de yaramaktadır. Ancak terör örgütlerinin bir kısım gelirleri yasal ticari faaliyetlerinin gelirleri ile yardım kampanyalarında sağlanan paralar yada bireysel bağışlara dayanmaktadır. Kaynağı meşru olan dolayısıyla kara para olarak nitelendirilmeyecek söz konusu gelirler gizli dolaşımlara sokularak silah satın alma yada eylemcilerin maaşını vermek gibi amaçlarla örgüt hücrelerine tahsis edilmektedir. Görüldüğü gibi burada aklamanın tam tersi bir işlem

²²⁶ Osman Pamukoğlu, Unutulanlar Dışında Yeni Bir Şey Yok 3.Baskı Aralık–2003 harmoni yayınları s.18

²²⁷ Birol Akgün, Irak Savaşı'nın Türk İç Politikası Üzerine Muhtemel Etkileri, Stradigma dergisi Mart 2003 Sayı 2

söz konusu olup, yabancı literatürde “tersine aklama” yada “temiz parayı kirletme” işleminden bahsedilmektedir. Dolayısıyla kara para aklamada gelirin nereden geldiği, terörün finansmanında ise gelirin nereye gittiği soruşturulmaktadır.

11 Eylül saldırılarının ardından 29-30 Ekim 2001’de Washington’da toplanan Uluslararası Mali Eylem Gücü (FATF) kara para aklama ile mücadele görevini terörizmin finansmanını da kapsar şekilde genişletmiş ve bu alanda 8 özel tavsiye kararı almıştır.

FATF’nin sekiz tavsiyesi şöyle sıralanabilir:

- Birleşmiş Milletler Belgelerinin onaylanması ve yürürlüğe konması;
- Terörizmin, terörist eylemlerin ve terör örgütlerinin finansmanının suç haline getirilmesi;
- Terörist malvarlıklarının dondurulması ve müsaderesi;
- Terörizmle ilgili şüpheli işlemlerin bildirimini;
- Uluslararası işbirliği;
- Alternatif havale yöntemleri;
- Elektronik transfer;
- Kar amacı gütmeyen kuruluşların terörün finansmanı amacıyla kullanılmasının önlenmesi konusunda alınması gereken önlemler.²²⁸

Terörün finansmanı ile mücadele bağlamında 22.12.2001 tarih ve 16.5.2002 tarih ve 4206 sayılı Bakanlar Kurulu kararları örneklerinde olduğu gibi, Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyine bağlı Yaptırımlar Komitesi tarafından terörizme destek veren kişi ve kuruluşlar listesinde yer alan kişi ve kuruluşların Türkiye’de bulunan bankalar ve diğer mali kurumlar ile gerçek ve tüzel kişiler nezdindeki kiralık kasa mevcutları da dahil olmak üzere, tüm hak ve alacaklı ile mal varlıklarının dondurulması ve bu mal varlıkları ile ilgili her türlü işlemin Maliye Bakanlığının iznine bağlanması yöntemine başvurularak ülkemizdeki faaliyetlerinin engellenmesi ve mal varlıklarının dondurulması sağlanmalıdır.

²²⁸ Ergin Ergül, Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı, Hukuk ve Demokrasi Kurumu Aylık Yayın Organı, Ocak 2004 sayıs, sayfa 10–13

5.3.2. Orta Vadede Geliştirilebilecek Stratejiler

5.3.2.1. Kararlı Bir Politika

Ülkemizin terörizmle mücadelede maalesef önemli sorunları ve eksiklikleri bulunmaktadır. Bu eksiklikleri oluşturan sebeplerin başında seçimle iş başına gelen hükümetlerin bu konuda şimdiye kadar tam ve istikrarlı bir politika oluşturamamış olmaları gelmektedir. Güvenlik güçlerimiz, yetişmiş elemanlara sahip olmasına rağmen, örgütlenmesi amaca uygun halde değildir. Ayrıca yetkili kurumlar arasında yetki ve sorumluluk kargaşası yaşanmakta kaynaklar israf edilmekte ve bu nedenle de terörle mücadelenin gerekleri yerine getirilememektedir. Çözüm çabaları eldeki güçle ve araçlarla uyumlu değildir.

Terörizmle mücadelenin, kurallar rejimi olan demokrasilerde önemli zorluklar içerdiği doğrudur. Nitekim bu mücadelede; güvenlik mi? özgürlük mü? ikilemi süreklilik kazanır ve sonu gelmez tartışmalara yol açmıştır. Üstelik Türkiye gibi özgürlükleri genişletme çabasındaki bir ülkede bu konu daha da ciddi tartışmalara yol açabilme ihtimali yüksektir. Böylesi bir ortamda genel eğilim ve sesi fazla çıkanların talepleri özgürlüklerden yanadır, çoğu zaman güvenlik göz ardı edilir yada güvenliği dile getirenler baskı altına alınır. Sonuçta güvenlik birimleri iş üretmez, çalışamaz duruma gelebilir. Oysa özgürlüklerin kullanılması ve korunması; yasa sorunu olduğu kadar, özgürlükleri sindirmiş ve bu kültüre sahip, duyarlılığı yüksek toplumların işidir. Özgürlüklerin geliştirilmesi ve korunmasındaki kararlılık, terörizmle mücadelenin her aşamasında hukukun içinde kalma zorunluluğu, teröre karşı dar bir alanda ve dar zaman aralığında çalışmayı gerektirir.²²⁹

Ülkemizde terörle mücadele konusunda bir sorun vardır yapılacak en önemli iş beklide bu sorunların kaynağı olan kararlı bir politika eksikliğidir. Bu durumda yapılacak öncelikli iş terörizmle mücadele politikalarını oluşturmak olmalıdır.

Amaç, devletin terörist ve terörizmle mücadele vizyonunu ve ortak dilini oluşturmaktır. Ancak bu sayede kurumlar arası çekişme, bilgi saklama, anlamsız rekabet ve kaynakların boşa harcanması önlenemez.

²²⁹ Nihat Ali Özcan, Terörizmle Etkin Mücadele, Panorama Dergisi Nisan-2004 Sayı. 3

5.3.2.2. Personelin Eğitimi Stratejisi

Terörle mücadele edenlerin teröristler gibi geniş bir hareket alanları yoktur. Aradaki eşitsizliğin giderilmesi ve terörün önlenmesi ancak uygun şekilde organize olmuş, eğitilmiş ve tecrübeli çalışanlar ile sorunun ciddiyetine inanmış liderlerle mümkündür.

Bir “**Güvenlik Akademisi**” kurulmalıdır. Böylece gerek farklı kurumlardan ve disiplinlerden gelen, asker, polis, hukukçu, istihbaratçı ve dışişleri mensupları bir arada çalışarak kendi kurumsal kültürlerinden sıyrılıp kaynaşacak, gerekse terörizme karşı ortak bir dil geliştirebileceklerdir. Karşılıklı güven ve şahsi dostluklar sorunların aşılmasında iyi bir başlangıç olacaktır. Yine aynı yapı içinde, bağımsız çalışabilen Dünya da ki gelişmelere açık “**Terörizm Araştırmaları Merkezi**” kurulmalıdır.²³⁰ Personelin bu kurumlarda birlikte alacağı eğitim çok karmaşık yapılara sahip olan terörün her yönünün ortaya çıkmasını sağlayacak önlenmesi içinde bir ışık tutacaktır.

5.3.2.3. Uygun Teşkilatlanma ve Organizasyon Stratejisi

5.3.2.3.1. Terör ve Terörizm Araştırmaları Merkezinin Kurulması

Dünya üzerinde terörden nasibini en çok alan devlet olan ülkemizde maalesef terör hakkında araştırma yapabilen bir kurum oluşturulmamıştır. Terör ve Terörizm her geçen gün kendini yenileyerek çağın güvenlik önlemlerinin önünde hareket etmekte ve ülkemiz için durdurulamayan bir güç olmaktadır.

15 ve 20 Kasım 2003 teki bombalı İstanbul saldırılarında ülkemiz daha önceden bildiği fakat hiç karşılaşmadığı bir terör ile karşılaşmış, bu saldırılarda 57 insanımız yaşamını yitirmiş ve 646 insanımız da yaralanmıştır.

Terör örgütü PKK ise en çok bilgi sahibi olmamız gereken terör örgütü olduğu halde 40 bin insanımız bu örgüt tarafından şehit edilmiş ve halen PKK'nın yapmış olduğu Terör eylemleri gündemde yerini almaktadır.

²³⁰ Nihat Ali Özcan, Terörizmle Etkin Mücadele, Panorama Dergisi Nisan-2004 Sayı. 3

Sakarya Üniversitesi öğretim görevlisi Yrd. Doç. Dr. Enis Şahin ise Ermeni Terörü ile ilgili şunları söylemektedir. “Ankara’da bir Ermeni Araştırmaları Kütüphanesi veya benzer bir isim altında kaynak ihtiyacının karşılanacağı bir merkez mutlaka oluşturulmalıdır. Konuyla ilgilenen herkes, böyle bir merkezin varlığını bilmeli ve kaynak problemi kesinlikle yaşanmamalıdır. Bu merkeze çok geniş maddi imkanlar tanınmak suretiyle, Dünya da bu meseleyle ilgili ne kadar yayın (kitap, dergi, makale, broşür, fotoğraf, harita, film, mikrofilm, cd vs.) varsa, bunların ister satın alma suretiyle, isterse fotokopi veya mikrofilm suretiyle birer kopyalarının söz konusu merkezde bulunması sağlanmalıdır.”²³¹

5.3.2.3.2. Olağanüstü Hal Bölge Valiliğinin Kuruluşu

1986 ve 1987 yıllarında PKK’nın eylemlerinde önemli artışlar olmuştur. Dönemin Hükümeti terörle daha etkili bir mücadele için bazı yasal düzenlemeler yapmıştır:

Olağanüstü Hal Kanunu'nun uygulaması konusunda çıkarılmış olan yönetmelikte geçen Bölge Valiliği 71 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile kurulmuştu (4 Ekim 1983 tarih ve 18181 sayılı Resmi Gazete). Bu KHK, TBMM’nde 3036 sayılı ve 11 Temmuz 1984 tarihli kanun ile tûmden reddedilmiştir (28 Temmuz 1987 tarih ve 18472 sayılı Resmi Gazete). Fakat, 285 sayılı ve 10 Temmuz 1987 tarihli Kanun Hükmünde Kararname ile “Olağanüstü Hal Bölge Valiliği” ihdas edilmiştir (14 Temmuz 1987 tarih ve 19517 sayılı Resmi Gazete).²³² Bölge Valiliği kapsamına giren iller; Bingöl, Diyarbakır, Elazığ (Elazığ ili 19 Mart 1993 tarihinde TBMM’nce OHAL kapsamı dışına alınmış, 4 Nisan 1993’de Başbakanlık onayı ile Mücavir il konumuna getirilmiştir), Hakkari, Mardin, Siirt, Tunceli ve Van’dır. 3647 Sayılı Kanunla il durumuna getirilmiş olan Batman ve Şırnak illeri de 426 sayılı KHK ile OHAL kapsamına alınmıştır. 285 sayılı KHK’nın 4’üncü maddesi J bendi hükmünce 24 Temmuz 1987 tarihli Başbakanlık onayı ile Adıyaman, Bitlis ve Muş illeri de Mücavir il statüsüne kavuşturulmuştur. 16 mayıs 1990 yılında Batman ve Şırnak’ın da il olmasıyla, Bölge valiliği sorumluluk

²³¹ Enis Şahin, Ermeni Meselesi Ve Türkiye:Neler Yapılmadı Veya Neler Yapılmalı? Stradigma dergisi Nisan 2003 Sayı 3

²³² Burhan Kuzu, Olağanüstü Hal Kavramı ve Türk Anayasa Hukukunda Olağanüstü Hal Rejimi, İstanbul 1993,s.286-287

alanındaki il sayısı 13'e yükseltilmiştir.²³³

5.3.2.3.3. Geçici Köy Koruculuğunun Kuruluşu

Hicri 18 Mart 1340 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu'nun 74. Maddesine ve 3175 sayılı ve 26 Mart 1985 tarihli kanun ile iki fırka eklenerek (4 Nisan 1985 tarihli ve 18715 sayılı Resmi Gazete) Geçici Köy Korucusu teşkil olunmuştur. Buna göre Bakanlar Kurulunca tespit edilen illerde, olağanüstü hal ilanını gerektiren sebeplere ve şiddet hareketlerine ait ciddi belirtilerin köyde veya çevrede ortaya çıkması veya ne sebeple olursa olsun köylünün canına ve malına tecavüz hareketlerinin artması hallerinde de, valinin teklifi, İçişleri Bakanlığının onayı ile yeteri kadar Geçici Köy Korucusu görevlendirilebilir.

Geçici köy korucuları özellikle bölücü PKK(KADEK) terör örgütüne karşı doğu ve güneydoğu Anadolu bölgelerinde oluşturulmaya başlamış ve özellikle 1986 yılından itibaren sayıları çoğaltılmaya başlamış, 1996 yılında sayıları 62.000'e ulaşmıştır.

Geçici köy korucuları buldukları mevkinin halkından seçilmiş ve yine buldukları bölgedeki halkı korumaları sağlanmıştır. Bunun karşılığında kendilerine İçişleri bakanlığı tarafından maaş bağlanarak kendileri için bir geçim kaynağı sağlanmış ayrıca bu bölgede yaşayan halka kendi içlerinden seçilen korumalarla devlete karşı bir güven oluşturulmuştur.

Fakat burada dikkat edilmesi gereken bir hususta şudur. GKK, halkın silahlandırılması nedeniyle, yakından takip ve kontrolü gerekmektedir. Nitekim PKK'nın 1986-87 tarihleri arasında, muhtarlar vasıtası ile kendi seçtiklerinin korucu olmasını sağlayarak, örgüte maddi katkı sağladığı gibi, istihbarat ta elde ettiği iddia edilmektedir.²³⁴

²³³ 17-18-19 Aralık 1998/Elazığ Cumhuriyetin 75.yılında Doğu Anadolu da Güvenlik ve Huzur sempozyumu Bildiriler Çağlayan a.ş. Mayıs-1999 s.337

²³⁴ M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi (Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK) yıl:1996 sayı:1 s.69

5.3.2.3.4. Emniyet Genel Müdürlüğü Bünyesinde Yeni Birimlerin Kurulması ve Lojistik Teşkilatlanma Çalışmaları

Terörle mücadelenin belli esaslar çerçevesinde yürütülmesi, iller arasında koordinasyon ve işbirliğinin sağlanması amacıyla 26 Kasım 1986 tarihinde Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Terörle Mücadele Daire Başkanlığı kurulmak suretiyle faaliyete geçirilmiştir.

1983 yılında Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde birim halinde oluşturulmuş olan ve öncelikle herhangi bir suretle rehin alınan kişilerin, hayatlarının kurtarılması yönünde müdahale edecek şekilde eğitilerek yetiştirilmiş olan Özel Harekat Timlerinin, daha sonra Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde meydana gelen olaylara dönük de kullanılması ihtiyacına binaen, 30.12.1985 tarihinde Bakan onayları ile Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Malatya, Mardin, Siirt, Tunceli, Şanlıurfa ve Van illeri Emniyet Müdürlükleri bünyesinde kurulması planlanmıştır.

Özel Harekat Birimleri, 07.03.1987 günlü Bakanlık Makamı onayı ile Asayiş Daire Başkanlığından ayrılarak Terörle Mücadele ve Harekat Daire Başkanlığı bünyesine geçmiştir.

26.07.1993 günü 93-4661 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile TEMÜH Daire Başkanlığı bünyesindeki Özel Harekat Şube Müdürlüğü, Özel Harekat Daire Başkanlığı'na dönüştürülmüştür.²³⁵

Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Havacılık Daire Başkanlığı, Alman yardımından Türk Silahlı Kuvvetlerine verilen Alouette (SA 318 C) helikopterlerinin bir protokolle Emniyet Genel Müdürlüğü'ne devredilmesi ile kurulmuştur.

Güneydoğuda gelişen yoğun terör olayları ile Genel Müdürlüğün giderek artan diğer havacılık destek ihtiyacı, mevcut kuruluş ve eldeki araçlarla karşılanamayınca başlangıçta 4 adet Puma, hemen arkasından 5 adet Black-Hawk (Skorsky) helikopterleri satın alınarak bugün mevcut helikopter sayısı 28'e çıkartılmıştır. Yine

²³⁵ Necati Alkan a.g.e. s.124

kullanmada tasarruf, göreve müdahalede sürat ve etkinlik sağlanması açısından, ilk etapta İstanbul ve Diyarbakır Hava Ulaştırma Filoları, hemen arkasından da çekirdek kadro ile Adana Filosu kurulmuştur.

Yukarıda izah edilen gelişmeler neticesinde Havacılık Daire Başkanlığı, terörle mücadele personelinin gerek eğitimi safhalarında gerekse amaca yönelik kullanılmasında ihtiyaç duyduğu havacılık desteğini sağlayacak imkan ve kabiliyete sahip olmuştur.

Ülkemizde teröre karşı hazırlık konusunda tüm bu gelişmelere rağmen ABD'deki “**State Department**” gibi terör konusunda bir bilgi havuzu kurumu olan birimimiz hala mevcut değildir.

5.3.2.4. Yeterli İstihbarat Stratejisi

İstihbarat, devletler için öncelikli ve hayati ihtiyaçlardandır. Geleceği görebilmek, muhtemel sorunlar hakkında önceden bilgi sahibi olmak, olayların perde arkasına uzanabilmek, ancak sağlıklı istihbarat üretimi ile mümkün olabilir. İhtiyaçlara cevap verebilen bir istihbarat üretimi, organizasyon-personel-teknik imkan ve kabiliyetlerin oluşturduğu yapının niteliğine göre şekillenir.²³⁶

1900'lü yılların Dünyasında istihbarat alemi oldukça dar bir alanı oluşturuyordu. Avrupa hükümetleri rakipleri ve potansiyel düşmanları hakkında politik ve askeri istihbarat toplama faaliyetlerinde bulunmasına rağmen, bu türden organizasyonlara hem maddi bakımdan hemde personel açısından pek önem verildiği söylenemezdi. Başbakanları ya da devlet başkanlarına düzenli olarak bilgilendirmedikleri gibi verdikleri bilgilerde genellikle olayların gidişatında hissedililer değişikliklere yol açmıyordu. Ülkeler arasında yapılan savaşlar zamanla karşı ülke hakkında istihbarat toplamanın ne kadar önemli olduğunu göstermişti.

Bu yıllarda istihbaratın önemini kavramış görünen ülkelerden biride Fransa olmuştur. 1870 de Almanya ile yaptıkları ve hezimete uğrayarak Alsace-Lorraine

²³⁶ Hamit Pehlivanlı, Strateji dergisi Teşkilatı Mahsusa'dan Milli Emniyet Hizmetlerine yıl:1996 sayı:1 s.125

kaybettikleri savaşın ardından istatistik ve askeri keşif birimi kurarak Fransa'nın sınır kasabalarını işgal eden Alman birlikleri hakkında istihbarat toplamaya başladılar. İngilizler 1941 de **Londra kontrol birimi(London Controlling Section-LCS)** isimli özel bir "**aldatma birimi**" kurmuştu küçük ama etkin birim olan LCS, yüzbaşı John Bevan tarafından yönetiliyor, MI5, MI6, SOE ve Amerikalıların İstihbarat birimi OSS ile birlikte çalışıyordu. Görevi, yanlış bilgi yaymak, Almanları, aslı olmadığı halde, belli yerlerde ordular, uçaklar, tanklar ve benzeri olduğuna inandırmaktı.²³⁷

Soğuk savaş sırasında dondurulan etnik ve dini çatışmalar üzerindeki buzların çözülmeye başlaması istihbaratçılara yeni roller biçmektedir. Ülkeler arasındaki mücadelelerin doğası değişmiş, büyük çapta savaş ihtimali yerini sınır savaşları ve düşük yoğunluklu mücadelelere bırakmıştır. Stratejik ve taktik istihbaratın kapsamı bu gelişmeleri de içine alacak tarzda genişletilmek zorunda kalmıştır.²³⁸

Günümüzde ülkelerin ulusal güvenlik politikası gereği olan miktarda bilgi gerektiren, çıkarlarını korumak zorunluluk arz etmektedir. İstihbarat örgütleri yalnızca mevcut çıkarlar hakkında değil, devletin gelecekteki kritik ve stratejik çıkarları için gerekli istihbarat üretim ve analizini yapabilmelidir..

Ana başlık olarak Ülkemizde İstihbaratın üç ayrı başı vardır. Bunlar; Asker, Emniyet ve MİT dir.

Türkiye'de asıl istihbarattan sorumlu birim olarak Milli İstihbarat Teşkilatı bulunmaktadır. Teşkilat personelinin büyük bir kısmının askerlerden oluşması, başlangıcından zamanımıza kadar teşkilatın başkanlığını askerlerin yapmasından dolayı, daha çok askeri nitelikli bir istihbarat birimi imajını ortaya koymuştur. Bu imajdan dolayı da, normal insanlar MİT dışında kurum istihbaratı yapan diğer istihbarat birimlerinin ne yaptıklarını ve ne kadar sorumlu olduklarını anlamakta güçlük çekmektedirler.²³⁹

²³⁷ Ali Çimen, Echelon İstihbarat Dünyasının Perde Arkası, Haziran 2004 İstanbul, s.22-23-58-59

²³⁸ Bülent Aras, (Boğaziçi üniversitesi Atatürk Enstitüsü Doktora öğrencisi) strateji dergisi (Değişen dünya ve istihbarat alanında yeni yönelimler.)yıl:1996 sayı:1 s.111

²³⁹ Bekir Çınar, a.g.e. s.191

İstihbarat birimlerimiz arasında geçmiş dönemlerde istenmeyen bazı rekabetlerden doğan çatışma gibi olaylar meydana gelmişti. Bu bağlamda Emniyet Genel Müdürlüğü İstihbarat Dairesi Başkanlığı ile MİT'in çatıştığı bilinmektedir. Örnek olarak 1997 yılındaki İstihbarat daire Başkanının Tutuklanması olayı verilebilir.

Yine başka bir çatışma da Genelkurmay ile Emniyet İstihbarat Dairesi arasında var olduğu ileri sürülmüş, 2 Temmuz 1997 de basına yansıyan Hürriyet gazetesinin haberine göre “Onbaşı Kadir Sarmusak, kendisini Eski Emniyet İstihbarat Daire Başkan vekili ve Refah-yol’un İçişleri Bakanı Meral Akşener’in sağ kolu Bülent Orakoğlu’nun görevlendirdiğini itiraf etti”²⁴⁰ Haberi yer almıştı. Basın bu çatışmada ileri sürülen gizli bilgi, belge sızdırma ve dinleme olayının arka perdesine bakılmadan sadece görünenlerle ilgilenmiştir. Bu yapılırken ne yetmiş yıldan fazla bir süredir varolan Devlet-Ordu ilişkisi ne de Emniyetin Devlet yapısındaki yeri göz önünde bulundurulmuştur. Bundan dolayı “köstebek” olarak adlandırılan olay ilk başlarda hem gazete sayfalarında hem de televizyonlarda haber bültenlerinin büyük bir kısmını kapsarken, aynı durum ne yargılama aşamasında ne de sanıklar’ın tutuksuz yargılanmaları şartı ile serbest bırakılması sonrasında gösterilmemiştir.²⁴¹

İstihbarat konusunda devletimizin bu kurumlarının kendi arasındaki çekişme dönemleri maalesef bize çok zarar vermiş asıl konumuz olan terör ve terörizmle mücadelede teröre fırsat ve yaşama alanı vermiştir. Günümüzde bu çekişmeler yerini karşılıklı ve koordineli çalışma aynı amaç ve hedef doğrultusunda birleşme oluşumu tamamlanmıştır.

Ülke genelinde ve özellikle metropollerde sürdürülen operasyonların %80’i İstihbarat ve TEM Şube Müdürlüklerinin müşterek yaptıkları çalışmalar neticesinde gerçekleştirilmiş, terörle mücadele çalışmalarında olumlu sonuçlar elde edilmiştir.

İstihbarat ihtiyacını uzun vadeli ve kısa vadeli istihbarat olarak sınıflandırmak mümkündür .

²⁴⁰ Hürriyet 02.07.1997

²⁴¹ Bekir Çınar, a.g.e. s. 178

Uzun vadeli istihbarat tahminleri yapabilmek, büyük miktardaki bilgileri toplamak ve koordine etmek için çoğunlukla tek merkezden idare edilen bir istihbarat işletme merkezine ihtiyaç duyulmaktadır. Kısa vadeli istihbarat ise; bir yerel ortamda meydana gelen hızlı değişiklikleri kapsamaktadır.

İstihbaratın bu süreçlerini tüm istihbarat birimlerimiz uygulamalı yıkıcı ve bölücü terör örgütleri ile mücadelede kesintisiz bir koordine birlik çatısı altında çalışılmalıdır. Nitekim 11 Eylül saldırıları ile ilgili, İngiltere de yaşayan Pakistan asıllı Niaz Han, El Kaide'nin yolcu uçaklarıyla ABD ye saldırı düzenleyeceğini söylemesine rağmen FBI ajanlarının bu uyarı görmezden geldiği ortaya çıkmıştı. Han'a göre olay şöyle gelişti: "Londra da yaşıyordum. Kumar alışkanlığım yüzünden borç batağındaydım. Bir gün camide bir grup yanıma yaklaştı ve "Usame'yi tanıyor musun diyerek cihada katılmamı istediler. Kumar borcumu ödedikleri için hemen kabul ettim. Beni Pakistan'a götürdüler. Bir kampta 30 kişiyle birlikte, uçak kullanma, yolcuları etkisiz hale getirme ve havaalanı güvenliğini geçme gibi konularda eğitildim. Sonra bana birkaç bin dolar verip ABD'ye gönderdiler. Amaç güvenlik önlemlerini yakından görmektir. 2000 yılının Mart ayında New York'a geldiğimde temas kuracağım militanla buluşmadım. Atlantic City'ye gidip tüm parayı kumarda yedim. Sonra korktum ve Cihatta ölmektense borç içinde yaşarım deyip FBI a gittim. Onlara tüm planı anlattım. İki kez yalan makinesine girdim. Ama bana inanmadılar. Konuyu araştıracaklarını söyleyip beni İngiliz polisine teslim ettiler. İngiltere de 2 saat sorgulandıktan sonra salıverildim. Pakistan da ki eğitim kampının yeri bile sorulmadı. Bir yıl sonra ise 11 Eylül saldırıları oldu. Saldırıdan sonra kimse gelip beni sorgulamadı.²⁴² Bu durum olaylardan çok sonra ortaya çıkmış ve saldırılarda yaklaşık 2700 kişi yaşamını yitirmiştir.

Yine El Kaidenin İstanbul katliamından önce, İsrail haber alma teşkilatı Mossad'ın iki kez, Amerikan haber alma teşkilatı CIA'nin da bir kez olmak üzere Eylül ve Ekim aylarında Türkiye'deki yetkilileri uyarmalarına rağmen Türkiye hem bu istihbarattan faydalanıp tedbir almadı (sinagogların buldukları sokakların trafiğe kapatılması, yada kesin park yasağı), hem de Dünyadan bihaber içe kapalı

²⁴²Vatan Gazetesi ,05.06.2004, FBI, köstebeğin 11 Eylül Uyarısını Anlamadı

yaşayan bir ülke olduğu için, başımıza gelecek olan olayın vahametini anlayamadı. Halbuki aynı dönemde Hollanda bir, İngiltere ise iki El-Kaide eylemini önledi. Teyakkuz durumunda olan Fransa'da ise, Musevilere yönelik son bir yılda meydana gelen yaklaşık 3.000 saldırıda herhangi bir can kaybı yoktu. Hamas ve İslami Cihadın intihar eylemleri düzenlediği İsrail'de ise planlanmış olan eylemlerin %85-90'ı önlenmektedir.

Sinagog ve Musevilere ait okullarda Fransa'da uygulanan yöntem çok basit ti Bu yerlerin bulunduğu sokaklar trafiğe kapatılıyor, eğer bu mümkün değilse polis gözetiminde kesin bir park yasağı konuyor ve Musevilere ait bu binaların önündeki en az 100 metrelik bölüme araçların park etmesi yasaklanıyordu.

Yıkıcı ve bölücü terör örgütlerinin belirlediği eylem planlarını önceden öğrenebilmek çok güçlü bir istihbarat ağı ile mümkündür. El Kaide terör örgütünün İstanbul da gerçekleştirdiği Bombalı saldırılar ve sonucunda yüzlerce insanın ölümü terör konusunda istihbaratın ne kadar önemli ve gerekli bir kurum olduğunu hepimize göstermiştir. Daha sonraki günlerde İstanbul ve Bursa illerinde koordineli olarak eşzamanlı yapılan operasyonlarda yine İstanbul da yapılacak olan NATO toplantısını kana bulamak isteyen terör unsurlarının eylem planları ve kullanacakları saldırı silah ve teçhizatları ile birlikte başarılı bir operasyonla yakalanmışlardır.

5.3.2.5. Terör Örgütlerinin Anayasal Düzene Aykırı Yayınlarının Önlenmesi

Ülkemizde faaliyet yürüten sağ, sol ve bölücü terör örgütlerini analiz ettiğimizde görünen şu ki, kuruluş ve örgütlenme ile eleman kazanma aşamaları kitapla, gazeteyle ve dergiyle başlıyor ve silahlı eylemlere kadar devam ediyordu.

Terör örgütlerini ayakta tutan belirli unsurlar vardır. Bunlar; ideoloji, iç ve dış destek, para ve elemandır. Fakat bir örgütün kurulabilmesi için her şeyden öte bir ideolojinin olması gerekmektedir. Bu komünist, faşist, etnik yada dini bir ideoloji olabilir. Bundan dolayıdır ki, ülkemizde faaliyet yürüten terör örgütleri ilk etapta ideolojilerini geliştirebilmek ve örgütlerine taraftar bulabilmek için işe kitapla, gazeteyle ve dergiyle başlamaktadırlar.

Terör örgütlerinin yayınlarının anayasal düzene aykırı olduğu konusunda yeni bir inceleme ve araştırmaya ihtiyaç vardır. Bu yayınlar için yeni yasal düzenlemeler yapılmalı ve ilgili kurumlara gereken yetkilerin verilmesi ile mücadeleye başlanmalıdır.

Bu bağlamda verilen mücadeleler neticesinde bir terör örgütünün iç ve dış desteği kesilebilir, para kaynakları ile elemanları yok edilebilir,

Şu her zaman bilinmelidir ki ideolojik anlamda bir örgüt bitirilemediği müddetçe tamamen ortadan kaldırılmış sayılamaz.

5.3.2.6. Medyada Terör Konularının İrdelenmesi ve Düzenlenmesi

Terör ve terörist psikolojisinde, duygu ekonomisi ve medyanın önemli bir rolü vardır. Duygu ekonomisi; toplumda huzur ve güven ortamını ifade etmektedir. Terörist gruplar devlet aleyhine bu duygu ekonomisini zarara uğratmayı hedeflemekte ve bu kapsamda toplumun geleceğe dönük umutlarını boşa çıkarmayı amaçlayan propaganda faaliyetlerine ağırlık vermektedir. Ayrıca, terör örgütleri toplumu kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmede ve gerçekleştirdikleri eylemleri topluma duyurmada medyayı da geniş ölçüde kullanmaktadır.

Ülkemizde özellikle PKK terör örgütünün Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki vahşet dolu katliamları medyada yer almış ve bu görüntüler halkımız üzerinde büyük korkulara sebebiyet vermiştir. Terör örgütlerinin amaçlarından biride zaten halk üzerinde korku ve panik oluşturarak ülkeyi bir kaosa sürüklemektir.

Fidan Koraltan “Terör Kavramı ve Etik Açısından Basına Yansıması” adlı çalışmasında şunlara yer vermektedir. “Basında terörle ilgili haberlerin nasıl yer alması konusunda farklı görüşler olsa da medya ve terör arasındaki ilişki kabul edilmektedir. Olaya basın açısından baktığımızda basın demokratik sistemlerde önemli bir unsur olmakla birlikte etik kavramının büyük önem taşımaya rağmen ekonomik kazanç sağlayan kuruluşlardır. Ekonomik endişe basında dikkat ve ilgi çekici haberleri gündeme getirmekte, bu da basını medyayı terör haberlerine

yaklaştırmaktadır.²⁴³

11 Eylöl 2001 saldırılarının ardından ABD, ikiz kulelerin yıkılması haricinde burada ölü insan görüntülerinin medyada gösterilmesine izin vermeyerek halk üzerinde oluşacak korku ve paniği önleme ya da azaltma yolunda izlediği politikayı göstermiştir. Türkiye de ise yoğunluk olarak ABD deki saldırıların çok küçük bir oranı olan 15 ve 20 Kasım 2003 canlı bomba eylemlerinde ölü insan manzaraları medyanın her köşesinde yer almış ve sonuç olarak halkımızda büyük panik ve korku oluşturmuştur.

Terörle mücadele uzmanı Necati Aklan ise bir makalesinde medya ile ilgili şunlara yer vermektedir. “Terörle mücadelede en önemli unsurlardan biri de medyadır. Çünkü terör örgütleri propaganda ile doğar ve propaganda ile yaşamlarını devam ettirirler. Bu nedenle medya terör haberlerini sunarken, terör örgütlerinin propagandasını yapıyormuş izlenimini verecek şekilde sunmamalı, olayları abartarak toplumda korku, kaygı ve güvensizlik duygularının hakim olmasına neden olmamalıdır.”²⁴⁴

5.3.2.7. Psikolojik Harekat, Karşı Propaganda ve Pişmanlık Yasası Stratejisi

Eğitimsiz, işsiz ve toplumsal statüsü gereği geri planda kalan kişiler, bir topluluğa ait olma duygusundan dolayı, kolaylıkla terörist davranışlar içerisine girebilmektedir. Devletlerin, terörle mücadele ederken yürütecekleri psikolojik harekat faaliyetlerinde teröristlerin bu psikolojik yapılarını da göz önünde bulundurmaları ve izleyecekleri stratejiyi bu kapsamda belirlemeleri önem arz etmektedir

Terör ve terörist psikolojisinde, duygu ve medyanın önemli bir rolü vardır. Duygu; toplumda huzur ve güven ortamını ifade etmektedir. Terörist gruplar devlet aleyhine bu duyguyu zarara uğratmayı hedeflemekte ve bu kapsamda toplumun

²⁴³ Fidan Koraltan, Terör Kavramı ve Etik Açısından Basına Yansıması,(Milliyet, Cumhuriyet. Zaman Gazeteleri), 2002, İstanbul s.33

²⁴⁴ Necati Aklan, Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi, Staradigma Dergisi, Ekim-2003 Sayı:9

geleceğe dönük umutlarını boşa çıkarmayı amaçlayan propaganda faaliyetlerine ağırlık vermektedir. Ayrıca, terör örgütleri toplumu kendi amaçları doğrultusunda yönlendirmede ve gerçekleştirdikleri eylemleri topluma duyurmada medyayı da geniş ölçüde kullanmaktadır

Teröristlerin ortak kişilik özellikleri incelendiğinde ise; bu kişilerin kendi içlerinde tutarlı, kesin inançlı, ödün vermeye yanaşmayan ve risk almayı seven bir kişilik yapısı sergiledikleri görülmektedir.

Birçok teröristin örgüte ideolojik veya politik inançlarından dolayı değil, olumsuz şartlar veya zorlama sonucu katıldıkları ortaya çıkmıştır. Arkadaşlarına bağlılık, politik görüşler, misilleme tehditleri veya sadece kayıtsızlık gibi bu insanları örgütte kalmaya iten faktörlerle mücadele etmek şartıyla her örgüt içinde pek çok kişi teslim olmaya ikna edilebilmektedir

Terör örgütü elemanlarının teslim olmadaki artış veya azalışı, terör mensuplarının terör eylemlerinin sonucunda elde edecekleri kazanımlara dair beklentileri gibi bazı uzun vadeli faktörler direkt olarak etkilemektedir. Eğer terör örgütü elemanları zafere ulaşma olasılığının çok az olduğunu görürlerse, teslim olma eğilimi artmakta, aksi durumlarda ise azalmaktadır. Teslim olma eğilimi ailesine bakmakla yükümlü olan kişilerde daha fazladır. Aileye sadakat, çoğu defa siyasi sadakatten önce gelmektedir.

Terör mensupları, yaptıkları işlerin doğruluğu, ideolojileri, başarıya ulaşip ulaşamayacakları gibi çeşitli konularda kafalarında şüphe uyandırılması, yapılacak psikolojik harekatta önemli bir etken olmaktadır. Terör örgütü ve elemanlarının morallerini bozmanın en etkin yollarından biri, kararlılık ile uygulanan, kişinin kendi iç dünyasında çelişkiler yaratan ve terörizme karşı yapılan operasyonlar ile koordine içinde yürütülen teslim olmaya teşvik programı olmaktadır. Terör mensuplarının teslim olmaya ikna edilebilmesi için şiddetli bir şekilde cezalandırılmayacaklarına dair güvence verilmesi ve bunun duyurulması çok önemlidir

Ülke ve millet bütünlüğü aleyhine faaliyet gösteren başta PKK olmak üzere terör örgütlerini etkisiz hale getirmek amacıyla sürdürülen operasyonların psikolojik

olarak desteklenmesi gerekmektedir.

Özellikle terör örgütü PKK'nın eylemlerinin etkisiz hale getirilmesi için alınan güvenlik, ekonomik ve sosyal önlemlere psikolojik destek sağlamak, terörle mücadelede elde edilecek başarılarla katkıları hiç şüphesiz çok olacaktır. Bu sebeple, topyekün terörle mücadelenin bir unsurunu teşkil eden psikolojik hareketin hayata geçirilmesi gayesiyle, Başbakanlık tarafından onaylanan ve Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliği'nce yönlendirilen proje gereğince Terörle Mücadele ve Harekat Daire Başkanlığı bünyesinde 20.11.1992 tarihinde Psikolojik Harekat Şubesi kurulmuş ve terör örgütü elemanlarına karşı psikolojik çalışmalara başlamıştır.

Bu şubenin kurulması tabi ki yalnız başına yeterli değildir. Güvenlik güçlerimize teslim olmak isteyen terör mensupları, karar verme aşamasında, her şeyden çok teslim oldukları taktirde kendilerine ne tür muamele edileceği konusunda endişe duyacakları kesindir.

Ortadoğu gazetesinin bir haberine göre pişmanlık yasalarının ne kadar işe yaradığını göstermektedir. "Türkiye'nin hazırladığı EVE DÖN yasası ile büyük panik yaşayan bölücü örgüt PKK/KADEK içinde kaynama devam ediyor. Öte yandan, geçtiğimiz Haziran ayı içerisinde 279 bölücü örgüt militanının örgütten kaçarak Kuzey Irak Bölgesine dağıldıkları, bu militanlardan 68'inin ise Türkiye ye sığınma talebinde buldukları öğrenildi."²⁴⁵

Ülkeyi bölüp, devleti yıkmayı hedef alan, terör örgütlerini içten çökertmek için yapılan faaliyetleri desteklemek amacıyla ilk önce 11 Haziran 1985 tarihinde kamuoyunca Pişmanlık Yasası olarak bilinen 3216 Sayılı Bazı Suç Failleri Hakkında Uygulanacak Hükümlere Dair Kanun 2 yıl süreyle yürürlüğe konulmuştur. Terör örgütleri içerisinde devlete karşı giriştiği eylemlerden pişmanlık duyan mensupları bu kanunun himayesine sığınmaları, dolayısıyla ceza indirimi ve koruma tedbirlerinden yararlanmışlardır. Ayrıca bu kişilerden alınan detaylı bilgiler; terör örgütlerinin teşkilat yapılarını, bilinmeyen yönlerini, eylemlerin meydana geliş tarzını, yurtiçinde ve dışındaki faaliyetleri hakkında önemli bilgiler toplanmasına imkan sağlamıştır. Aynı kanun görülen faydalar ve yoğun istekler üzerine 1988 –

²⁴⁵ Ortadoğu Gazetesi, 06.07.2003

1992 yıllarında 2 yıl süre ile yeniden çıkarılmıştır.

Terör ve terörizme karşı mücadelede kurulan psikolojik hareket şubeleri çıkarılacak pişmanlık yasaları ve bu yasaları halka ve terör mensuplarına duyuracak güvenlik güçlerinin politik olarak bilinçlendirilmesi, eğitilmeleri, teröristleri teslim olmaya cesaretlendirecek şekilde görevlerini yerine getirmeleri gibi tüm bu çalışmalar bir bütün halinde yerine getirilmelidir.

Terörle mücadelenin en önemli unsurlarından biri olan psikolojik hareket yöntemlerinin ve bunun en etkili silahı olan propagandanın geliştirilerek uygulanması gerekmektedir. Teknik alt yapısı hazırlanmış psikolog, sosyolog, tarihçi, antropolog, siyaset bilimcisi, uluslararası ilişkiler uzmanı, ekonomist, teolog ve filologlardan oluşan profesyonel psikolojik hareket merkezleri ile terörizm enstitüleri kurularak faaliyete geçirilmelidir.²⁴⁶

5.3.2.8. Terörle Mücadeleyi Destekleyecek Uygun Mevzuat Geliştirme Stratejisi

Terörle mücadele konusunda yapılan bir çok çalışma bu konudaki mevzuatın, terörle mücadeleye yeterli desteği sağlayamadığı görüşündedir. Bu durumdan terör örgütleri istedikleri gibi istifade etmekte ve kendilerine bir yaşam alanı bulmaktadırlar.

Her şeyden önce Terörle Mücadele Kanununda gerekli değişiklik yapılarak terörün yeniden tanımlanması ve terör suçlarının siyasi suçlardan ayrılması gerekmektedir. Terör ve terörizmin kelime anlamları konusunda bugüne kadar yapılan anlamların hiçbiri birbirini tutmamaktadır. Daha önceki bölümlerde de açıkladığımız gibi bir örgütü bir ülke terör örgütü olarak tanımlarken diğer bir ülke özgürlük mücadelesi olarak tanımlamaktadır örneğin 40 bin insanın ölümüne neden olan PKK terör örgütünü ABD Terör örgütleri listesine alınmamıştır..

İtirafçıların ve özellikle tanıkların korunması için, yeni yasal düzenlemelerin

²⁴⁶ Necati Alkan, Türkiye de Terörizmin Dünü Bugünü ,Gelişimi ve Alınması Gereken Tedbirler. Bildiriler10-11 Mayıs 2000(Türk Tarih Kurumu Yayın Basımevi)Ankara-2003 s.173

yapılması zorunludur.

Kamu düzenini tehlikeye düşürebilecek nitelikte suç işlemenin yolunu gösterenlerin cezalandırılması, terörü teşvik anlamına gelecek yayın ve tartışmaların medyada yayınlanmasının önlenmesi ve bu konuda yeni hukuki düzenlemelerin yapılması, mevcut infaz sisteminin gözden geçirilerek terör suçlularını tam olarak ıslah edecek ve caydırıcılık etkisi sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi, Terörün, uyuşturucu ticareti kanalıyla, yurtdışından kontrolsüz olarak ülkeye soktuğu mali kaynakların kontrol edilebilmesi bakımından kara para yasasının çıkarılmasının sağlanması, ülkede finans giriş ve çıkışlarını kontrol edebilecek mekanizmaların oluşturulması gerekmektedir.

5.3.3. Uzun Vadede Geliştirilebilecek Stratejiler

5.3.3.1. Mücadelede Halkın Desteğinin Sağlanması Stratejisi

12 Eylül öncesi dönemde yıkıcılık ve bölücülükle mücadelede sıkıyönetime karşın başarı sağlanamamasının nedenlerinden birisi de halkın desteğinden yoksun kalmasıdır.

Bu dönemde halk, can ve mal güvenliğinin olmayışı ve devlete karşı güvenini yitirmesi yüzünden mücadelede etkin rol oynayamamıştır.

Ancak, 12 Eylül'den sonra yapılan çalışmalarla durum bütünüyle değişmeye başlamış, Devlet yurdun her köşesinde etkinlik ve saygınlığını göstermeye başlayınca, halkın Önce Devlete, sonra da kendine güveni artmıştır.²⁴⁷ Bu nedenle; Haber verme sistemi çalışmaya başlamış, Devlet vatandaşın bu tür yardımlarına ilgi göstererek halka güven kazandırmıştır. Güvenlik kuvvetlerinin Devlet ve Cumhuriyete bağlı her türlü yasadışı davranışı önleyecek güçte olduğu yakalanan binlerce militanlarla kanıtlanmış bulunmaktadır.

Bu çalışmalar güvenlik kuvvetlerimizin terörle mücadele konusunda ufkunu

²⁴⁷ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi, Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi Nisan -1982 (Başbakanlık Basımevi) s.133

açmıştır, fakat terör örgütleri de boş durmayarak legal ve illegal faaliyetlerle kendi yanlarına vatandaşları çekme faaliyetlerini attırmıştır. Buradan da anlaşılacağı gibi Halkın desteğini sağlama çalışmaları sürekliliği gereken bir çalışmadır.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde PKK terörü ile mücadele için bu bölgeye yapılan ilk operasyonlarda Bölgede halk'ın büyük bir kısmı soruşturma ve yer yer baskılara maruz bırakılmış, güvenlik birimleri olaylara alelade zabıta olayları gibi yaklaşmış ve bu durum oldukça uzun zaman devam etmiş ve çeşitli istihbarat kaynaklarından gelen bilgiler koordine edilemediğinden sağlıklı bir değerlendirme yapılamamıştır.

Türkiye'yi bu güne kadar en çok meşgul eden PKK(KADEK) terör örgütü ile mücadelede halk desteğinin ilk başlarda oldukça ihmal edilmiş hatta bir kısım güvenlik görevlilerinin hataları dolayısıyla halk PKK'ya yönelmiş ve örgüte katılımlar olmuştur.²⁴⁸ Halkın PKK'ya katılımı yalnızca bu sebeplerden dolayı değil güvenlik güçlerinin bölgeye tam hakim olamamış, PKK bu bölgede halk üzerinde gücünü kabul ettirerek halka acımasız yöntemler uygulanmıştır.

Daha sonraki zamanlarda bölgede Jandarma dahil, TSK operasyonlarında esasta insan hakları ihlalleri yapılmamıştır. Fakat geniş sorgulamalar haklı haksız ihbarlar ve yerel çekişmelere engel olunamayışı PKK'nın işini maalesef kolaylaştırmıştır.

Buradan çıkarılması gereken ders sonucunda izlenmesi gereken strateji şudur:

İcra edilen her faaliyette halkın örf ve ananelerine karşı saygılı davranılmalı, halkın devlete olan güven ve itimadını sarsacak uygulamaların önüne geçilmeli, olumsuz propagandaların fırsat bırakılmamalıdır.

Bölge halkına fena muamele herkesi terörist ve suçlu gözüyle görme gelenek ve göreneklere saygısız davranma insan hakkı ihlali v.b. tutum ve davranışlardan kaçınılmalı buradaki halkla muhatap olan güvenlik kuvvetlerimizi bu konuda

²⁴⁸ Türkiye'deki Anarşi ve Terörün Gelişmesi, Sonuçları ve Güvenlik Kuvvetleri İle Önlenmesi Nisan -1982 (Başbakanlık Basımevi) s.134

eğitmeliyiz.

Halkın sevinç ve üzüntülerine ortak olunması, sorunların imkanlar ölçüsünde çözülmesi ve ihtiyaçlarının karşılanmasına yardımcı olunması için imkanlar ölçüsünde yardım sağlanarak ihtiyaç sahiplerine ulaştırılması, halk tarafından yapılan davetlere zaman ve imkanlar ölçüsünde katılarak halkın sorunlarını dinleme ve birlik duygusu verilmelidir.

Bölgede görev yapacak olan Vali, Emniyet Müdürü, Kaymakam ve Komutan gibi üst yöneticiler özel bir eğitimden geçirilmelidirler. Çünkü onların başarısı devletin başarısı olacaktır.²⁴⁹

5.3.3.2. Gençliği Bilinçlendirme Stratejisi

Gençlik, bir toplumun en dinamik, en hareketli, en hassas ve iyi yönlendirildiğinde de en fedakar grubudur. Aynı zamanda, bir toplumun geleceği olduğu gibi, ruhundaki sıkıntıları, kaosları, buhranları, umutları, umutsuzlukları görebileceğimiz bir aynadır. Bu nedenle yakından izlenerek içinde bulunduğu sorunlara zamanında çözüm yolları üretilmelidir. Ülkemizde faaliyet yürüten terör örgütlerinin de temel insan kaynaklarının gençler olduğu söylenebilir.

Terör örgütlerinin eleman kazanmada kullandığı ilk psikolojik süreç grup dinamiğidir. Liselerde, üniversitelerde, işçi ve kamu çalışanları içersinde mahalli alanda örgüt sorumluları planladıkları kişilerin aile yapısını, zaafalarını, irtibatta olduğu arkadaşlarını ekonomik düzeyi gibi yönleri hakkında istihbarat yapmaktadırlar. Terör örgütleri bir kimseyi savaşmaya ve ölmeye hazır hale getirmek için o kimsenin kişiliğini bedeninden ayırmaktadır.

Terör örgütlerini ayakta tutan belirli unsurlar vardır. Bunlar; ideoloji, iç ve dış destek, para ve elemandır. Fakat bir örgütün kurulabilmesi için her şeyden öte bir ideolojinin olması gerekmektedir. Bu komünist, faşist, etnik ya da dini bir ideoloji olabilir. Bundan dolayıdır ki, ülkemizde faaliyet yürüten terör örgütleri ilk etapta

²⁴⁹ Faruk Sükan, İhanetler Karşısında Türkiye Ankara-1994 s.180 (Kültür ofset-Ankara)

ideolojilerini geliştirebilmek ve örgütlerine taraftar bulabilmek için işe kitapla, gazeteyle ve dergiyle başlamaktadırlar.

Bu bağlamda verilen mücadeleler neticesinde bir terör örgütünün iç ve dış desteği kesilebilir, para kaynakları ile elemanları yok edilebilir, fakat ideolojik anlamda bir örgüt bitirilemediği müddetçe tamamen ortadan kaldırılmış sayılmamalıdır.

Terör örgütlerinin bu ideolojisinden etkilenen gençliğin sınıflaması neye göre yapılırsa yapılsın terör örgütleri içerisinde, okuyan-okumayan, köylü-şehirli, işli-işsiz sayısız genç faaliyet yürütmektedir.

Terörle Mücadele ve Harekat Dairesi Başkanlığı, Sol Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından, tesadüfi örnekleme sistemiyle, 826 sol terör örgütü mensubunun dosyası üzerinde yapılan bir araştırmaya göre, sol terör örgütlerinde faaliyet yürüten militanların yaş gruplarının; %65'nin 14-25 yaş grubunda; %16,8'inin de 25-30 yaş grubunda yer aldığı görülmüştür²⁵⁰. Bu bağlamda, sol terör Örgütlerinin personel kaynağı olarak gençlik kesimini kullandığı söylenebilir.

Yine Terörle Mücadele ve Harekat Dairesi Başkanlığı, Sağ Terörle Mücadele Şube Müdürlüğü tarafından, tesadüfi örnekleme sistemiyle, 200 örgüt mensubunun dosyası üzerinde yapılan bir araştırmaya göre, Sağ terör örgütlerinde faaliyet yürüten toplam, 200 örgüt mensubunun yaş ortalamaları değerlendirildiğinde; %72.5'nin 15-25 yaş grubunda; %17'sinin de 26-29 yaş grubunda yer aldığı görülmektedir. Bu bağlamda, sağ terör örgütlerinin de personel kaynağı olarak gençlik kesimini kullandığı söylenebilir.²⁵¹

Terör örgütü PKK'nın silahlı kadrosunda faaliyet yürüten militanların üzerinde yapılan bir araştırmaya göre de örgüt mensuplarının %77,4'ü 14-25 yaş grubu arasında kalmakta %18,2'si ise 26-35 yaş grubu arası kişilerden oluştuğu görülmektedir.

²⁵⁰ Necati Alkan, a.g.e. s.112

²⁵¹ Necati Alkan, a.g.e. s.113

Çölaşan, Türkiye’de terör eylemlerine karışmış sağ ve sol kişiler üzerinde 1978 yılında yatığı bir çalışmasında, bu eylemlerden dolayı tutuklananların büyük bir çoğunluğunun 30 yaşın altında olduğu; yarısından fazlasının (%60) yaşamlarının büyük bir bölümünü Ankara İstanbul ve İzmir gibi metropol illerde geçirdiği; %51’inin öğrenci olduğu ve ilçe merkezlerinde doğduğu ve yine çoğunluğunun babasının işçi ve memur olduğu sonucuna varılmıştır.²⁵²

Terörizme karşı mücadelede ilk tedbirler, bastırıcı yönde olmaktadır, ancak devletin elindeki imkanlar iyi tahlil edildiğinde önleyici bir stratejinin takip edilmesi gerektiği ortaya çıkmaktadır. Önleyici yöntem siyasal şiddet hareketlerinin ortaya çıkmasından önce alınacak tedbirleri ifade etmektedir.

Dünya’daki tüm terör örgütleri, gençliğin enerjisinden faydalanmaya çalışmaktadır. Yapılan araştırmalar, gençlerin hiçbirinin ekonomik, sosyal, kültürel ve psikolojik nedenlerle terör örgütlerine katılmadıklarını göstermektedir. Terör örgütleri, gençlerin, sosyal, ekonomik, kültürel ve psikolojik problemlerini istismar ederek bir propaganda malzemesi olarak kullanmakta ve gençliği kazanması kolaylaşmaktadır²⁵³.

Dini terör örgütlerinin destek bulduğu kitle incelendiğinde genelde şu sonuçlar görölmektedir. Kendini yaşadığı bu Dünya’ya ait hissetmeme sonucunda terörist olmaktadır. Bu insanların içinde evli ve çocuğu olanlar bulunmakta hatta bir kısmı anne babasıyla yaşamaktadır, ama aldıkları alternatif din eğitimiyle onlar Dünya’ya düşman olmuş, kendini farklı bir Dünya’nın insanı olarak algılamaya başlarlar. Zaten uyamadıkları Dünya’yı bir cehennem olarak görmektedirler O cehennemi tahrip edip, cennete gitmek istiyorlar. Ölmekte ve öldürmektedirler. Kendilerini artık Türk ve ya başka bir millete mensup olarak da görmemekte, askerlik yapmamakta ve kendi adlarını da bırakıp, İslami olarak gördükleri Arap adlarını almaktadırlar

İstanbul’da El Kaidenin düzenlediği intihar saldırıları sonucunda İstanbul Emniyet’inin yaptığı çalışmaları sonucunda yapılan tutuklamalarda bu insan tipi ortaya çıkmıştır.

²⁵² Ali Çağlar, strateji dergisi Türkiye deki Terör Örgütlerinin Yapısal Özellikleri) sayı:9 s.144

²⁵³ M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi (Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK) yıl:1996 sayı:1 s.67

Terör örgütlerinin gençliği kazanmasını kolaylaştırıcı nedenler olan; gençliğin sosyal sorunları, gençliğin psikolojik özellikleri ve aile ilişkileri çok iyi bir şekilde incelenmeli Milli Eğitim kurumları Gençlik ve spor kurumları Halk eğitim merkezleri v.b. kurumlarında koordinesini sağlayarak toplumumuzun dinamik gücü olan gençliğimizi terör örgütlerinin faaliyetlerine karşı bilgilendirilmeli ve bilinçlendirilmelidir.

5.3.3.3. Halkın Eğitimi Düzeyinin Yükseltilmesi Stratejisi

Türkiye'nin nüfusu son yarım yüzyılda adeta katlamalı olarak büyümüştür. 1993 DİE sonuçlarına göre 1927 de 13.6 milyon olan Türkiye nüfusu 1950 de 20.9 1965 de 31.3 1985 de 50.6 1990 da 56.4 milyona ulaşmıştır. 2000 yılı Türkiye nüfusu 66.5 milyona ulaşmıştır.²⁵⁴ Avrupa birliği istatistik kurumu sayılan Eurostat'ın yapmış olduğu bir araştırmaya göre 2050 yılında 97 milyon nüfusa ulaşması beklenen Türkiye Avrupa'nın nüfus bakımından en büyük ülkesi olacaktır.

Ancak bu nüfusun önemli bir handikapı eğitimsiz olması, nitelikli bir eğitimden geçmemiş olmasıdır. Bilindiği üzere kalkınmanın en önemli kaynağı insandır. İnsanı geliştirmenin, dönüştürmenin en önemli yolu ise eğitimidir. Eğitiminde en üst seviyesi, Üniversite eğitimidir. 2001 yılı itibarıyla Türkiye de nüfusun yaklaşık %20 si olan 15.56 milyon insan eğitim-öğretim görmektedir. Bu rakamın 1.5 milyonu yüksek öğretimde, geri kalanı ise ilk ve orta öğretimde okumaktadır. Ancak bütün bunlara rağmen Türkiye'nin bütçesinden eğitime ayırdığı pay gelişmiş ülke standartlarının çok altındadır ve bu pay her geçen yıl daha da düşmektedir. İlk öğretim ve orta öğretim iktidarların yaz-boz tahtasına çevrilirken yüksek öğretim 12 Eylül darbesi anayasasının bir ürünü olan Yüksek Öğretim kurumuna (YÖK) havale edilmiş durumdadır. YÖK ise üniversitelerde demokratik özerk bir bilim ortamı yaratacağına, üniversiteleri antidemokratik ve antibilimsel uygulamalarla "Hallaç pamuğu" gibi atmış, dolayısıyla gerçek anlamda bir bilimsel gelişme sağlanamamıştır.²⁵⁵

Terörün bir nedeni de cehalettir, cehaleti yenmenin de yolu iyi bir eğitimden

²⁵⁴ Devlet İstatistik Enstitüsü Yıllığı 2000

²⁵⁵ Ahmet Özer, a.g.e. s.213-214

geçmektedir. Çoğunluğu genç nüfustan oluşan Türkiye bu genç nüfusun aldığı eğitim ve öğretimin kalitesini arttırır ise ülkemiz için bu çok büyük bir potansiyel olacak, geleceğin kalkınmış müreffeh Türkiye'sini oluşturacaktır.

Tablo.5.1. Türkiye’de ve Bölge’de Cinsiyete Göre Okur-Yazarlık Oranları
(2000 Yılı, %)

İller	Erkek	Kadın	Toplam
Adıyaman	87.33	67.45	80.6
Batman	79.77	45.12	62.80
Diyarbakır	78.96	49.59	64.17
Gaziantep*	88.24	70.10	79.21
Mardin	80.55	52.65	66.18
Siirt	77.17	40.86	59.30
Şanlıurfa	84.29	59.36	71.71
Şırnak	65.80	23.92	46.25
Bölge	81.83	55.60	68.79
Türkiye	92.40	78.71	85.60

Kaynak : HÜNEE Projeksiyonu, 2001

(Not Kilis ili Gaziantep içinde değerlendirilmiştir.)

Tablo.5.2. Eğitim dönemlerine göre bölgedeki durum

Eğitim Kademeleri	Türkiye	Bölge
Okul Öncesi Eğitim (3-5 Yaş)	9.8	2.1
İlköğretim (6-13 Yaş)	97.6	82.4
Genel Ortaöğretim (14-17 Yaş)	36.6	18.4
Mesleki ve Teknik Ortaöğretim	22.8	6.8

(14-17 Yaş)

Yükseköğretim	27.8	4.3
---------------	------	-----

Kaynak: Anadolu Üniversitesi, Bölge Kalkınma Planı Eğitim Planlaması Çalışması, 2001

(Not Yükseköğretimdeki öğrencilerin yalnızca kendi illerinde öğrenim görmedikleri, Bölge dışına giden ve gelen öğrencilerin olduğu da tablonun değerlendirilmesinde dikkate alınmalıdır.)

Hakan Aşken tarafından 2002 yılında yapılan bir ankete göre Ankete katılanların %20'si Terör örgütlerine katılanların ekonomik sebeplerden katıldıklarını bildirmişlerdir.²⁵⁶

Milli ve dini bütünlüğü hedef alan faaliyetlerle mücadele ederken diğer yandan da bölücü yıkıcı yayınların asıl maksadı halka usanmadan anlatılmalı, ahlaki değerler ve dinin toplum üzerindeki müsbet ve birleştirici yönleri açıklanmalı toplum bu konuda bilgilendirilmelidir.²⁵⁷

5.3.3.4. Uluslararası Alanda Mücadele ve Propaganda Stratejisi

Uluslararası alanda ki mücadele ve propaganda konusunu açıklamadan önce uluslararası alanda terörizmle mücadele konusunda bütün ülkelerce alınması gereken önlemleri belirtmekte fayda görülmektedir.

- Terörizm genelde tüm ülkelere yönelik bir tehdit olarak kabul edilmeli ve buna karşı müşterek bir önlem alınması konusunda her şeyden önce fikir ve işbirliğine varılmalı, terörist eylemlere karşı kesin tutum ve davranış içerisinde olunmalıdır,

- İstihbarat konusunda sıkı bir işbirliği yapılarak elde edilen bilgi ve belgeler diğer ülkeye aktarılmalıdır,

- Terörizmle mücadele konusunda, eğitim birliği ve bu konuda her türlü teknik personel ve malzeme imkanlarında karşılıklı yardımlaşma sağlanmalıdır,

- Eylemlerinden dolayı aranan teröristlerin barındırılmasına imkan verilmeyip ülkeye kısa sürede iade edilmelidir,

- Teröristlere eylem için gerekli olan silah ve patlayıcı madde teminiyle bunların kullanılmasında zorunlu olan eğitim görme durumuna imkan verilmemelidir,

Yukarıda belirtilen önlemlerin alınması yerine, bugün olduğu gibi teröristin kendisini kabul eden, hoşgörüyü karşılayan, cezalandırmayan veya en azından gerekli olan cezayı tam olarak uygulamayan bir ülke bulabilmesi halinde

²⁵⁶ Hakan Aşken, Sosyolojik Açıdan Terör ve Teröre Karışanların Sosyal Tabanı, 2002-İstanbul, s.96

²⁵⁷ A.Kadir Kaya, Terör ve Türkiye Üzerindeki Yansımalar, 1993-İstanbul, s.110

uluslararası terörizmin önlenmesi her geçen gün imkansız denecek kadar zorlaşacaktır.

1986 yılında terörizme karşı Tokyo da zirve yapılmış, Fransa cumhurbaşkanı Miterrand'ın ve Başbakan Chirac'ın Tokyo zirvesi dönüşü, teröre karşı yeni dönem başlatan Fransa hükümeti, “Her türlü terörizmle aralıksız ve en ufak taviz verilmeksizin savaşıma” kararı verdiğinde, Mücadele kararından Fransa da yüksek sesle yakınanlar en başta Ermeniler olmuştur.²⁵⁸

Nitekim 22-23 Ekim 2001 tarihinde Fransa'nın Lyon kentindeki uluslararası terörizm ve organize suçlarla mücadele de işbirliği sempozyumuna Ülkemizden katılan iki terör uzmanı görevlimiz burada son dönemde terörizmle mücadelede milli düzeyde yıkıcı, bölücü ve radikal teröre karşı önemli safhalar kat edilmesine karşın uluslararası düzeyde beklenen desteğin görülemediğini çeşitli örneklerle izah etmişlerdir.²⁵⁹

Uluslararası terörizmle mücadele de ülkemizin izleyeceği kararlı bir politikaya ihtiyacı vardır. İşbirliğinde bulunulacak ülkelerinde durumları iyice incelenmeli o ülkelerin politikaları ve menfaatleri iyi bir şekilde değerlendirilmelidir. Faruk Bilgin Mahir Kaynak ile yaptığı röportajda Mahir kaynak şu sözlere yer vermektedir. “Biz El Kaide'yi en karmaşık operasyonları yapacak kadar akıllı ama siyasi analiz yapamayacak kadarda aptal zannediyoruz. Böyle bir eylemi yaparsa, kendisine düşman kazanacağını, cepheyi genişleteceğini bilmesi gerekir. Sivilleri öldürüyor, halkı öldürüyor. Buradan hiçbir sempati çıkmaz. Herkesi kendisine düşman eder. Oysa karşıdaki cepheyi daraltmanız lazım ve onun için Avrupa ile Amerika arasında bir farklılık yaratmanız lazım. Bu eylem, farklılığı yaratmak için değil, asıl mesafeyi kapatmak için yapılmış bir eylemdir. Avrupa da yapılacak herhangi bir eylemde aynı amaca yöneliktir. Yani ey Avrupa halkı, terör sizin işiniz değilmiş gibi davranıyorsunuz, Amerika birleşik devletlerinin iddialarına ve politikalarına katılmıyorsunuz ama o bizim söylediğimiz terör örgütü size de kast edecek, gelin

²⁵⁸ Yılmaz Altuğ, Terörün Anatomisi Mart-1995 İstanbul s.155

²⁵⁹ Emniyet genel Müdürlüğü Basın Toplantıları 2002-Ankara (22-23 Ekim 12001 tarihinde Fransa'nın Lyon kentindeki Uluslar arası terörizm ve organize suçlarla mücadele de işbirliği sempozyumunda gündeme getirilen konular)s.124-125

beraber yapalım mesajı için yapılır. Ama bu ispanyada böyle algılanmadı.²⁶⁰

Doğu sorununun küreselleşmesi ve bölge dengelerinde görülen istikrarsızlıktan yararlanan PKK, uluslararası alanda Türkiye'ye karşı etkin bir kart haline gelmiştir. Bunda Türkiye'nin İzlediği yanlış iç ve dış politikaların rolü büyüktür. Stratejik kararların alınacağı bir dönemde bulunan Türkiye, terörizmin kontrol altına alınması için uluslararası alanda bir mücadeleye ve propagandaya ihtiyacı vardır.

Türkiye bir tarihte DHKP/C ye yönelik uluslararası alanda operasyon yapmak için bazı Avrupa ülkelerine müracaat etmiş ve sonucunu da en güzel şekilde almıştır.

“Belçika, Almanya, Hollanda ve İtalya’da DHKP-C’ye yönelik geniş çaplı operasyon başlatıldı. Avrupa da 16, Türkiye de 39 kişi gözaltına alındı.”²⁶¹

Günümüz uygulamalarına bakıldığında özellikle büyük örgütlerin lider kadrolarının, örgütün kendisine eylem alanı olarak seçtiği ülkenin dışında bir ülkede üstlendiği görülmektedir. Örneğin PKK ve Dev-Sol un lider kadrolarının olduğu gibi.²⁶²

Uluslararası bir terör örgütü olan PKK orta doğuda her geçen gün değiştirdiği eylem şekilleri ile uluslararası siyasi boyutta güçlü mevziler kazanmıştır. Türkiye iç siyasal açılımların yanında uluslararası mücadeleye ağırlık vermek zorundadır.²⁶³

Emekli Korgeneral Suat İlhan’a göre teröre destek veren yabancı ülkeler mutlaka cezalandırılmalıdır. “Suriye cezalandırılıysaydı Yunanistan, Güney Kıbrıs, İran, Ermenistan PKK’yı desteklemeye cesaret edemezlerdi”²⁶⁴ demektedir.

Terörizmin yalnız hükümet ve devletlerin ihlali değil, insan hakları ihlali olduğunu öngören ve Türkiye tarafından BM’ye sunulan tasarı, 1993 Aralık ayında insan hakları ile görevli sosyal komitede ve daha sonrada BM genel kurulunda

²⁶⁰ Faruk Bilgin Röportaj(Mahir Kaynak / Emin Gürses Büyük Ortadoğu Projesi) Haziran-2004 İstanbul s.90

²⁶¹ Soner Arıkanoglu, Radikal Gazetesi 02.04.2004

²⁶² Ali Çağlar, Strateji dergisi Türkiye deki Terör Örgütlerinin Yapısal Özellikleri) sayı:9 s.142

²⁶³ M. Hüseyin Buzoğlu, Strateji dergisi (Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK) yıl:1996 sayı:1 s.65

²⁶⁴ Suat İlhan, Terör Neden Türkiye, 2002-Ankara s.273

oybirliği ile kabul edilmiştir.²⁶⁵

Emekli General ve yazar Osman Ancın Etnik Ayrılıkçı Terör Belası adlı eserinde Uluslararası işbirliği konusunda yapılması gerekenleri şu şekilde yorumlamaktadır.

Uluslar arası terörizmle ortak mücadelede için işbirliği ve dayanışma sağlamak amacıyla yapılacak girişimler sonucunda şöyle bir örgütlenmenin gerçekleştirilmesi gerekli ve yararlı görölmektedir:

- Uluslararası anti terör bildirgesi hazırlanarak ilk önce tüm ölkelerin imzasına açılması ve sonrada bu bildirgeye imza koyan ölkelerin bunu bir anti terör sözleşme veya anlaşmasına dönüştörmeleri

- Yapılacak sözleşme veya anlaşmaya katılan ölkelerin bir “**ULUSLAR ARASI ANTI TERÖR BİRLİĞİ**” kurmaları ve bu birlik tarafından İNTERPOL gibi bir “uluslararası anti terör örgütü” KURULMASI VE BU ÖRGÜTÜN saptanacak görevleri arasında özellikle ve öncelikle ‘TERÖRİZM İSTİHBARATI’²⁶⁶nın yer alması.

- Uluslararası terör eylemlerine anında müdahale edip teröristleri etkisiz bir duruma getirebilecek ve yakalayabilecek “**ULUSLAR ARASI ANTI TERÖR ÇEVİK KUVVETİ**” oluşturulması

- Terör olaylarında zarara uğrayan kişi ve kuruluşların zararlarını karşılayacak bir “**ULUSLARARASI ANTI TERÖR FONU**” kurulması.²⁶⁶

11 Eylül 2001 tarihinde Amerika Birleşik Devletleri’nde gerçekleştirilen büyük terörist saldırı, terör olgusuna yeni bir bakış ve teröre ilişkin düzenlemeler konusunda yoğun bir hareketlenme getirmiştir. Bu bağlamda öncelikle belirtilmesi gereken 28 Eylül 2001 tarih ve 1373 sayılı Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi

²⁶⁵ M. Hüseyin Buzoğlu, a.g. d. S.66

²⁶⁶ Osman Ancın, Etnik Ayrılıkçı Terör Belası, Nisan–2002 İstanbul, s.18–19

kararında teröre karşı mücadelenin en etkili biçimde yürütülmesi çağrısının bütün Birleşmiş Milletler üyelerine yöneltilmiş olmasıdır.

Bu kararda öne çıkan en önemli noktalardan birincisi, siyasi mülteci statüsü tanınırken, iltica talebinde bulunan kişinin terör olaylarına bulaşp bulaşmadığının araştırılması ve bu statü tanındıktan sonra da bu açıdan izlenmenin sürdürülmesi, ikinci ise terör suçlularının iadesine siyasi suç gerekçesiyle karşı çıkılmamasıdır.

Anılan karar, üye devletleri bağlayıcı nitelikte olup, BM Anlaşmasının 25'inci maddesinde uygun olarak bütün BM üyesi devletler tarafından uygulanmaları gerekmektedir.

Şimdi Birleşmiş Milletler bünyesinde atılacak bir adımla, terörün her çeşidini kapsayabilecek ve terör karşısında gerçekten bütün insanlık alemini ortak bir mücadelede birleştirebilecek sınır aşan suçlar alanındaki Palermo sözleşmesine benzer yeni ve kapsamlı bir uluslararası sözleşmeye ihtiyaç vardır. Bu bakımından, BM bünyesinde hazırlık çalışmaları süren "Uluslararası Terörizmin Önlenmesine Dair Sözleşme"nin bir an önce sonuçlandırılmasına da gerek duyulmaktadır.

6.SONUÇ

Türkiye'nin gündeminde her zaman olduğu gibi dün de, bugün de, yarın da devletin üstünlüğü ile hür demokratik ve anayasal düzenin sağlam temellere oturması ve vazgeçilmez şartı olan iç ve dış güvenliğin kesintisiz surette korunması ve devamı meselesi vardır. Bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti Devletini çökertme ve parçalama tehdit ve tehlikeleri; dış ve iç hain mihrakları da yıkıcı ve bölücü faaliyetlerine devam etmektedir.

Terörizm, dini-etnik-ideolojik gibi değişik gerekçelere dayansa da Türkiye'nin son kırk yılına damgasını vuran en önemli güvenlik sorunu olmaya devam etmektedir. Geçen süre içinde gerek terörizm, gerekse onu kuşatan ve kışkırtan uluslararası ortam ile Türkiye'de de önemli değişiklikler olmuştur. Türkiye'deki değişimin yanı sıra terör örgütleri de değişmiştir. Özellikle küreselleşmenin nimetlerinden faydalanan dini ve etnik terör örgütlerinin yeteneklerinin, hareket kabiliyetlerinin, bilgiye ulaşma kapasitelerinin, örgütlenme modellerinin ve ittifakları ile hedeflerinin de değiştiğini görüyoruz. Teröristlerin söyleminde ülkenin toprak bütünlüğü ve rejim tartışmalarının yanı sıra küresel hedeflerin de yer aldığını görmek mümkündür. Yeni yüzüyle terör, küresel hasımları ile hesaplaşma alanı olarak görmeye başladığı Türkiye'de hedef bulmakta zorlanmamaktadır.

12 Eylül Yönetimi ve günümüze kadar süren dönemdeki alınan tedbir ve yapılan operasyonlara rağmen, ülkemizde yıllardır faaliyet gösteren terörist gruplar ve anarşi yuvalarının bir kısmının sindirilmiş durumda olsa da tamamen söndürülemediği, bir gerçektir.

Türkiye'de anarşi ve terörizmle mücadele, devletimizin bütün sorumlu ve yetkili kurum ve kuruluşları için en hayati bir mesele olarak karşımızda bulunmaktadır şunu bilmek gerekir ki, artık terörist girişimlerin ardında bulunan süper güçler bunları ideolojik sapmalar olarak görmek yerine demokratik rejimleri zayıflatıcı, çökertici bir silah olarak kullanmayı yeğlemektedirler.

Bu konuda yapılan çok yönlü araştırmalar, terör örgütleri hakkında doğru tespit ve teşhisler yapılmadan anarşi ve terörle mücadelede başarılı olunamayacağını, alınan tedbirlerin de geçici ve etkisiz kalmaya mahkum olduğunu göstermiştir.

Dünya dengelerinin sürekli değişmesi ile terör örgütlerinin de hedef ve amaçları sürekli değişmektedir. Değişen bu hedeflere karşı devlet olarak bizde değişmeli teröre ve terörizme karşı sürekli yenilenen stratejiler belirlemeliyiz.

Anarşi ve terörizmle mücadelede başarının ilk ve en önemli şartı güvenilir, doğru ve zamanında gerekli bilgileri toplama imkan ve kabiliyetine sahip olan ve çok iyi işleyen bir istihbarat stratejisidir. Uzmanların birleştikleri nokta, terörizme karşı kesin sonuçlu muharebenin istihbarat ve istihbarata karşı koyma alanında kazanılacağıdır. Teröre karşı güçlü bir mücadele için güvenlik ve istihbarat kuruluşlarımızın günün şart ve ihtiyaçlarına göre yeniden organize edilerek güçlendirilmesi ve mükemmel bir işbirliği teşkilâtının kurulması gerekmektedir

Türkiye'mizin jeopolitik durumundan doğan önem, iç ve dış tehditler yüzyıllardır değişmemiş ve değişmeyecektir. Ülkemizdeki yıkıcı faaliyetler demokrasi ile yönetilen birçok ülkedeki gibi ülkemizde de terörizmin sınırlarımızın hem içinden hem de dışından kaynaklandığı için bu tehlikeye karşı yapılacak mücadelede iç ve dış İstihbaratın öneminin ne kadar arttığı herkesçe kabul edilmektedir. Bunun yanı sıra, terörist grupların takibinde istihbaratın hareket birimleri ile güvenlik güçlerinin entegre bir şekilde çalışması lüzumu istihbarat kavramına yeni bir önem ve boyut kazandırmıştır.

Demokrasi ile yönetilen birçok ülkedeki gibi ülkemizde de terörizm, sınırlarımızın hem içinden, hem de dışından kaynaklandığı için bu tehlikeye karşı yapılacak mücadelede iç ve dış güvenlik önlemleri ile doğru orantılı olmalıdır. Bu da anarşi ve terörle mücadelede özel bir güvenlik kuvveti yapısına ihtiyaç olduğunu göstermiştir.

Anarşi ve teröre karşı güvenlik önlemleri kadar önemli bir diğer konu da eğitimidir. İlköğretimden üniversiteye kadar ki bir eğitim sürecinde ülkenin birlik ve bütünlüğüne yönelik tehditler anlatılmalı, örneklerle gösterilmelidir. Bu konuda

eğitim kuruluşları kadar demokratik kitle örgütleri ve kültür kurumlarını da devreye sokarak gereken önem gösterilmelidir.

Demokratik hukuk devletinde anayasa ve kanunların yeterli ve sağlam olmaları gerekir, fakat yeterli değildir. Önemli olan bu yasalara hayatiyet kazandırabilmek ve uygulanacak kanunları şekil ve ruhu ile terör örgütlerine karşı icra edebilecek milli duygulara sahip vasıflı kişileri ve kadroları layık oldukları yerlerde görevlendirmektir.

Terörizmle mücadelede adalet mekanizmasının düzenli ve süratli hareket etmesi yargıdaki gecikmelerin önlenmesi gerekmektedir

Teröristlerin amaçladıkları hedef, iktidara kendi hareketleri adına el koymaktadır. Yani başkalarına özgürlük vaadiyle yola çıkanlar aslında kendi iktidarlarına zemin ve dayanak aramaktadırlar.

Özellikle PKK terör örgütü ile mücadelede bölge halkının yaşadığı köy ve mezra gibi küçük ve dağınık yerleşim birimlerinde güvenlik güçlerince halkın güvenini artıracak önlemler alınmalıdır. Teröre muhatap bölge halkına “Devletin şefkatini, terör örgütlerinin ise vahşetini kanıtları ile göstermek gerekir. Bölge halkı korkusundan terör örgütü elemanlarını ihbar etmekten çekinmekte, işin kötüsü bazen yardım ettiği bilinmektedir. Bunun önlenmesi için terörist taktiklerini iyi bilen ve halkın güvenini sağlayabilecek kapasitede güvenlik güçlerinin bölgede istihdamı gerekmektedir. Özellikle köylerde ve diğer yerleşim yerlerinde vatandaşı devlete ısındıran, güven veren, saygı duyan bir yapıya kavuşturmak için etki ve propaganda gücü olan insanlardan yararlanılmalıdır

İllegal örgütlerin eylemlerine ya da terör tehdidine karşı devlet gücünün etkin ve gözle görülür bir şekilde ifade edilmesi, bölgede güven ortamı yaratılarak halkın devlete haber vermesinin temin edilmesi ve kitlelerin terörizme karşı organize edilmesi de terörle mücadelede geliştirilecek önemli bir stratejidir.

Türkiye, terör ve anarşi konularında diğer ülkelere oranla çok daha fazla acı tecrübelere sahip ve aynı zamanda bunlarla mücadelede başarılar elde etmiş bir

ülkedir.

Ülkemiz iç konjonktürde kalkınarak geçirebileceği son 20–25 yılını maalesef önce bu yıllardaki terör ve anarşinin yarattığı yıkımla daha sonra da Türkiye'nin üzerinde hissettiği dışarıda ve içerideki yoğun saldırılar ile geçirmiştir. Ülkemiz üzerinde ki Ermeni saldırılarının yükü hafifler hafiflemez Türkiye yine PKK terörü ile ve onun Türkiye'yi bölme çabaları ile karşı karşıya kalmıştır. Türkiye'de polis, asker, malzeme ve otorite kaybına sebep olan çok ağır bir mücadele gerçekleşmiştir. Hiç şüphesiz bu yerel bir özgürlük hareketinden ibaret değildir.

Terörizme karşı milletlerarası takınılan tavır ve tutumlarda önceleri ideolojik bölünme ve sapmalar müşahede edilmekte ve yapılan toplantılar, kınama veya tavsiye kararlarının ötesine geçmez iken 11 Eylül 2001 tarihindeki New York'taki Dünya Ticaret Merkezine yapılan saldırılar sonucu Terörizmin uluslararası olduğu ve uluslararası alanda mücadele edilmesi gerektiği ortaya çıkmıştır. Uluslararası terörizmle mücadelenin liderliğini ABD üstlenmiş ve diğer dünya devletlerini terörizmle mücadeleye davet etmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti'nin terörle savaş için işbirliği hususunda, milletlerarası kuruluşlar ve formlarda (BM, NATO, AVRUPA KONSEYİ, AT, AB, AVRUPA PARLAMENTOSU gibi) şahsiyetli ve aktif bir devlet politikası ile stratejik değerinde ortak savunma güçlerinin teşkili için kararlar alınmasında bizzat girişimci olması artık vazgeçilmez bir şart olmuştur.

Terörü politikaların gereği haline getiren ülkeler de vardır. Terör, şöyle veya böyle birçok ülke tarafından menfaatleri doğrultusunda politikaların geliştirilmesinde araç olarak kullanılan çağın önemli öğeleri arasına da girmiş bulunmaktadır.

Yıllardan beri tehdidin Doğu'dan geldiğini savunan ve bize karşı terör odaklarını sonuna kadar kışkırtan Yunanistan bu yaklaşımını NATO içinde dahi resmen beyan etmekten çekinmemiştir. Yunanlılar ülkemize karşı haksız istek, hayali yargı ve tahriklerini milli politika haline getirmiş ve bu politikayı tarihten beri sürdürme gelmiştir. Türkiye ise bu güne kadar hiçbir ülkeye tehdit oluşturmamıştır. Ancak bizi tehdit olarak algılayanlara karşı tedbir almak ve karşı strateji belirlemek

de en doğal hakkımız olmalıdır.

Dış siyasetlerinin bir parçası veya uzantısı olarak terörist grupları destekleyen veya kendisi devlet terörü uygulayan hükümetleri sıkıştırmak ve kınamak gerekir.

Dünyanın neresinde olursa olsun, teröre bugün ona kucak açan ülkeleri de bir gün aynı terör unsurları etkisi altına alacağı unutulmamalıdır. Buna en güzel örnek yıllardır kendilerine eğitim kampı tahsisi, gerekli savaş silahı ve malzeme desteği ile militanlarının eğitimini sağlayan Suriye'ye karşı PKK terör örgütünün silahlı mücadeleye geçerek pek çok insanın ölümüne sebebiyet vermiştir.

Terör örgütlerine karşı geliştirilmesi gereken önemli bir stratejide psikolojik savaş stratejisidir. Terör örgütü üyeleri, yaptıkları işlerin doğruluğu, ideolojileri, başarıya ulaşıp ulaşamayacakları gibi çeşitli konularda kafalarında şüphe uyandırılması, yapılacak psikolojik harekatta önemli bir etken olmaktadır. Çünkü, kendi içerisinde çelişkiye düşen bir üye öncelikle çelişkinin gerekçelerini sorgulamaya başlamakta, eğer çelişkilerini gideremez ise mücadele azmi zayıflamaktadır. Şüphelerden başlayan çark geriye doğru işlemeye başladığında ise etkili ve dolaylı propaganda ile teslim olmak isteyen şahıslara ulaşmak daha kolay olacaktır.

Günümüzdeki terörist saldırılar incelendiğinde karşı strateji geliştirme boyutuyla yeniden ele alınmaya ve incelenmeye ihtiyacı doğurmuştur. Sovyetler birliğinin dağılmasıyla ortaya çıkan Türk Cumhuriyetleri birçok yeraltı ve yer üstü kaynağıyla ABD ve yeni gelişmekte olan süper güç adayı ÇİN'in iştahını kabartmakta bu hedeflerine ulaşmak için bölgeye yakın ve bu cumhuriyetler üzerinde aynı millet'in mensubu olmadan kaynaklanan bir ağırlığı ile Türkiye ye karşı her türlü tehdit'i oluşturabilecekleri ortadadır. Zaten ABD bu hedefine ulaşmak için bölgeye yakın olan Afganistan'a müdahale etmiş ve burada yeni bir yapılanma şekli ile bölgeye üslerini kurmuş durumdadır. Aynı şekilde Dünya petrollerinin büyük bir bölümünü elinde tutan Irak'a da askeri müdahalede bulunarak Saddam HÜSEYİN yönetimindeki iktidarı yıkarak kendi isteği doğrultusunda bir yönetim oluşturmak üzere kendi yerleşimini sağlamıştır. Tüm bunlar ABD'nin yılar önce planlamış olduğu "**Büyük Ortadoğu Projesini**"nin birer parçasıdır.

ABD'nin özellikle İngiltere'nin de desteğini alarak Irak'a yaptığı askeri müdahale sonucunda bölücü terör örgütü PKK'ya her türlü zemin ve malzeme desteğini sağlayan Celal TALABANİ ve Mesut BARZANİ yönetimindeki Kürt gruplar artık Irak yönetiminin içinde yerlerini almışlardır. Bu durum şunu göstermektedir ki ABD bir yandan PKK'yı uluslararası terör örgütleri listesinde gösterirken bir yandan da PKK'yı yeni Irak devleti yönetimi ile Ülkemize karşı bir tehdit ve silah olarak elinin altında bulundurmaktadır.

Ülkemiz tüm bu durumları teker teker gözden geçirmeli her değişen duruma ve dengelere göre yeni stratejiler belirlemelidir. Terörizmle mücadele muhakkak uzun süreli bir stratejiyi gerektirir. Türkiye de terörün kısa sürede kökünün kazınamayacağı kabul edilmeli ve halkımızda bu yönde bir beklenti oluşturulmamalıdır. Bir zamanlar ülkemizde kanlı eylemleri ile bilinen ve halen etkisini uluslararası arenada propaganda faaliyetleri ile devam ettirmeye çalışan Ermeni ASALA terör örgütünün yerini bugün PKK almıştır. Gelecekte de terör örgütü PKK'nın yerine de iç ve dış güçler tarafından oluşturulacak yeni terör örgütleri ile terörün farklı tabanlarda devam edeceği her zaman düşünülmelidir. Ülkemizde canlı bomba eylemlerinde bulunan El Kaide bunun en güzel örneğidir.

Sonuç olarak terörün sihirli bir değnekle birden çözümü mümkün olamayacaktır. Terörle, azimle, kamu vicdanında inanç ve kader birliği ile ve bu konuda ayrılık ve şüpheleri giderilerek mücadele edilmelidir.

Terörizm bir takım temel toplumsal adaletsizliklerden kaynaklanıyorsa bu adaletsizlikler giderilmelidir. Bu da geniş çaplı ekonomik, sosyal, kültürel iyileştirmelerle ve zorbalığa değil, demokrasiye inancın yaygınlaştırılmasıyla sağlanacaktır.

Teröre karşı toplumun her kesimi aynı kararlılıkla mücadele vermelidir. Büyük Atatürk'ün dediği gibi "Devletin Varlığını Milletın Kendisi Korur".

Terörizm bir savaştır, bu savaş yalnızca geliştirilebilecek, yeni stratejik taktiklerle kazanılacaktır.

KAYNAKLAR

1-Aşken Hakan, Sosyolojik Açından Terör ve Teröre Karışanların Sosyal Tabanı, 2002-İstanbul, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi

2-Altuğ Yılmaz Prof. Dr, Terörün Anatomisi Mart-1995 İstanbul, Altın Kitaplar Yayınevi 1. Baskı

3-Albert Michael, Tarık Ali, Neoame Chomsky, Temel Demirer, Robert Fısk, Gunnar Fredriksson, Zoltan Grossman, George Monbiot, Sibel Özbudun, Neval El Saadavi, Edvard Said, Cahide Sarı, Howard Zinn, Immanuel Wallstein İnceleme 4. Kitap Yeni Roma Terörist ABD, Şubat-2004 İstanbul Tohum yayınları 1. Baskı

4-Alkan Necati, Gençlik ve Terörizm, TEMÜH Dairesi Başkanlığı Yayınları, EGM Basımevi, Yayın no:9, Ankara-2002

5-Alkan Necati, Türkiye de Terörizm Dünü Bugünü Gelişimi ve Alınması Gereken Tedbirler, Bildiriler10-11 Mayıs 2000, Türk Tarih Kurumu Yayını Basımevi, Ankara-2003

6-Ancın Osman, Etnik Ayrılıkçı Terör Belası 1984-2002, Nisan-2002 İstanbul, 1. Baskı, Yayıncılık matbaası, Elif Grafik.

7-Aydın Şenol, Türkiye de Sosyal Politikalar ve Terör, EGM APK Dairesi Yayınları, Ankara Mart-2002

8-Aytaç Önder, Medyanın Gözüyle Çeteler ve Susurluk, Em ofset Matbaası, Ankara Haziran-1997

9-Bayat Cuma, Tehdit ve Türkiye Açısından Tehdidi Meydana Getiren Sebepler, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Yıllığı, İstanbul -1988

10-Bilgin Faruk, Röportaj (Prof. Dr. Mahir Kaynak / Doç. Dr. Emin Gürses Büyük Ortadoğu Projesi) Haziran-2004 İstanbul, İlk yayınları 3. Baskı

11- Bölügiray Nevzat, Anarşi ve Terör Nasıl Önlenir, Tekin Yayınevi İstanbul -1996

12-Brar Harpal, Rule Ella, Ortadoğu ve Emperyalizm, Nisan-2004 İstanbul, Çeviren Evren Mardan, 1.Baskı Papirüs Yayınevi

13-Burke Jason, El Kaide Terörün Gölgesi, Mart-2004 İstanbul, Everest yayınları 1. Baskı, Türkçesi Ebru kılıç

14-Cihan Erol, Türk İnkılap tarihi Notları I, İstanbul-1983

15-Cihan S, Emperyalizm Milliyetçilik ve Kürt Sorunu, Haziran-1993 İstanbul 1. Baskı, Serler Matbaası Çemberlitaş / İstanbul

16-Çakır Ruşen, 1980 Sonrası İslami Hareket Derin Hizbullah İslam'ın Şiddetinin Geleceği, Mart-2001, Metis Yayınları 1.Baskı

17-Çetiner Aydın, 21.Yüzyılda Savaş Stratejileri, Selis Kitaplar Yayınevi, İstanbul -Ekim-2003

18-Çınar Bekir, Devlet Güvenliği İstihbarat ve Terör, Sam Yayınları, Ankara - Ekim-1997

19-Çimen Ali, Echelon İstihbarat Dünyasının Perde Arkası, Haziran 2004 İstanbul, 4.Baskı Timaş yayınları, Sistem Matbaacılık

20-Çay Abdülhaluk M, Her Yönüyle Kürt Dosyası, Turan kültür Vakfı Yayınları, İstanbul-1994

21-Demirel Emin, Dünya da Terör Birileri Böyle İstedi, Aralık-2000 İstanbul
IQ Kültür Sanat Yayınları 1. Baskı

22-Dilmaç Sabri, Terörizm Sorunu ve Türkiye, Emniyet genel Müdürlüğü
Yayınları, Ankara-1997

23-Dorfman Ariel, Terör Cininin Kovulması, Eylül-2003 İstanbul, Everest
yayınları 1. Baskı Türkçe'si Zehra Savan

24-Vedat Durmazuçar, Ortadoğu da Suyun Artan Stratejik değeri, IQ Kültür
Sanat Yayıncılık, 2002-İstanbul Yay. No. 17

25-Eldeniz Ali, Bugünde Geleceğe Dünya ve Türkiye, Mart-1992 İstanbul 1.
Baskı Yalçın Ofset

26-Faraç Mehmet, İkiz Kulelerden Galataya El Kaide Turka, Gün izi
Yayıncılık, Haziran-2004 İstanbul

27-Garaudy Roger, İsrail Mitler ve Terör, Eylül-2003 İstanbul, Pınar
Yayınları 6. Baskı Türkçesi Cemal Aydın

28-Giritli İsmet, Günümüz Işığında Atatürk ve Atatürkçülük, Filiz Kitapevi,
İstanbul 1990

29-Gürkan İhsan, Tehdit (Türkiye'nin) Jeopolitik Önemi ve Bundan
Kaynaklanan Tehdidin Genel Değerlendirmesi İ. Ü. Atatürk ilkeleri ve İnkılap Tarihi
Enstitüsü Yıllığı III- 1987

30-Gürün Kamuran, Türkler ve Türk Devletleri tarihi, C. I, 1981 İstanbul

31-Hocaoğlu Mehmet, Belgelerle Yunan Barbarlığı, Bereket Yayınevi,
İstanbul-1985

32-Huntington Samuel P, Medeniyetler atışması, (Derleyen Murat Yılmaz)
Vadi Yayınları 8.Baskı, Ekim-2003

33-İlhan Suat, Jeopolitik Duyarlılık, TTK Yayınları, Ankara-1989

34-İlhan Suat, Terör Neden Türkiye, Ankara -2002, ASAM Yayınları,
Jeopolitik Strateji ve Terör Dizisi 12

35-İzbırak Reşat, Türkiye, MEB Yayınları, İstanbul 1984

36-Karal Enver Ziya, Osmanlı Tarihi, C. V, 2. Baskı, Ankara 1965

37-Karadağ Raif, Şark Meselesi, İstanbul-1994, Turan Yayıncılık

38-Karataş Halil, Sevindik Aytekin, Polis Terimleri sözlüğü, Nüans Ajans
Basın Yayın Ltd.Şti. İstanbul-2003

39-Kaya A.Kadir, Terör ve Türkiye Üzerindeki Yansımalar, 1993-İstanbul,
İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi

40-Kongar Emre, Küresel Terör ve Türkiye, Remzi Kitapevi, Aralık-2001

41-Kent Marian, Osmanlı İmparatorluğunun Sonu ve Büyük Güçler (çeviren
Ahmet FETHİ), Tarih Vakfı Yurt Yayınları 89 Aralık-1999-İstanbul Numune
matbacılık (Eserin özgün adı The Great Powers and the end of the Ottoman Empire)

42-Koraltan Fidan, Terör Kavramı ve Etik Açısından Basına Yansıması
(Milliyet, Cumhuriyet, Zaman Gazeteleri), İstanbul -2002, İstanbul Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi

43-Korkmaz Gürol, Terör ve Medya İlişkileri, EGM Basımevi Yayın
No:1999-1, Ankara -1999

44-Kuzu Burhan, Olağanüstü Hal Kavramı ve Türk Anayasa Hukukunda Olağanüstü Hal Rejimi, Kazancı Yayınları, İstanbul -1993

45-Özer Ahmet, 11 Eylül ABD Türkiye ve Küreselleşme Mayıs-2003 İstanbul, Peri yayınları

46-Özgen Mahmut İhsan, Türkiye de Şiddet Hareketleri ve Hedefleri, Ankara-1989 Yeni Forum Yayınları

47-Murat Özcan, tarihin Işığında Yunan Mezalimi, IQ Kültür sanat Yayıncılık, 2003-İstanbul Yay. No. 33

48-Özcan Nihat Ali, PKK (Kürdistan İşçi Partisi) Tarihi İdeolojisi ve Yöntemi, 1999-Ankara, ASAM Yayınları, Jeopolitik Strateji ve Terör Dizisi 2

49-Özkan Tuncay, Bush ve Saddam'ın Gölgesinde Entrikalar Savaşı, Alfa yayınları 1.Baskı, İstanbul- Şubat-2003

50-Pamukoğlu Osman, Unutulanlar Dışında Yeni Bir Şey Yok, Harmoni Yayınları, 3.Baskı, Aralık-2003

51-Reeve Simon, Yeni Çakallar Remzi Yusuf Usame Bin Ladin ve Terörizmin Geleceği, Everest yayınları, Aralık-2001 İstanbul, Türkçe'si Gürol koca

52-Saavedra Humberto Ortega, Ayaklanma Üstüne, (İspanyolca'dan Çeviren C.Aşkın), Belge Uluslar arası Yayınları, İstanbul- Temmuz-1981

53-Said Edward W, Oryantalizm Sömürgeciliğin Keşif Yolu, İstanbul-1982

54-Satılmış Alişan, Terör ve Terörizm, Ocak- 2001 İstanbul, Emre Yayınları

55-Schmid Alex (Prof. Dr.), Küresel Dünyada Terörizm Konsepti, (Çeviren Suat Doğan) EGM Terörle Mücadele Hareket Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara-2000

56-Songar Ayhan, Genel Olarak Terör ve Türkiye deki Terör Olaylarının Psikiyatrik Değerlendirilmesi, Uluslararası Terörizm Sempozyumu (17-18 Nisan 1984), Ankara- 1984

57-Sükan Faruk, İhanetler Karşısında Türkiye, Kültür Ofset, Ankara-1994

58-Süslü Azmi, Türk Tarihinde Ermeniler, Kars Kafkas Üniversitesi Yayınları No:2 Levent Ofset Matbaacılık, Ankara-1995

59-Süzel Abdullah, Dış Güçlerin Türkiye'ye Yönelik Emelleri, Türkiye İçindeki Anarşi ve Terör'ün Kaynakları ve Faaliyetleri, Marmara Üniversitesi Sos. Bil. Enstitüsü Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Anabilim Dalı Yük. Lis. Tezi İstanbul-1992

60-Şehirli Atilla, Türkiye de Bölücü Terör Hareketleri ve Devletin Aldığı Tedbirler, Nisan-2000 İstanbul, Burak Yayınları.

61-Şimşit Vural, Türkiye Cumhuriyetini Yıkma Çalışan İç ve Dış Mıhrakların Yurtiçi ve Yurtdışı Faaliyetleri, İstanbul Üniversitesi Doktora Tezi-1990-İstanbul

62-Taşdemirci Ersoy, Jeopolitik ve Türkiye'nin Jeopolitik Durumu, Atatürk İlkeleri ve inkılap Tarihi Yayını, Ankara -1990

63-Türk Hakan, Hedef Ülke Türkiye, Nisan-2003 İstanbul, 1. Baskı Akademi Tv Programcılık Yayınları

64-Uzel Nezih, Canavar sahibini yedi, 2002-İstanbul, Milenyum Yayınları 1.baskı

65-Voline, Rus Devrimleri, (Çeviren Ramazan Macit), Babil Yayınları Temmuz-2000

66-Yalçın Soner, Binbaşı Ersever'in İtirafı, Kaynak Yayınları 7.Baskı, İstanbul Ağustos-1994

67-Yetkin Çetin, 12 Eylülde İrtica Niçin ve Nasıl Gelişti? 1994-Ankara, Ümit Yayıncılık 1.Baskı

68-Apo'nun sonu Türkiye'nin Zaferi, 152 Günlük Amansız Takibin Fotoromanı, Tempo 25 Şubat 1999

69-Bulgaristan'da Türk Varlığı, 1. Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Türk Tarih Kurumu Yayınları 7. dizi Türk Tarih Kurumu Basımevi-Ankara-1987

70-Cihat ve Terör, Sorularla İslamiyet.com sitesi araştırma grubu tarafından hazırlanmıştır, Zafer yayınları, Şubat 2004-İstanbul

71-Dünyada ve Türkiye de Terör Konferansı, 20-24 Mayıs 2002, TCMB İdare Merkezi, TCMB İnsan Kaynakları Genel Müdürlüğü Yayınları

72-Demokrasi, İnsan Hakları ve Terör Üçlüsünde Türkiye, Türk Demokrasi Vakfı Yayını 2.baskı (yıl belirtilmemiş)

73-Devlet İstatistik Enstitüsü Yıllığı, 2000, Başbakanlık Yayınları

74-Fransa Terörle Mücadele Kanunu, Madde: 16

75-İslami Hareket, Güvenlik ve Hukuk Muhabirleri Derneği Yayınları, Özyurt matbaası İstanbul Mayıs -1997

76-Meydan Larousse, Büyük Lügat ve Ansiklopedi, Meydan Yayınları, İstanbul-1973

77-Polisiye Konular ve Terör Analizleri, 28 Aralık1993-31 Ocak 1994, Yer ABD, EGM - APK Dairesi Yayını

78-Terör Örgütü PKK'nın Gerçek Yüzü, Gazeteciler Cemiyeti Yayınları,
Yayın No:37 Ankara Şubat-1994

79-Terör ve Terörle Mücadelede Durum Değerlendirmesi, Ankara-1983
Başbakanlık basımevi

80-Terörizm, PKK, DHKP/C ve İrticai Terör Örgütlerinin Avrupa da ki
Faaliyetleri, Mart-2002, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, Dem no. 2002/3594

81-Türkçe Sözlük, TDK, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara- 1988

82-Türkiye de Anarşi ve Terörün Sebepleri ve Hedefleri, 12 Nisan 1985 günü
Yüksek Öğretim Kurulu Merkez binasında verilen konferanstır.

83-Türkiye de Anarşi Ve Terörün Gelişmesi Sonuçları Ve Güvenlik Kuvvetleri
İle Önlenmesi, Başbakanlık Basımevi, Ankara -Nisan-1982

84-Türkiye ve Terör, Güvenlik ve Yargı Muhabirleri Derneği, No:1, Yarıaçık
Cezaevi Matbaası Ankara-1990

85-Türk Milli Bütünlüğü İçerisinde Doğu Anadolu, Türk Kültürünü Araştırma
Enstitüsü Yayınları, Yayın no:56 seri:4 sayı: A.17

86-Türk – Yunan İlişkileri ve Megoli İdea, T.C.Genelkurmay Harp Tarihi
Başkanlığı Resmi Yayınları, Ankara Gen. Kur. Basımevi-1975

87-Uyuşturucu ve Terörle Mücadele İnisyatifi, PKK Terör ve Uyuşturucu
Kaçakçılığı, Mayıs-1996 İstanbul Üniv. Kütüphanesi Dem No 341261

88- Cumhuriyetin 75.yılında Doğu Anadolu da Güvenlik ve Huzur
Sempozyumu, Bildiriler, 17-18-19 Aralık -1998 Elazığ, Çağlayan a.ş, Mayıs-1999

MAKALELER

1-Akgün Birol, Selçuk Üniversitesi Uluslar arası İlişkiler Öğretim Görevlisi,
Irak Savaşı'nın Türk İç Politikası Üzerine Muhtemel Etkileri, Stradigma dergisi
Mart 2003 Sayı 2

2-Akbulut İlhan “Bölücülüğün Tasnifleri”, Türk İdare Dergisi yıl: Mart-1994
sayı:402

3-Aklan Necati, Türkiye'nin Terörizmle Mücadelesi, Staradigma Dergisi,
Ekim-2003 Sayı:9

4-Atay Mehmet, Stratejik ulusal güvenlik istihbaratı, Strateji Dergisi yıl 1996
sayı:1

5-Aras Bülent (Boğaziçi üniversitesi Atatürk Enstitüsü Doktora öğrencisi),
Değişen Dünya ve İstihbarat Alanında Yeni Yönelimler, Strateji Dergisi yıl:1996
sayı:1

6-Buzoğlu M. Hüseyin, Önlenmesi Zorunlu Bir Tehdit PKK, Strateji dergisi
yıl:1996 sayı:1

7-Çağlar Ali, Türkiye de Terör Örgütlerinin yapısal Özellikleri, Strateji Dergisi
sayı:9

8-Çay Abdulhakuk ‘Türkiye de Bölücülük ve Azınlık İrkçılığı’, Polis dergisi
yıl:1995 sayı:4

9-Ergül Ergin, (Adalet Bakanlığı Uluslararası Hukuk ve Dış İlişkiler Genel
Müdürlüğü Daire Başkanı), Hukuk ve Demokrasi Kurumu Aylık Yayın Organı,
Ocak 2004 sayısı,

10-Keleş Zülal, (Pamukkale Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Görevlisi), Türkiye'nin Sınırları Aşan Sular Sorunu Tarihiçesi Ve Soruna Yaklaşımı, Stradigma Dergisi Temmuz-2003 Sayı.6

11-Koloğlu Orhan, Asala Nasıl Ortaya Çıktı? Popüler Tarih Dergisi, Sayı. Nisan-2001

12-Özcan Nihat Ali, Terörizmle Etkin Mücadele, Panorama Dergisi Nisan-2004 Sayı. 3

13-Özalp Necdet, (NEMA Global Grup /Yönetim Kurulu Başkanı), Hazar'da Petrol ve Doğalgaz Rezervleri, Panorama dergisi, Şubat 2004 – Sayı 01

14-Özey Ramazan, (Marmara Üniversitesi Öğretim görevlisi), Türkiye'nin Coğrafyası Ve Jeopolitiği Neden Önemlidir? Stradigma Dergisi Ekim 2003 Sayı:9

15-Şahin Enis, (Sakarya Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim görevlisi), Ermeni Meselesi Ve Türkiye Neler Yapılmadı Veya Neler Yapılmalı? Stradigma dergisi Nisan 2003 Sayı 3

16-Pehlivanlı Hamit, Teşkilatı Mahsusa'dan Milli Emniyet Hizmetlerine, Strateji Dergisi yıl:1996 sayı:1

17-Tavlaş Nezh "Terörü Tanımlamak", Strateji Dergisi yıl 1995 sayı.2

18-Tavas Taner, Terörizmin Psikolojisi ve Hedefleri, Polis Dergisi yıl 1 Sayı 2 1995

19-Uzunay Birol, "Zengin Minerallerin Fakir Bekçisiyiz", Aksiyon Dergisi, Sayı:187 (4-10 Temmuz 1998)

20-Yuydakul Oğuz, "GAP'ın Ekonomiye Etkileri", Görüş, Sayı: 10 (Temmuz 1993)

İNTERNET SİTELERİ

<http://www.teror.gen.tr/turkce>

<http://www.egm.gov.tr/temuh/mucadele>

<http://www.yesil.org/teror>

<http://www.jeopolitik.org/jeo-1>

DERGİLER

Aksiyon

Görüş

Strateji Dergisi

Polis dergisi

Türk İdare Dergisi

Panorama Dergisi

Stradigma dergisi

Popüler Tarih Dergisi

GAZETELER

Sabah Gazetesi

Ortadoğu Gazetesi

Radikal Gazetesi

Milliyet Gazetesi

Aksam Gazetesi

Hürriyet Gazetesi

Zaman Gazetesi

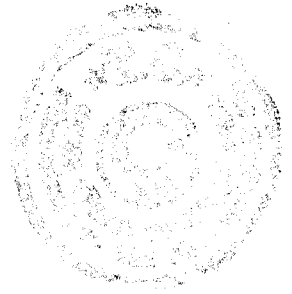
Star Gazetesi

ÖZGEÇMİŞ

1977 yılında Düzce'de doğdum. İlk ve orta öğrenimimi Düzce'de tamamladım. 1997 yılında Polis Akademisi'nden mezun olup, Komiser Yardımcısı olarak İstanbul Emniyet Müdürlüğü Çevik Kuvvet Şube Müdürlüğü'nde göreve başladım. 2001 yılından beri Gebze Yüksek Teknoloji Enstitüsü Strateji Anabilim Dalında Milli Güvenlik Stratejileri üzerine yüksek lisans yapmaktayım. Halen İstanbul Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şube Müdürlüğü'nde Komiser rütbesinde görev yapmakta olup, evli ve bir çocuk sahibiyim.

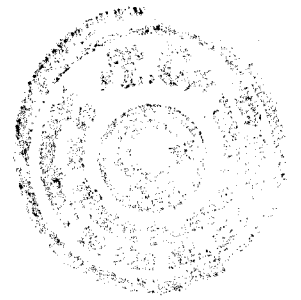

YUNANLI MİLLETVEKİLLERİNİN LİSTESİ

PKK Terör Örgütü lideri Abdullah ÖCALAN'ı YUNANİSTAN'a davet eden mektubu uzalayan 157 Yunan milletvekilinin isimleri aşağıdadır.

Yunanlı Milletvekillerinin Kimlikleri : Yunanlı Milletvekillerinin Kimlikleri :

1. P. KRİTİKOS	40. Diamantidis GIANNİS
2. S. PAPATHEMELİS	41. Papadopoulos İLİAS
3. G. SOULADAKİS	42. Kalafatis ALEKSANDROS
4. K. SİMEOFORİDİS	43. Argiris BAGGELİS
5. Giannis THOMOPOULOS	44. Moshos GİKONOĞLOU
6. Leonidas TZANİS	45. İlias BLAHOPOULOS
7. Anestis SPATSOGLOU	46. Theodoros HRİSTOS
8. Giannis TSAKLİDİS	47. Kosmas SFİROU
9. Fragkiadoulakis MANOS	48. Fragkiskos PAPADELLİS
10. NİKOS SİFOUNAKİS	49. Salagianni NİKOS
11. Basilis PAPANİKOLAS	50. Kanellopoulos LAMBROS
12. Tasos G. İNTZES	51. Kakkalos NİKOS
13. Kiriakos APİRİOUNİS	52. Spiliopoulos KOSTAS
14. Giannis PAPADATOS	53. Mpenos STAYROS
15. Sotiris SPIROU	54. Brettos NİKOS
16. Giorgos KATSİMPARDİS	55. Georgopoulos DİMİTRİS
17. Kourakis GIANNİS	56. Gkesoalis NİKOS
18. Hrisanthakopoulos ALKİS	57. Floridis GİORGOS
19. Anomeritis GİORGOS	58. Haralampous GIANNİS
20. Oikonomou PANTELİS	59. Georgakopoulos DİMİTRİOS
21. Zisi RODOULA	60. Barinos ATHANASİOS
22. Tsiokas THEOHARİS	61. Staikos BAGGELİS
23. Boulgaris ALEKSANDROS	62. Oikonomou HRİSTOS
24. Tsilikas BASİLİS	63. Tsertikidis PANTELİS
25. Kouroumbis PANAGİOTİS	64. Bizas BASİLEİOS
26. Foriadis PANAGİOTİS	65. Karampinas KONSTANTİNOS
27. Georgiadis THEODOROS	66. Regkouzas ADAM
28. Kirkos GİORGOS	67. Tsetines DİMİTRİOS
29. Apostolou EVANGELOS	68. Giannis ZAFEİROPOULOS
30. Rokos GEORGİOS	69. Renos PETRALİAS
31. Tsafoulas GEORGİOS	70. Baggelis BLASSOPOULOS
32. Lotidis LAZAROS	71. Evangelos MPASİAKOS
33. Kotsakas ANTONİS	72. Ioannis TZENAKOS
34. Thanasis P. DEBANİS	73. Eleni ANOUSAKİ
35. Biron G. POLİDORAS	74. Giorgos ORFANOS
36. Panos KAMMENOS	75. Nikolaos TSARTSONİS
37. Apostolos STAYROU	76. Evangelos HAYTİDİS
38. Ntouskos DİMİTRİOSİ	77. Thofilus DİMAHAKİS
39. Arapis GIANNİS	

Yunanlı Mültevekâllerinin Kimlikleri

78. G. MOLIBATIS
79. Ziaoukas GIANNIS
80. Balirakis SIFIS
81. H. BIZOBITIS
82. Basilios PAPPAS
83. Fotios IOANNIDIS
84. Andreas KARAGIANNIS
85. Skoularikis GIANNIS
86. Skandalakis PANAGIOTIS
87. Stefanis KOSTAS
88. Manolis MPENTENICTIS
89. Dimitris KATSIKOPOULOS
90. Giannis KONSTANTINIDIS
91. Loule ANDRIANI
92. Alfiani STELLA
93. Karakostas IOANNIS
94. Ilias M. PAPALLIAS
95. Pipergias DIMITRIS
96. Dragasakis GIANNIS
97. Manolis STRATAKIS
98. Elsa POAPADIMITRIOU
99. Dimitrios KOSTOPOULOS
100. Konstantinos EYMCIRIDIS
101. Giannis DIMARAS
102. Euthis KONTOMARIS
103. Kalamakidis GIANNIS
104. Maria ARSENI
105. Aleksandros AKRIDAKIS
106. Nikos ZAMPONIDIS
107. Dimitris KOSSIZAKIS
108. Fotis KOUBELIS
109. Sgouridis PANAGIOTIS
110. Hristos KIPOUROS
111. Thanasis MATIS
112. Nontas ZAFIROPOULOS
113. Basilis SOTIROPOULOS
114. Antonis FOUSAS
115. Aleksandros DAMIANIDIS
116. Nikolaos ILIADIS
117. Eleutherios BERIBAKIS
118. Thanasis GEORGIADIS
119. Petros KATSILIERIS
120. Fotis HATZIMIHAILIS
121. Paraskevas FOUNTAS
122. Nasos ALEYRAS
123. Jaggelis MALESIOS
124. Kamellos LALOS

Yunanlı Mültevekâllerinin Kimlikleri

125. Panagiotis FOTIADIS
126. Pepi FOUNTOUKIDOU
127. Triantafillos MPELLOS
128. Kostas KARAMINAS
129. Thanasis GIANNOPOULOS
130. Giannis GIANNAKOPOULOS
131. Nora KATSELI
132. Leuteris PAPANIKOLAOU
133. Georgios KARATASOS
134. Dimitris ALABANOS
135. Manolis KEFALOGIANNIS
136. Theodoros PASSALIDIS
137. Georgios KARATZAFERIS
138. Dimitris PANTERMALIS
139. Evaggelos POLYZOS
140. Nikos NIKOLOPOULOS
141. Athanasios HELMARAS
142. Giorgos GAROUFALIAS
143. Basiliki Arapi KARAGIANNI
144. Dimitris THANOS
145. Eleutherios PAPAGEORGOPOULOS
146. Basilis KEDIKOGLOU
147. Stamos PAPADOPOULOS
148. Georgios TRIFONIDIS
149. Georgios SALAKOUDIS
150. Robertos SPIROPOULOS
151. Sabbas TSITOURIDIS
152. Anastasios KARAMARLOS
153. Georgios PANAGIOTOPOULOS
154. Panagiotis MELAS
155. Theodoros SKRIFKAS
156. Spiros SPILIOTOPOULOS
157. Minas STAUURAKAKIS

(1)
9

Δηλώνω τω Χρ. Κιπουριώ

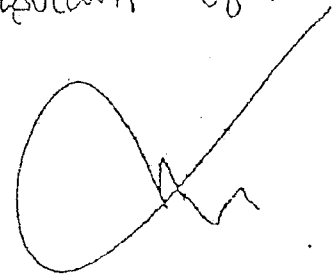
10-4-97

Υιοθετώντας μια πολύ ενδιαφέροντα πρόταση του Μιχάλη Χαλαμπίδη έματον δέκα βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου που αντιπροσωπεύουν την πλειοψηφία των κομμάτων που είναι παρόντα στη Βουλή υπήρξε των πρωτοβουλία να ζητήσουμε από την κυβέρνηση την προώθηση στην Ελλάδα ενός προγράμματος που έχει συμβάλει τα μέγιστα στη διατήρηση της ειρήνης στην περιοχή του Αφτζουλαχ Οστανών.

Η πρωτοβουλία μας αυτή απευθύνεται και προς τους Δημάρχους Αδμίν, Θεσσαλονίκης και Ηρακλείου τους επίσης και στον πρόεδρο του Παντίου Πανεπιστημίου.

Όπου έχει γίνει και άλλες φορές σε Ευρωπαϊκές χώρες είχε η κυβέρνηση είτε ο δήμος είχε ο πρόεδρος μισράν να κάλεσαν στην Ελλάδα τον Αφτζουλαχ Οστανών.

Την επόμενη εβδομάδα μια ομάδα από τους υπογράφοντες βουλευτές θα επισκεφθούμε τον Δημάρχο Αφτζουλαχ Οστανών του Παντίου Πανεπιστημίου.

Βουλευτές του Ελληνικού Κοινοβουλίου αισθανόμεστε τη
γκη να εκφράσετε την πολιτική μας αλληλεγγύη στον
του μαρτυρικού Κουρδικού λαού και τους νόμιμους εν-
ιστώπους του.

Στο τέλος του αιώνα και την αρχή της νέας χιζιστηρ

Κουρδιστάν διαγράφονται φρικαλεότητες που επαν-
ούν στη μνήμη μας εγείδεις της ιστορίας της Μικράς
εις αρχές του αιώνα. Τα αδικήματα αυτά ενάντια ε
άρωτους, άνδρες, γυναίκες και παιδιά δεν μπορούν παρά
οκαλούν τις ανθρωπιστικές συνειδήσεις στην Ευρώπη και
αίτερα στην Ελλάδα.

Απο τη γέννησή του το Κουρδικό κίνημα και ο Κουρδισ-
ισ των τελευταία δεκαετηετία έχουν ευρέσει με-
να και την παρουσία τους στη δημοκρατία σκευών
ης στην περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου.

Προσδοκώμενοι ενωχιστές μιας μεγάλης δημοκρατικής
δημοκρατικής Ελληνικής παράδοσης ζητάμε, με
υπαι πρόσφατη πρόταση του Μιχάλη Χαρολαμπίδη
ευχόμενοι στη χώρα μας ο Κούρδος Βίσμαρκ, ο Κάι-
κίι, ο Κούρδος Κολοκοτρώνης αγέτης του Ασιατικού
υ μετώπου του Κουρδιστάν Αριστοτέλης Οσογιάννη.

Αφήνουν είτε μια ειρηνική αλληλεγγύη της αυτοεπί-
ή των Πανεπιστημίου μπορούν να αναλάβουν την
αλία

θα είναι μια μεγάλη τιμή για την πόλη της Αθήνας
Οσογιάννη ή την πόλη του Ηρακλείου όπου είναι
πνευματικό Ελληνικό Πανεπιστημιακό Ιδρυμα. Ας
ς προτείνουμε είναι το Πάντειο και πιστεύουμε ε
ς τον να ανταποκριθεί.

Πως σαν περίοδο της δικτατορίας Ευρωπαϊκής
σκέψης, δήμοι, Περιφέρειες και Πανεπιστήμια ει-
κεκμημένους τους εκφραστές και εκπροσώπους
κρατικής Ελλάδας, της Ελληνικής αντίστασης.

πιστεύουμε ότι στο πεδίο της πρωτοβουλίας κινή-
εται η σχέση με τα ιδανικά και τις αξίες π

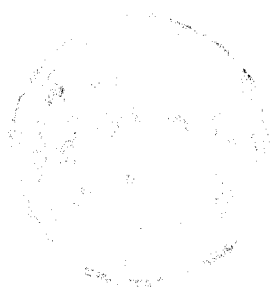
ρίας, της αυτοδιάθεσης, της ειρήνης, του διεθνούς
 συμφέροντος, της Ελλάδας ως ηθικής δύναμης της η
 σφραγίζει να υπερασπισθεί στην πράξη τις Ευρωπαϊκές
 αυτές αρχές και αξίες.

ΟΙ ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ

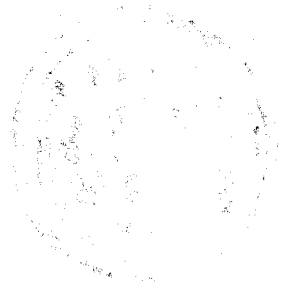
- 1) Π. Κραυχιώσης
- 2) Σ. Παπαδόπουλος
- 3) Γ. Λυμπερόπουλος
- 4) Κ. Σουλιώτης
- 5) Γεώργιος Βασιλείου
- 6) Αθανάσιος Τζαβίρας
- 7) Αντώνης Σααροπούλου
- 8) Γιάννης Τσακαλίδης
- 9) Γεώργιος Βασιλείου
- 10) Νίκος Σιφονιάδης
- 11) Βασίλειος Παπακωνσταντίνου
- 12) Γεώργιος Γ. Σιζιγίου
- 13) Γεώργιος Τριανταφυλλίδης
- 14) Γιάννης Παπαδόπουλος
- 15) Δημήτρης Δημήτριου
- 16) Γεώργιος Κασιμάτης
- 17) ΚΟΥΡΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
- 18) Χρυσόστομος Παπαδόπουλος
- 19) Αντώνιος Τριανταφυλλίδης
- 20) Οικονόμου Παπαδόπουλος
- 21) Λορέντζος Ροδόλα
- 22) Γεώργιος Θεοκρίτου
- 23) Βασιλείου Αλέξανδρος
- 24) Τσίριτας Βασίλειος

Π. Σγουρδούλης
 [Handwritten signatures and scribbles corresponding to the list items]

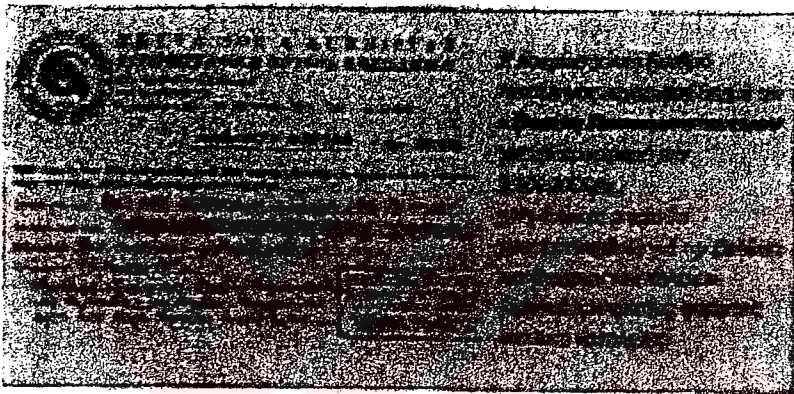
- 1) Γεωργίου Θεόδωρος
- 2) Κίρκος Γεώργιος
- 3) Αποστόλων Ανδρέας
- 4) Ρόκος Βασίλειος
- 5) Τσαφουζίου Γεώργιος
- 6) Λωτίδης Νικόλαος
- 7) Κοτταράς Νικόλαος
- 8) Θανάσης Π. Δαβύλης
- 9) Βίττωρ Γι. Παπαδόπουλος
- 10) Πάρος Κωνσταντίνος
- 11) Ανδρέας Στ. Λύρας
- 12) Νταϊβάνης Γεώργιος
- 13) ΑΡΑΠΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
- 14) Διαμαντίδης Γεώργιος
- 15) Παπαδόπουλος Ηλίας
- 16) Καραγιάννης Χαρίλαος
- 17) Αρβυρής Βασίλειος
- 18) Μοσχός Γεωργίου
- 19) Ηλίας Βλαχούδης
- 20) Θεόδωρος Χρ. (EST)
- 21) Κωσμάς Στυλίου
- 22) Φραγκλίνος Παπαδέλλης
- 23) Σαλαγιάνης Νικόλαος
- 24) Κουσελλοπούλος Αλέξανδρος
- 25) Κανναλός Νίκος Ν. ΚΚΜ
- 26) Σπαλιόπουλος Κώστας
- 27) Ηλένης Δωρικός
- 28) Βλαττός Νίκος

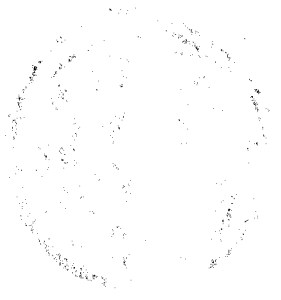

- 1) Αμύλα Αρσενίου
- 2) Αχρίστη Σελίδα
- 3) Κατασκευαστής Ιωάννης
- 4) Γλυφάδα Αττικής
- 5) Πιπερυλίας Δημήτριος
- 6) Δεσφάκιο Πύλου
- 7) Χαλκίδας Σερραφείμ
- 8) ΔΕΛΤΑ ΠΑΤΡΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
- 9) Δουρ. Κωσταντίνος
- 10) Κων. Αθανάσιος
- 11) Πύλου Δημήτριος
- 12) Ερωσίου Κορκοβάνης
- 13) Καζομερσίτσης Ιωάννης
- 14) ΜΑΡΤΑ ΑΓΓΕΛΗ
- 15) Αθήνα Αργύριος
- 16) Νίκος Ζακπουλίδης
- 17) Δημήτριος Κοσσοδάκης
- 18) Φίλιππος Κωνσταντίνος
- 19) Στρατάρχης Παπαγιάννης
- 20) Χρυσόστομος Κηπουρός

RECEIVED BY THE DIRECTOR OF THE BUREAU OF INVESTIGATION
U.S. DEPARTMENT OF JUSTICE

PKK TERÖR ÖRGÜTÜNÜN HALKTAN TOPLAMIŞ OLDUĞU
PARALAR KARŞILIĞI VERDİĞİ ÜYELİK MAKBUZLARI

ՀԱՅԿԵՐՄԱ ԵՐԻՐՈՒՄ ԱՆԱՊԱՏԻՄԻ ԿԻՆ ԿՈՒՊԱՏԻՄ

Հանրային անապատային և անապատային անապատային անապատային

ՄԱՅԻՑ ԿՈՒՊԱՏԻ ԱՐՁԻ (ԿԻՆ) N: 005155

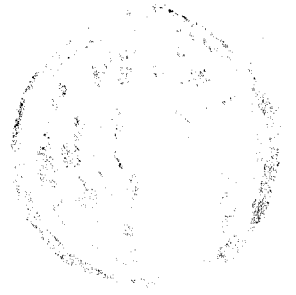
Հանրային անապատային և անապատային անապատային անապատային

ՀԱՅԿԵՐՄԱ ԵՐԻՐՈՒՄ ԱՆԱՊԱՏԻՄԻ ԿԻՆ ԿՈՒՊԱՏԻՄ

Հանրային անապատային և անապատային անապատային անապատային

ՄԱՅԻՑ ԿՈՒՊԱՏԻ ԱՐՁԻ (ԿԻՆ) N: 005150

Հանրային անապատային և անապատային անապատային անապատային

ABDULLAH ÖCALAN'IN MİHALİS SHARALAMBİDİS'E MEKTUBU

13 Nisan 1997

Değerli Dostumuz Mihahis HARALAMBİDİS,

Herşeyden önce ülkenize beni davet etmek üzere başlattığınız girişime, şu ana kadar davete imza atan 110 milletvekiline, hatta şüphesiz sizin aracılığınızla tüm Yunan halkına teşekkürlerimi ve kalpten hürmetlerimi ifade etmek isterim.

Sizin bu girişiminiz büyük bir tarihi öneme haiz olduğu kadar, şahsi ilişki ve dostluğumuzu da güçlendiriyor ve yüceltiyor, bunun yanısıra halklarımız arasındaki ilişkileri de aynı oranda güçlendiriyor ve yükseltiyor.

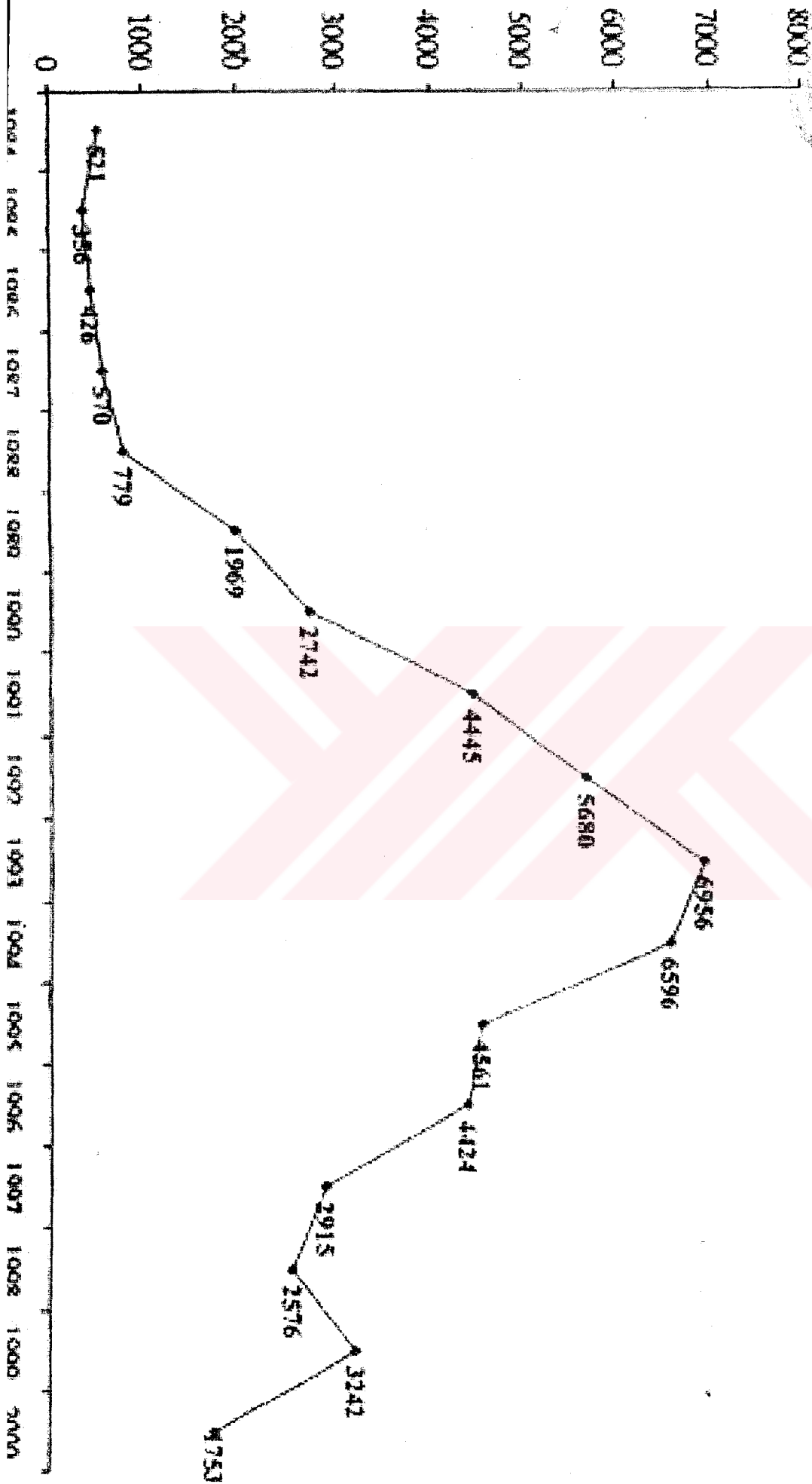
Şu ana kadar, uzun vadeli ve güçlü milli özgürlük mücadelemizin, Ortadoğu halkının ve beraberindeki bölge halkının, eşitlik, demokrasi ve özgürlük için vermiş oldukları mücadeleye büyük bir örnek teşkil ettiğini idrak ediyoruz. Bu nedenle, girişiminiz ve giderek büyüyen umutlar, Yunan ve Kürt halkları arasındaki dostluk ve dayanışmayı arttırmakta ve halkların dostluğuna da hizmet etmektedir.

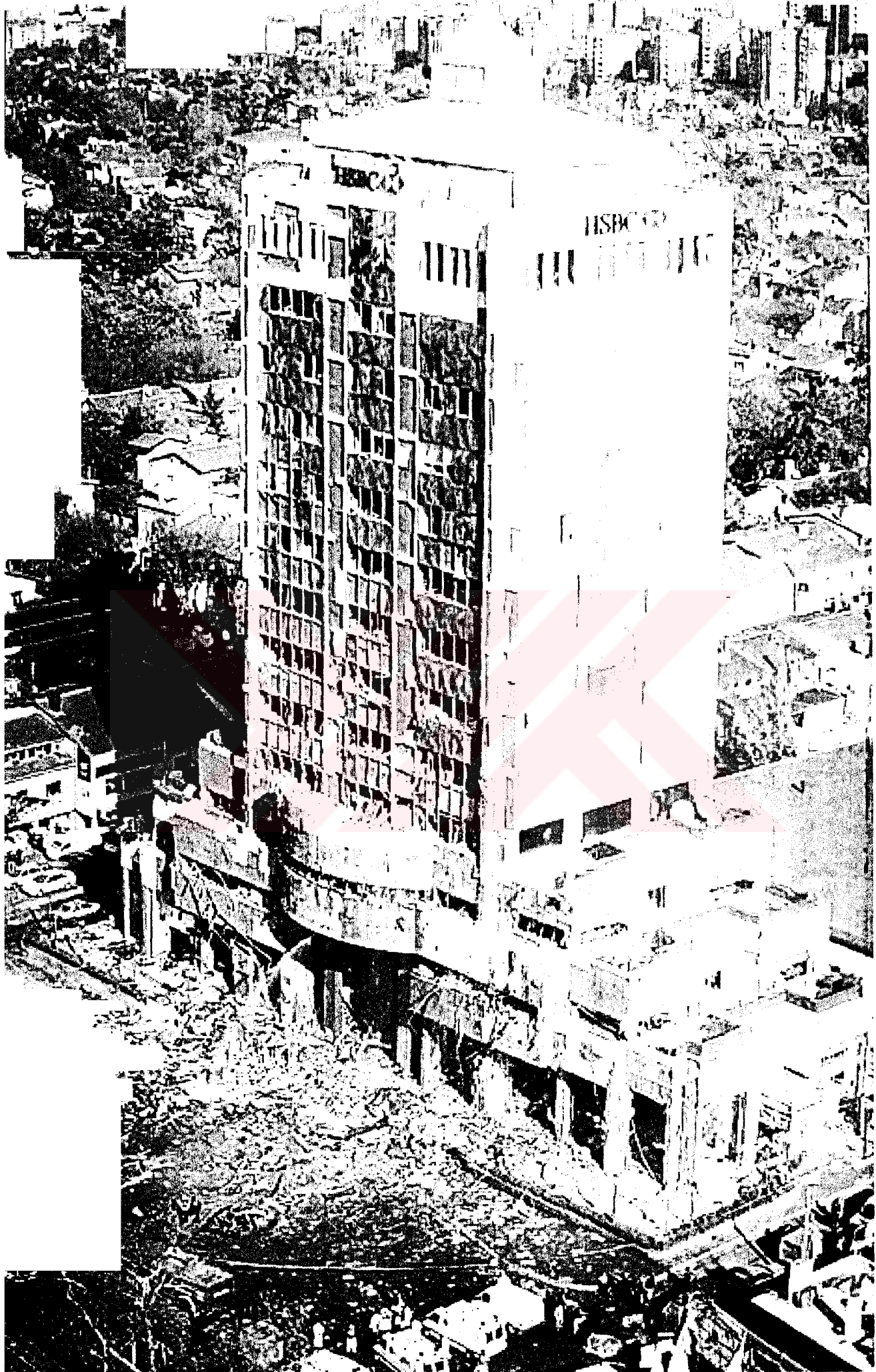
Sizin ve değerli milletvekillerinin şahsıma yaptığı davet için saygılarımı sunmak isterim. Bu kapsamda davranışınızın benim için kısa bir dönem için değil, uzun yıllar devam edecek bir değeri olduğunu bilmenizi isterim. Yakın bir gelecekte olmasa dahi, zaman ve şartların uygun olacağı bir dönemde, köklü demokratik geleneklere sahip olan Yunanistan'ı ziyaret ederim.

Sizlere, sevgi, saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Abdullah ÖCALAN
PKK Lideri

1984-2000 YILLARI TERÖR OLAYLARI TRENDİ

El Kaide'nin lideri Usame Bin Ladin

El Kaide Tarafından Dünya Ticaret Merkezine Düzenlenen Terör Saldırıları 11 Eylül 2001